

Michal Žižlavský:

„Advokátní proces omezí počet soudních sporů, zprůchodní justici a pomůže soudům snáze aplikovat nový občanský zákoník.“

**Smlouva
o výkonu funkce**
po 1. lednu 2014
a její náležitosti
(str. 58)

**Ochrana
nabyvatele
nemovitosti**
v dobré víře dle
nového občanského
zákoníku (str. 60)

**Zástavní
právo**
podle nového
občanského
zákoníku
(str. 62)

Hästens

Fulfilling dreams
since 1852

We Sleep.
Do you?

HÄSTENS CONCEPT STORE
Vinohradská 1420/33
120 00 Praha 2

Telefon: +420 222 254 292

SOHO INTERIÉROVÉ CENTRUM
Svratecká 989
664 42 Brno - Modřice

Telefon: +420 543 217 032

e-mail: info@postele-hastens.cz

www.hastens.com
www.postele-hastens.cz

Hästens je partnerem projektu Spěte zdravě. www.spetezdrave.cz

obsah

úvodník

- 2 Mediace a meditace

názory

- 5 Poněkud přečhráněný spotřebitel
6 Konec přísudkové vyhlášky aneb advokáti, styďte se (?)
8 Deset tisíc – a co dál?
11 Kdo se bojí advokátů?
12 Chcete odblokovat? Pořídte si ABS
14 Poznámka ke zrušení vyhlášky o odměně za zastupování advokátem v soudním řízení a postupu Ústavního soudu

rozhovor

- 18 Petr Poledník
22 Ladislav Štorek
26 Antonín Mokrý
30 Štěpán Holub

profil advokátní kanceláře

- 32 Profil advokátní kanceláře ŽIŽLAVSKÝ A PARTNERI

aktuálně

- 43 Nejprestižnější evropské ocenění Chambers Europe Awards for Excellence 2013
44 Slovensko: Právnícká firma roka 2013

lidé

- 47 Kdo kam

z právní praxe

- 53 Nový občanský zákoník a nájmy nebytových prostor
57 Nařízení o OTC derivátech, ústředních protistranách a registrech obchodních údajů (EMIR) – nový režim pro obchodování s deriváty
58 Smlouva o výkonu funkce po 1. lednu 2014 a její náležitosti
60 Ochrana nabyvatele nemovitosti v dobré víře dle nového občanského zákoníku
62 Zástavní právo podle nového občanského zákoníku
68 Soudní dvůr EU poskytl klíč pro stanovení pravomoci a příslušnosti soudů ve sporech ze směnečného rukojemství s mezinárodním prvkem
70 Smluvní pokuta za odstoupení od smlouvy?
72 Obchodní tajemství
75 Vypořádání investice do věci v podílovém spoluvlastnictví
78 Převod obchodního podílu ve společnosti s ručením omezeným po zániku společného jmění manželů, avšak přede dnem jeho vypořádání
82 Stanovení požadavku na přiměřený počet referenčních zakázek v rámci seznamu stavebních prací ve smyslu § 56 odst. 3 písm. a) ZVZ
86 Nejvyšší soud ČR se vyjádřil k otázce, za jakých podmínek mohou být mezi zaměstnancem a zaměstnavatelem uzavřeny vedle pracovní smlouvy i dohody o pracích konaných mimo pracovní poměr
88 Odpovědnost za škodu způsobenou opožděným podáním insolvenčního návrhu dle insolvenčního zákona
90 Dříve vyslovené přání – už máte sepsanou svou zdravotní závěť?
93 Zpět k tradičnímu pojetí vlastnictví?
96 Rizika „bývalých“ fyzických osob
98 Soudní přezkum rozhodnutí orgánů sportovních organizací
101 Nájem bytu dle nového občanského zákoníku
104 Společnost s ručením omezeným podle nové soukromoprávní úpravy
106 K možnosti faktického oddlužení u podnikatelů
108 Uplatňování pohledávek z pozastávek v insolvenčním řízení
111 Krátké zamyšlení nad novou úpravou obchodních podmínek dle NOZ
112 Zastání objektivní odpovědnost provozovatele vozidla bodový systém řidičů?

- 119 Věcná příslušnost soudu při vymáhání dluhu za členem společenství vlastníků jednotek
122 Možné důsledky nové právní úpravy pracovnělékařských služeb pro praxi
124 Některé právní aspekty smluv na vývoj a implementaci SW – předání a převzetí plnění
126 K umoření blankosměnky
129 K předkupnímu právu jako prostředku zajištění závazkového vztahu
130 Výživné mezi manžely a mezi rozvedenými manžely

judikatura

- 132 Z aktuální judikatury Nejvyššího soudu

lifestyle

- 148 Rotary International v boji proti dětské obrně
150 Otevřete třináctou komnatu
153 Pro umělecká díla už nemusíte chodit do galerií, bohatý výběr najdete i v obchodním centru
154 Finský projekt Konepaja: inspirace pro české brownfieldy
156 Letňany: Vycházející pražská hvězda
160 CFO Club: Spíše než o ekonomickou, jde o krizi hodnot

Mediace a meditace

Tak k nám v plné síle dorazila mediace. Myšlenka dobrá a osobně jsem si ji přál, nechápaje, proč takové dlouhé otálení nikomu nevadí (pomíjím teď mediaci v malém a „po sousedsku“, která se prakticky aplikovala).

Nicméně mediace nakonec dorazila, a to při vědomí toho, že je třeba raději upravit více než méně. Konečně všichni přece vědí, jak se kreativně rozvinula rozhodčí řízení, až musela být prakticky vrácena zpět na začátek.

Jenže teď mám tak nějak pocit, jestli ta mediace nebyl omyl. Omyl pro českou společnost. Větší rozmach rozhodčích řízení také nebyla špatná myšlenka, paušalizované náklady soudního řízení už vůbec ne a ani IZIP by nebyl špatný, pokud by jeho primárním cílem nebylo generovat zisky, ale šetřit náklady na zdravotní péči (jinak o IZIPu v neveřejné podobě ještě rozhodně uslyšíme – pokud to tedy někdo provalí, čemuž bych věřil – protože jak jinak by bylo možné zpracovávat a předávat velké objemy zdravotních dat pro identifikaci

osob a pro případné neformální vyhodnocování „bonity“ klientů pro účely zdravotního pojištění, tedy činností nemyslitelných, vysoce zapovězených, oficiálně trestaných a ve skutečnosti tolerovaných a realizovaných, jako konečně cokoliv, co může přinést finanční profit a co provozuje buď stát nebo dostatečně „silné“ subjekty).

Ale abych v této meditaci přikročil k mediaci. Mediace by oficiálně měla přispět ke smírnému řešení sporů a ke snížení nákladů na tyto spory (tak jsem to vždy chápal, nevylučuji ale, že se mohu mýlit).

Vezmeme-li v úvahu rozsáhlou publicitu, mediaci věnované a zveřejňované názory a diskuse, lze se domnívat, že mediace nebude zcela nepoužívána.

Pak je otázka, k jakému cíli? Otázka zjevně nesmyslná. Nicméně cílem účastníků sporu může být dohodnout se, dělat, že se chci dohodnout, získat čas. Cílem mediátora může být napomoci účastníkům sporu k dohodě, napomoci některému z účastníků dohody, vydělat.

V normálním světě by odpovědi v obou případech byla první odpověď, ale u nás? Bylo by to pro všechny výhodné? Navíc pak, nemůže být někdy nejlepším vítězstvím pěkná prohra? Každý mi asi bude říkat, jak mohu někomu podsouvat něco tak ošklivého, ale po zkušenostech s výše uvedenými instituty a při znalosti vývoje jiných institutů a judikatury za uplynulých cca 20 let a při kreativitě osob, v řešení sporů se pohybuji, nelze jinak.

Tím, co mě pak spíše přesvědčilo o netušených možnostech jsou diskuse o odměnách mediátora (nejen u nás, ale i ve vyspělém a „slušném“ zahraničí) a diskuse o vazbě odměny na úspěchu mediace. Trochu mi to připomíná, jako kdybyste v obchodě dostali zdražení jako odměnu za úspěšný nákup. Ale připustíme, že dobrá práce musí být odměněna,

co je ale úspěch? A koho úspěch – mediátora, nebo účastníků? A pokud účastníků, musí být úspěšní oba? A mohou být vůbec z logiky věci úspěšní oba? Nebylo by to pak jako výhodná smlouva, to právní perpetuum mobile, které musí být vždy dosaženo podle orgánů činných v trestním řízení, jejíž jednou ze stran je stát a kde nikdy nikdo dotyčným nevysvětlí, že takového hlupáka na druhé straně nenajdete a smlouva může být pouze vyvážená (pomiňme, že to mnohdy bývá zcela jinak, ale to je ze zcela jiných důvodů a při podrobnějším rozboru by to pouze, dle mého názoru, potvrzovalo mé nehorázné úvahy výše).

Takže opět zpět k úspěšné mediaci. Jak posoudíme úspěch? Jak míru úspěchu? To ty smlouvy o mediaci budou muset být pěkně obsáhlé, podrobné a dokonalé, aby toto vše zachytily a vyřešily. Nebude to jednoduché sepsat smlouvu o mediaci. A co pak nakonec se podle té smlouvy soudit, a jaké to bude pěkné, až to bude vykládat soud... Možná to vypadá, jako bych měl radost z možných problémů, ale já si až teď uvědomil, že právě tohle může být tím správným smířujícím prvkem. Až se totiž účastníci sporu v souvislosti s požadavky mediátora na odměnu spojí proti mediátorovi, lze předpokládat, že by se snad mohli dohodnout v původním sporu. No a nakonec by ani ostatní osoby právních profesí, nemediující, ale maximálně tak meditující, nemusely přijít zkrátka. To až se budou řešit spory mezi účastníky mediací a mediátory, vyvolané v souvislosti s mediací. Myslím, že tady někde je ten obchod, který by se z mediací mohl sekundárně vyvinout. Sice jen asi tak na 10 let, než se o 180 stupňů změní judikatura, ale proč ne, obchod se musí hýbat. ●

Mgr. Jaroslav Vaško

ALLEN & OVERY

Komplexní případy a inovace – *naše doména*

Navzdory tomu, že globalizace stále více propojuje svět, se právo, které bývá používáno v rámci různorodých transakcí a projektů, v převážné většině případů stále řídí místními zákony. Také prostředí byznysu se postupem času proměnilo a transakce s přesahem do několika jurisdikcí se stávají méně a méně výjimečnými.

Pro Allen & Overy, která prostřednictvím 5.200 zaměstnanců poskytuje právní poradenství klientům ve 29 zemích světa, ovšem neznamená tento fakt žádné překážky ani limity. Právě naopak. Až 70 % naší práce představují přeshraniční transakce a projekty, při nichž využíváme ideální kombinaci znalostí a zkušeností právníků ze všech našich 42 kanceláří. Pomáháme tak klientům dosahovat jejich cíle rychleji, snadněji a efektivněji.

*Právní firma
roku v ČR*

IFLR European Awards 2013

Brož
&
Sokol
&
Novák

Advokátní kancelář

Attorneys
Rechtsanwälte

Sokolská 60, 120 00 Praha 2,
Tel: 224 941 946, Fax: 224 941 940,
E-mail: advokat@akbsn.eu,

www.akbsn.eu

Pobočky:

- Praha: Ječná 39a, 120 00 Praha 2, tel.: 221 995 216-218, vyřizuje pohledávky DP hl.m. Prahy
- Přerov: nám. T.G.Masaryka 11, 750 02 Přerov, e-mail: akprerov@akbsn.eu
- Litoměřice: Mírové nám. 30, 412 01 Litoměřice, e-mail: aklitomerice@akbsn.eu
- SR: Špitálska 10. P.O.Box 22, 8514 99 Bratislava, Slovenská republika

Naše kancelář poskytuje právní služby ve všech oblastech práva, zejména v oblasti práva obchodního, občanského – procesního i hmotného, správního, rodinného, pracovního a trestního. Zabýváme se i rozhodčím řízením. S nárůstem klientely a rozšířením poskytovaných služeb jsme zřídili další pobočku v Praze a pobočky v Přerově, v Litoměřicích a ve Slovenské republice. Právní služby poskytujeme v jazyce českém, anglickém, francouzském, německém, polském, ruském a ukrajinském. Advokátní kancelář Brož & Sokol & Novák je členem mezinárodního sdružení International Jurists a může prostřednictvím tohoto sdružení zajistit poskytování právní služby po celém světě.

**Advokátní kancelář
byla vyhodnocena jako
„Právníká firma roku“
v oblasti trestního práva
za rok 2010, 2011 a 2012.**

Poněkud přechráněný spotřebitel

Nic se nemá přehánět. Ani ochrana spotřebitele. Původně vcelku rozumná snaha chránit slabšího zákazníka před namnoze neseriózním obchodníkem a jeho praktickými ale zvolna zmutovala do podoby legislativního a ideologického molocha, šířeného ohněm a mečem. Směrnice EU, vnitrostátní zákony a také mediální masáže, jako obvykle v takových případech, je zcela jednostranná. Vše v duchu principu, že spotřebitel je vždycky chudák a vždycky má pravdu. K čemuž se, také jako obvykle, přisály různé aktivity, dnes řečené nevládní organizace. Z nemalé části tvořené lidmi, kteří, než by pracovali, jsou ochotni dělat cokoliv. Například bojovat za blaho jiných, kteří to po nich ani nechtějí a v takové míře ani nepotřebují. Je ovšem staletou, ne-li tisíciletou tradicí lidstva, že když se má hrát o něčí dobro, údajný chránělec do toho nemá co žvanit. „Herold svatý pravdy, nebo jině jhář“, by si myslím mohli tihle lidé na své návštěvnické opsat ze známé písně o srdci knížete Rohana a valše u starého Růžičky. Na tomhle principu je ostatně založena i řada jiných spolků, lovcích v kalných vodách dobročinnosti, ale to sem tahat nechci. Spotřebitel se v poslední době zkrátka stal zájmovou osobou. Na jedné straně se ho rozliční podvodníci znovu a znovu pokoušejí nějak natáhnout. V některých případech už ani nejde o podvodníky, ale explicitní lupiče. Z tohoto úhlu pohledu se tedy nedivím, že se stát třeba pokouší zatrnout něco, co se tváří jako poznávací zájezd s gratis obědem, ale ve skutečnosti je to únos s vydíráním. Na druhém konci spektra, a podle mne čtenějším, je ale snaha kupovat si spotřebitele, protože jsou to také voliči. Mnohé politické strany nejspíš dospěly k nadějnému zjištění, že když už někdo nedokáže při nákupu rozeznat šmejd od kvality, mohl by podobně fungovat, až půjde k volbám. A tak se politici, s těmi bruselskými v čele, pokoušejí ohočit si voliče zákony, jimiž

je ujišťují, že i když uzavřou sebenevýhodnější a sebeblbější smlouvu, oni je z toho dostanou. Něco ve stylu hesla: „Nedáme zahynouti vám ani budoucím“. Míněno budoucím trotlům, vychovaným v naprosté neodpovědnosti za svůj osud a v totální závislosti na státu. Tedy na politikách. A s tím, že pak ti nezodpovědní a závislí budou, co ovce, očekávat od „svých“ politiků vyřešení jakéhokoliv problému a za to je budou radostně žít. Pročež jsou v konečné fázi spotřebitelé podváděni hned dvakrát. Nejenže pořad kupují párky, v nichž je namísto masa jen uzené aroma, ale při volbách pak kupují politiky, kteří pro změnu smrdí už na dálku. A oboje s chutí a nadšením.

Nepříjemné je, když se do téhle cinklé hry na chráněného zákazníka zapojují soudy, které se snaží zákony na ochranu spotřebitele vykládat způsobem, jemuž se už tradičně říká „papežštitější než papež“. Tak se třeba aktuálně na soudech řeší, jestli si dodavatel se spotřebitelem mohou ve smlouvě sjednat jiné soudiště, než obecný soud. Obvykle v místě sídla dodavatele. To může, ale také nemusí, být pro spotřebitele nevýhodné. Někteří soudci tuhle diferencí odmítají vzít na vědomí a prorogaci soudu generálně označují za dílo satanovo, přesněji za neplatné ujednání v neprospěch spotřebitele. Rozumím tomu, že pro takového kupujícího může být představa, jak kvůli neuznané reklamaci bot se jede místo k obecnému soudu prodejce soudit napříč republikou, natolik desgustující, že to vzdá a boty zahodí. Ovšem co ale spor o zaplacení spotřebitelského úvěru, jehož podstatou není nic jiného, než to, že spotřebitel prostě nevrátil, co měl a teď to zkusí s zaplacením vydržet, jak to půjde? Tedy až do exekuce. Zrovna u úvěrů tvoří „natahovací“ spory asi tak 99 % všech, co soudy nebo rozhodci řeší. A v nich také může dlužníkovi jeho obecný soud přijít dost drahý. Tedy ne v případě elektronického platebního rozkazu, tam je to pochopitelně jedno. Pokud se ale dlužník zpup-

ně „otočí“ a podá odpor, a když současně zvitězí odmítání jakékoliv prorogaci jako principu, pak právní zástupce věřitele pojedje k procesnímu soudu dlužníka. Vlakově, případně autem. Bude-li to ale dál, tak bude jednání nařizováno na půl devátou. To je celorepublikově závazný čas začátku jednání, účastníci se vzdálený právní zástupce, nejlépe Pražák. Takže si vezme hotel. Tím vším se náklady žalující strany zvýší asi tak o čtyři až pět tisíc, které zaplatí spotřebitel, pokud prohraje. A že prohraje, plyne z podstaty jeho procesní obrany, která je nulová. Nicméně soudní spor proběhl za všeobecného respektu k spotřebitelským právům, akorát, že všeho moc škodí.

Podobných možností je spousta. Dokonce nějakí mudrlanti spekulují o tom, že by se v případech soudních sporů o nižší částky vůbec vítězi nepříznávala náhrada nákladů zastoupení. V případech spotřebitelských úvěrů to ovšem odskáčou všichni, kdo si půjčí, protože potenciální náklady vymáhání dluhu dodavatel rozloží do ceny úvěrového produktu. Jak prostě, milý Watsone. A když už jsme u těch citátů, tak na závěr Kryl: „Nad mozkem poslušnost a nad rozumem víra“.

JUDr. Tomáš Sokol,
advokát
Advokátní kancelář Brož & Sokol & Novák

Konec přisudkové vyhlášky

Tak nám zabili Ferdinanda", řekla posluhovačka panu Švejtkovi a se stejnou vážností jsem byl bombardován informacemi o zrušení tzv. přisudkové vyhlášky nálezem Nejvyššího soudu, která učinila přítrž podnikatelské činnosti některých advokátů, jejímž účelem bylo obohatit se ze samotného vedení sporů v souvislosti s vymáháním pohledávek od nevinných občanů. Téma to dozajista populární, soudě podle reakcí sdělovacích prostředků a jako vždy duchaplých komentářů odborníků všeho druhu, z nichž povětšinou vyplynulo, že advokáti přijdou o další část svého byznysu a přestanou odírat nevinné občany o nehorázné částky, těžce vydělané poctivou prací těchto obětí advokátské nenasytlosti. Dodnes si živě vzpomínám na to, jak v televizní reportáži jeden nevinný mladík, který si zapomněl označit jízdenku v tramvaji a přehlédnutím nezareagoval na šest urgencí o zaplacení, byl nemile překvapen výší částky, kterou měl zaplatit vymáhající advokátní kanceláři za právní zastoupení Dopravního podniku, a na výraz lítosti v očích příslušné televizní reportérky, mírně ráckující a koktající, nicméně sexy a blond. Nebudu si nic nalhávat, stydl jsem se, že patím mezi tu partu vyvolených, kteří si asi popletli Jánošíkovské heslo a začali brát chudým. Mladíka mi bylo dokonce tak líto, že jsem mu chtěl přispět na náklady řízení (reportérce na logopedii), nicméně při představě, jak krušná se rýsuje advokátská budoucnost, jsem se dokázal ovládnout a peníze ponechal v bance. V dalších komentářích o této problematice jsem se pak jen utvrzoval, že jsem učinil dobře, protože v moji

nepravosti by můj příspěvek nebyl ani tou pověstnou kapkou. Jen pomyšlení na ty tisíce nevinných neplatičů všeho možného, kteří se po celá léta úspěšně vyhýbali placení čehokoliv, zvykli si na bezzubost vymáhání pohledávek a měli najednou začít platit, a to dokonce pod sankcí výrazného navýšení? Bez přechodného období, aby si na to zvykli, bez možnosti se k tomu vyjádřit, bez možnosti si nakonec v klidu rozmyslet, zda přece jen nezaplatí? V demokratické společnosti? No to bychom od nich chtěli trochu moc. Je to asi stejně nesmyslné jako chtít od opilého bezdomovce v tramvaji, aby si koupil jízdenku, nebo aby laskavě alespoň nezvracel cestou.

Mou první myšlenkou, jak reagovat na novou situaci po oznámení nálezu Ústavního soudu – tzv. sebezáchovně-pudnou – bylo upravit roční plán výnosů z vymáhání pohledávek a čelit tak předpokládanému a nevyhnutelnému propadu této oblíbené ekonomické kategorie v rámci firemního hospodaření. Začal jsem se tedy pít po plánu, ale ke svému údivu jsem podobný dokument přes veškeré úsilí nikde nenašel, z čehož jsem usoudil, že možná nikdy neexistoval. Dalším logickým krokem byla analýza pohledávek, z nichž jsme si udělali lukrativní byznys, tedy správně řečeno balíku pohledávek, jak je správný vědecký termín. Když jsem se pídil po tomto balíku, byl jsem v kanceláři odkazován na sklad, event. archiv, nicméně i přes maximální snahu a několikadenní pobyt v archivu jsem navzdory podrobnému zkoumání balíků všeho druhu ani jednu pohledávku uplatněnou vůči nevinnému hříšníkovu nenašel. Dalším tipem od kolegy byla možnost, že dané pohledávky vymáhá-

aneb advokáti, styd'me se (?)

me nikoliv vlastním jménem, ale přes inkasní společnost stejně jako někteří jiní věhlasní kolegové, těšíci se ovacím davů a nejrůznějším oceněním. Začal jsem tedy pátrat po společnosti, kterou jsme kdy založili a přes níž nám proudí vymáhané částky, navýšené o vysoké náklady soudního řízení v podobě nákladů na naše právní zastoupení. Ke svému údivu jsem ani na tomto poli nebyl nijak úspěšný a tak mi nezbylo než konstatovat, že zřejmě nepatříme k okruhu vyvolených, kteří se tímto způsobem úspěšně živili na úkor údajných obětí jejich chamtivosti. Otázkou jenom zůstalo, zda našťestí nebo nanešťestí. Myslím, že správné odpovědi jsou obě. Mohu samozřejmě pyšně tvrdit, že jsem se osobně nikdy nepodílel na obdobných praktikách masového odírání a tuto stránku věci pozitivně využívat při dalších marketingových aktivitách. V této souvislosti by se dalo uvažovat o výrobě triček, transparentů nebo magnetů s logem „Jsme advokáti, ale máme srdce“, „Dlužníky necháváme žít“, „Neplatiš? Nevadí“ a podobnými srdceryvnými ukázkami toho, jak soucítíme s neplatiči, avšak nejsem zcela přesvědčen o tom, že by to uvítali i potencionální klienti na straně vy-máhajících. Nic by nám ovšem nebránilo se účastnit lidových televizních debat na téma advokátské touhy být ještě bohatší než ti nejbohatší, zastupovat jen hodně majetné, bránit se pomoci nemajetným s odvoláním na kapacitní přetíženost a rovněž i nízkou odbornou úroveň většiny advokátů, jak občas bývá prezentována některými soudci (zejména těmi, jejichž úroveň rozhodování je rovna schopnosti porozumět tomu, o čemž se ona většina advokátů domnívala, že je nad slunce jasné).

Na druhou stranu nebudu zastírat závist, protože i my advokáti jsme jenom lidé a můžeme mít občas nějakou lidskou vlastnost, která nás neodlišuje od zbytku národa, takže se musím přiznat, že závidím všem kolegům, kteří se takto úspěšně a ve velkém živili. Jistě je to stálo velké úsilí, než se k podobným balíkům pohledávek dostali, nechci zde vůbec spekulovat o tom, zda třeba nemuseli předem či následně občas napomoci osudu a připomenout se těm, kteří o těchto balících rozhodovali, protože mi je známo, že spousta balíků byla vysoutěžených a co by mělo být poctivější než soutěž, ne? Takže se nepřipojím k davu těch, kteří budou kamenovat mé úspěšné kolegy, protože koneckonců nikomu nic nebránilo, aby se v této oblasti rovněž neangažoval. Navíc jsem přesvědčen, že být v kůži kolegů, tak se budu jen usmívat a budu pyšný, že mně to tak dlouho úspěšně fungovalo. A dokonce i z hlediska jakéhosi vyššího principu mravního bych si nepřipadal nijak podle, vždyť jsem se pohyboval v rámci přísudkové vyhlášky, která mně moji činnost nejen umožňovala i s příslušným navýšením, ale současně legalizovala.

Nyní tedy budeme všichni používat advokátní tarif (pro ty kolegy, kteří neví, že něco podobného existuje, doporučuji nastudovat, event. za mírný obnos nabízím týdenní školení s pobytem v přírodě a stravou u mého kamaráda v penziónu). Věřme, že se v brzké budoucnosti nedočkáme snahy zrušit i tento právní předpis za účelem odvrácení rizika v podobě vysokého počtu úkonů účtovaných advokáty, které by jim obezřetní soudci nesnižovali s dostatečnou razancí, resp. jiných argumentů typu srovnání průměrných

měsíčních příjmů advokátů v porovnání se státními zaměstnanci, které by nakonec vyústily v uzákonění povinnosti poskytování bezplatné právní pomoci advokáty kromě případů, kdy by tak výjimečně odsouhlasilo Ministerstvo spravedlnosti po konzultaci s odbory, avšak za cenu natolik regulovanou, aby pokud možno nepokryla ani náklady na příspěvky advokátní komoře. Takže budme raději ve stěhu, kdyby náhodou... ●

JUDr. Josef Vejmelka,
advokát
Vejmelka & Wünsch, s. r. o.

 VEJMELKA & WÜNSCH
ADVOKÁTI ATTORNEYS AT LAW RECHTSANWÄLTE

Deset tisíc – a co dál?

V letošním roce přesáhl počet aktivních advokátů deset tisíc, advokátních koncipientů je pak více než tři a půl tisíce. Na malou Českou republiku počet nevidaný, přinášející s sebou mimo jiné větší pozornost médií i zvýšené nároky na správu věcí stavovských, na kontrolu dodržování stavovských předpisů a podobně. Tento počet advokátů však s sebou zákonitě přináší i větší, byť statisticky zhruba stále stejný, počet advokátních prohřešků, médií vděčně a podrobně zaznamenávaných. V centru jejich pozornosti stojí právě a pouze tyto prohřešky. Případné úspěchy či pozitiva (např. při zastupování státu advokáty v arbitrážích) zůstávají zcela opomíjena. Část advokátní obce pak průběžně kritizuje ČAK za údajnou pasivitu v mediální oblasti. Nejde však o pasivitu – ČAK v minulosti (v poslední době např. při problematice přísudků v bagatelních záležitostech) komunikovala prakticky se všemi médii působícími v České republice. O komplexní a fundované odpovědi nebyl žádný zájem a vždy se pozornost nakonec soustředila na to, jak „vyrobit senzaci“. K oficiálním stanoviskům České advokátní komory prezentovaným na webových stránkách či v Bulletinu advokacie nikdo nepřihlíží. Placená reklama a inzerce nebo mediální kampaň je záležitostí velmi diskutabilní a diskutovanou. Někdo ji považuje za nedůstojnou a dehonestující a za mrhání penězi z advokátních příspěvků, jiný se obává kontraproduktivnosti či zesměšnění. Správnou cestou zřejmě bude vytrvalá průběžná osvěta, vysvětlování, výchova apod. Zesnulý ombudsman, JUDr. Otakar Motejl, se kdysi trefně vyjádřil tak, že advokacie je zlatnictvím i žumpou justice.

Velký počet advokátů znamená velký trh právních služeb a snahou každého advokáta je na tomto trhu uspět. Jak říká otřepané klišé, prvním předpokladem úspěchu na trhu je být viděn a slyšen. Mnozí z nás se v zájmu toho snaží zaujmout budoucí klientelu i „neotřelým“ označením své firmy, kanceláře či společnosti. Právní úpravu této problematiky nalezneme v Etickém kodexu, zejména v článku 21, jehož odstavce první pro připomenutí cituji: „Označení advokáta obsahuje kromě jeho jména a příjmení pouze dodatek, vyjadřující, že předmětem jeho podnikání je výkon advokacie,....“. Obdobné ustanovení platí pro společné jméno sdružení a firmu společnosti. Advokátní život však šel jinou cestou a bude zřejmě namíste

citované pravidlo upravit. Dovedu si představit úpravu umožňující používání i jiného označení než pouze jména, vždy však při zachování vhodnosti, důstojnosti, přiměřenosti, s absolutním imperativem připojit k takovému označení slovo „advokát“, „advokátní kancelář“ či „advokátní společnost“. V souvislosti s tím bude nezbytně nutné zapojit Komoru jako účastníka do rejstříkového řízení před obchodními rejstříky v řízeních o zápisech a změnách zápisů advokátů a advokátních společností do obchodního rejstříku. Tato účast bude vhodná nejen z hlediska kontroly nad dodržováním pravidel, týkajících se označení, ale také kontroly přípustného osobního složení advokátních osob, účasti tzv. cizího prvku apod.

Vysoký počet advokátů na straně jedné a výrazné uvolnění regulace, resp. tolerování soustavného poskytování právních služeb jinými subjekty (internetovými providery, občanskými sdruženími, obecně prospěšnými společnostmi apod.), které jsou nečestné, nepojištěné, nezavázané povinnostmi mlčenlivosti a do-

držováním jakýchkoli pravidel, s sebou již dnes přináší další konflikty a problémy. Byť ČAK opakovaně a průběžně na různých úrovních poukazuje na tento nešvar, který v mnoha případech vykazuje všechny znaky neoprávněného podnikání, její snaha se zatím míjí účinkem.

Čekají nás mnohé, dosud neřešené a složité problémy. O to víc se pak jeví žádoucí, aby se každý advokát aktivně zapojil do stavovského života, do správy věcí advokátských. Tato potřeba o to naléhavěji vyvstává v letošním roce, který je rokem sněmovním. Přejí nám všem, abychom svoji aktivní účastí a moudrým rozhodováním posunuli advokacii aspoň o krůček kupředu. ●

JUDr. Martin Vychopeň,
advokát a předseda České advokátní komory
AK Camrda, Premus, Vychopeň, Vachoušek,
Zeman a partneři

ASPI
PRŮVODCE
NOZ
ZOK

Nyní i v aplikaci
iASPI pro iPad

Získejte náskok

Kompletní průvodce novým soukromým právem
Nepostradatelná pomůcka pro zvládnutí změn právních norem

www.wk-rekodifikace.cz

ASPI

Wolters Kluwer

Advokátní kancelář

Naše služby:

Korporátní a komerční právo

M&A

Finanční restrukturalizace

Cenné papíry

Smluvní agenda

Sporná agenda

Problematika hospodářské soutěže

Nemovitosti a stavební právo

Duševní vlastnictví

MSB Legal, v.o.s.

Bucharova 1314/8

158 00 Praha 13

Tel.: +420 251 566 005

Fax: +420 251 566 006

E-mail: paha@msblegal.cz

www.msblegal.cz

Advokátní kancelář MSB Legal, v.o.s. poskytuje komplexní právní služby podnikatelským subjektům, včetně společností s výlučnou či částečnou zahraniční majetkovou účastí. Ačkoli většinu agendy kanceláře tvoří problematika související s podnikáním, poskytujeme právní služby také nepodnikajícím fyzickým i právnickým osobám, převážně z oblasti občanského, pracovního a správního práva. Své služby poskytujeme v českém, anglickém a francouzském jazyce.

Kdo se bojí advokátů?

V příloze „Právo a justice“ Lidových novin (sobota 11. května 2013) jsem si přečetla rozhovor s Danielem Hůlem nazvaný až přízračně „Advokátní komora jedná jako velmoc“.

Daniél Hůle pracuje léta v organizaci „Člověk v tísni“ a soustředí se mimo jiné na boj proti nekalým praktikám v úvěrovém byznysu a proti trhu s pohledávkami s nesplácenými úvěry spojeným. Myslím, že není nutné vracet se k nedávnému rozhodnutí Ústavního soudu, který do pohledávkového byznysu zasáhl svým rozhodnutím o zrušení vyhlášky o paušálních náhradách. Z celého rozhovoru je však patrné, jak prvoplánově a nepromyšleně je možné přistupovat k řešení různých problémů, v tomto případě vymáhání pohledávek menšího rozsahu. Čtenář článku nabývá dojmu, že advokát, který zastupuje klienta v malých sporech, je vlastně zbytečný a navíc troufalý, neboť za svou práci chce dostat zapláceno (a vždy nekřesťansky!) Podle pana Hůleho si věřitelé mají vymáhat své (malé) pohledávky sami, což bude podpořeno tím, že náklady právního zastoupení by advokátu neměly být přiznávány. V této souvislosti může tato úvaha dojít ještě dál – co takhle nepřiznávat náklady řízení v soudních sporech vůbec? Nebo komukoli? Pod rouškou svobody přístupu k ochraně práv, zamezení „ožebračování“ obyvatelstva je tato myšlenka přece tak přitažlivá!

Musím jednoznačně uvést, že se v žádném případě nezastávám praktik v pohledávkovém byznysu. Musím však také jednoznačně uvést, že každý má za svou práci dostat zapláceno (i advokát). Zmíněný článek na mne bohužel dělá dojem, že advokát (zaštitěný velmocensky jednáající advokátní komorou) je největší pijavice a pro klienta nebezpečný. Nebezpečný je i pro ubohou protistranu, která by snad podle výsledku řízení měla nahradit náklady řízení!

Ze zkušenosti advokáta, provozujícího svou praxi mimo Prahu, mohu však říci, že mnoho žalob na zaplacení pohledávek, které za klienty podávám, je v řádu těch ne příliš vysokých. Jak tedy vysvětlit takovému úspěšnému žalobci, který se domáhá zaplacení pohledávek, že má uhradit náklady právního zastoupení advoká-

tu, který hájí jeho zájmy, ale protistrana k náhradě nákladů podle výsledku sporu povinná nebude (nebo náhrada nákladů bude naprosto minimální)? A jak vysvětlit těm, kdo prosazují šmahem úpravy v odměňování za právní zastoupení, že i spor o relativně malou částku peněz může být složitější a náročnější než kterýkoli jiný o částky daleko vyšší? A že soudní řízení je a musí být formálně poněkud složitým procesem, ve kterém se účastníci sami někdy nejsou schopni orientovat a advokát je tím, kdo je procesem odborně provede a za odbornost ručí? A hlavně – jak vysvětlit někomu, kdo pochopit nechce, že advokát je osoba práva znalá, erudovaná, která na sebe zápisem do seznamu advokátů vedeném Českou advokátní komorou bere nemalou osobní odpovědnost, dobrovolně se podrobuje etickým i stavovským regulím? Poskytování právních služeb není byznys jako každý jiný, ač to možná někdy tak zvenčí může někomu připadat. Nemám nic proti těm, kteří si své pohledávky vymáhají bez asistence advokáta, nikdy jsem klientu nevnucovala podání žaloby kvůli výši své odměny. Pokud však už klienta zastupuji, tak u vědomí toho, že nesu plnou odpovědnost za odborný postup při zastupování a mám plnou povinnost mlčenlivosti (kterou v zákonném smyslu nikdo jiný klientu poskytnout nemůže). Domnívám se, že radikální zásahy do systému odměňování v soudním řízení může vytvořit velmi nespravedlivý stav tím, že úspěšný účastník soudního řízení pone-se v konečném důsledku náklady řízení ze svého. Pokud tento záměr bude prosazován, pak není daleko k otázce, komu tento stav prospěje – a můžeme si být jisti, že popsany úspěšný účastník soudního řízení to jistě nebude.

Pokud se vrátím ke zmíněnému článku o tom, že advokátní komora jedná jako velmoc, pak si dovoluji upřesnit, že komora hájí zájmy advokátů (pro které je zase nejvyšším zájmem zájem klienta). Jako stavovská organizace není nedobytným hradem, ale plní své úkoly, které má ze zákona – nic více a nic méně. Pan Hůle volá po změně stavovské kultury v České advokátní komoře, aniž by blíže upřesnil, co tím přesně myslí. Pokud to má být ale spolupráce na bázi naznačovaných nepromyšlených úprav, pak je zřejmé, že společná řeč se může nalézt poměrně

obtížně. Advokáti poskytují poradenství i těm, kdo si nemohou obstarat advokáta. Česká advokátní komora určuje v odůvodněných případech i bezplatná právní zastoupení advokátem v soudních sporech. Poradenství a informace klientům (ne vždy nutně za odměnu), advokáti poskytují běžně a berou to jako obvyklou součást jejich činnosti. O tom se může pan Hůle přesvědčit i prostým nahlédnutím na webové stránky České advokátní komory.

Takže – kdo se vlastně bojí advokátů a kdo je tu opravdu v tísni? ●

JUDr. Lenka Vidovičová,
advokátka, členka představenstva ČAK
Advokátní kancelář JUDr. Lenky Vidovičové

Chcete odblokovat? Pořid'te si ABS.

V březnu 2012 oznámil Antony Townsend, výkonný předseda SRA[1] pro Anglii a Wales: „Jsme nadšeni, že můžeme ohlásit vznik prvních ABS společností. Tento krok představuje milník, k němuž jsme směřovali téměř dva roky. Příchod ABS posílí trh právních služeb a učiní ho více flexibilním. Stimulujeme soutěž a podporujeme inovace. Uvidíme, jak si spotřebitelé budou pochvalovat větší oživení.“ Prohlášení doplnil ministr spravedlnosti Jonathan Djanogly: „ABS vnášejí větší soutěživost na trh tím, že zavádějí konkurenceschopné ceny, vyšší standardy produktu a širší výběr pro zákazníka.“

ABS (z anglického Anti-lock Braking System) ve světě automobilismu představuje jeden ze systémů aktivní bezpečnosti vozidla. ABS zabraňuje zablokování kola při brzdění a zabezpečuje, že vozidlo je ovladatelné i při prudkém brzdění. Jde tedy o významnou inovaci eliminující nežádoucí stav blokace.

ABS (z anglického Alternative Business Structures) v terminologii obchodního práva znamená společnosti s alternativní strukturou, míněno nové formy právnických osob, které zavedl výše zmíněný britský zákon o právních službách, u nichž lze povolit externí kapitálové investice do advokátních kanceláří (firem), tedy jinak řečeno společníky (vlastníky), event. statutárními orgány ve společnostech mohou být i osoby jiné než advokáti. I zde tedy jde o významnou inovaci ve směru jakéhosi odblokování. Zjevně nejde o inovativní řízené odblokování brzdného systému automobilu, ale cílem má být odblokování zadržnutého a dle všeho zastaralého systému poskytování právních služeb.

Když jsem pročítal sloupky svých kolegů z minulého čísla EPRAVO.CZ MAGAZINU, v nichž někteří se zamýšleli nad tím, jak se výkon advokacie u nás mění, zejména pak s rozvojem moderních informačních technologií a jak se advokáti stále častěji sdružují, specializují a rozšiřují nabídky svých služeb, opětovně jsem si uvědomil, jak razantně se mění výkon

advokacie v celosvětovém kontextu. Svět se globalizuje: nadnárodní koncerny se slučují, transformují, přenášejí sídla z jednoho konce světa na druhý... Zcela nové produkty jsou již za měsíc zastaralé, neboť ten či onen je okopíroval a inovoval. Hledají se nové a nové daňové ráje, jakož i místa, kde lze vyrábět levněji, nezáleží ani tolik na tom, zda jde o nedemokratický stát. Vše se děje raketovou rychlostí. Obchodní tajemství, autorská práva, důvěrné informace

v obchodním styku, zákaz střetu zájmů dnes nepředstavují již takové hodnoty jako ve století minulém, kdy se čas vlekl a obchodní tajemství byla ostřeji střežena v trezorech. Není dostatek času na to, abychom chránili mnohé tradiční hodnoty, neboť čas jsou především peníze.

Zjistilo se také, že specializace v advokacii s sebou nese nezanedbatelné a stále rostoucí náklady, jak správně uvádí ve svém článku

kolega Mgr. Němec. On to ví ostatně nejlépe, neboť pracuje ve velké advokátní firmě. Bývalý prezident americké ABA (American Bar Association), Steven Zack, na jedné konferenci v minulém roce uváděl, že velké podniky již nejsou ochotny platit „obvyklé“ (a nemalé) hodinové honoráře velkým advokátním firmám. I ony totiž musí šetřit. Nabízejí proto za právní služby tzv. podíl na výnosech. Poradte nám, my vaše informace a rady využijeme a podle toho, jaký výnos přinesou, zaplatíme vám určitý podíl na našem zisku. Jak se tato realita fakticky přibližuje vzniku ABS? Vždyť je to jen krůček k tomu, když řeknou: „Chcete od nás zaplatit za vaše právní služby? O. K. Ale nebylo by jednodušší, kdybychom si vás koupili a podnikali společně pod jednou střechou? Můžeme tak nabízet vaše služby společně i jiným.“

Připustme si, že trh právních služeb ve Spojeném království, zejména pak v centru světového obchodu, Londýně, lze jen stěží porovnávat s trhem právních služeb v malé středoevropské zemi. To však neznamená, že se nás uváděné informace o ABS vůbec netýkají. Změny, ke kterým došlo s přijetím nového zákona o právních službách v Anglii a Walesu byly sledovány s určitým znepokojením, zejména pak ve zbytku Evropy a nás zbytek Evropy, míněna zejména právnícká veřejnost, s napětím očekávají „co z toho všeho vzejde.“ Je to pouhá drobnost, ale povšimněte si, prosím, že v řadě komentářů se již neuvádí označení klient, ale zákazník, popřípadě spotřebitel („consumer“). Také už se méně používá termínu „právní služba“ nebo „právní rada“, ale stále častěji se používá slova „produkt“ („product“). Má stará, a přiznám se, poněkud konzervativní výchova, mi našeptává, že se děje cosi důležitého, protože z klienta, tedy člověka, k němuž vás, jako advokáta, váže jakýsi nehmotný osobní závazek, především pak závazek důvěry a také společně sdíleného tajemství, se najednou stává zákazníkem, pouhým spotřebitelem a konzumentem, tedy někdo, kdo za vámi přišel odebrat zboží, za něž vám zaplatil a v tichosti odchází.

Jak tomu bude uvnitř ABS? Jaké budou vztahy mezi advokáty a neadvokáty? Předpokládá se, že advokáty zůstanou advokáty, tedy těmi, kdo dobře znají právo, protože se v tomto oboru náležitě kvalifikovali. U těch druhých půjde zjevně o lidi, kteří se rozhodli do právních firem investovat kapitál, protože se jim taková investice vyplatí a také o ty, kteří disponují speciálními znalostmi z jiných oborů než je právo a mohou tak nabídnout potřebné rozšíření služeb (ekonomové, finančníci,

daňoví specialisté, IT specialisté, inženýři apod.) Je zřejmé, že v rámci ABS budou tedy vznikat jakási multidisciplinární partnerství (MDP) – což je zase jiný terminus technicus – o přípustnosti či nepřípustnosti jejichž vzniku byly vedeny vzrušené debaty napříč Evropou již v 90. letech. Je zřejmé, že stěžejní principy advokátní profese, jako je nezávislost advokáta a povinnost mlčenlivosti, budou vznikem ABS dosti podstatně prolomeny. Otázka zní, zda v globalizovaném světě, zejména pak ve vysoce mobilním světě velkých nadnárodních společností, kde, jak jsem výše naznačil, tradiční hodnoty, jako je zachování důvěrnosti informací či zákatu střetu zájmů, ještě dnes představují nějakou významnější hodnotu. Role advokátů však zjevně nespočívá jenom v tom, že poskytují služby velkým obchodním nebo finančním korporacím, jejich poslání je rovněž sloužit běžným občanům a usnadňovat jim přístup ke spravedlnosti, a to často i v konfliktu s těmi, co jsou silnější, např. státem nebo právě velkými společnostmi. Budou ABS zabezpečovat i tuto službu? Budou pomáhat obecně přístupu ke spravedlnosti všem, a pokud ano, jak se vypořádají s protichůdností některých zájmů? To je otevřená otázka, k níž bych rád přičinil pouze malou glosu. Předpokládám jsem totiž, že ABS začnou vznikat především v ranu tzv. velkých advokátních firem, to by bylo totiž logické. Podle mých posledních informací, a to je velmi zajímavé, začaly však ABS vznikat nikoli v tomto segmentu právních služeb, ale ve větším měřítku v okruhu menších či středních advokátních firem. Domyšlení všech souvislostí ponechám na samotném čtenáři.

Na počátku toho, co bych nadneseně nazval „hromobiti v advokátním světě“, byli znepokojeni kontinentální kolegové ujišťování, že vznik každé ABS bude podléhat striktnímu regulačnímu rámci. V procesu autorizace ABS ze strany SRA bude vyžadováno, aby potenciální vlastníci, jak advokáti, tak neadvokáti, poskytl odpovědi na širokou řadu autorizačních otázek, které se týkají jejich navrhovaného organizačního modelu, podrobností o zaměstnancích, pojištění, uspořádání v oblasti ochrany klienta a ohledně dalších postupů. Rovněž je prováděno vyhodnocení rizika fungování navrhované společnosti, včetně požadavku, aby žadatelé předložili prohlášení o tom, jak jejich podnik přispěje k přístupu ke spravedlnosti. V neposlední řadě procházejí přísným testem „vhodnosti“ manažeři a vlastníci navrhovaného podniku. Tento test se zaměřuje na jejich finanční chování, regulační historii a rovněž na evidenci trestné činnosti. Nemám pochyb o tom, že

toto se skutečně děje, a že vznik ABS podléhá jisté kontrole, i když jak je známo, žádná kontrola nemůže být dokonalá a důležitý bude nakonec výsledný stav fungování.

Byl bych nerad, aby moje úvaha vyzněla jako kritika toho, co britští kolegové uskutečňují v zájmu oživení trhu právních služeb a nepochybují o tom, že tak učinili v dobré víře, že jejich inovace povede k zamýšleným pozitivním výsledkům. Uplynula však ještě relativně krátká doba na to, abychom tento pokus zhodnotili. Jak jsem uvedl, zbytek Evropy, míněno zejména advokátních profesních komor a organizací na kontinentě, zatím na vznik ABS nahlíží převážně skepticky a někdo dokonce hovoří o počátku eroze tradiční advokacie. Zaznívají i hlasy, že v souvislosti s volným usazováním advokátů v rámci Evropské unie a tím i závazku povolovat přenášání sídel právnických osob přes hranice členských států, může docházet k „nákaze“ v těch zemích, které si existenci ABS nepřejí, např. proto, že se přiči jejich veřejnému pořádku. Souhlasím s tím, že advokacie dozrává zejména v poslední době, a to i v důsledku ještě ne zcela zažehnané finanční a ekonomické krize, významné změny, v některých zemích například dochází k enormnímu nárůstu počtu advokátů, jinde k nepřiměřeně přísné regulaci této profese, jinde naopak ke snaze deregulovat a omezit samosprávu advokátních komor. To by však všechno bylo na mnohem delší pojednání. ●

JUDr. Antonín Mokry
advokát, místopředseda ČAK
Advokátní kancelář JUDr. Antonín Mokry

Poznámky

- [1] The Solicitors Regulation Authority of England and Wales (SRA) je nezávislou regulační institucí Law Society of England and Wales, založenou po přijetí zákona o právních službách z r. 2007. Odpovídá za nastavení požadavků pro vstup do advokacie, za udržování a zvyšování standardů Etického kodexu advokátů, za autorizaci fyzických a právnických osob v oblasti nabídky právních služeb a je vybavena disciplinárními pravomocemi ve vztahu k těmto subjektům.

Poznámka ke zrušení vyhlášky o odměně za zastupování advokátem v soudním řízení a postupu Ústavního soudu

Na návrh skupiny senátorů zrušil Ústavní soud vyhlášku Ministerstva spravedlnosti č. 484/2000 Sb., kterou se stanovily paušální sazby výše odměny za zastupování účastníka advokátem nebo notářem při rozhodování o náhradě nákladů v občanském soudním řízení.

Jak se dalo očekávat, daný nález vyvolal mnoho, částečně pozitivních, částečně negativních, reakcí. Lze jistě souhlasit, že přísudková vyhláška nebyla ideálním předpisem a že především v bagatelních sporech mohla být a zjevně byla využívána způsobem, který nebyl v souladu s jejím účelem a cílem. Na druhou stranu zakotvovala poměrně jasným způsobem výši případné odměny advokáta pro různé druhy řízení a tím přispívala ke značné předvídatelnosti výše náhrady nákladů právního zastoupení.

Přestože by se tedy sice o vhodnosti zrušení daly vést dlouhé diskuse, zásadnějším z mého pohledu je způsob, jakým byla zrušena a především důvody, které ke zrušení vedly, a to včetně odůvodnění zrušení ze strany Ústavního soudu.

Z nálezu se jasně podává, že i Ústavnímu soudu se rozpor přísudkové vyhlášky se zákonem a především s ústavním pořádkem nejevil vůbec zjevný. Proto je více než překvapující, že namísto zamítnutí návrhu Ústavní soud vyvinul značně úpornou a těžkopádnou snahu o nalezení obecných a nevěcných argumentů pro podporu svého rozhodnutí. Bohužel má tak odůvodnění nálezu zásadní nedostatky.

Důvodem je především skutečnost, že Ústavní soud bez dalšího pouze převzal zjednodušující argumentaci navrhovatelů – skupiny senátorů. Přestože by se v této souvislosti dalo polemizovat o skutečných záměrech senátorů, kteří návrh podali a kteří proklamují „ochranu“ sociálně slabých, jež se dostali do tíživé situace a přestali splácet své půjčky, neplatili pokuty

apod. oproti „zlým“ vymahačům pohledávek za podpory ještě horších advokátů, kteří tyto dluhy vymáhají (sic!) a navíc žádají nepřiměřeně vysokou odměnu za zastupování, a to nejen ve vlastním civilním řízení, ale také v řízení exekučním, lze, při velkém zjednodušení a s odhlédnutím od zjevných nedostatků jejich návrhu, souhlasit s tím, že paušální odměna v bagatelních sporech (tedy především ve sporech s hodnotami dle § 3 odst. 1 body 1. – 6. přísudkové vyhlášky) mohla být neproporciál-

ně vysoká. Nicméně proč by taková výše měla představovat rozpor s ústavním pořádkem a proč by měla mít „sankční“ charakter se z návrhu vlastně nedá jasně vyčíst. Navíc v návrhu úplně chybí odůvodnění, proč by vyhláška měla být zrušena jako celek, tedy v částech týkajících se i jiných než bagatelních sporů.

Je překvapující, že se raději nevedla odborná diskuse o změně přísudkové vyhlášky v částech týkajících se bagatelních sporů či o vy-

loučení její platnosti na spotřebitelské spory. Důvodem zřejmě bude, že taková diskuse by neměla patřičnou politickomediální odezvu. V této souvislosti je jistě zajímavé, že ani v návrhu senátorů a již vůbec ne v odůvodnění nálezu neoznámila – alespoň ve vztahu k bagatelním sporům – zásadní věc, která byla jedním z důvodů přijetí dané vyhlášky, tedy vlastní prevence vzniku sporů a jejich řešení soudy a důraz na to, aby se smlouvy plnily a dluhy platily (když, pokud to tak nebude, vystavuje se dlužník neplatitci hrozbě zvýšených nákladů spojených s tím, že věřitel byl nucen přistoupit k vymáhání dluhu soudní cestou).

Ústavní soud se tedy poměrně překvapivě a bez dalšího nevěnoval žádným argumentům Ministerstva spravedlnosti a převzal pouze argumentaci obsaženou v senátním návrhu, a to aniž by ji podrobil jakékoli kritické analýze. Odůvodnění nálezu je tak pouhým torzem, které se věnuje víceméně pouze problematice bagatelních sporů, bez dalšího tvrdí nesoulad s ústavním pořádkem a zákonem a neuvádí prakticky žádný právní argument, na kterém by byl jeho nálezhavý názor založen. Ústavní soud se tak – zcela v rozporu s jeho posláním a úlohou – vydal cestou kritiky určité výšece problematiky mající potenciální sociální rozměr a zásadně rezignoval na své, dosud víceméně uplatňované, standardy přezkumu. Stejně jako v senátním návrhu nenajdeme ani v odůvodnění nálezu víceméně jediný věcný a právní argument, kterým by byl podložen a odůvodněn názor o rozporu celé vyhlášky s ústavním pořádkem (čl. 4 odst. 1 Listiny) a zákonem § 142 odst. 1 o.s.ř. Z nálezu by se mohla – při určité míře tolerance – dovodit pouze argumentace ve prospěch problematičnosti paušální odměny v bagatelních sporech (zda však přímo rozpor s ústavním pořádkem, jak tvrdí Ústavní soud, je otázkou), avšak nikoli v neprospěch přísudkové vyhlášky jako celku (a zejména co do sporů vyšší hodnoty).

Ústavní soud navíc zcela bezdůvodně – a s určitou mírou nadsázky „protiústavně“ – při svém

rozhodování nevezl v potaz, resp. se alespoň v odůvodnění svého nálezu v nejmenším nevypořádal s:

- novelou vyhlášky č. 484/2000 Sb. provedenou vyhláškou č. 64/2012 Sb. (byť se jednalo o kosmetickou úpravu přísudkové vyhlášky)

- novelou o.s.ř. provedenou zák. č. 396/2012 Sb., kterým byl do o.s.ř. vložen nový paragraf 142a stanovící povinnost žalobce zaslat nejméně 7 dní před podáním návrhu na zahájení řízení žalovanému výzvu k plnění, a to pod sankcí ztráty nároku na náhradu nákladů řízení

- novelou zákona o spotřebitelském úvěru provedenou zák. č. 43/2013 Sb. stanovící, mimo jiné, pod sankcí neplatnosti smlouvy povinnost s odbornou péčí posuzovat schopnost dlužníka splácet, zákaz zajištění směnkou či šekem, možnost odstoupení ve lhůtě 14 dnů apod.

Je nesporné, že výše uvedené novely cílí právě na onu problematiku a sociální skupiny, které se Ústavní soud svým nálezem snaží – i dle odůvodnění svého nálezu – chránit. Je rovněž nesporné, že dané novely pomohou ony kritizované nejkřiklavější excesy omezit. Je tak otázkou, proč Ústavní soud nevezl výše uvedené novely v potaz při svém rozhodování či proč se k nim v daných souvislostech v odůvodnění nevyjádřil.

Co to znamená? Rezignoval Ústavní soud na svou úlohu ochránce ústavy a stává se pomalu nástrojem sloužícím přechodným a populistickým politickým zájmům? Stává se spíše než ochránce ústavy, ústavnosti a rovnosti před zákonem samozvaným ochránce pouze určité části občanů a osob?

Nebo se jedná pouze o jednotlivý exces a jedno nepovedené, nedotažené a řádně neodůvodněné rozhodnutí?

Nezbude nám, než se nechat překvapit. Publikované odlišné stanovisko soudce Vladimíra

Kůrky, se kterým osobně zcela souhlasím, dává jistou naději, že soudci Ústavního soudu snad budou více hledět na skutečnou ochranu ústavnosti, než na partiální zájmy určitých skupin, a to jak politických, tak sociálních.

Z pohledu advokátního stavu je však nyní důležité, aby ČAK inicioval a podílel se na přípravě nového předpisu týkajícího se odměn advokátů, který by doplnil či nahradil prozatím nenapadnutý, ale i tak poměrně těžkopádný a ne zcela vyhovující advokátní tarif. Je obtížné představitelné, že by v našem prostředí mohla uspět idea aplikovaná především v některých common law jurisdikcích (typicky USA), a to že každá strana sporu si nese své náklady (právního zastoupení). Určitá forma přesunutí (byť části) nákladů právního zastoupení na stranu, která ve sporu neuspěje, by tedy měla dále existovat. Diskuse může být o způsobu, rozsahu a výši s tím, že za příklad by mohly sloužit úpravy v okolních evropských jurisdikcích. Nicméně neměli bychom postupovat způsobem, který máme možnost v poslední době pozorovat, tedy neměli bychom používat nepodložená prohlášení většinou vytržená z kontextu, o tom jak je věc upravena v jiných jurisdikcích, učiněná bez potřebné znalosti a provedené analýzy (čímž zjevně trpěl i výše uvedený senátní návrh), nýbrž postupovat na základě skutečné řádné odborné analýzy (viz například i oxfordská studie „The Costs and Funding of Civil Litigation – A Comparative Perspective“, editovaná Christopherem Hodgesem, Stefanem Vogenauerem a Magdalenou Tulibackou, CH Beck, Hart, Hart Publishing, Oxford and Portland, Oregon, 2010) a s řádnými argumenty pro daný postup. ●

Mgr. Tomáš Matějovský,
partner, advokát
CMS Cameron McKenna v.o.s.

Ověřte si, že máte tu pravou...

Dokážete vy a vaši kolegové s jistotou rozpoznat, zda elektronické doklady, které dostáváte, mají veškeré povinné náležitosti? Můžete se spolehnout, že je budou úřady a auditoři akceptovat i ve vzdálenější budoucnosti jako nezpochybnitelné? Využijte naši ověřovací služby SecuStamp pokrývající 150 certifikačních autorit, včetně celé EU! Archivujte pouze zcela korektní doklady! www.602.cz

software602

archimedes
language academy

Neučte se jako před 100 lety

Výuka jazyků s iPadem

- individuální hodiny
- zábavné workshopy
- telefonáty v cizím jazyce
- aplikace ALApp v iPadu

angličtina, obchodní angličtina,
specifická angličtina dle studentova zájmu
francouzština, čeština pro cizince

www.ala.cz

Petr Poledník: „Při současném počtu advokátů nastává situace, kdy nemusí být dostatek práce. Je třeba si uvědomit, že komora dává především pravidla výkonu advokacie. Nezajišťuje, aby advokát získal práci.“

JUDr. Petr Poledník

je místopředsedou České advokátní komory s pověřením udržování kontaktu s advokátními komorami Východní Evropy. Jaké rady má pro advokáty směřující právě tam? A proč vidí budoucnost v mediaci?

Pane doktore, na úvod bych se chtěl zeptat, jak dlouho už jste v advokacii.

„V advokacii působím přes třicet let, od roku 1992 jsem zapsán v seznamu Slovenské advokátní komory. Ve své praxi se zabývám zejména obhajobou v trestních věcech, hlavně hospodářských. Jsem také rozhodce při Hospodářské a agrární komoře ČR.“

A toužil jste vždy být advokátem? Pocházíte z neprávnícké rodiny.

„Přiznám se, že když jsem nastoupil na studia na právnické fakultě, tak jsem si žádné jiné povolání ani nedovedl představit. V tehdejší době jsem rozhodně nechtěl být prokurátorem, soudcem a podnikovým právníkem.“

Když se uvolnily bariéry, nezvažoval jste přechod „na druhou stranu“? Státní zástupci vítají bývalé dobré trestní advokáty.

„Asi ano, ale otázku je kdo (smích). Neuvažoval jsem o tom.“

Rozdíl je vykonávat advokacii a zasazovat se o rozvoj komory jako takové. Kdy poprvé jste začal uvažovat o vstupu do orgánů?

„První nabídka, abych se zapojil do činnosti orgánů České advokátní komory mi byla nabídnuta v roce 1993, v souvislosti s tím, abych kandidoval jako člen kárné komise. V této kárné komisi jsem působil od roku 1993 do roku 1999, kdy jsem byl zvolen náhradníkem představenstva ČAK. V dalším období jsem byl členem představenstva ČAK a od roku 2005 pak působím jako člen a místopředseda představenstva České advokátní komory.“

A dohromady to dává dvacet let v orgánech České advokátní komory. Dovedete si už vůbec představit, že byste v nich nepůsobil?

„To si dovedu představit (smích). Pokud budu opětovně zvolen do představenstva ČAK na letošním říjnovém sněmu, tak to bude určité obdobím posledním.“

Jistě jste měl v roce 1993 vize, jak by měla tehdy mladá komora působit a vypadat. Podařilo se je naplnit?

„Po změně politických poměrů a tím pádem i organizační změně výkonu advokacie jsem měl určité představy. Byly jednak z toho, co jsem se kde dočetl a jednak i z toho, že mým školitelem byl advokát doktor Vladimír Dvořák, který praktikoval od roku 1938. Zažil tak soukromou advokacii. Je pravda, že jsem musel řadu věcí po roce 1990 přehodnotit, zejména po zvolení za člena kárné komise. Informace, které jsme měli, sahaly do roku 1948. Představa o advokacii spočívala v modelu jeden advokát, jedna sekretářka. Maximálně koncipient. Mezi tím svět utekl dál. Rozšířil jsem si obzor tím, že jsem od roku 1999 pověřen na poli zahraničním

udržovat kontakt s advokátními komorami Východní Evropy.“

Požadavky a život advokátů v regionech je jiný, než v Praze...

„Nechtěl bych to tak rozlišovat. Ale je faktem, že je rozdíl být advokátem na Václavském náměstí a v malém okresním městě. Po zkušenostech člena zkušebního senátu u advokátních zkoušek mám za to, že praxe v okresních městech je pestřejší a různorodější, než u advokátů v Praze, kde jsou velké advokátní kanceláře a kde jsou koncipienti specializováni na určitý úsek poskytování služeb v oblasti práva. Samozřejmě z hlediska ekonomických a jiných je zase podstatný rozdíl, kde advokát působí.“

Co aktuálně trápí advokáty?

„Tak, jak se vyvíjí život, tak se vyvíjí i život v advokacii. Neustále se řeší problémy, které mají advokáty při výkonu praxe. V současné době nás nejvíce trápí otázka vstupu do soudních budov, kdy nepoživají advokáti stejných výhod jako státní zástupci.“

Což je dost aktuální téma.

„To téma totiž někdy může vyústit v určitý despekt vůči advokacii, nehledě k tomu, že to skutečně při vstupu do budovy zdržuje. Někdy jsou představy advokátů takové, že komora neřeší problémy, které mají. Je třeba si ale uvědomit, že komora dává především pravidla výkonu advokacie a nezajišťuje to, aby advokát získal práci. Je faktem, že při počtu zhruba deseti tisíc advokátů a tří tisíc koncipientů nastává situace, kdy nemusí být dostatek práce. Respektive dobře honorované práce. Advokáti mají pocit, že by se o to komora měla starat. My pouze můžeme vytvářet předpoklady pro to, aby se tak stalo.“

To je těžké, protože vy sami v praxi působíte.

„Týká se to zejména toho, co advokát může vykovávat za činnost. V současné době jsme otevřeli dost rozsáhlou oblast, mediační řízení, kde by se mohlo pro advokáty nalézt široké pole působnosti. Teprve praxe ukáže, nakolik bude tento institut využíván.“

Co je na české advokacii to nejhodnotnější?

„Musíme si velice vážit toho, že máme zachován systém samosprávy a tím i nezávislosti na výkonné moci.“

Co advokacii ohrožuje?

„Existují možnosti, které by advokacii mohly ohrožovat. Největším nepřitelem jsou advokáti sami. Pokud by jejich etablování ve společnosti přesáhlo určitou neúnosnou míru, mohli bychom samosprávu ztratit.“

Kam byste zařadil českou advokacii v porovnání s Východní Evropou, tedy zeměmi, s nimiž udržujete za komoru kontakt. Je asi odlišné od porovnání se západem.

„Po roce 1990 byly naše zraky upnuty do zemí, kde advokátní komory normálně fungovaly na principu soukromého podnikání, tam jsme se učili. Začali jsme ale udržovat kontakty i s advokacemi Východní Evropy. Tam by bylo potřeba to rozlišit na šest advokátních komor bývalé Jugoslávie a na ostatní komory. Na území bývalé Jugoslávie vznikly advokátní komory ve všech nástupnických státech a navázaly na činnost advokátní komory Jugoslávie, kde míra samostatnosti, nikoliv neomezená, na rozdíl od bývalé ČSSR, byla. V tomto směru jsme mohli i tam zachytit určité trendy. Velmi brzo jsme se s tím vyrovnali a postavení České advokátní komory v evropských orgánech advokacie je dnes jasné a nepochybně nejméně na úrovni těchto advokacií ve vyspělých státech. Pokud jde o jiné advokátní komory, například v Polsku existují dodnes dva právnícké stavy, dokonce se etabloje třetí stav, který poskytuje právní služby. To není dobré. Snažíme se udržovat kontakty zejména s polskou advokacií a komorou „Rádcí právní“. Pokud jde o Ukrajinu, tam je činnost komory pro nás nečitelná. Snad se již stabilizovala situace v Ruské federaci, kde vznikla jednotná advokátní komora. Bělorusko, tam nemáme naprosto žádné zprávy. Pokud jde o Pobaltí, etablovaly se tam advokátní komory po vzoru evropských advokátních komor.“

Trendem posledních let je zaměření advokátů směrem na Východ. Máte radu pro české advokáty, pokud chtějí na východních trzích uspět? Případně jen jak se vyvarovat neúspěchu...

„Je to otázka poměrně jasná, nicméně se na ni nedá jasně odpovědět. Je možné říct, že je

nutné při vyřizování záležitostí ve Východní Evropě si vybrat advokáta, který má dobrou pověst a udržovat s ním osobní kontakt. To, co se dá v Západní Evropě vyřídit mailem, se ve Východní Evropě nedá. (smích)“

Jakým způsobem by měla komora do budoucna s evropskými advokacemi spolupracovat?

„Ona by hlavně měla spolupracovat se všemi advokátními komorami, i neevropskými. Zejména z toho důvodu, že v Evropě máme volný pohyb zboží a osob. Řešíme případy, které jsou České republice vzdálené. Když je potřeba spolupracovat s někým z jiné země, je velmi dobré tam kontakty mít. Druhá věc je, pokud jde o Východní Evropu, tak pokud se bude někde výrazně investovat, bude to tam. Naše investiční celky, firmy, které budou na východě existovat, budou potřebovat právní zázemí i z České republiky.“

Vrátil bych se k Vašemu působení v kárné komisi. Jistě se tam toho mnoho dělo, vytvářely se mantinely advokacie. Jsou už dnes pevně usazené?

„Advokátní komora by si představovala realitu takovou, že by nebylo kárného řízení třeba. Je realitou, že se po roce 1990 určovaly mantinely, co advokát může a nemůže, prakticky se vytvářel etický kodex. Ten má dnes každý advokát k dispozici a podle něj se může řídit. Zda byla tehdy situace lepší, nebo horší, se nedá zjednodušeně říct. Doba se změnila, změnila se i situace na trhu. Advokátů je víc, práce je někdy nedostatek a to někdy svádí k tomu, že se ne vždy dodržuje vše tak, jak se má.“

Máte osobní vize pro Vaše případné budoucí působení v komoře?

„Osobně bych chtěl prosadit, aby byla věnována péče mladým koncipientům a advokátům zejména v oblasti dodržování pravidel etického kodexu. Zastával bych se toho, aby byla mladým kolegům umožněna praxe mimo advokátní komoru tak, aby poznali jiný svět a jiný rozměr. Své poznatky by mohli přinést k nám a tlumočili by je dál.“

Jak na to konkrétně, jak zlepšit situaci?

„Na základě rozboru lze konstatovat, že optimální počet koncipientů na advokáta jsou tři. Má se za to, že pokud jich je víc, školitel se jim nemůže věnovat a jejich činnost usměrňovat. To je logické i z hlediska časového potenciálu. Pak je otázka, zda koncipientská doba tří let jest přiměřenou lhůtu k tomu, aby si mohl advokátní koncipient osvojit takové znalosti, které by zaručovaly ve vztahu ke spotřebitelům kvalitní výkon jeho povolání. K tomu jen upozorňuji, že ve Slovenské republice je již uzákoněno, že je koncipientská doba pětiletá. Obecně se dá říci, že v Evropě je trend ustálit tuto lhůtu na pětileté období.“

Dovedete si představit, že byste dnes šel vykonávat praxi do Prahy?

„To bych si představit dovedl, protože jsem v Praze nejméně dva dny v týdnu (smích). Mám tu celou řadu klientů.“

A představa toho, že byste dnes začínal na zelené louce jako mladý advokát?

„Je fakt, že pro mladé kolegy začínat obecně není jednoduché. O Praze jsou snad možná rozporuplné informace v tom směru, že je tam práce pořád hodně. Ovšem, je otázka, jaké práce. Asi by ty začátky nebyly jednoduché, ale v zásadě mám za to, že bych se toho nebál.“

Trh by neměl smysl bez síta.

„Tak. Chce to pár let pile.“ ●

Autor: Jaroslav Kramer

...už nepoužívám klávesnici, jenom diktuji...

**PROFESIONÁLNÍ SOFTWARE PRO
PŘEVOD MLUVENÉHO SLOVA DO TEXTU**

Novavoice

LADISLAV ŠTOREK:

Vedoucí partner pražské a bratislavské pobočky globální advokátní kanceláře Dentons v rozhovoru o spojení třech velkých hráčů, směřování pražské kanceláře nebo o tom, že je stále málo transakcí.

„S Dentons se mění hodně, v přístupu ke klientům však téměř nic.“

Málokomu unikla zpráva o vzniku nového „globálního hráče“, Dentons. Co si pod tím pojmem mám představit?

„Na to se dá odpovědět dvěma způsoby. První možnost je, že jde jednoduše o konstatování faktu. Geografické pokrytí, které nová firma má, počet jejích kanceláří a celkový počet právníků prostě jiné přízvisko než „globální“ neumožňuje. Firma Salans byla v zásadě panevropská. Těžiště aktivit bylo v Evropě, dále pokrývala státy bývalého Sovětského svazu, část Asie a měla jednu pobočku v USA. Naproti tomu v rámci nově vytvořené firmy Dentons pokrýváme všechny obydlené kontinenty s výjimkou Jižní Ameriky a Austrálie, tudíž se hrdě můžeme označovat jako firma globální. Odpovídá tomu i počet právníků – ve výsledku hovoříme o čísle 2500 profesionálů, přičemž z tohoto pohledu jsme v první desítku největších právnických firem na světě.“

A druhý způsob odpovědi?

„Druhá možnost odpovědi je, že kromě konstatování faktů jde i o aspiraci být skutečně globální firmou. To znamená nabídnout stávajícím i novým klientům, a vím, že to do určité míry zní jako klíše, stejně kvalitní právní službu od stejným způsobem smýšlejících a fungujících právníků na celém světě.“

Jako Salans jste byli nějakým způsobem nastaveni. Jak se tato změna projevila přímo u vás, změnilo se vaše zaměření?

„Zaměření se nezměnilo a nemuseli jsme se změnit ani my. To je kouzlo tohoto spojení. V zásadě došlo k propojení třech firem, které s výjimkou geografického umístění měly podobnou vizi a představu o tom, jak v nových tržních podmínkách a tržním prostředí, které se během posledních let pro právníky drasticky změnilo, působit. Lidé těchto tří firem byli na stejné myšlenkové vlně, měli velmi podobnou představu o tom, jak naši práci v globálním měřítku dělat, jak se přizpůsobit nové situaci, jak připravit nejen přetrvání firmy, ale i její růst a pozitivní vývoj pro blízkou i vzdálenou budoucnost. Po vzájemném

poznání a rozhovorech jsme zjistili, že je zde možnost k jedinečnému, do velké míry dříve nepoznanému spojení tří firem, které ve výsledku pokrývají celý svět, a přitom nemusí řešit teritoria, kde by existoval zásadní přesah stávajících poboček. Jinými slovy jsme v zásadě nemuseli čelit problémům s tím, že se v jednom místě silná pobočka jedné z původních firem musí podřídit té druhé. Tyto případy byly minimální. Při takové konstelaci nebylo třeba činit žádná zásadní opatření v tom smyslu, aby došlo ke sladění „štábní kultury“ nebo abychom fungovali všichni naprosto stejně. Nebylo to nutné a není to ani aspirace nové firmy.“

V roce 2012 jste v rozhovoru „Na návštěvě u“ vyzdvihoval výhodu „malého Salans“, pokud jde o vztahy mezi partnery v řídicích funkcích i obecně. To se jistě změnilo.

„Ano, vytvoření Dentons je velká změna. V přístupu ke klientům se samozřejmě nezměnilo nic a to jim také opakujeme. Těžiště zprávy pro klienty před zveřejněním spojení v médiích bylo „mění se hodně, ale pro vás se nemění nic. Máte stejný tým a jsme vám stejně blízko, jako předtím“. Na druhou stranu, stát se součástí takto velké firmy je rozhodně změna. Pro nás v Salans bylo vždy fajn, že jsme si byli v regionu blízko a s ostatními partnery jsme se znali osobně. Mohl jsem klientovi přímo doporučit konkrétního kolegu z jiné země, protože jsem ho osobně znal. Na druhou stranu firma Dentons měla na začátku května v Orlandu první globální partnerský meeting, na který se sjelo přes devět set partnerů. Ve chvíli, kdy jsem vešel do hlavní místnosti na první společnou večeri, připadal jsem si jako v jiném světě. Oproti tradičním partnerským večerím Salans, které byly většinou v historických městech Evropy, a byly tudíž poměrně komorní, jsem si tady připadal jako v Las Vegas na rockovém koncertě (smích). Je to do určité míry šok, vidět všechny pohromadě a uvědomil jsem si, že jsme se stali součástí něčeho opravdu

DENTONS

Dentons je nová globální právní firma odhodlaná poskytovat svým klientům konkurenční výhodu ve stále složitějších a vzájemně provázaných tržních podmínkách.

Firma vznikla na konci března 2013 spojením mezinárodní advokátní kanceláře Salans LLP, kanadské advokátní kanceláře Fraser Milner Casgrain LLP (FMC) a mezinárodní advokátní kanceláře SNR Denton.

Dentons je vybudována na pevných základech těchto tří vysoce hodnocených advokátních kanceláří. Každá z těchto kanceláří si získala vynikající pověst a klientelu tím, jak dokázala reagovat na lokální, regionální i přeshraniční potřeby širokého spektra klientů všech velikostí – od fyzických osob a podnikatelů, přes malé a začínající podniky, všechny složky veřejné správy na místní, regionální i národní úrovni, až po střední a velké soukromé i veřejné společnosti, včetně nadnárodních korporací a globálních entit.

Klienti Dentons mohou nyní těžit ze znalostí více než 2 500 právníků a dalších odborníků v 79 lokalitách v 52 státech Afriky, Blízkého a středního východu, Evropy, Střední Asie, Východní Asie a Tichomoří, včetně Kanady, Ruska a Společenství nezávislých států, Spojených států a Británie.

Firma je odhodlána změnit status quo v právních službách, mimo jiné nabídkou kreativních, avšak spolehlivých podnikatelských a právních řešení.

DENTONS

velkého. Z těch všech lidí vyzařuje ohromný entuziasmus, odhodlání něco společně dokázat. Na druhou stranu otázka je, jestli dokážeme splnit to, co jsem vyzdvihoval před tím. Všechny ty lidi osobně poznat."

Vy osobně máte desetileté cykly. V roce 1993 jste přišel do kanceláře Altheimer & Gray, ta se v roce 2003 změnila v Salans. Letos je tu Dentons. Jak se tyto změny promítly v pražské kanceláři?

„To máte pravdu. Začíná mi třetí desetiletka a doufám, že další taková změna už nebude (smích). Ve vedení pražské kanceláře jsem sice až od roku 2008, ale díky té historii mohu říct, že ty firmy jako takové byly úplně jiné. Pražská kancelář ale zůstala stejná. Je to jednak díky nám, kteří tady pracujeme (a řada z nás je tu podobně dlouho jako já, někteří i déle), i díky firmám, jejichž jsme byli součástí, protože nám tu možnost daly a nechaly. To je velký rozdíl ve srovnání s řadou jiných mezinárodních firem, které mají poměrně silnou představu, že úspěch je zaručen jen tehdy, pokud vtisknu firmě určitou uniformitu, stejnou kulturu. Ta pak plyne z toho, kde je nejsilnější část firmy. Firmy Altheimer ani Salans tuto představu nesdílely a nesdílejí ji ani Dentons. Naše představa byla vždy taková, že ten, kdo nejlépe zná daný trh, by měl mít největší slovo v tom, jak má kancelář na tomto trhu fungovat.“

V tom ohledu jste měli štěstí, že se vám alespoň rámcově daří přenášet identitu.

„To není o štěstí. Nestydím se vyslovit názor, že pokud děláte svou práci dobře, baví vás a máte dobré výsledky, není třeba, aby vám někdo říkal, že máte něco dělat jinak. Jediným měřítkem je spokojenost klientů, pokud plníte jejich očekávání, způsob práce je dobrý.“

Další z věcí, která se nezměnila, je těžiště vaší praxe. Jsou stále stěžejním oborem nemovitosti?

„Ano i ne. Stejně jako fakt, že jsme globální firmou, můžeme konstatovat fakt, že Dentons má největší realitní praxi na světě. I zde

v regionu zůstávají nemovitosti stěžejním oborem, pokud jde o objem práce. Na druhou stranu máme díky spojení rozsáhlejší možnosti pracovat na tom, aby nemovitosti nebyly jediné. Abychom se více profilovali i v dalších oborech, které tradičně děláme, i když se o nás tolik nemluví. Obdobně jako v nemovitostech má nově vzniklá firma nejsilnější pozici na globálním trhu právních služeb v oblasti energetiky. To samo o sobě nemusí nic znamenat, ale pořád platí, že síť čítající dva a půl tisíce právníků vám je mnohem větší oporou a případně zdrojem zakázek, než síť, kde je právníků sedm set. Jen za dobu od listopadového hlasování o vytvoření Dentons do dnešního dne spojení umožnilo získat zakázky – které bychom jinak, tj. sami nezískali – v objemu desítek milionů dolarů, a toto číslo každým dnem narůstá. Počet zakázek, které si doposud samostatné firmy po vzniku Dentons vzájemně poslaly, již čítá stovky a stovky případů.“

I v Česku patříte k lídrům v oblasti nemovitostí. Před rokem a půl jste v rozhovoru naznačil, že ostatní obory stojí „ve stínu“. Změnilo se to?

„Už tehdy jsem zmínil, že obory, které považujeme za klíčovou součást naší praxe, jsou jednak historicky tradiční obory jako korporátní a transakční praxe a oblast financování. Za druhé jsou to obory pro kanceláře našeho typu relativně nové, které se vyvíjí v posledních deseti letech, tj. zejména sporová agenda, pracovní právo, veřejné zakázky, insolvence a energetika. To platí v zásadě i pro Slovensko, i když jde o menší trh. A odpověď na váš dotaz zní ano, situace se změnila. Za posledních několik let objem práce ve zmíněných nových oborech výrazně vzrostl a změnila se i naše pozice na trhu – vnímání i ocenění naší kanceláře potvrzuje, že v těchto oborech rok od roku posilujeme.“

Nové obory nesou požadavky na tým...

„Samozřejmě, proto jsme tým za posledních několik let výrazně posílili, v Čechách i na Slovensku. Přišli k nám seniorní právníci na partnerské a jiné seniorní pozice z jiných me-

zinárodních kanceláří, kteří u nás vidí svou příležitost a prostor pro další rozvoj. Proto můžeme rozvíjet další obory a máme potřebnou expertizu. Do určité míry je třeba tomu přizpůsobit i interní vývoj. Na takto malých trzích musí mít právníci v zásadě více než jednu specializaci, to znamená možnost přizpůsobit se situaci na trhu a potřebám klientů. Není vyloučeno, a např. v Praze je to celkem běžný jev, že z vynikajícího transakčního právníka se během několika posledních let stal vynikající sporový právník. Jde prostě o reakci na situaci na trhu.“

Pokud jde o postavení kanceláře, jste optimistický do budoucna?

„Ano. Jsem přesvědčen o tom, že pokud má kancelář, která na trhu funguje dvě desetiletí, stabilní a loajální tým – a to nehovořím jen o nejužším vedení – má pravděpodobně veškeré předpoklady pro to, aby dobře fungovala i nadále. A pokud starší kolegové předávají zkušenosti mladším a včas vychovávají své nástupce, proběhne po čase bez problémů i generační obměna a kancelář běží dál.“

A optimismus ohledně vývoje na trhu právních služeb?

„Na jednu stranu je určitý optimismus cítit, kolegové často hovoří o tom, že se věci obrací k lepšímu. Na druhou stranu jde do určité míry o přání otcem myšlenky, respektive je to pouze optimismus, nikoliv skutečný stav. Transakcí mimo reality je pořád žalostně málo, propast mezi představami prodávajících a kupujících je příliš hluboká. Každý člověk v byznysu vidí, že subjektů, které dnes v Česku nebo na Slovensku skutečně investují velké sumy, je stále stejně a relativně málo, deset, patnáct. Noví investoři nepřicházejí nebo zatím nenašli shodu s případnými partnery na dotažení nebo uzavření transakcí.“ ●

Autor: Jaroslav Kramer

Odborná konference

PRÁVO VE VEŘEJNÉ SPRÁVĚ

22. - 23. října 2013

Hotel Černigov, Hradec Králové

...pořádá druhý ročník konference, která tematicky navazuje na odborný kongres Právní prostor a která je určena pro zástupce z řad státní správy a samosprávy.

Záštitu převzali:

Ministerstvo spravedlnosti
Ministerstvo pro místní rozvoj
Sdružení místních samospráv ČR

Hlavní témata konference:

Nový občanský zákoník
a jeho dopad na veřejnou správu

Přednášející:

Mgr. František Korbel, Ph.D.
Mgr. Jan Sixta
JUDr. Tomáš Lichovník
JUDr. Daniela Šustrová
JUDr. Tomáš Sokol
JUDr. Tomáš Potěšil, Ph.D.
JUDr. Radim Boháč, Ph.D.
Mgr. Robert Pergl
Doc. JUDr. Petr Hůrka

Registrace a informace o kongresu na www.pvvs.cz

Organizátor:

Hlavní partner:

Odborní partneři:

Mediální partneři:

ANTONÍN MOKRÝ:

Místopředseda České advokátní komory a vedoucí české delegace v CCBE, JUDr. Antonín Mokrý, je velmi činný na mezinárodní půdě. Jsou, podle něj, čeští advokáti ve světě aktivní? Jaké je postavení ČAK v evropském kontextu? A co je problémem mladých advokátů? V rozhovoru se věnujeme také tomu, jak řeší některé evropské země kritický úpadek trhu právních služeb.

„Jsme jeden stav a máme stejná práva a povinnosti, ať vykonáváme službu našim klientům z jedné místnosti v malé podhorské víšce nebo z honosné budovy v centru Prahy.“

CCBE, AIJA, UIA, COMBAR, to jsou významné mezinárodní organizace, kde jste působil nebo působíte. Vždy Vás lákalo působení na mezinárodní scéně?

„Ano, to mne vždy lákalo a posléze se to stalo skoro nedílnou součástí mého profesního života advokáta. Jsem přesvědčen, že ve všech lidských činnostech není možné cokoli docílit jen v izolovaném prostoru daném hranicemi jednoho státu. Lidé dnes sice hodně cestují, ale někdy mám pocit, že ne všichni dost dobře pozorují, porovnávají a berou si pozitivní poznatky z toho, jak se co dělá venku, vzít si to jako příklad nebo alespoň námět k přemýšlení, co by bylo třeba zlepšit u nás. Mě velmi zajímá studovat mentalitu jiných národů, porovnávat jak a proč se co dělá venku, nacházet inspirace a přinést domů to, co vymysleli lépe než my.“

Co Vás působení v těchto organizacích naučilo, co Vám přineslo?

„V mezinárodních advokátních organizacích se snažím co nejlépe reprezentovat Českou advokátní komoru už od r. 1991. Pokud jde o AIJU (Association Internationale des Jeunes Avocats), tak zde jsem se zaškoloval, ale velmi mne inspirovalo, jak „mladí“ advokáti do 40 let věku jsou aktivní, jak se pečlivě odborně vzdělávají, jak bedlivě studují a komentují každou významnou změnu ve svém právním oboru. Některé země vysílaly až 100 svých členů na konference. Tady máme pořád co dohánět. V UIA (Union Internationale des Avocats) jsem se stýkal již se staršími a velmi zkušenými kolegy. Náplň a rozsah činnosti těchto dvou organizací je však podobný. V případě CCBE už jde o činnost poněkud odlišnou, protože zde se jedná hlavně o reprezentaci evropských advokátů ve vztahu k orgánům Unie. Jde především o legislativu, kterou Unie připravuje a jde o širokou škálu předpisů, z nichž některé se dotýkají přístupu ke spravedlnosti, vymahatelnosti práva, práva na obhajobu, základních hodnot advokacie apod. a to vše velmi detailně sledujeme. Zastupujeme přes jeden milión evropských advokátů.“

V 10 otázkách jste zmínil, že Vás činnost za hranicemi po návratu do ČR „poznamenala“ – ve vztahu k pohledu na českou justici. Jak?

„Zmínil jsem, že návrat z Velké Británie, tedy to byl rok 1992, byl poněkud frustrující. Ale musím říci, že od té doby se také hodně změnilo. A k lepšímu. Budu v tomto stručný, protože by to bylo na samostatný rozhovor, ale jde stále o jedno a to samé. Nechci také českou justici jakkoli mentorovat. Možná však bychom se i zde měli poučit z některých osvědčených evropských demokracií. Jde o zavedení soudcovské samosprávy, o předpoklady pro jmenování soudců, o přípravu soudců na toto nesmírně odpovědné povolání, o posílení a efektivitu soudní administrativy apod. Soudci jsou značně přetížení, nemají čas nasávat zkušenosti, třeba i z kontaktů se zahraničím, mnohdy se stávají soudcem, aniž by měli jakoukoli předchozí praxi v jiných právních oborech a tím dostatečný životní rozhled a nadhled. Přitom mnozí mladí soudci jsou nesmírně pilní, pracovití a mají dobré předpoklady pro výkon své funkce. Přetíženost a izolovanost jsou však pro ně značně demotivujícím faktorem. Měli by mít možnost absolvovat delší zahraniční stáže.“

vanost jsou však pro ně značně demotivujícím faktorem. Měli by mít možnost absolvovat delší zahraniční stáže.“

Jak aktivní jsou čeští advokáti na mezinárodní scéně? A jak byste je případně více motivoval, aby se zapojili?

„To je podobný problém. Mladí advokáti, a je jich stále více a více, nemají obvykle čas učit se ze zahraničních zkušeností, přestože už za dobu svých studií získali mnohdy velmi dobrou znalost cizích jazyků. Oni se však musí hlavně soustředit na to, aby si našli své místo na slunci, měli solidně zavedenou kancelář a věnovali se svým klientům anebo vyhověli náročným požadavkům svých šéfů, pokud spolupracují s větší advokátní firmou. ČAK se snaží motivovat mladé i starší advokáty, aby spolupracovali se Sekcí mezinárodního a evropského práva, ale zájem není příliš masivní. Já si však stále myslím, že je to vždy věc osobní aktivity a ambicí každého z nás. Buďte se chcete takto směřovat a pak tomu obětujete úsilí, čas a peníze, nebo se soustředíte jen na to, jak být dob-

„Přestože i česká ekonomika byla a je zasažena hospodářskou krizí, nesledujeme nějaký kritický úpadek trhu právních služeb.“

rý a lepší tady u nás. Myslím si, že Komora by mohla více podporovat, třeba i finančně, mladé advokáty, aby mohli absolvovat určité stáže v cizině, nejsme zas až tak chudí, ale je to pochopitelně složitá otázka, protože někdo může říci, proč bych měl ze svých příspěvků platit svého potencionálního konkurenta, aby získal vyšší kvalifikaci? Někdy se mi zdá, že tyto pohledy jsou krátkozraké, neboť náš profesní stav, pokud nám na něm skutečně záleží, potřebuje disponovat lidmi, kteří se dovedou dobře uplatnit i za hranicemi. Vše je v tomto světě propojené a posloužilo by to celému našemu stavu.“

Co považujete na stavu české advokacie pozitivní?

„ČAK je považována za jednu z nejstabilnějších, nejlépe se rozvíjejících a ve všech ohledech respektovaných advokátních komor střední Evropy. Bez nadsázky lze říci, že naše postavení je již srovnatelné s pozicí advokátních komor starých členských zemí EU. Ze zpráv MeZ vyplývá, že s našimi zahraničními reprezentanty se počítá na vysoké pozice v řídicích funkcích mezinárodních advokátních organizací (např. IBA, CCBE, AIJA, ICB). Pozitivní roli sehráváme i v úzkých odborných

kontaktech s takovými institucemi, jako je Evropská akademie práva (ERA), Rada Evropy, ESD, Evropský soud pro lidská práva ve Štrasburku ad. V rámci činnosti CCBE jsme považováni za jednu z nejaktivnějších advokátních komor v oblasti podpory rozvíjejících se advokací východní části Evropy a v zemích bývalého Sovětského svazu. To je, co se týká pohledu externího. Tento pohled však vyplývá z toho, že právě i na poli domácím máme dobré výsledky. Jinak bychom takto hodnoceni asi nebyli. Velmi dobře jsme byli hodnoceni v oblasti systému vzdělávání ad-

vokátů a koncipientů. Dobře obstojíme i v oblasti dohledu nad výkonem advokacie, tedy v otázkách disciplinárních. Je toho mnohem a mnohem více.“

A co naopak negativní? Jaké jsou případné způsoby nápravy?

„V očích veřejnosti působí velmi negativně pro celý advokátní stav, pokud se některý z advokátů dopustí závažného trestného činu nebo hrubého porušení advokátní etiky. To pak téměř každý řekne, no jen se na ně podívejte, to jsou ti advokáti a oni si to nedokážou pohlídat. Pokud nějaký advokát zpronevěří byť i jen tisícikorunu z deposita svého klienta, vrhá to nepříznivý odraz na celý zbytek profesního stavu. Všude se o tom mluví a noviny jsou toho plné. My jsme však velmi otevřená profese, nedokážeme úplně předcházet výjimečným osobním selháním a excesům. Můžeme je jen následně přísně trestat. To se však stává ve všech profesích, třeba i u soudců, exekutorů apod. Jsou to prostě excesy. Pokud by to mělo narůstat, a pokud bychom tomu nebyli schopni čelit jinak, museli bychom pravděpodobně iniciovat zpřísnění právních předpisů v oblasti výkonu advokacie, to znamená ještě přísnější postihy nebo třeba zpřísnění podmínek pro vstup do advokacie. To je zatím jenom teorie. Nejde totiž o žádný masivní trend. Jinak by nám totiž hrozilo nebezpečí omezení či ztráty samosprávy a to by byl konec nezávislého advokátního stavu.“

Kde se vlastně nachází dnešní advokacie v ČR?

„No stojí si asi tak, jak jsem před chvílí popsal. Díky bohu, přestože i česká ekonomika byla a je zasažena hospodářskou a finanční krizí, nesledujeme nějaký kritický úpadek trhu právních služeb. Jsou však země, kterých se krize dotkla dramaticky a kde tzv. TROIKA (tedy Mezinárodní měnový fond, Evropská centrální banka a Evropská komise) tlačí na zásadní změnu systému poskytování právních služeb, včetně toho, že by mělo dojít k omezení samoregulace advokátních komor, zrušení tarifů, umožnění vstupu cizího kapitálu do společností poskytujících právní služby (tzv. ABS) a k četným dalším zásahům, které dle CCBE představují zásadní ingerenci do základních principů advokátní profese. Jde o země jako Irsko, Portugalsko, Itálie a samozřejmě Řecko. Myslím, že jde opět o krátkozraká opatření činěná v domněni, že „volný trh“ anebo „státní dozor“ nad svobodnými profesemi přinese kýžený ekonomický růst. Ti, kdo o to usilují, však nedomýšlejí, jak se taková opatření promítnou do fungování právního státu. Je třeba reformovat v Evropě právní stát? Já se domnívám, že takto zásadně nikoli.“

Jste místopředsedou ČAK. Jaké vize jste si do komory „přinesl“? A podařilo se je naplnit?

„Základní vize vyplývají z toho, co jsem řekl na počátku rozhovoru. Mou, jak bych tak řekl generální vizí, je odvádět co nejlepší, nejsvědomitější a přesnou práci pro Českou advokátní komoru. Tak, aby advokáti, kteří přijedou do zahraničí nebo korespondují se zahraničními advokáty se neměli za co stydět, ale naopak byli hrdí na to, že jsou členy české advokacie. Zatím požíváme, myslím, velmi dobré pověsti. Ale vždycky je to dáno hlavně tím, že sám advokát v přeshraničních kauzách vystupuje odpovědně, efektivně a také bez zbytečného odkladu. To je ceněno. Já jsem však přesvědčen, že čeští advokáti jsou převážně velmi pracovití, odpovědní a také solidní, tedy důvěryhodní. Komora navenek musí vystupovat stejným způsobem.“

U vizí na ČAK zůstaneme. Jaké máte aktuální?

„Byl bych rád, aby se zakořenil, obohatil a rozšířil systém alternativního řešení sporů, zejména pak mediace. V mnoha člancích jsem zdůraznil, jakou důležitou roli mohou hrát advokáti v této oblasti, a také se o to nadále snažím na půdě ČAK. Je zde řada nadšených mladších i starších kolegů, pro které se stala mediace nejenom koníčkem, ale chtějí ji v praxi i provozovat, byť třeba jen jako doplněk své čistě advokátní praxe. Získali jsme skvělé zahraniční lektory, kteří naše advokáty školí. Musím v tomto směru velmi ocenit práci naší zastupující vedoucí mezinárodního odboru, Dr. Martiny Doležalové (ale nejen jí), která v té oblasti odvedla a odvádí kus neocenitelné práce.“

Jakým způsobem ČAK působí „za hranicemi“, jaká je v „mezinárodních vztazích“?

„Jak jsem již naznačil, v mezinárodních vztazích jsme aktivní. Z vlastní zkušenosti vím, že mezinárodní odbor ČAK pracuje s nadšením, je to takové malé „ministerstvo zahraničních věcí“. Rád bych někdy s Vámi pohovořil do větších detailů, čím se konkrétně zabýváme, například ve vztahu k CCBE. Snažíme se nedělat rozdíly mezi vztahy s advokacemi zavedenými (EU) ale chceme pomáhat, a také tak činíme, i advokacím, které se teprve rozvíjejí a v poslední době také navazujeme vztahy se „zámořskými“ advokacemi, neboť tam se nyní objevují některé zajímavé tendence, jimiž by bylo možno se také inspirovat. Česká advokacie již má i svá jména, která kdekoli zmíníte, tak řeknou, ano toho velmi dobře známe, pozdravujte ho prosím od nás. Velký kus práce pro jméno české advokacie v cizině například udělal Dr. Martin Šolc a Dr. Karla Čermáka už snad ani nemusím zmiňovat. Ale jsou tady už

i jména mladších advokátů o nichž se v zahraničí ví a to je povzbuzující.“

Měla by komora zohledňovat dílčí požadavky velkých/menších advokátních kanceláří. Případně je vůbec vhodné mezi nimi činit rozdíly?

„Jsem přesvědčen, že Komora žádné takové rozdíly nečiní a činit nehodlá. Jsme jeden stav, jsme především advokáti a máme stejná práva a povinnosti, ať vykonáváme službu našim klientům z jedné místnosti v malé podhorské víscé nebo z pěti poschodí honosné budovy v centru Prahy. Je samozřejmě nezbytné vidět, že rozdíl mezi výkonem té první či té druhé advokacie reálně existuje, zejména co do způsobu práce a možností takových kanceláří. Komora však nemůže a nesmí nikoho upřednostňovat. Také nemůže fungovat jako nějaké akviziční místo pro doporučení těch či oněch advokátů. My musíme vytvářet podmínky, aby advokacie mohla řádně fungovat a jako celek požívala dobré pověsti ve společnosti, tedy zasazovat se především o to, aby byli spokojeni s naší prací klienti. Středobodem našeho snažení tedy není prioritně, ač to zní paradoxně, advokát, ale klient. Je na denním pořádku, že advokáti z malých i velkých kanceláří se na Komoru obracují z různými profesními dotazy, náměty nebo kritickými připomínkami. Ty samozřejmě musíme zodpovídat, řešit a reflektovat, pokud to nevybočuje z povinnosti, které Komora dle zákona má. nebo do nichž není vůbec oprávněna zasahovat. Já vidím jako veliké pozitivum skutečnost, že jsme dnes jeden profesní stav, tedy že jsme dosáhli spojení advokátů a komerčních právníků. To některé země nemají, dokonce mají v oblasti poskytování těchto právních služeb více komor nebo asociací a to také někde vede k určité rozříštění zájmů na trhu právních služeb. Já jsem byl vždy zastáncem rčení „united we stand, divided we fall“ a to bychom měli uchovat a střežit pro budoucnost.“ ●

Autor: Jaroslav Kramer

Co může právníkům přinést členství v mezinárodních organizacích?

Odpovídá **advokát, rozhodce a mediátor, Mgr. Štěpán Holub**.

Říká také, že je potřeba víc přemýšlet nad tím, aby byla Česká advokátní komora vhodnou organizací pro všechny typy advokátů.

Štěpán Holub: „Čechů je na mezinárodních právnických setkáních neuvěřitelně málo“

Jste členem výkonného výboru (executive committee) AIJA (Mezinárodní asociace mladých právníků). Jak jste se k této organizaci dostal?

„K mezinárodnímu prostředí jsem měl vždy velmi blízko, baví mě učit se cizí jazyky a poznávat jiné kultury. Na právnické fakultě jsem se proto účastnil aktivit Evropské asociace studentů práv (ELSA). Když jsem školu ukončil, náhodou jsem objevil, že ELSA organizuje nějaký seminář ve spolupráci s AIJA. A pak už jen zbývalo poslat přihlášku na můj první AIJA seminář v Mnichově. Tam jsem zjistil, že AIJA je velmi přátelská a otevřená organizace, a to i pro člověka, který v ní nikoho nezná. Po tomhle vlídném přijetí jsem v AIJA zůstal.“

Co obnáší Vaše činnost ve výkonném výboru?

„Výkonný výbor je kolektivním poradním orgánem představenstva. V praxi to znamená, že se vyjadřuje ke všem důležitějším otázkám k fungování asociace a jakým směrem se AIJA bude ubírat. Z těch zajímavějších věcí je asi důležité, že právě díky členství v tomto orgánu se podařilo prosadit, že výroční kongres v roce 2014 bude uspořádán v Praze.“

Součástí plánovaného kongresu AIJA je tzv. „home hospitality“. O co konkrétně se jedná?

„Ano, to je nejoblíbenější součást společenské části programu na kongresech. Jde o to, že účastníci, kterých bývá zpravidla přes pět set, se rozjedou po skupinkách (tak mezi čtyřmi až šesti účastníky) taxíky po celém městě k jednotlivým místním právníkům domů, a jdou k nim na večeři. Jako účastník kongresu v letošním roce zjistíte, v jaké domácnosti žije advokát v Buenos Aires. Příští rok zase můžeme ukázat kolegům my, jak žijí právníci v Praze. Je jasné, že na takové večeři se atmosféra hodně uvolní a právníci se dobře poznají. Jestli se takové kontakty využijí pro navázání obchodních vztahů nebo zůstane u příjemně stráveného večera, záleží samozřejmě jen na samotných účastnících. Na kongresu v Praze v srpnu příštího roku tak bude mít asi stovka právníků a advokátů z Prahy a okolí možnost zúčastnit se této akce jako hostitelé. Můžeme jim třeba ukázat, jak se u nás chodí se džbánem do hospody pro točené pivo. Pokud se někdo chce zúčastnit, může mi dát vědět.“

Proč konkrétně by měla AIJA zajímat české právníky?

„Je fakt, že AIJA nemusí zajímat úplně každého. Na jedné straně jsou právníci z větších kanceláří, které mají svá mezinárodní setkání a své vlastní sítě kontaktů. Ti se v AIJA tolik neangažují. Pak je spousta právníků, kteří žádným světovým jazykem nemluví nebo se kontaktu se zahraničím spíš bojí. Ty AIJA nebude zajímat už vůbec. Nakonec je ale skupina mladých lidí z menších nebo středních kanceláří, kteří by rádi svoji osobní síť mezinárodních kontaktů vybudovali. A právě pro ně je AIJA největším prostředkem jak začít.“

A jak jsou obecně „mladí“ čeští právníci, podle Vašeho názoru, úspěšní na mezinárodní scéně? Jak jsou vnímáni?

„Myslím, že by úspěšní byli, pokud by se v mezinárodním prostředí vyskytovali. Čechů je na mezinárodních právnických setkáních neuvěřitelně málo. Jen pro ilustraci, našich advokátů je v AIJA asi 8, zatímco ze sousedního podobně velkého Rakouska je jich asi 80.“

Proč tomu tak podle Vás je?

„Souvisí to s uzavřeností celé naší společnosti vůči zahraničí. Samozřejmě existuje i finanční bariéra. Běžná hodinová sazba českého advokáta je pořád ještě výrazně nižší než sazby kolegů v západní Evropě. Ale finance nejsou to hlavní. Když jsem v AIJA začínal, někdy jsem spal místo konferenčního hotelu v youth-hostelech, abych něco ušetřil, a jde to také. Myslím, že největší problém je prostě určitá neochota vstupovat do neznámého prostředí.“

Jste činný i v České advokátní komoře. Jak komoru vnímáte?

„Celkově vnímám naši komoru jako velmi dobře fungující organizaci. Kdo je na pochybách, ať se podívá třeba na Českou lékařskou komoru, která víc připomíná odbory než profesní svaz. To nic nemění na tom, že je samozřejmě vždy možné něco zlepšovat i v naší komoře.“

Co konkrétně se dá zlepšit?

„Myslím, že bychom měli být důslednější ohledně dodržování advokátních předpisů. Začíná to třeba drobnostmi jako je firma advokátních kanceláří. Advokátní kanceláře se dnes jmenují všelijak. Mnoho kanceláří nahrazuje advokáta v názvu třeba slovem „legal“ nebo „partners“. Je potřeba buď dohlížet na striktní dodržování pravidel, anebo je prostě zrušit.“

A co by se v tomhle případě podle Vás spíše mělo udělat?

„S ohledem na to, že v rámci Evropy dnes mohou advokáti nazývat své kanceláře všelijak, přijde mi nejlogičtější to pravidlo prostě zrušit. Při pohledu na realitu je nadále prakticky neudržitelné.“

Co vnímáte jako aktuální největší problém české advokacie?

„Trochu ztrácíme důvěru veřejnosti, tedy našich klientů. Mám na mysli třeba několik problémů s úschovami v poslední době. Pár jednotlivců dokázalo výrazně zamávat s celým institutem úschovy a poškodit dobré jméno všech slušných advokátů. Komora se, pravda, pokusila přijmout opatření, aby se excesy neopakovaly. Doufejme, že to situaci zlepší. Získávání důvěry ale každopádně vyžaduje čas a hodně společného úsilí všech advokátů.“

A co vnímáte jako největší téma pro ČAK?

„Myslím, že je potřeba víc přemýšlet nad tím, aby komora byla vhodnou organizací pro všechny typy advokátů, jestli to tak mohou říci. Je jasné, že samostatný advokát z menšího města pracuje úplně jiným způsobem než advokát v nadnárodní advokátní kanceláři. Přitom je pro oba

dobré, když máme jednotnou komoru, která hájí společné zájmy. K tomu potřebujeme co nejvíc prostoru pro společnou diskusi.“

Kromě advokacie se věnujete i mediaci jako zapsaný mediátor. Jak mediaci vnímáte?

„Předně myslím, že je velkým úspěchem, že se podařilo zařadit tuto činnost mezi činnosti advokátů a také, že případná selhání řeší naše komora a ne ministerstvo. Mediaci vnímám celkově jako velkou výzvu. Aktuálně je jí ve světě věnována velká pozornost a mnoho kolegů v zahraničí na tento způsob alternativního řešení sporů hodně sází. Pro obchodní i běžný život představuje řešení prostřednictvím mediace zpravidla velkou finanční úsporu. Pokud se rozhádané strany díky mediaci dohodnou, mají pak možnost soustředit se na něco produktivnějšího než je zbytečný spor. A pokud se nedohodnou, tak soudit se dá vždy.“

Jste také zapsán na seznamu rozhodců u stálého Rozhodčího soudu. Je to v dnešní době již „neopominutelným základem úspěšného advokáta“?

„Tak bych to neřekl. Ale určitě pomůže, když má člověk zkušenost také z pohledu arbitra. Při zastupování klienta mám díky tomu lepší představu, jak by případný soudce nebo rozhodce asi vnímal celkovou situaci.“

V roce 2009 jste, vůbec jako první, získal ocenění Právník roku v kategorii Pro bono. Jak v této činnosti pokračujete...nebo jste „usnul na vavřínech“?

„Myslím, že neusnul. Této činnosti se dále věnuji, jen už na to nejsem sám, ale případy pro bono řešíme pravidelně v rámci celé kanceláře. Myslím, že přebírat případy pro bono patří k jakémusi dobrému vychování advokátů.“

Studoval jste rok ve Stockholmu. Jak Vás pobyt v této zemi ovlivnil pro budoucí působení?

„Možná přemýšlím teď víc socialisticky (smích). Myslím, že jsem hlavně pochopil, že svět nekonečí na hraničním přechodu v Rozvadově. To je i v advokacii velmi důležité.“

Jste partnerem advokátní kanceláře Holubová – advokáti s.r.o. Jakým stěžejním praxím se Vaše kancelář věnuje?

„Naše kancelář se věnuje zejména obchodnímu právu a nemovitostem, zpravidla ve spolupráci se zahraničními kolegy advokáty. Kromě toho děláme také zdravotnické právo.“

Pokud se nejedná o shodu jmen, v kanceláři působíte spolu se svými příbuznými – Petrou a Bohumilou Holubovou. Jak se Vám v tomto rodinném prostředí pracuje? Jaké výhody a nevýhody to má?

„Bohumila je moje máma, která kancelář před dvaceti lety zakládala. Naše spolupráce je možná jen díky její obrovské toleranci. A Petra je opravdu jen shoda jmen. Ale sem tam díky tomu dochází ke komickým nedorozuměním.“ ●

Autor: Jaroslav Kramer

Michal Žižlavský:

„Advokátní proces omezí počet soudních sporů, zprůchodní justici a pomůže soudům snáze aplikovat nový občanský zákoník.“

Vedoucí partner
advokátní kanceláře
**ŽIŽLAVSKÝ
A PARTNEŘI**, člen
představenstva České
advokátní komory a člen
Legislativní rady vlády
hovoří o advokacii,
soudním procesu
a Úřadu pro potírání
korupce.

Vaše kancelář působí na trhu již dvacet let. Co patří mezi stěžejní obory, kterým se věnujete?

„Několik let jsem působil jako soudce. Bylo to hned po dokončení studia a povinné justiční praxe. Bral jsem to tehdy vážně. Nosil jsem si spisy domů v kufrech na víkend. Pečlivě jsem vše studoval a na všechno měl názor. Obávám se, že ten názor byl pak někdy silnější než výsledky dokazování. Odesl jsem si z tohoto období svého života tři ponaučení. První je to, že mladý člověk v taláru se snadno rozhoduje s jistotou někoho, kdo má vždycky pravdu (i když ji nemá). Necítí pochybnost, když nemá dostatečné životní zkušenosti a praxi. Druhé bylo to, že věci nemusí být vždy tak naléhavé, jak se jeví. Když jsem odešel ze soudu, zapomněl jsem totiž vrátit dva z těch kufřů se spisy. Našel jsem je až při stěhování za dva roky. A ty spisy po celou tu dobu nikomu nechyběly! Třetí ponaučení bylo, že o výsledku sporu rozhodují často zdánlivě nepodstatné maličkosti. Třeba o výsledku odvolání ve složité věci rozhodne to, že jednání odvolacího soudu proběhne po těžkém obědě. Justice mne ale v každém případě zaujala, určila zaměření advokátní kanceláře, kterou jsem založil a je to už dvacet let, co se věnujeme soudnímu procesu ve všech jeho podobách.“

Co to zahrnuje?

„V lepších časech se zabýváme především soudními aspekty fúzí a akvizic a obchodními a majetkovými spory. V horších časech, tedy i dnes, převážně zastupujeme věřitele, řešíme korporátní insolvence, provádíme restrukturalizace podniků a radíme při akvizicích podniků ohrožených úpadkem nebo v úpadku. Insolvenční proces má svá pravidla. Platí zde více než jinde, že právník, který nerozumí ekonomii,

je na nejlepší cestě stát se veřejným škůdcem. Náš přístup spočívá v tom, že nevytváříme teoretické konstrukce, ale stojíme oběma nohama na zemi. Vycházíme ze znalosti reálné praxe českých soudů, zohledňujeme ekonomické aspekty věci a hledáme praktická řešení. I z tohoto důvodu působíme nejen jako advokáti, ale i jako insolvenční správci s takzvaným zvláštním povolením pro řešení úpadku velkých a středních podniků, bank a finančních institucí. Zkušenosti, které tím získáváme, využíváme ve prospěch svých klientů.“

Na co se chcete zaměřit do budoucna?

„Jsme rádi, že se nám v poslední době daří pracovat také pro zahraniční klienty, kteří přihlašují pohledávky nebo uplatňují jiné zájmy u českých soudů. S ohledem na přeshraniční charakter větších případů naopak získáváme cenné zkušenosti z jednání soudů v jiných jurisdikcích, v poslední době například z jednání soudů v Londýně nebo Hong Kongu. Uvědomujeme si, že v segmentu velkých korporací mívají řešené případy nadnárodní souvislosti. Rádi bychom se proto v nejbližších letech zaměřili na rozvoj kontaktů v zahraničí. A jako optimisté také věříme, že se ekonomická situace v Evropě a České republice bude zlepšovat a umožní nám více pracovat na běžných případech z oblasti obchodního práva.“

Jste členem představenstva České advokátní komory. Co považujete na poli advokacie za nejdůležitější?

„Komora má smysl jen do té doby, dokud bude usilovat o zachování advokacie jako svobodného a nezávislého povolání. V poslední době se objevují revoluční myšlenky toho typu, že právní služby mají poskytovat neziskové organizace napojené na státní rozpočet. Studenti

práv vytvářejí různé poradny a nechávají si podepisovat prohlášení, že za správnost rad neodpovídají. To je špatná cesta nejen pro advokáty, ale zejména pro jejich klienty. Organizace napojená na státní rozpočet nikdy nezajistí nezávislou právní pomoc. Kvalifikované právní služby nebude poskytovat ten, kdo na to nemá patřičné vzdělání a zkušenosti a kdo není ochoten nést odpovědnost za svou práci. To zajistí jediné tradiční advokacie, nastavená tak, že advokát a obhájce hájí výhradně zájem klienta, a to i tehdy, dostane-li se do rozporu se zájmem státu. Je zajímavé, jak si toho byly vědomy totalitní režimy, které všechny omezovaly svobodný výkon advokacie.“

ŽIŽLAVSKÝ & PARTNEŘI
| advokátní kancelář | insolvenční správci |

Jaké další vize jste si do komory přinesli?

„České advokátní kanceláře začínají ve větším měřítku fungovat jako firmy. Doba to vyžaduje. Advokát už není jen prvorepublikový přítel rodiny nebo obhájce ve věcech trestních se zaručeným příjmem vyšší střední třídy. Advokacie je i byznys na poli obchodního práva. Existují dvě advokacie, advokacie tradiční a advokacie velkých advokátních kanceláří. Nemá smysl si to zastírat. Sám se počítám spíše k tradičním advokátům, přesto si ale myslím, že komora musí vytvářet příznivé a tolerantní klima také pro velké advokátní kanceláře a vůbec pro výkon advokacie na úrovni dnešní doby. Dále si myslím, že Komora musí nejen spravedlivě trestat profesní provinění advokátů v kárném řízení, ale musí se umět také zastat oprávněných zájmů advokátů. Advokát se dostává

do profesního střetu s orgány veřejné moci. Nejde jen o policii, soudy, státní zástupce, ale také o orgány daňové. Odborná úroveň osob nadaných veřejnou mocí je různá. Nedostatek odbornosti někdy nahrazují inkvizičními postupy. Když advokát trvá na dodržování pravidel fair procesu a hájí důsledně zájem klienta, veřejná moc se může obrátit proti němu. Proto vidím jednu z klíčových rolí komory v tom, aby dokázala poskytnout účinnou podporu advokátovi v profesních nesnázích.“

Co z toho se vám zatím podařilo naplnit?

„Zmíněné vize jsem promítal do svého rozhodování v otázkách, které pravidelně řeší představenstvo komory, včetně případů, řešených v kárném řízení. V posledním období jsem se pak soustředil zejména na oblast, která je mi blízká a která se stala aktuální pro všechny advokáty díky ekonomické krizi. Šlo o oblast insolvenčního práva, konkrétně o agendu výkonu funkce insolvenčních správců. Jsem přesvědčen o tom, že s ohledem na procesní charakter insolvenčního řízení mají tuto funkci vykonávat především advokáty. Podařilo se mi prosadit vytvoření nové odborné sekce pro insolvenční právo, která je poradním orgánem představenstva komory. Podílel jsem se na legislativě nejen na půdě komory, ale i jako člen stálého poradního sboru ministra spravedlnosti pro insolvenční právo. Hodně energie jsem věnoval budování profesních a kolegiálních vztahů mezi advokáty-insolvenčními správci a pravidelnými účastníky insolvenčních řízení. Podařilo se mi vytvořit systém praktických odborných seminářů na půdě Justiční akademie, kterých se účastní advokáty, insolvenční správci i soudci. Odpovídá to mému přesvědčení, že advokáty jsou širší součástí justice. Budu-li neskromný, myslím si, že mám podíl na tom, že dnes působí jako insolvenční správci převážně advokáty, na tom, že advokáty-zástupci účastníků mohou mluvit s insolvenčními správci „stejnou řečí“ a že se insolvenční řízení postupně stávají transparentní a více předvídatelná pro jejich účastníky.“

U vizí zůstaneme. Jaké máte aktuálně?

„Letos se konají volby do představenstva komory. Představenstvo mne navrhlo jako kandidáta na člena představenstva. Kandidaturu jsem přijal s tím, že pokud budu zvolen, rád bych pomohl prosadit zavedení advokátního procesu v civilním soudním řízení. To je mé hlavní téma a stěžejní vize. Souvisí to s tím, že byl přijat nový občanský zákoník, ale nemáme nový občanský soudní řád. Obě tyto klíčové normy se přežily. Nový občanský zákoník je již přijat a brzy nabude účinnosti. Jeho kvalitu prověřil čas. Spolu s ním ale nebyl přijat moderní procesní předpis. Jen se připravuje další, jedno sto čtyřicátá druhá novelizace občanského soudního řádu z roku 1963 a kromě již existujícího speciálního správního řádu soudního vzniká další samostatný zákon o některých zvláštních

řízení soudních. Procesní normy obsahují i další předpisy, například insolvenční zákon. Orientace v tom, u kterého soudu má být podána žaloba, aby nedošlo k promlčení, jaké náležitosti má mít podání, aby nebylo odmítnuto, do kdy je třeba tvrdit rozhodné skutečnosti a navrhopvat důkazy, aby k nim soud přihlížel v tom kterém typu řízení a nevydal rozsudek pro zmeškání nebo nezemámil žalobu pro neúspěch důkazního břemene, vyžaduje stále vyšší kvalifikaci.“

Co by se tedy mělo změnit?

„Polistopadové novelizace občanského soudního řádu naštěstí zrušily zásadu materiální pravdy, která předstírala, že soudci rozhodují podle skutečného stavu věci a vše vědí, aniž potřebují provádět důkazy zákonem stanoveným způsobem. To umožňovalo vyjasnit skutečný stav věci v případě potřeby na půdě stranického sekretariátu. Polistopadový příklon k formálnímu pojetí pravdy, kdy soudy rozhodují nikoli podle údajně „skutečného“, ale podle reálně prokazaného stavu věci, je žádoucí. Dílčí novely občanského soudního řádu ale neupravily formální proces komplexně. Na jedné straně posílily prvky koncentrace řízení, zavedly přísná pravidla a propadné lhůty pro skutková tvrzení a důkazní návrhy a umožnily vydávat rozsudky pro zmeškání nebo předpokládané oznámi nároku. Na druhé straně neobnovily advokátní proces, takže je soudní řízení předvídatelné jen pro kvalifikovaně zastoupené účastníky řízení a ostatním účastníkům omezuje přístup ke spravedlnosti. Polistopadové částečné obnovení formálního procesu, bez obnovení advokátního procesu,

vytváří mezi účastníky řízení informační asymetrii. A proto si myslím, že je třeba obnovit advokátní proces. Přístup ke kvalifikovanému zastoupení v řízení před soudy musí samozřejmě upravit v odůvodněných případech i právo chudých, což je standardní přístup oproti již zmíněným revolučním řešením toho typu, že nemajetným mají poskytovat právní služby neziskové organizace.“

Má u nás advokátní proces nějakou tradici?

„Ano. Advokátní proces jako součást formálního pojetí soudního řízení zavedl na našem území již civilní řád soudní z roku 1895. Podle něj musely být strany povinně zastoupeny advokáty před soudy první instance a před všemi soudy vyšší instance s výjimkou prvoinstančního řízení ve věcech manželských a některých jednotlivých úkonů například při dožadání. Advokátní proces zrušili až komunisté po únoru 1948. Do občanského soudního řádu z roku 1963, který platí dodnes, se už nedostal. Tehdy nešlo o to, vytvořit reálné předpoklady pro fair proces a rovnost zbraní, když spory mohly vznikat mezi občany a socialistickými organizacemi nebo mezi občany a státem.“

Co advokátní proces přinese?

„Advokátní proces omezí počet soudních sporů, zprůchodní justici a pomůže soudům snáze aplikovat nový občanský zákoník.“

Máte nějaké další vize?

„Říká se, že kdo chce moc, nemá nic. Tak jako jsem v minulém období věnoval hlavní část své energie vybudování prostoru pro advokáty

v oblasti nově koncipovaného insolvenčního procesu, v nadcházejícím období, budu-li zvolen, se chci věnovat zejména začlenění advokátního procesu do civilního soudního řízení. Samozřejmě platí, že při rozhodování představenstva budu nadále hájit vize svobodné a nezávislé advokacie, tolerance k různým formám výkonu advokacie a myšlenku, že komora musí bránit oprávněné zájmy advokátů. Mám také další představy o tom, co je vhodné změnit a zmíním alespoň jednu, která souvisí s tím, o čem jsem hovořil na začátku. Sám na sobě jsem poznal, že není dobré začínat právní praxi jako soudce, bez dostatečných profesních a životních zkušeností. Myslím si, že ze soudců se nemají stávat advokáti, ale že to má být naopak. Právník má získat zkušenosti nejprve jako advokát, než se stane soudcem. Považuji za velmi žádoucí, aby se ze zkušených advokátů, kteří o to projeví zájem, stávali soudci. Ostatně i Perry Mason se na závěr své kariéry úspěšného advokáta stal soudcem. (smích)*

Vláda vás nedávno jmenovala členem Legislativní rady vlády. Znepokojuje vás některý z právě připravovaných předpisů?

„Použil jste slovo znepokojuje. Ano, mám obavy z jedné konkrétní předlohy. Jde o zákon o státním zastupitelství. Tímto zákonem má být ustaven Úřad pro potírání korupce. Nevěřím tomu, že hlavním nástrojem boje s korupcí mají být prostředky trestního práva. Jde o celospolečenský problém, který má u nás historické kořeny a funguje na principu využívání děr systému. Exemplární stíhání několika jedinců z velké množiny nepotrestaných nic neřeší a zanechává po sobě nutně otázku, podle čeho probíhá výběr a kdo hlídá hlídače. Tím neříkám, že korupce není problém. Věřím ale dobře nastavenému systému. A ten systém dobře nastaven není. Zákonná předloha také příliš nerespektuje ústavní dělbu moci a zdá se, že Úřad má ambici oddělit se od moci výkonné a stát se součástí moci soudní. Jak se vyjádřil jeden významný soudce, trochu připomíná Robespierřův Výbor pro veřejné blaho.“

Jak by tedy měl být systém nastaven?

„Jde o řešení základní otázky, zda účel světlí prostředky nebo jsou prostředky stejně důležité jako účel. Pokud přijmeme druhý závěr, Superúřad je exces, může se vymknout kontrole a dokonce může začít požírat své děti. Trestní represe nemůže sloužit jako hlavní nástroj boje s korupcí. V tomto směru existují důležitější normy než zákon o státním zastupitelství, například zákon o veřejných zakázkách. A co se týče justičního systému jako celku, řešení je třeba hledat ve vyváženém nastavení rolí obžaloby a obhajoby v trestním procesu. Připadá mi zajímavé, že se nikdo nepozastavuje nad tím, proč nad sebou musí mít každý státní zástupce ještě okresního, krajského, vrchního a nejvyššího státního zástupce, když jeho pro-

cesní soupeř, obhájce, nad sebou žádné okresní, krajské, vrchní a nejvyšší obhájce nemá. Tato nerovnost se neodstraní tím, že se zruší vrchní státní zastupitelství a vznikne Úřad. Státní zástupce u nás získal v přípravném řízení historicky pozici nad stranami. To se dá ještě akceptovat. Vada systému je ale v tom, že tuto pozici získal i v řízení před soudem. Tím je porušena rovnost zbrání obžaloby a obhajoby a státní zástupce je zvýhodněn proti obhájci. Dábel se skrývá v detailech, které zná každý obhájce, čekající před jednací síní, v níž spolu přátelsky rozmlouvají státní zástupce a soudce i každý advokát, podrobovaný osobní prohlídce u bezpečnostního rámu, vedle kterého volně prochází státní zástupce. Silná pozice obžaloby nutně zvyšuje počet justičních omylů. Všichni jsme jen lidé. Každý lékař má svůj soukromý

hřbitov. Stejně tak každý státní zástupce má svou soukromou věznici. Její rozměry ale ovlivňují nejen jeho schopnosti a schopnosti obhajoby, což je faktor, který tu bude vždy, ale bohužel i systémově nevhodné nastavení rolí obžaloby a obhajoby.“

V čem je řešení?

„Státní zástupci nezapomínají se vstupem do jednací síně všechny informace, které se dozvěděli v přípravném řízení a které nezná obhajoba. Nemohou získávat další informace pod hrozbou donucovacích prostředků v průběhu soudního řízení, když stejnou možnost nemá obhájce. To narušuje fair proces. Ideální řešení vidím v tom, aby státní zástupci působili v pozici nad stranami pouze v přípravném řízení jako vyšetřující soudci. Jen soudce a ne

zástupce jedné strany může požívat výhod pozice nad stranami. V řízení před soudem by pak měly být zastoupeny obě strany, stát i obžalovaný, právníky se stejným přístupem k informacím a podkladům od vyšetřujícího soudce a měla by pro ně platit stejná pravidla přístupu k soudu. Tak je to například v Anglii, kde jsou státními žalobci zkušené advokáty, přijímání ve výběrových řízeních. Jako relista samozřejmě vím, že taková ideální úprava u nás není v dohledné době dosažitelná. Proto je třeba alespoň bránit dalšímu posilování pozice státního zástupce v řízení před soudem. Ta je silná až moc. A věřím i v ty zdánlivé maličkosti. Když budou předsedové soudů vnímat advokáty jako širší součást justice a ne jako bezpečnostní riziko, snad by advokáty nemuseli každodenně procházet osobními prohlídkami u bezpečnostních rámců. V trestním řízení již obhájcí získali talár. Tak už se snad dají odlišit od obžalovaných! (smích)“

V oboru, ve kterém se pohybujete, se mnohdy setkáváte s nepříznivými osudy lidí. Jak si udržujete nadhled?

„Nadhled si udržuji tím, že chodím často sám k soudu. Když jste šéf nebo majitel firmy, stává se, že vám všichni tvrdí, že máte pravdu. Ztrácíte kontakt s realitou. S tím, jak se věci skutečně mají. Obalujete se nánošem sádry, která časem ztvrdne. A právě proti tomu se dobře bojuje tím, že chodíte k soudu. Tady platí, že jediný, kdo má pravdu, je soud. Stává se, že prohrajete tam, kde si věříte a vyhrájete tam, kde si myslíte, že to máte na vodě. Sádra nestačí ztuhnout. Člověk vidí, že věci jsou relativní. Že vždy existuje možnost jiného pohledu. A právě to je život. Dynamika, ne strnulá sádra. Jistota není v tom, přijímat vlastní pohled na věc jako jediný možný. Jistotu vám dá jedině vědomí toho, že věci mohou dopadnout i jinak. To vám dává nadhled. To vám umožňuje předem počítat s jinými variantami vývoje a připravit se na ně. A neplatí to jen v právu.“ ●

ŽIŽLAVSKÝ & PARTNEŘI

| advokátní kancelář | insolvenční správci |

Advokátní kancelář ŽIŽLAVSKÝ A PARTNEŘI poskytuje specializované právní služby v oblasti obchodního práva, zejména při správě ohrožených pohledávek, řešení insolvence a restrukturalizace korporací a při akvizicích podniků. Dvacet let se zaměřuje na český soudní proces. V soutěži Právnícká firma roku 2012 byla vyhlášena jednou ze tří velmi doporučovaných kanceláří v odborné kategorii Restrukturalizace a insolvence. Advokáti kanceláře působí současně jako insolvenční správci se zvláštním povolením a jsou v každodenním pracovním kontaktu s insolvenčními soudy. Vedoucí partner kanceláře JUDr. Michal Žižlavský působil několik let jako soudce, je členem stálé expertní skupiny Ministerstva spravedlnosti pro insolvenční právo a letos byl jmenován členem Legislativní rady vlády. Kancelář se zaměřuje na efektivní prosazování zájmu svých klientů v rámci platných zákonů, založené na důkladné znalosti soudní praxe.

Kancelář ŽIŽLAVSKÝ A PARTNEŘI vznikla v roce 1991 a od roku 2008 působí ve formě právnické osoby. Má dvacetiletý tým pracovníků a tři advokáty-partnery, kterými jsou JUDr. Michal Žižlavský, Mgr. Hana Himmatová a Mgr. Adam Sigmond. Kancelář je nezávislá na mezinárodních a jakýchkoli jiných strukturách a hájí výhradně zájmy svých klientů. Výše sjednaného profesního pojištění: 100 000 000 Kč. Pracovní jazyky: český, anglický, německý a francouzský.

KONTAKTY A SPOJENÍ

Žižlavský a partneři,
advokátní kancelář s.r.o.

PRAHA – sídlo	BRNO
Široká 5	Palackého třída 163a
110 00 Praha 1	621 00 Brno

T: 224 947 055, 224 947 618

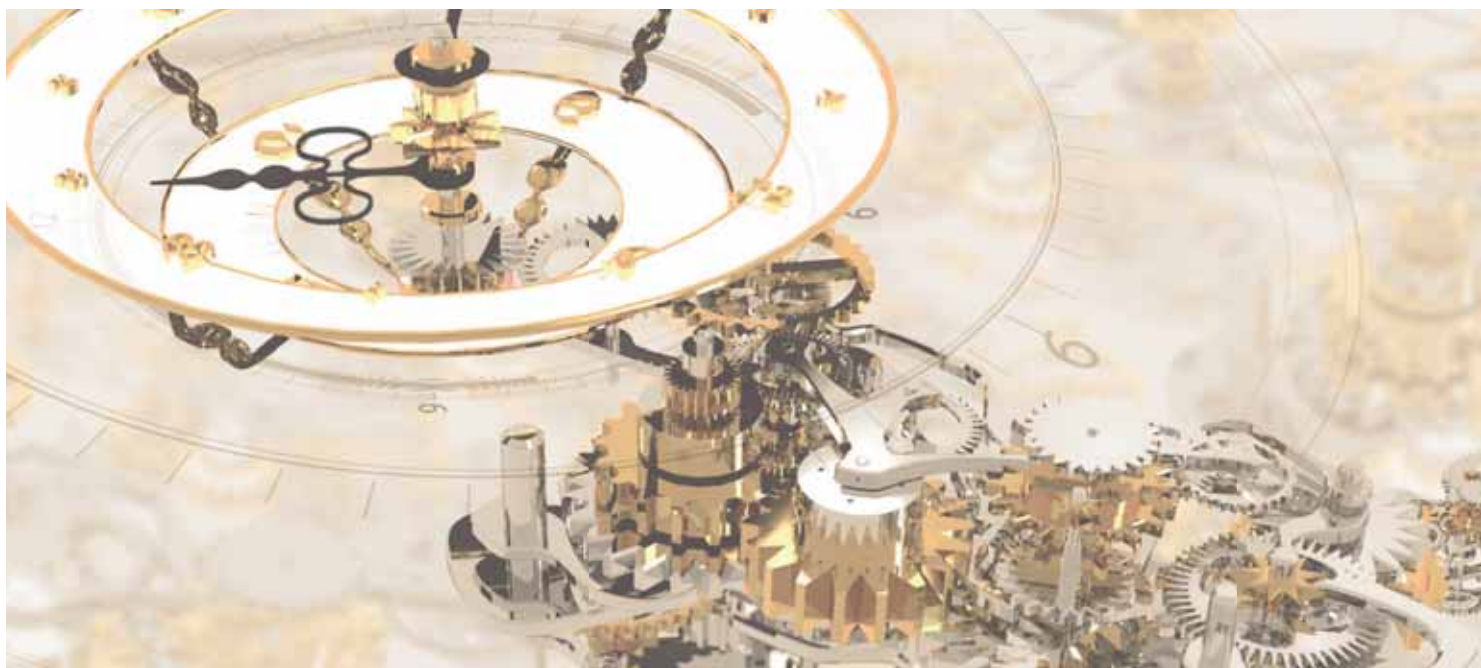
E: ak@zizlavsky.cz

www.zizlavsky.cz

ŽIŽLAVSKÝ & PARTNEŘI
| advokátní kancelář | insolvenční správci |

Zkušený partner pro řešení
insolvence a restrukturalizace
velkých a středních podniků

www.zizlavsky.cz

ŽIŽLAVSKÝ & PARTNEŘI, advokátní kancelář – insolvenční správci

ŽIŽLAVSKÝ & PARTNEŘI
| advokátní kancelář | insolvenční správci |

Insolvence a restrukturalizace

Advokátní kancelář ŽIŽLAVSKÝ A PARTNEŘI byla založena v roce 1991. Od roku 2008 působí ve formě právnické osoby. Dvacet let se zaměřujeme na insolvence, restrukturalizace, akvizice a související litigace. Vysoká míra specializace nám umožňuje poskytovat efektivní právní služby ve vyšší kvalitě a kratším čase.

Využíváme zkušeností a potenciálu advokátní kanceláře i firem ve skupině:

- Žižlavský a partneři, advokátní kancelář s.r.o.
- IS ŽIŽLAVSKÝ v.o.s., insolvenční správci se zvláštním povolením
- Institut insolvence v.o.s., insolvenční správci

- Mgr. Adam Sigmund, insolvenční správce se zvláštním povolením
- JUDr. Ing. Petr Ševčík, insolvenční správce
- IDOLO a.s., dražebník s koncesí k provádění veřejných dražeb

Základní pojištění profesní odpovědnosti máme sjednáno na 100 000 000 Kč. Pracujeme v českém, anglickém, německém a francouzském jazyce.

NAŠE HODNOTY

ODBORNOST

Členové našeho týmu mají univerzitní vzdělání, advokátní zkoušky a zkoušky insolvenčních správců se zvláštním povolením pro řešení úpadku velkých podniků, bank a finančních institucí. Předsedáme odborné sekci České advokátní komory pro insolvenční právo a jsme členy Rady expertů Asociace insolvenčních správců. V soutěži Právnická firma roku 2012 jsme byli vyhlášeni velmi doporučovanou advokátní kancelář v odborné kategorii Restrukturalizace a insolvence.

ZKUŠENOST

Působíme v praxi dvacet let. Využíváme zkušenosti z mnoha set restrukturalizací, insolvenčních řízení a soudních reorganizací, ve kterých jsme působili jako advokáti nebo insolvenční správci. Známe reálné fungování českého soudního procesu a insolvenčního řízení. Dokážeme nejen rozumně myslet, ale zejména rozumně jednat.

TÝMOVÁ PRÁCE

Náš tým tvoří nejen advokáti, ale i aktivně činní insolvenční správci. Spolupracujeme s osvědčenými daňovými poradci, auditory, znalci, znaleckými ústavy, poradenskými společnostmi, interim manažery a odborníky v oblasti turn-around managementu. Pro jednotlivé případy tvoříme sehraný a spolehlivý tým, vedený zkušeným advokátem partnerem anebo insolvenčním správcem se zvláštním povolením.

DŮVĚRYHODNOST

Po celou dobu své existence jsme nezávislí na mezinárodních a jakýchkoli jiných strukturách. Hájíme výhradně zájmy svých klientů. Vedoucí partner kanceláře je členem představenstva České advokátní komory. Jako advokáti důsledně dodržujeme etický kodex. Jsme členy Asociace insolvenčních správců. Důvěryhodnost je základem naší práce.

ŽIŽLAVSKÝ & PARTNEŘI

ADRESA: Široká 5
Praha 1
110 00
URL: www.zizlavsky.cz
E-MAIL: ak@zizlavsky.cz
TELEFON: 224 947 055

NÁŠ TÝM PRO INSOLVENCE A RESTRUKTURALIZACE

MICHAL ŽIŽLAVSKÝ, JUDR.

advokát-partner | insolvenční správce
vedení týmu pro korporace
michal@zizlavsky.cz

HANA HIMMATOVÁ, MGR.

advokát-partner | insolvenční správce
řízení týmu pro soukromé osoby
himmatova@zizlavsky.cz

ADAM SIGMUND, MGR.

advokát-partner | insolvenční správce
řízení týmu pro korporace
sigmund@zizlavsky.cz

KATEŘINA MRAČÍKOVÁ, JUDR.

advokát
člen týmu pro korporace
mracikova@zizlavsky.cz

PETR ŠEVČÍK, JUDR. ING.

advokát | insolvenční správce
daňový poradce
sevcik@zizlavsky.cz

MARTINA SUCHOMELOVÁ, MGR.

advokát
člen týmu pro korporace
suchomelova@zizlavsky.cz

MICHAL BERAN, MGR.

advokát
člen týmu pro korporace
beran@zizlavsky.cz

PETR VESELÝ, MGR.

advokát
člen týmu pro korporace
vesely@zizlavsky.cz

ANNA DVOŘÁKOVÁ, MGR.

advokát
člen týmu pro korporace
dvorakova@zizlavsky.cz

ZBYNĚK PETR, JUDR.

právník
člen týmu pro soukromé osoby
zbynek.petr@zizlavsky.cz

KLÁRA ŽIŽLAVSKÁ, MGR.

právník
člen týmu pro korporace
klara@zizlavsky.cz

TEREZA ČECHOVÁ

manažer insolvenčí
člen týmu pro soukromé osoby
cechova@zizlavsky.cz

ČERMÁK a spol.

advokátní a patentová kancelář
law and patent office

Advokátní a patentová kancelář Čermák a spol. patří k největším a nejuznávanějším v České republice. Poskytujeme komplexní právní služby podnikatelské sféře i jednotlivcům. Specializujeme se především na právo průmyslové, na problematiku ochrany duševního vlastnictví a na obchodní právo v nejširším slova smyslu.

Advokátní a patentová kancelář Čermák a spol. je velmi často vyhledávána domácí i zahraniční klientelou, čemuž každoročně odpovídá její umístění v prestižním přehledu The European Legal 500, průvodci světem advokátních kanceláří, který je široce respektován pro svou nezávislost a objektivitu. V oboru průmyslového práva a jiného duševního vlastnictví advokátní kancelář Čermák a spol. pravidelně zaujímá přední místa v oborech rozhodování sporů, obchodní právo a právo společností.

Společnost Čermák a spol. získala v letech 2010, 2011 a 2012 cenu „IP Law Firm of the Year“, udělovanou Managing Intellectual Property, pro Českou republiku a cenu „Právnícká firma roku 2010 a 2011 v oblasti duševního vlastnictví“ a „Právnícká firma roku 2011 v oblasti práva informačních technologií“ udělovanou společností EPRAVO.CZ, akciová společnost.

Advokátní kancelář Čermák a spol. poskytuje veškeré právní služby nejen v rámci České republiky, ale i na Slovensku a na evropské úrovni (zejména zastupování před Evropským patentovým úřadem a Úřadem pro harmonizaci ve vnitřním trhu). Většina klientů především v oblasti průmyslových práv využívá výhod vyplývajících ze zastupování jedinou kancelář v obou zemích. Centrální evidenci převzatých kauz vede pražská kancelář, která v takových případech obvykle zajišťuje i styk s klienty.

Své právní služby poskytujeme v českém, slovenském, anglickém, německém a francouzském jazyce.

Advokátní a patentová kancelář Čermák a spol. | Elišky Peškové 15 | 150 00 Praha 5 |
| tel.: +420 296 167 111 | fax: +420 224 946 724 | e-mail: intelprop@apk.cz |

www.cermakaspol.cz

dvořák || hager & partners

advokátní kancelář

Naše mise: Spolehlivý osobní právník pro firmy poskytující praktické služby zaměřené na výsledky za dobrou cenu.

„Dvořák & spol., advokátní kancelář's team is dynamic, efficient, and flexible." Legal500

„Very knowledgeable about local laws and regulations, and offers excellent value for money." Chambers and Partners

Dvořák Hager & Partners,
advokátní kancelář, s.r.o.
Oasis Florenc, Pobřežní 12
186 00 Praha 8

Tel.: +420 255 706 500
Fax: +420 255 706 550
E-mail: paha@dhplegal.com
www.dhplegal.com

Dvořák Hager & Partners znamená tým 26 advokátů a dalších právníků v kancelářích v Praze a Bratislavě, poskytující právní poradenství jak nadnárodním společnostem, tak českým a slovenským podnikatelům.

Komplexní právní podpora v oblasti:

- Právo obchodních společností. Fúze a akvizice
- Financování a kapitálový trh
- Obchodní smlouvy. Mezinárodní obchod a přeprava
- Nemovitosti a výstavba
- Hospodářská soutěž. Veřejné zakázky. PPP
- Zastupování v soudních a arbitrážních řízeních
- Insolvence a restrukturalizace
- Pracovní právo
- Životní prostředí a odpady
- Energetika

Advokátní kancelář Dvořák Hager & Partners je pravidelně doporučována renomovanými mezinárodními publikacemi jako jsou **Legal500** (oblast korporátního práva / fúzí a akvizic (M&A), finančního práva / práva kapitálového trhu, nemovitostí a řešení sporů), **Chambers and Partners** (oblast fúzí a akvizic, korporátního práva, pracovního práva a práva nemovitostí) a **European Legal Experts** (oblast obchodního práva).

Advokátní kancelář Dvořák Hager & Partners byla v rámci soutěže **Právnícká firma roku 2012** oceněna jako doporučovaná advokátní kancelář v kategoriích právo obchodních společností, fúze a akvizice a pracovní právo.

Nejprestižnější evropské ocenění Chambers Europe Awards for Excellence 2013

Nejvýznamnější evropská ocenění právních firem znají vítěze. Shodně již potřetí byly vyhlášeny pro Českou republiku Národní právní firmou roku 2013 PRK Partners a Mezinárodní právní firmou roku 2013 Weil, Gotshal & Manges. Nejúspěšnější právní firmou ve střední a východní Evropě se stala Mezinárodní právní firma White & Case.

Renomovaná britská společnost Chambers and Partners, je nejuznávanějším mezinárodním průvodcem trhem právních služeb. Její hodnocení jsou výsledkem celoročních rešerší a analýz klíčových mandátů vedoucích právních firem prováděných nezávislými odborníky v oboru. Kvalitu práce a náročnost jednotlivých mandátů si profesionální hodnotitelé ověřují přímo se zástupci klientů úspěšných právních firem, prostřednictvím rozhovorů o významných transakcích, sporech a dalších mandá-

tech. Slavnostní vyhlášení vítězů pro jednotlivé evropské země a předání cen proběhlo 25. dubna v Londýně.

PRK Partners byla vyhlášena Národní právní firmou roku 2013 pro Českou republiku

Je to již třetí cena od vzniku soutěže v roce 2008, kterou PRK Partners přebírá od Chambers and Partners, pořadatele soutěže. Ocenění tak kontinuálně navazuje na četné lokální i mezinárodní úspěchy advokátní kanceláře PRK Partners. Na podzim minulého roku ocenil její služby britský časopis The Lawyer, který vyhlásil PRK Partners nejlepší středoevropskou právní firmou roku 2012. Kancelář se také dlouhodobě umísťuje mezi vítězi soutěže Právníká firma roku, pořádanou společností EPRAVO.CZ.

PRK Partners je přední advokátní kancelář poskytující komplexní právní služby prostřednictvím svých kanceláří ve čtyřech městech (Praha, Bratislava, Budapešť a Ostrava) ve třech důležitých středoevropských jurisdikcích. Specializované týmy kanceláře čítající více než sto právníků a daňových expertů pracují jak pro největší celosvětové korporace, tak pro místní společnosti.

Česká pobočka Weil, Gotshal & Manges si odnesla cenu pro Mezinárodní právní firmu roku 2013 pro Českou republiku

„Získání ceny Chambers je na poli advokacie podobným úspěchem, jako získání Oscara ve světě filmu. Velice si toho vážíme, ocenění chápeme jako výsledek naší tvrdé práce. Velké poděkování patří našim klientům za to, že dokážou rozpoznat kvalitní právní služby a uvědomují si, že takový servis je přes jejich cenu v konečném důsledku přínosnější než právní služby na první pohled sice levné, ale při bližším posouzení také na výrazně nižší kvalitativní úrovni,“ říká Karel Muzikář, vedoucí partner kanceláře Weil, Gotshal & Manges.

Pražská pobočka Weil, Gotshal & Manges získala Chambers Europe Award for Excellence už v letech 2008 a 2009. Kancelář je s více než 60 právníky jednou z největších mezinárodních právnických firem v České republice. Má výjimečné zkušenosti s těmi nejsložitějšími transakcemi v oblasti obchodního a finančního práva, práva obchodních společností, soutěžního práva a sporné agendy. Zastupuje stát v mnoha velkých sporech či arbitrážích, za posledních pět let svými úspěchy na tomto poli České republiky zachránila přes 26 miliard korun.

V prestižní domácí soutěži Právníká firma roku 2012, pořádanou společností EPRAVO.CZ, získala čtyři ocenění: Právníká firma roku 2012 pro mezinárodní kancelář, Právníká firma roku 2012 za nejlepší clientské služby, Fúze a akvizice, Řešení sporů a arbitráží.

White & Case nejúspěšnější právní firmou ve střední a východní Evropě

Mezinárodní právní firma White & Case byla vybrána zejména díky odborným znalostem v oblasti firemních fúzí a akvizic, bankovníctví a v energetickém sektoru. Na úspěchu měla významný podíl pražská kancelář. Právníci společnosti White & Case byli oceněni mimo jiné za poradenství skupině PPF při prodeji 49% podílu v Generali PPF Holdingu.

„Velmi nás těší, že jsme dosáhli úspěchu v hodnocení prestižní světové publikace Chambers Europe 2013 právě v kategorii nejlepší právníká firma ve střední a východní Evropě. Dokazuje to, že máme v tomto regionu nejlepší síť kanceláří a že umíme dobře těžit z jejich přeshraniční spolupráce, což považujeme za svou velkou konkurenční výhodu,“ říká Ivo Bárta, managing partner pražské kanceláře White & Case.

V žebříčku všech advokátních kanceláří působících v ČR získala letos společnost White & Case nejlepší hodnocení v publikacích Chambers Europe i Chambers Global. ●

Slovensko: Právnícká firma roka 2013

Týdeník TREND ve spolupráci s EPRAVO.SK vyhlásil vítěze prvního ročníku soutěže Právnícká firma roka 2013.

Cílem soutěže bylo poskytnout lokálnímu trhu orientaci v klíčových oborech práva. Právníckou firmou roku se v dané kategorii stala velmi doporučovaná kancelář, které se v hodnoceném roce podařila klíčová anebo výjimečná transakce. Slavnostní vyhlášení výsledků se uskutečnilo 16. dubna v prostorách hotelu Radisson Blu Carlton v Bratislavě.

Organizátoři vyhlásili devět odborných kategorií. Hlavními kategoriemi byly Právnícká firma roka pro domácí advokátskou kanceláři (vítěz: Růžička, Csekes) a Právnícká firma roka pro mezinárodní advokátskou kanceláři (vítěz: White & Case). Hodnotitelé posuzovali nejen údaje, které kanceláře poskytly, ale také zkušenosti z trhu právních služeb. Přehled nejvíce oceňovaných právnických firem poskytuje zadavatelům orientaci v zaměření a přednostech advokátních kanceláří.

Slavnostním večerem za účasti zástupců předních slovenských advokátních kanceláří i řady představitelů justice provázela Zuzana Straková Wenzlová, moderátorka televize TA3. O hudební doprovod se postarala česká zpěvačka Eva Burešová.

OCENĚNĚ FIRMY

- **Právnícká firma roka pro domácí advokátskou kanceláři**
Růžička Csekes
- **Právnícká firma roka pro mezinárodní advokátskou kanceláři**
White & Case
- **Právo obchodných společností**
Čechová & Partners
- **Developerské projekty a nehnuteľnosti**
Růžička Csekes
- **Fúzie a akvizície**
White & Case
- **Bankovníctvo a financie**
Allen & Overy
- **Duževné vlastníctvo, telekomunikácie, právo informačných technológií**
BRICHTA & PARTNERS
- **Pracovné právo**
Nitschneider & Partners
- **Verejné obstarávania**
Růžička Csekes
- **Sporová agenda**
ROWAN LEGAL
- **Daňové právo**
PRK Partners ●

**NE VŠECHNY PROBLÉMY
LZE ROZPOZNAT NA PRVNÍ POHLED.**

- Korporátní právo - M&A
- Obchodní právo
- Právo nemovitostí
- Compliance, Kartelové právo
- Podpora a poradenství českým podnikatelům při vstupu na německý trh
- Finanční právo
- Pracovní právo
- Soudní řízení, rozhodčí řízení, mediace
- Duševní vlastnictví
- Nový občanský zákoník – projekty implementace, školení

MY ŘEŠÍME PROBLÉMY DO HLOUBKY!

Advokátní kancelář Ueltzhöffer Klett Jakubec & Partneři je sdružením advokátů, které se vyznačuje obchodním myšlením a podnikatelským přístupem – právě tak, jak je tomu u společností našich klientů. Poskytujeme právní služby v českém, slovenském, německém a anglickém jazyce. Šest z našich právníků jsou rodilí mluvčí německého jazyka.

Weil

Weil, Gotshal & Manges s.r.o. advokátní kancelář

 <p>2012 právnícká firma roku</p>	<p>PRÁVNICKÁ FIRMA ROKU 2012 PRO MEZINÁRODNÍ KANCELÁŘE</p>
	<p>a současně</p>
 <p>2012 právnícká firma roku</p>	<p>Právnícká firma roku 2012 v kategoriích:</p> <ul style="list-style-type: none">■ Fúze a akvizice■ Řešení sporů a arbitráže■ Nejlepší klientské služby
	<p>Děkujeme našim klientům</p>
	<p>Křižovnické nám. 193/2 110 00 Praha 1 tel.: 221 407 300, fax: 221 407 310</p>

lidé

Robert David

Allen & Overy oznámila povýšení Roberta Davida do funkce counsel

Robert David pracuje v Allen & Overy od roku 2008 a předtím působil přes dva roky v Linklaters. Zabývá se širokou škálou přeshraničních a domácích transakcí v oborech bankovníctví a financí, zejména syndikovanými, klubovými a dvoustrannými úvěry pro společnosti a financováním akvizic, vývozu, nemovitostí a projektovým financováním. Právní publikace Chambers 2012 o Robertovi napsala: „Klienti a další právníci Roberta Davida chválí za jeho práci v oboru financí. Podle respondentů „velmi dobře chápe finanční transakce“ a je „velmi inteligentní a technicky schopný právník“.

Václav Valvoda, partner a vedoucí pražské finanční praxe Allen & Overy o Robertově povýšení řekl: „Jsme velmi rádi, že Roberta povyšujeme do funkce counsel. Díky svým právním znalostem a zkušenostem v oblastech syndikovaných úvěrů a financování akvizic, vývozu a projektů v České republice i v zahraničí se Robert stal vyhledávaným právním poradcem pro složité struktury financování. Chtěl bych Robertovi pogratulovat k jeho povýšení a poděkovat mu za to, jak přispěl k úspěchům a růstu naší kanceláře.“

Allen & Overy ve své celosvětové síti povýšila s účinností k 1. květnu do funkce counsel 24 právníků ve 13 kancelářích a sedmi oborových praxích (bankovníctví, obchodní společnosti, mezinárodní kapitálové trhy, mezinárodní rozhodčí řízení, know-how, soudní spory a daně). ●

Darja Kosmáková

Darja Kosmáková se stala novou posilou **MT Legal**

Pražský tým advokátní kanceláře MT Legal posiluje Mgr. Darja Kosmáková. Její specializací je právo veřejných zakázek a koncesí.

Jihomoravského kraje, na Ministerstvu dopravy či v advokacii.

Darja Kosmáková hovoří anglicky a mezi její zájmy patří lyžování, volejbal a rybaření. ●

Mgr. Darja Kosmáková absolvovala Právnickou fakultu a Filozofickou fakultu Masarykovy univerzity v Brně. V MT Legal se bude věnovat právu veřejných zakázek a koncesí. Bohaté zkušenosti z této oblasti získala již během předchozího působení na Správě a údržbě silnic

Martin Špička

Bird & Bird posiluje tým ve skupinách korporátního a pracovního práva

Pražská pobočka mezinárodní advokátní kanceláře Bird & Bird rozšiřuje svůj dynamicky rostoucí tým o dva nové advokáty.

Michal Dejmek míří do vedení skupiny pracovního práva. Ve své právní praxi se kromě své specializace na veškeré aspekty pracovního práva věnuje rovněž problematice práva obchodních společností, fúzí a akvizic, a dalším oblastem obchodního a občanského práva. Do Bird & Bird přináší téměř dvanáct let zkušeností z českých i mezinárodních advokátních kanceláří. Před nástupem do Bird & Bird pracoval sedm let v advokátní kanceláři Allen & Overy. Hovoří plyně anglicky. ●

Martin Špička posílí v kanceláři Bird & Bird vedení skupiny korporátního práva a fúzí a akvizic. Ve své právní praxi se zaměřuje zejména na oblast transakcí, fúzí a akvizic, práva obchodních společností, obchodního práva a práva Evropské unie. Má také rozsáhlé zkušenosti v oblasti bankovníctví a financí, rozhodčího a insolvenčního řízení. Do Bird & Bird přináší více než dvanáct let právnických zkušeností z českých i zahraničních advokátních kanceláří. Před samotným nástupem do Bird & Bird působil téměř devět let v kanceláři Weinhold Legal. Hovoří plyně anglicky.

Michal Dejmek

Martin Jurečko

Nové posily pro advokátní kancelář **Havel, Holásek & Partners**

Novým partnerem advokátní kanceláře Havel, Holásek & Partners se stal Martin Jurečko. Ve své nové roli se bude podílet na vedení bratislavské pobočky kanceláře i na dalším budování a rozvoji slovenského týmu. Zaměří se na oblast nemovitostí, fúzí a akvizic či práva obchodních společností.

Martin Jurečko má již 12leté zkušenosti z oboru a před svým příchodem do advokátní kanceláře Havel, Holásek & Partners působil devět let v mezinárodní advokátní kanceláři White & Case. Podílel se na mnoha významných transakcích v oblasti nemovitostí, fúzí a akvizic či obchodního práva. Poskytoval poradenství v rámci rezidenčních, hotelových i administrativních projektů, stejně jako green-field projektů výstavby nových výrobních závodů na Slovensku. Zajišťoval právní služby klientům v oblasti obchodního práva a řešil otázky související s restrukturalizacemi v rámci Slovenska i Evropské unie.

„Jmenování Martina Jurečka partnerem slovenské kanceláře a posílení v oblasti řízení je dalším krokem v dlouhodobém zkvalitňování a rozšiřování služeb, kterými chceme podpořit širší expanzi naší kanceláře na Slovensku. Odborné znalosti a zkušenosti Martina Jurečka budou pro naše další působení jistě velkým přínosem,“ uvedl Jaroslav Havel, zakládající partner Havel, Holásek & Partners.

V kanceláři Havel, Holásek & Partners Jurečko doplní tým 26 právníků slovenské kanceláře a v jejím řízení podpoří partnery Jaroslava Havla a Petera Šubu. Podílet

se bude na rozvoji vztahů se stávajícími i novými klienty a na řízení realizovaných projektů zejména v oblasti nemovitostí, fúzí a akvizic a práva obchodních společností. Martin Jurečko vystudoval práva na Univerzitě Komenského v Bratislavě. Je členem Slovenské advokátní komory a kromě slovenštiny hovoří česky, anglicky a německy.

Advokátka **Soňa Titlbachová** doplní skupinu právníků poskytujících v rámci česko-slovenského trhu poradenství privátním klientům. Její specializací je oblast občanského práva se zaměřením na právo rodinné a dědické, dále problematika správního práva a trestního práva hospodářského, kde doplňuje zavedený tým odborníků, který poskytuje poradenství v oblasti procesního práva daňového či trestní odpovědnosti právnických osob.

Soňa Titlbachová před svým nástupem do kanceláře Havel, Holásek & Partners působila ve významné české advokátní kanceláři, kde se dlouhodobě věnovala občanskoprávní agendě, rodinnému, správnímu, pracovnímu a trestnímu právu.

V advokátní kanceláři Havel, Holásek & Partners posílí tým právníků, kteří se zabývají poradenstvím privátním klientům. Soňa Titlbachová se zaměří na oblast občanského a rodinného práva a mimo jiné se bude věnovat problematice daňového práva procesního, přeštokovými řízení, oblastí hospodářských trestných činů.

Soňa Titlbachová vystudovala Právnickou fakultu Univerzity Karlovy v Praze, je členkou České advokátní komory a hovoří česky a anglicky. Ve volném čase se věnuje outdoorovým aktivitám a četbě, zejména sci-fi. ●

Soňa Titlbachová

Kristina Kedroňová novou posilou **Rödl & Partner**

Advokátní tým mezinárodní poradenské kanceláře Rödl & Partner posílila nová advokátka Kristina Kedroňová. V rámci svého nového působení se bude specializovat na obchodněprávní agendu, věnuje se také zdravotnímu právu. V minulosti působila v advokátní kanceláři Rychetský Hlaváček Krampera a partneri.

Kristina Kedroňová vystudovala Právnickou fakultu Univerzity Palackého v Olomouci, během studia absolvovala studijní pobyt na Universität Leipzig.

Hovoří německy a anglicky. Mezi její zájmy patří poznávání nových kultur – zejména pak severovýchodních zemí a Japonska – dále četba a studium cizích jazyků, ze sportovních aktivit pak badminton. ●

Kristina Kedroňová

N | K

NÁRODNÍ
KAVÁRNA

polední menu od 99,-

SNÍDANĚ / OBĚDY / VEČEŘE

PO-PÁ 08:00-23:00

SO-NE 09:00-23:00

NÁRODNÍ 11, 110 00 PRAHA 1

+420 222 262 291 / info@narodnikavarna.cz / www.narodnikavarna.cz

Delor Praha 2
Uruguayská 11
120 00 Praha 2

Delor Praha 7
Osadní 35
170 00 Praha 7

Delor Brno
Trnitá 3
602 00 Brno

Delor Ostrava
Jurečkova 6
702 00 Ostrava

Delor Bratislava
Panenská 29
811 03 Bratislava 1

DELOR

Five Star Tailoring

AKCE **Dormeuil** SPRING/SUMMER 2013

- 1x oblek **AMADEUS 365** zpracování light
- 1x separátní sako a kalhoty **NATURALS** nebo **AMADEUS 365 JACKETINGS** zpracování light
- 3x košile **THOMAS MASON** kupons
- 3x hedvábná kravata **BREUER**
- 1x hedvábný kapesníček **BREUER**

59.900,- Kč

běžná cena 77.190,- Kč

www.delor.cz

Radek Valach

Čtyři noví právníci advokátní kanceláře **MSB Legal**

Radek Valach vystudoval Právnickou fakultu Masarykovy univerzity v Brně. Ještě během studií se aktivně účastnil neziskového projektu Liga lidských práv. V advokátní kanceláři MSB Legal se zaměřuje především na problematiku smluvní a sporné agendy. Mezi jeho zájmy patří americký fotbal, frisbee, lingvistika a angličtina, kterou dodnes soukromě vyučuje.

Adam Hruška

Adam Hruška je absolventem Právnické fakulty Masarykovy univerzity v Brně. Po nasbírání cenných zkušeností v předchozích advokátních kancelářích byl přijat do společnosti MSB Legal, kde se nadále bude věnovat oblastí fúzí a akvizic. Adam se aktivně věnuje tenisu, běhu, kultuře a počítačové informatice.

Nikola Koncer

Nikola Koncer vystudoval Právnickou fakultu Univerzity Karlovy v Praze. Během svého působení ve společnosti Mironet.cz, a.s., měl zodpovědnost za veškerou její právní agendu, vedl samostatné projekty a rozvíjel své znalosti z obchodního práva. Díky těmto zkušenostem v advokátní kanceláři MSB Legal uplatňuje své dosavadní dovednosti v obchodním právu jako člen korporátního týmu. Nikola hovoří anglicky a jeho zálibami jsou snowboarding a rybaření.

Martina Vítková

Martina Vítková získala právní vzdělání na Právnické fakultě Univerzity Karlovy v Praze. V roce 2010 absolvovala studijní pobyt na University College Cork v Irsku, kde obdržela „Diploma in Common Law“. Předchozí pracovní zkušenosti získala jako právní asistentka v advokátní kanceláři Hájek Zrzavecký a v Transparency International. V rámci MSB Legal se zaměřuje zejména na trestní právo. Martina hovoří anglicky a francouzsky a jejími zálibami jsou zejména kultura a sport. ●

epravo.cz

Váš partner na cestě právem

epravo.cz
k dispozici
pro iPhone a iPad
v **AppleStore**

Česko-slovenská advokátní kancelář s mezinárodním dosahem

Právnícká firma roku 2012
v kategoriích:
Developerské a nemovitostní
projekty
Telekomunikace a média

1. místo mezi domácími
právníckými firmami
(2012)

PRACTICAL LAW COMPANY®

Právnícká firma roku
v České republice
(2012)

WHO'SWHOLEGAL

1. místo v počtu realizovaných
fúzí a akvizic v České republice

(2011)

1. místo v počtu realizovaných
fúzí a akvizic
v České republice

(2011)

I více než deset let úspěšného působení na trhu

I Havel, Holásek & Partners se sídlem v Praze a kanceláři v Brně, Ostravě a Bratislavě je s týmem více než 140 právníků, několika desítek studentů právnických fakult a více než 400 spolupracovníků, včetně 130 zaměstnanců spolupracující inkasní agentury Cash Collectors, největší česko-slovenskou právníckou firmou

I kancelář je podle historických výsledků všech pěti ročníků oficiální soutěže Právnícká firma roku podle celkového počtu nominací a titulů nejúspěšnější českou advokátní kanceláří v rámci tohoto hodnocení

I kancelář je vysoce doporučovaná v zásadě všemi hlavními mezinárodními ratingovými publikacemi

I 1000 stálých klientů, 35 společností z Czech Top 100 a 80 společností uvedených v seznamu největších světových firem Fortune 500

I partnerství s klienty založené na nadstandardní podpoře jejich podnikání, individuálním přístupu, porozumění a respektu, důvěře a loajalitě

I kancelář je součástí tří z deseti nejprestižnějších mezinárodních právnických sítí: World Law Group, State Capital Group a First Law International

I služby poskytované v angličtině, češtině, slovenštině, němčině, francouzštině, italštině, ruštině, španělštině, portugalštině, polštině a ukrajinštině

Nový občanský zákoník a nájmy nebytových prostor

Nový občanský zákoník, jehož účinnost má nastat úderem půlnoci dělicí rok 2013 od roku 2014, přinese mimo jiné nová pravidla pro nájemní smlouvy. Tato pravidla obsahují řadu více či méně výrazných změn oproti stávající úpravě. Tento článek popisuje hlavní změny v oblasti nájmu nebytových prostor.

Úvodem stojí za to zdůraznit přechodná ustanovení nového občanského zákoníku („NOZ“). Z § 3074 odst. 1 NOZ totiž vyplývá, že nájem se řídí NOZ ode dne nabytí jeho účinnosti, i když ke vzniku nájmu došlo před tímto dnem. Toto ustanovení dále stanoví, že podle dosavadních právních předpisů se posuzují jen vznik nájmu, resp. práva a povinnosti vzniklé přede dnem nabytí účinnosti NOZ. To znamená, že nová pravidla nájmu nebudou platit jen pro nájemní smlouvy uzavřené po 1. 1. 2014, ale i pro nájemní smlouvy uzavřené před tímto datem. Z toho je jednoznačně patrné, jak široký praktický dopad bude mít nová úprava nájemního práva.

Nebytové prostory

Nejnápadnější změnou v oblasti nájmu nebytových prostor je skutečnost, že nová úprava nájemního práva pojem nebytových prostor opouští. Spolu s tímto pojmem mizí i zvláštní

zákon upravující nájemní vztahy k nebytovým prostorům – zákon č. 116/1990 Sb., o nájmu a podnájmu nebytových prostor, patří mezi právní předpisy, které NOZ deroguje.

To však neznamená, že NOZ nerozlišuje mezi jednotlivými druhy nájmu. V souladu s tím §§ 2302 až 2315 NOZ obsahují zvláštní ustanovení o nájmu prostoru sloužícího podnikání. Klíčové pro posouzení, zda tato ustanovení na konkrétní nájemní smlouvu dopadají, je účel, pro který se nájem sjednává. Použijí se, jestliže tímto účelem je provozovat v daném prostoru nebo místnosti podnikatelskou činnost a slouží-li pak tyto alespoň převážně podnikání. Podle § 2302 odst. 1 NOZ tento závěr platí bez ohledu na to, zda je účel nájmu v nájemní smlouvě vyjádřen.

Ve vztahu ke stávajícím nájemním smlouvám na nebytové prostory se lze domnívat, že požadavek podnikatelského účelu u nich bude většinou dán. V těchto případech se proto jejich právní režim s účinností NOZ překlápí do zvláštního režimu nájmu prostor sloužících podnikání, přičemž ve zbývajícím rozsahu se použijí obecná ustanovení o nájmu podle §§ 2201 až 2234 NOZ. Pokud tomu tak nebude – typicky tam, kde nájemcem nebytových prostor je

osoba z neziskového sektoru – budou se právní vztahy řídit pouze obecnou úpravou nájmu.

Doba trvání nájmu

V současné době je možno nájemní smlouvu k nebytovým prostorům uzavřít na dobu neurčitou, nebo na dobu určitou, která v takovém případě musí být v nájemní smlouvě uvedena. Od této skutečnosti se mimo jiné odvíjejí možné způsoby, jak nájem ukončit. Jakkoli se rozdíl mezi oběma možnostmi zdá být ostrý, judikatura jej v některých případech stírá. Nejvyšší soud v rozhodnutí sp. zn. 28 Cdo 2747/2004 dovedl, že nájem ujednaný na dobu přesahující dobu průměrného lidského života platí za nájem ujednaný na dobu neurčitou. Není-li jiné dohody stran, takový nájem pak podle současné úpravy může každá ze stran vypovědět s tříměsíční výpovědní lhůtou.

Ustanovení § 2204 odst. 2 NOZ nově zavádí pravidlo, podle kterého se ohledně nájmu ujednaného na dobu určitou, která však přesahuje 50 let, má za to, že byl dojednaný na dobu neurčitou. Toto ustanovení však současně stanoví, že v prvních 50 letech lze takový nájem vypovědět jen z ujednaných výpovědních důvo-

dů a v ujednané výpovědní době. Z důvodové zprávy vyplývá, že toto pravidlo je vedeno snahou předejít podobné judikatuře a ctít smluvní autonomii.

Jisté pochybnosti předně vzbuzuje fakt, že uvedené pravidlo je formulováno jako vyvratitelná domněnka, která připouští důkaz opaku. Znamená to, že ji lze vyvrátit také odchýlným smluvním ujednáním? Jde o to, že hypotézou uvedeného pravidla je požadavek, aby smlouva byla uzavřena na dobu určitou přesahující 50 let. Postačuje tedy k vyloučení aplikace uvedeného pravidla ujednání, že nájem se sjednává na dobu určitou přesahující 50 let; tedy postačuje pro vyloučení pravidla naplnění stejné podmínky, jaká platí pro jeho použití? Takový závěr se zdá absurdní, nicméně o tom, že tuto domněnku lze vyloučit smluvně, svědčí i důvodová zpráva. Ta totiž uvádí, že opačný závěr, než který vyplývá z této domněnky, může plynout „z okolností právního případu nebo z výslovně projevované vůle stran.“ Otázkou je, zda k tomu bude postačovat prosté ujednání doby nájmu nad 50 let (což by znamenalo efektivní neutralizaci této domněnky), „kvalifikované“ ustanovení typu „smlouva se uzavírá na dobu určitou 60 let a pro účely § 2204 NOZ to strany myslí vážně“.

Bez ohledu na odpověď na předchozí otázku může mít toto ustanovení dopad i na stávající nájemní smlouvy. Zatímco do konce roku 2013 budou nájemní smlouvy sjednané na dobu delší 50 let s nejvyšší pravděpodobností vypověditelné podle pravidel platných pro smlouvy uzavřené na dobu neurčitou, od roku 2014 je bude do uplynutí 50 let od jejich uzavření možno vypovědět toliko z ujednaných důvodů (a pokud žádné ujednány nebyly, zřejmě i z obecných zákonných důvodů použitelných na nájemní smlouvy uzavřené na dobu určitou).

Vedle toho není konečně ani vyloučena aplikace obecného § 2000 NOZ. Z tohoto ustanovení vyplývá, že pokud byla smlouva bez vážného důvodu uzavřena na dobu určitou tak, že zavazuje kohokoli na dobu delší než 10 let (u člověka případně také na dobu jeho života), lze se po uplynutí 10 let domáhat zrušení závazku. Podle tohoto ustanovení soud závazek zruší i tehdy, pokud dojde k takové změně okolností, že na zavázané straně nelze rozumně požadovat, aby smlouva byla dále vázána. Vyloučení tohoto ustanovení je podle § 2000 odst. 2 NOZ možné pouze tehdy, pokud je zavázanou stranou právnícká osoba.

Změny během doby trvání nájmu

NOZ zachovává pro nájmy nebytových prostor již v současnosti platné pravidlo, podle kterého změna vlastníka předmětu nájmu nemá bez

opačného smluvního ujednání vliv na trvání nájemní smlouvy. Toto pravidlo NOZ nově činí součástí obecného nájemního práva (§ 2221 odst. 1, resp. § 2222 odst. 1 NOZ). Výjimku představuje situace, kdy nový vlastník neměl rozumný důvod pochybovat, že kupuje věc, která není pronajata. V takovém případě je podle § 2222 odst. 2 NOZ oprávněn nájem vypovědět do tří měsíců poté, co se dozvěděl nebo musel dozvědět, že je věc pronajata a kdo je jejím nájemcem. V této souvislosti není nezajímavé, že NOZ připouští zápis nájemního práva do katastru nemovitostí. Z § 2203 NOZ ovšem vyplývá, že se tak nemůže stát bez souhlasu pronajímatele jako vlastníka. Mezi ustanovení o změně vlastnictví k předmětu nájmu patří také § 2223 NOZ, podle kterého strana, která nájem vypoví, poskytne druhé straně přiměřené odstupné.

Další zajímavou modifikací je ustanovení § 2221 odst. 2 NOZ – pokud pronajímatel převedl vlastnické právo k předmětu nájmu, nejsou pro nového vlastníka závazná ujednání o pronajímatelových povinnostech, která zákon nestanoví. Výjimku představuje situace, kdy nový vlastník o takových ujednáních věděl. Důsledky např. pro smlouvanou výši nájemného přitom NOZ neřeší. Toto ustanovení tedy obsahuje určité riziko, že se pronajímatel, který v nájemní smlouvě přijal nadstandardní závazky, pokusí těchto závazků zbavit účelovým převodem předmětu nájmu. Meze dané z převodu nemovitostí ani dobrých mravů v tomto ohledu jistě nejsou nepropustné.

Zajímavé je též ustanovení § 2307 odst. 1 NOZ, podle kterého může nájemce prostoru sloužícího podnikání s předchozím písemným souhlasem pronajímatele převést nájem v souvislosti s převodem podnikatelské činnosti, již prostor slouží. Je totiž docela dobře možné, že toto ustanovení říká více, než z něj na první pohled vyplývá. Mezi možné způsoby „převodu podnikatelské činnosti“ zcela určitě patří smlouva o prodeji podniku, resp. terminologií NOZ „koupe závodu“ (§§ 2175 an. NOZ). S ohledem na to, že § 2307 odst. 1 NOZ je formulován velice obecně, se zdá pravděpodobné, že pro přechod nájmu bude dokonce i v rámci prodeje závodu nezbytný souhlas pronajímatele. To by pro dispoziční závodem, jehož součástí je nájem prostor sloužících podnikání, znamenalo poměrně výrazné omezení

Ukončení nájmu prostor sloužících podnikání

U nájmu prostor sloužících podnikání NOZ rozlišuje způsob jeho ukončení v závislosti na tom, zda byla smlouva uzavřena na dobu neurčitou, nebo na dobu určitou. Nájem na dobu neurčitou lze podle § 2312 NOZ zásadně vypovědět s šestiměsíční výpovědní dobou. NOZ součas-

ně zachovává možnost předčasně vypovědět také smlouvu na dobu určitou. Dispozitivní katalog výpovědních důvodů pro nájemce (§ 2308 NOZ), resp. pronajímatele (§ 2309 NOZ) je sice oproti současnému stavu redukován, ale lze konstatovat, že je v podstatných ohledech podobný současnému stavu. Výpovědní doba je v takovém případě tříměsíční a výpověď musí pod sankcí neplatnosti obsahovat odůvodnění.

NOZ současně zavádí institut námitky (§ 2314 NOZ), který je motivován snahou omezit možné spory vznikající v souvislosti s ukončením nájmu výpovědí. Do jednoho měsíce od doručení výpovědi má vypovězená strana možnost vznést u protistrany písemné námitky. Pokud pronajatý prostor vyklidí v souladu s výpovědí, platí, že výpověď přijímá bez námitek (§ 2313 NOZ). Jestliže tak neučiní, ztrácí právo později se domáhat přezkoumání oprávněnosti výpovědi soudem. Toto právo jinak má v případě, že strana, která jí dala výpověď, tuto výpověď nevezme zpět do jednoho měsíce ode dne, kdy jí byly (včas) doručeny písemné námitky; vypovězená strana může toto právo využít do dvou měsíců od uplynutí lhůty pro zpětvzetí výpovědi. Jakkoli se může zdát, že pokud vypovězená strana uvedené časové limity nedodrží, její práva zanikají, pravděpodobně dochází pouze k jejich promlčení. To vyplývá z ustanovení § 654 odst. 1 NOZ, který zánik práva pro nevykonání připouští jen tam, kde je to zákonem výslovně stanoveno.

Perličkou na závěr je pak institut náhrady za převzetí zákaznické základny upravený v § 2315 NOZ. Z tohoto ustanovení vyplývá, že pokud skončí nájem výpovědí ze strany pronajímatele a nejde o výpověď pro hrubé porušení povinností nájemce, má nájemce právo na náhradu za výhodu pronajímatele, nebo nového nájemce, kterou získali převzetím zákaznické základny vybudované vypovězeným nájemcem. Podle důvodové zprávy NOZ počítá s jednorázovou náhradou, pro jejíž určení bude třeba vycházet z obvyklé ceny zákaznické základny. Vedle pravděpodobných komplikací při určení výše náhrady může být Achillovou patou tohoto institutu také nejistota, vůči komu má nájemce své právo na tuto náhradu uplatnit. Smluvnímu závazkovému právu by zřejmě více slušelo uplatnění vůči pronajímateli, nicméně NOZ výslovně počítá s možností domáhat se náhrady také od nového nájemce. Odpověď však zřejmě nepřinese nic jiného, než praxe. ●

Mgr. Jan Veselý, advokátní koncipient
Glatzová & Co., s.r.o.

GLATZOVÁ & Co.
Advokátní kancelář - Law firm

Meet Dentons.
The new
global law
firm created
by Salans, FMC
and SNR Denton.

DENTONS

Know the way.

dentons.com

© 2013 Dentons

FEICHTINGER & ŽÍDEK

ADVOKÁTI • RECHTSANWÄLTE • LAW FIRM

- **Zkušený právní tým**
- **Poradenství pro podnikání,
veřejnou správu i jednotlivce**
- **Kvalitní služby ve Vaší blízkosti**

BRNO

Bidláky 20, CZ-639 00

tel.: +420 530 510 400

brno@akfz.cz

ZNOJMO

Mariánské nám. 6, CZ-669 02

tel.: +420 530 512 280

znojmo@akfz.cz

BRATISLAVA

Klincová 37/B, SK-821 08

tel.: +421 911 410 090

bratislava@akfz.cz

www.akfz.cz

V advokátní kanceláři Feichtinger Žídek advokáti nabízíme znalosti a styl práce mezinárodních advokátních kanceláří široké klientele společností, veřejných orgánů i jednotlivců zařizujících své právní záležitosti v České republice a na Slovensku. Poskytujeme poradenství na prvotřídní odborné úrovni v běžných právních věcech i vysoce specializovaných otázkách. Mezi své nejvýznamnější hodnoty řadíme spolehlivost a pochopení pro skutečné potřeby našich klientů.

Nařízení o OTC derivátech, ústředních protistranách a registrech obchodních údajů (EMIR) – nový režim pro obchodování s deriváty

V polovině loňského roku bylo schváleno nařízení EMIR[1] („EMIR“), které představuje jeden z úhelných kamenů reakce EU na finanční krizi. Jedná se o rámcové nařízení, které bylo doplněno řadou prováděcích opatření vydaných Komisí na konci roku 2012 a v únoru 2013.

Vzhledem k rozsahu působnosti a zavedeným požadavkům budou praktické dopady EMIR na trh s deriváty zcela zásadní a nová regulace dopadne jak na finanční instituce, tak i na osoby, které obchodují s deriváty mimo regulovaný trh jen zcela příležitostně.

Na koho regulace dopadá

EMIR dopadá na všechny deriváty, které byly uzavřeny mimo evropský regulovaný trh nebo srovnatelný regulovaný trh ve třetí zemi, tj. na OTC trhu, bez ohledu na podkladová aktiva. Jedná se o deriváty, kde zpravidla jednou stranou je finanční instituce se sídlem v EU (finanční protistrany). EMIR však dopadá též na osoby, které nejsou finančními institucemi (nefinanční protistrany). Pokud nefinanční instituce překročí stanovený limit otevřených pozic, potom jsou jejich povinnosti analogické finančním protistranám. Režim EMIR přitom působí i mimo Evropskou unii a v řadě případů dopadá též na finanční a nefinanční protistrany se sídlem mimo Unii, pokud sjednají OTC derivát, který má významný vztah k unijnímu trhu.

EMIR zavádí novou infrastrukturu pro obchodování s deriváty. Reguluje ústřední protistrany jakožto osoby, které mají umožnit bezproblémové vypořádání standardizovaných derivátů, které jsou uzavřeny na OTC trhu. Dále zavádí registry obchodních údajů, které sbírají a zveřejňují informace o všech uzavřených derivátech v EU nebo se vztahem k unijnímu trhu.

Základní povinnosti

Vypořádání standardizovaných derivátů prostřednictvím ústředních protistran

Na základě kritérií stanovených v EMIR provede Evropský orgán pro trhy a cenné papíry (ESMA) veřejný registr standardizovaných typů derivátů, které budou povinně vypořádávány prostřednictvím ústředních protistran. Po sjednání derivátu mezi smluvními stranami dojde k nahlášení derivátu příslušné ústřední protistraně. V takovém případě bude ústřední protistrana vystupovat ve vztahu ke straně derivátu, která je kupujícím, jako prodávající a současně ve vztahu ke straně derivátu, která je prodávajícím, bude ústřední protistrana vystupovat jako kupující.

Dodatečné požadavky na řízení rizik u nestandardizovaných OTC derivátů

Při uzavírání derivátů, které nebudou povinně vypořádány prostřednictvím ústřední protistrany, zavádí EMIR řadu dodatečných požadavků v oblasti řízení rizik jak pro finanční protistrany, tak i pro nefinanční protistrany. V případech vnitroskupinových transakcí se mohou uplatnit výjimky.

Povinné oznamování všech derivátů

Další povinností, kterou přináší EMIR je povinné oznamování všech derivátů a jejich případných změn registrům obchodních údajů. Následně bu-

dou informace o uzavřených derivátech zveřejňovány tak, aby byla zajištěna transparentnost derivátového trhu v EU. Tato povinnost se vztahuje na všechny finanční protistrany a na nefinanční protistrany, které překročí stanovený limit.

Harmonogram dalších kroků

Prováděcí předpisy nabyly účinnosti 15. března 2013. Do poloviny dubna oznámily národní orgány dohledu ESMA typy derivátů v současnosti vypořádávaných prostřednictvím stávajících ústředních protistran. Osoby, které v současnosti vykonávají činnost ústředních protistran, jsou povinny požádat o povolení dle EMIR nejpozději do poloviny srpna 2013. Poté, co vydá ESMA seznam standardizovaných derivátů a ústřední protistrany a registry obchodních údajů získají povolení, bude možno plnit požadavky EMIR v plném rozsahu. Nicméně řadu povinností jsou finanční a nefinanční protistrany povinny plnit již dnes. Dále je nezbytné nastavit příslušné vnitřní postupy a předpisy tak, aby bylo možno EMIRem požadované povinnosti adekvátně plnit.

Aplikace EMIR bude postupně nabíhat podle toho, jak budou vydávány seznamy standardizovaných derivátů a udělována povolení ústředním protistranám a registrům obchodních informací. Plný rozsah režimu EMIR se předpokládá nejpozději od září 2014. ●

Zdeněk Husták, of counsel
BBH, advokátní kancelář, v. o. s.

Poznámky

[1] Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 648/2012 ze dne 4. července 2012 o OTC derivátech, ústředních protistranách a registrech obchodních údajů.

Smlouva o výkonu funkce po 1. lednu 2014 a její náležitosti

Stále více členů statutárních orgánů obchodních společností si začíná silněji uvědomovat, že nový občanský zákoník („NOZ“) spolu se zákonem o obchodních korporacích („ZOK“) již není jen vzdálená budoucnost, ale nezadržitelně se blížící realita, na kterou je třeba se včas připravit.

Jedním z významných témat, kterého se bude nová právní úprava v oblasti práva obchodních společností dotýkat, jsou vzájemné vztahy obchodních korporací a členů jejich orgánů. Jedná se se přitom nejen o nové požadavky na členy orgánů obchodních korporací při výkonu jejich funkce, zpřísnění odpovědnosti za porušení povinnosti péče řádného hospodáře, ale také o novou úpravu smlouvy o výkonu funkce. Vzhledem k tomu, že oproti stávající stručné úpravě v ustanovení § 66 obchodního zákoníku je nová právní úprava smlouvy o výkonu funkce v ZOK, resp. NOZ, mnohem detailnější a v lecčems i nová, rádi bychom právě jí věnovali následující příspěvek.

Práva a povinnosti mezi obchodní korporací a členem jejího orgánu se primárně řídí ustanoveními NOZ o příkazu (§ 2430 a násl.), pokud však smlouva o výkonu funkce, byla-li uzavřena, nebo ZOK (v ustanoveních § 59 až 62) nestanoví něco jiného. Zda tedy bude tento vztah podroben úpravě ve smlouvě o výkonu funkce, či nikoliv, zůstane nadále na úvaze a vůli těchto stran. Pokud však k uzavření

takové smlouvy nedojde, budou se ze zákona řídit vzájemná práva a povinnosti přiměřeně ustanoveními NOZ o příkazu. A zde se dostáváme k první revoluční změně. Současná tendence spíše prosazovat transparentnější způsoby odměňování v obchodních společnostech totiž vedla zákonodárce k tomu, že stanovili pro případ, kdy smlouva o výkonu funkce nebude uzavřena nebo bude neplatná, bezplatnost výkonu funkce, s výjimkou případů upravených v ust. § 59 odst. 4 ZOK. Zatímco dnes je možné spoléhat alespoň na to, že při neexistenci smlouvy o výkonu funkce může člen orgánu nárokovat obvyklou odměnu dle ustanovení občanského zákoníku

o mandátní smlouvě, úprava po 1. lednu 2014 již pro něj takto příznivá nebude.

Na co je třeba dále speciálně upozornit, je pak povinnost stanovená v přechodných ustanoveních ZOK, a to konkrétně v ust. § 777 odst. 3, podle kterého je třeba uzpůsobit ujednání již uzavřených smluv o výkonu funkce a o odměně novému zákonu do šesti měsíců od jeho účinnosti. Jako sankce za nesplnění této povinnosti je stanoveno, že výkon funkce bude taktéž pokládán za bezplatný. A to je již samozřejmě samo o sobě velmi pádným argumentem k revizi smluv o výkonu funkce po 1. lednu 2014.

Základní náležitosti smlouvy o výkonu funkce

Písemná forma

I nadále zůstává pro smlouvu o výkonu funkce povinná písemná forma. Ustanovení § 59 odst. 2 ZOK však vyžaduje písemnou formu pouze pro smlouvy o výkonu funkce u kapitálových společnostech, tj. u společností s ručením omezeným a akciové společnosti. Smlouva o výkonu funkce uzavřená v jiné než písemné formě (ústně, konkludentně) by byla neplatná a výkon funkce by byl v důsledku toho považován za bezplatný. Z uvedeného také vyplývá, že ZOK nestanovuje pro smlouvy o výkonu funkce u ostatních obchodních korporací písemnou formu, nicméně lze ji samozřejmě jen doporučit, zvláště když je vyžadováno i jejich schválení nejvyšším orgánem, jak je popsáno dále.

Schválení smlouvy nejvyšším orgánem obchodní korporace

Smlouvu o výkonu funkce a všechny její následné změny je dále nutné předložit nejvyššímu orgánu společnosti ke schválení. Toto schválení by přitom mělo mít podobu a formu vyžadovanou zákonem pro úkony nejvyššího orgánu, zejména jeho zachycení v zápisu z valné hromady. I když ZOK používá přímo termín nejvyšší orgán „společnosti“ (tedy legislativní zkratku pro kapitálové i osobní společnosti) je zřejmé ze znění dalších ustanovení § 59 (např. odst. 4), že i u jiných obchodních korporací (družstev, EZHS, evropské společnosti, evropského družstva), je schválení smlouvy o výkonu funkce vyžadováno.

Za zmínku stojí výjimka upravená v ust. § 438 odst. 1 a 2 ZOK, kdy u akciových společnostech, v nichž jsou členové představenstva voleni dozorčí radou, schvaluje tento typ smluv právě dozorčí rada. U akciových společností s tzv. monistickým systémem pak smlouvu o výkonu funkce se správním ředitelem schvaluje správní rada (§ 463 odst. 1 ZOK).

Vzhledem k tomu, že funkce orgánu obchodní korporace vzniká i nadále jmenováním, poskytuje ZOK nově zvoleným orgánům ochranu v případě, že by smlouva o výkonu funkce nebyla uzavřena platně nebo bez zbytečného odkladu po vzniku funkce, a to z důvodu na straně obchodní korporace, resp. jeho nejvyššího orgánu (§ 59 odst. 4 ZOK). Výkon funkce by tak nebyl považován za bezplatný, ale orgánu by náležela odměna obvyklá v době, kdy byla, nebo měla být, smlouva o výkonu funkce uzavřena. V případě sporu o takovou

odměnu by však dle našeho názoru musel nést důkazní břemeno člen orgánu a prokázat, že důvody, pro které nebyla smlouva o výkonu uzavřena, byly právě na straně obchodní korporace.

Zákonné požadavky na vymezení způsobu odměňování

Jak jsme popsali výše, bez dalšího nová právní úprava považuje výkon funkce zásadně za bezplatný. Určení odměny a způsob jejího poskytování musí být proto stanoveno primárně ve smlouvě o výkonu funkce. Z ustanovení § 61 odst. 1 ZOK pak vyplývá, že jakékoliv další plnění může být po odsouhlasení nejvyšším orgánem, resp. orgánem, který je jinak kompetentní ke schválení smlouvy o výkonu funkce, přiznáno také vnitřním předpisem nebo na základě zvláštního souhlasu, ke kterému se musí také vyjádřit kontrolní orgán, byl-li zřízen.

ZOK dále stanovuje podrobně v ust. § 60 povinné náležitosti pro určení údajů o odměňování. Smlouva o výkonu funkce v kapitálové společnosti musí tedy obsahovat:

- vymezení všech složek odměn, které náleží nebo mohou náležet členovi orgánu, včetně případného věcného plnění, dokonce i úhrad do systému penzijního připojištění nebo jakéhokoliv dalšího plnění,
- určení výše odměny nebo způsobu jejího výpočtu a její podoby,
- určení pravidel pro výplatu zvláštních odměn a podílů na zisku pro člena orgánu, pokud mohou být přiznány, a
- údaje o výhodách nebo odměnách člena orgánu spočívajících v převodu účastnických cenných papírů nebo v umožnění jejich nabytí členem orgánu a osobou jemu blízkou, má-li být odměna poskytnuta v této podobě.

Z uvedeného vyplývá, že správná formulace stanovení odměňování ve smlouvách o výkonu funkce bude hrát klíčovou roli. Neurčitost či rozpor se zákonem může mít za následek neplatnost takových ujednání a tudíž i bezplatnost výkonu funkce.

Za úvahu také může stát smluvní úprava případů nebo důvodů, kdy naopak odměna členu orgánu náležet nebude. I samotný ZOK umožňuje neposkytnout plnění, pokud výkon funkce přispěl k nepříznivému hospodářskému výkonu, ledaže ten, kdo schválil smlouvu o výkonu funkce, rozhodne jinak.

Určitě také není od věci doplnit, že stejná pravidla pro určení odměny platí také i pro poskytování plnění zaměstnanci, který je současně i členem statutárního orgánu nebo osobě jemu blízké.

Další možné oblasti úpravy

Z pohledu smlouvy o výkonu funkce je také v souvislosti se zpřísněním odpovědnosti, zejména statutárních orgánů při výkonu jejich funkce, nutné zmínit, že jakákoliv omezení odpovědnosti člena orgánu za škodu nejsou možná, resp. se k nim nepřihlíží (§ 53 odst. 2 ZOK).

Člen orgánu je nadále vázán povinností péče řádného hospodáře. Její nová zákonná definice, podrobnější stanovení následků jejího porušení, jakož i zavedení tzv. pravidla podnikatelského úsudku však má za cíl přimět členy orgánu při obchodním jednání a podnikatelském rozhodování s náležitou péčí, odpovědností a loajalitou. V opačném případě stanoví nová právní úprava poměrně zásadní sankce. Kupříkladu se jedná o povinnost člena orgánu vydat prospěch; v případě úpadku společnosti i za dva roky zpětně, pokud člen orgánu (i bývalý) věděl nebo mohl vědět o hrozícím úpadku korporace a neucinil „vše potřebné a rozumné předpokládané“ pro jeho odvrácení (zejména sám nepodal insolvenční návrh). Soud dokonce může pro takový případ rozhodnout, že člen orgánu bude za závazky společnosti ručit (§ 68 ZOK).

Tyto nové požadavky na péči řádného hospodáře samozřejmě může smlouva o výkonu funkce také zpřesnit nebo i zavést některé další. Další oblastí, která určitě stojí za úvahu při adaptaci smluv o výkonu funkce, jsou také nová pravidla ohledně střetu zájmů (§ 54 až 58 ZOK), způsobu odstupování z funkce (§ 59 odst. 5 ZOK) nebo stanovení délky funkčního období člena orgánu (§ 439 odst. 3 ZOK).

Zákon o obchodních korporacích a ani nový občanský zákoník vzhledem k zásadě, že co není zákonem zakázáno, je povoleno, meze nekladou. Naopak je zřejmé, že úpravám stávajících smluv o výkonu funkce se vyhne po 1. lednu 2014 málokterá společnost. ●

JUDr. Pavel Koukal, advokát/Associate Partner
Mgr. Lenka Hanková, advokátní koncipientka
Rödl & Partner, v.o.s.

Rödl & Partner

Ochrana nabyvatele nemovitosti v dobré víře dle nového občanského zákoníku

Po dlouhá léta panovalo přesvědčení, že se každý může plně spoléhat na soulad zápisů v katastru nemovitostí se skutečným stavem. Mnozí vlastníci však, bohužel, zažili nemilé překvapení, když o své nemovitosti přišli, a to přesto, že svá práva měli zapsána v katastru nemovitostí. Nejvyšší soudní instance namísto toho, aby přispěly k řešení této zásadní problematiky, však opakovaně dospěly ke zcela protichůdným názorům, což vede k prohlubování nejistoty.

Nový občanský zákoník tuto navýsost složitou problematiku řeší v ustanoveních §§ 980 a násl. staronovým a v kontinentální Evropě obvyklým způsobem spočívajícím na tzv. principu materiální publicity. To znamená, že údaje uvedené v katastru nemovitostí se považují za správné, a tedy práva osob v něm uvedených jsou chráněna.

Jelikož právo samo o sobě nemůže zabránit nepoctivým v jejich konání, je nezbytné poskytnout prostředky ochrany poctivým. Legislativce je vystaven otázce, zda spíše chránit původního vlastníka nemovitosti (bez ohledu na práva vlastníka nového), který byl o své právo

připraven, anebo vlastníka nového s tím, že původní vlastník, který nedosáhne obnovy svého práva, bude mít možnost domáhat se náhrady škody na původci protiprávního stavu. Nový občanský zákoník v tomto ohledu poskytuje ochranu oběma – jak původnímu vlastníkovi nemovitosti, který má silné nástroje obrany proti nepoctivému jednání, tak i novému nabyvateli, jednal-li v dobré víře a nemovitost nabyl za úplaty.

Rozhodne-li katastrální úřad o vkladu práva do katastru nemovitostí, zašle o tom všem účastníkům vkladového řízení vyrozumění spolu s tzv. změnovým výpisem, a to do vlastních rukou. Toto vyrozumění bude zasláno původnímu vlastníkovi i v případě, kdy byl zastoupen jinou osobou na základě plné moci, a to v zájmu eliminace neoprávněných návrhů, např. při zneužití plné moci či překročení jejího rámce. Ze změnového výpisu bude naprosto zřejmé, jaké změně došlo.

Do jednoho měsíce poté, co se původní vlastník o novém zápisu do katastru nemovitostí dozvěděl, bude mít možnost domáhat se výmazu takového zápisu práva z katastru nemovitostí, a to vůči všem. V takovém případě je nezbytné v této lhůtě informovat příslušný katastrální úřad, který o této skutečnosti запиše tzv. „poznámku spornosti“ a následně do dvou měsíců uplatnit své právo žalobou u soudu. Prokáže-li původní vlastník, že byl zápis neoprávněný, pak se napadený zápis i jakékoliv další následující zápisy (další převod nemovitosti, zřízení zástavního práva) z katastru nemovitostí na základě rozhodnutí soudu vymažou a původní stav bude obnoven.

Nový občanský zákoník v tomto ohledu pamatuje i na situace, kdy se původní vlastník o takové změně včas nedozví; v takových situacích se lhůta pro podání žádosti o zápis poznámky spornosti prodlužuje na tři roky ode dne, kdy byl zápis do katastru nemovitostí proveden. Tato situace by správně neměla vůbec nastat, půjde o extrémní případy ztráty zásilky, pochybení katastrálního úřadu při rozesílání změnových výpisů, dlouhodobé nemoci anebo nepředvídané nepřítomnosti původního vlastníka v místě jeho bydliště.

Ačkoli při doručování do vlastních rukou dle správního řádu (podle kterého doručuje i kata-

strální úřad) existuje možnost tzv. fikce doručení, kdy se nepřevzatá zásilka považuje za doručenu uplynutím desátého dne po jejím uložení na poště, nejedná se o fikci neprolomitelnou a původní vlastník bude mít vždy možnost prokázat opak, a to v předmětném soudním řízení.

S ohledem na výše uvedené tak máme za to, že k nejzásadnější změně nedochází paradoxně výše uvedenými legislativními změnami, ale celkovým návratem občanského práva k zásadám, na kterých stálo již římské právo a které byly v našem stávajícím právním řádu pokřiveny. Jednou z těchto zásad je bezesporu *vigilantibus iura scripta sunt*, tedy, že zákony jsou psány pro bdělé. Vlastníci nemovitostí tak nemohou bezhlavě spoléhat na to, že jejich jednou do katastru nemovitostí zapsané právo bude nezištně chránit někdo třetí (stát), ale musejí se o něj starat sami.

Za nejnižší míru požadované odpovědnosti tak v tomto ohledu lze považovat předpoklad zákonodárce, že je normální přebírat poštovní zásilky, včas si evidovat změnu bydliště (příčemž v rámci reformy veřejné správy již bude stačit nahlásit změnu bydliště pouze na matrice s tím, že ta zajistí informování ostatních správních orgánů) a v případě dlouhodobější nepřítomnosti si zajistit přebírání pošty prostřednictvím plné moci případně její přeposílání.

Rozhodně tedy neplatí, že by kdokoli, kdo se bude chovat dostatečně odpovědně, mohl o svou nemovitost či některé právo díky novému občanskému zákoníku přijít. Nově bude platit jednoduché doporučení, aby vlastníci nemovitostí alespoň jednou za tři roky zkontrolovali stav zápisů v katastru nemovitostí a proti případným nesouladům se bránili výše popsaným způsobem. Vzhledem k tomu, že nahlížení do katastru nemovitostí je možné prostřednictvím internetu odkudkoli a zdarma, máme za to, že se nejedná o nepřiměřenou zátěž pro zodpovědné vlastníky, a to s ohledem na skutečnost, že nemovitosti zpravidla představují nejhodnotnější majetek každého z nás.

Závěrem doplňujeme, že se v rámci schvalování nového zákona o katastru nemovitostí ještě jedná o zavedení tzv. hlídacího psa. Tato dobrovolná služba, která by měla být nabízena za spíše symbolický poplatek, by měla spočívat v informování každého, kdo poskytne katas-

trálnímu úřadu své kontaktní údaje, o všech změnách a řízeních, které se týkají jeho věcného práva k nemovitosti. Zaslání takové informace by mělo proběhnout hned na začátku příslušného řízení, a to elektronickou formou (SMS, e-mail, datová zpráva). ●

Mgr. Roman Pečenka, partner
Mgr. Kristýna Faltýnková, advokátní koncipientka
PRK Partners s.r.o. advokátní kancelář

Zástavní právo podle nového občanského zákoníku

Úprava zástavního práva podle nového občanského zákoníku (NOZ) přináší zejména flexibilitu, a tím i efektivnost výkonu zástavního práva. Některá pravidla, a zejména pak výkon zástavního práva, se velice přibližují úpravě, která na Slovensku funguje již několik let. A tak i tyto zkušenosti bude možné využít při tvorbě nových zástavních smluv.

Předmět zástavy

Zástavou může být každá věc, s kterou lze obchodovat.

Podle NOZ je možné ujednat zákaz zástavního práva, a to i s účinky vůči třetím osobám, je-li zákaz zapsán ve veřejném rejstříku nebo je-li věřiteli znám. Při zřizování zástavních práv

bude proto nezbytné pečlivě kontrolovat, zda nebylo takové ujednání registrováno nebo není-li obsahem stanov nebo společenské smlouvy. Pokud by totiž například stanovy akciové společnosti obsahovaly ujednání, že akcie nelze zastavit a stanovy by byly věřiteli poskytnuty, zástavní právo k akciím by nevzniklo.

Věc budoucí

Zástavní právo lze zřídit i k věci, kterou zástavní dlužník nabude do svého vlastnictví teprve v budoucnu. Tato možnost se využívá zejména při nabývání nemovitostí a jejich financování. Slovenská právní úprava šla v tomto ohledu ještě dál a připouští i možnost zřídit zástavní právo k věci, která teprve v budoucnu vznikne. Tato úprava se pak využívá zejména při zástavě na rozestavěnou nemovitost, zpravidla byt nebo dům.

Zástavní právo k věci, kterou dlužník nabude teprve v budoucnu, pak vzniká automaticky nabytím této věci dlužníkem. Ovšem jen za předpokladu, že tato budoucí zástava byla řádně registrována ve veřejném seznamu nebo rejstříku zástav, pokud se to vyžaduje. Budoucí zástavní právo se do rejstříku nebo seznamu zapíše, pokud s tím vlastník souhlasí. Uvedené stvrzuje praxi při financování nabývání nemovitostí.

Důležité je, že zřízením zástavního práva k věci budoucí, se získává přednost tohoto zástav-

Exekutorský úřad Přerov

**NEVÍTE SI RADY S DLUŽNÍKY?
OBRAŤTE SE NA NÁS!**

Komenského 38 | 750 02 Přerov

Tel.: 581 216 030 | Fax: 581 738 020

E-mail: urad@exekuce.cz

www.exekuce.cz

*Vítejte ve světě,
který není pro všechny.*

www.privileq.cz

PRIVILEQ
Luxusní cestování

ního práva. Proto je možné takový postup jen doporučit.

Hromadná věc

Nejčastěji zastavovanou hromadnou věcí bude zřejmě závod (podnik). V takovém případě vzniká zástavní právo zápisem do rejstříku zástav.

Je nutno zdůraznit, že pokud již vznikla zástava k věci hromadné, není možné, aby vznikla zástava k jednotlivé věci, která náleží k zástavě. Proto v případě zřizování zástavy k nemovitosti podnikatele bude potřebné ověřit, zda již není registrována zástava k závodu.

Skladové zásoby

Věci hromadnou není jenom závod (podnik), ale také skladové zásoby podnikatele, které jsou produktem nebo předmětem jeho podnikatelské činnosti. V takovém případě jde o druhově definovanou zástavu.

Zástavní právo vzniká zápisem do rejstříku zástav. Vztahuje se v takovém případě ke všem druhově stejným věcem, které se za trvání zástavního práva stanou majetkem podnikatele jako skladové zásoby.

Pro tyto účely také NOZ stanoví, že zástavní právo zaniká při převodu zástavy v běžném obchodním styku. Běžný zákazník tudíž nabývá věc nezatíženou zástavním právem. Jde o živý organismus, který má své praktické výhody při zajišťování úvěrů poskytovaných podnikatelům.

Uvedené ovšem neplatí na případy, kdy je zástavou nemovitost (nebo jiný předmět vedený ve veřejném seznamu), a to ani tehdy, pokud by dlužník tvrdil, že například prodej bytů je předmětem jeho podnikatelské činnosti a převádí je v rámci běžného obchodního styku. V tomto případě by takové zvláštní ujednání o zániku zástavního práva musela obsahovat zástavní smlouva.

Pohledávka

Zástavní právo k pohledávce vzniká účinností zástavní smlouvy. Jak je dále uvedeno v tomto článku, i v případě zastavení pohledávky lze dohodnout zápis zástavního práva do rejstříku zástav. Z důvodů popsanych níže lze tento postup doporučit.

Běžný účet

Velice častým požadavkem financujících bank bývá zřízení zástavního práva k pohledávce

představující právo dlužníka na výplatu peněžních prostředků z jeho běžného účtu vedeného danou financující bankou.

Praktickým problémem bylo kdysi při realizaci takové zástavy, že docházelo k splynutí osoby povinné a oprávněné. I proto obsahuje NOZ ustanovení, dle kterého v případě, že je zástavou pohledávka zástavního dlužníka za zástavním věřitelem, pohledávka a dluh nezanikají splnutím osoby věřitele a dlužníka.

Banka se tak může uspokojit přímo z prostředků vedených na běžném účtu dlužníka.

Účet cenných papírů

Způsobilým předmětem zástavy je i účet vlastníka zaknihovaných cenných papírů. Zástavní právo vzniká zápisem u tohoto účtu v příslušné evidenci. Zástavní právo se tak automaticky vztahuje na všechny cenné papíry vedené na tomto účtu a připisované na tento účet po dobu trvání zástavního práva.

Uvedené má praktický význam zejména u zaknihovaných akcií. Umožňuje postihnout zástavním právem i akcie, které budou emitovány v budoucnu, například u zvyšování základního kapitálu akciové společnosti.

Zajištěný dluh

Kromě jiného lze zajistit i dluh, jehož výše není v době uzavření zástavní smlouvy definována částkou, nýbrž je možné jeho výši kdykoliv za trvání zástavního práva určit.

Zástavní právo zajišťuje dluh a jeho příslušenství. Smluvní pokutu ovšem jenom tehdy, pokud je to výslovně ujednáno. Ze zákona nevyplývá, že by byly automaticky zajištěny i nároky při odstoupení od úvěrové smlouvy, nebo případy neplatné úvěrové smlouvy, bezdůvodného obohacení, ani případy novace. Uvedené případy bude zřejmě nutné nadále v zástavních smlouvách zvláště definovat.

Vznik zástavního práva

Věc movitá

Ponechán je tradiční a historický způsob vzniku zástavy k věci movité, tj. jejím (i) odevzdáním věřiteli (i s možností vystavení zástavního listu), nebo (ii) odevzdáním třetí osobě, nebo (iii) „znamením“ (bez odevzdání věřiteli).

Právní úprava z počátku devadesátých let obsahovala povinnost označit zastavenou věc tak,

aby její zastavení bylo každému zjevné. V bankách se k tomu používaly barevné štítky nalepované na výrobní zařízení, stroje, apod. Jelikož tento způsob neposkytoval dostatečnou jistotu existence zástavy, byl časem změněn.

Podle NOZ se lze zástavy vzniklé označením dovolat vůči třetí osobě, pokud nebyla v dobré víře, jinak se má za to, že věc označená nebyla.

Například slovenská bankovní praxe tenthle způsob velice rychle opustila a drží se zásadně registrované povinnosti zástavních práv.

Rejstřík zástav

NOZ umožňuje, aby zástavní smlouva vymínila, že zástavní právo k věci movité (a také k pohledávce) vznikne zápisem do rejstříku zástav. Tenthle způsob je výhodným zejména pro věřitele, a to nejen díky dostatečné právní jistotě, ale také z důvodů priority zástavních práv registrovaných v rejstříku zástav.

I slovenská právní úprava umožňovala rozhodnout se, zda se bude zástavní právo k věci movité registrovat, nebo ne. Určovala ovšem také přednost registrované zástavy i před zástavou zřízenou dříve, ale neregistrovanou. Proto jsou všechny zástavy k věcem movitým registrovány.

Výše uvedené platí i podle NOZ. NOZ výslovně stanoví, že pokud je na věci movité více zástav, uspokojí se v pořadí přednosti zástav registrovaných před zástavami vzniklými odevzdáním věci (a to i v případě, že zástava odevzdáním vznikla dříve). Jako úplně poslední se uspokojí zástava vzniklá označením věci znamením.

Povinně registrovanou zástavou v rejstříku zástav vedeném notářem je zástava (i) nemovitostí neevidovaných ve veřejném seznamu (katastru), (ii) závodu (podniku), (iii) movité věci hromadné.

Domnívám se, že zcela zbytečně NOZ nadále požaduje pro případy, kdy se zástavní právo registruje do rejstříku zástav (a to i v případě nevině ale sjednaném ve smlouvě) uzavřít smlouvu ve formě veřejné listiny. Samozřejmě stejnému postupu pak podléhá každý dodatek a změna zástavního práva. Na Slovensku tato povinnost není. Je to způsob levnější a flexibilnější.

Podíl v korporaci

Pro zástavu podílu v korporaci platí obdobně pravidla doposud platná pro zástavu obchodního podílu.

Zvláštní pozor pak třeba dát v souvislosti s možností vydat cenný papír i na podíl v kor-

poraci. V takovém případě lze zřídit zástavní právo pouze k tomuto cennému papíru.

Cenný papír

Zástavní právo k listinnému cennému papíru vzniká jeho odevzdáním věřiteli nebo třetí osobě. V případě cenného papíru na řad také samozřejmě zástavním rubropisem.

U cenného papíru na doručitele si strany mohou sjednat, že zástavní právo vznikne zápisem do rejstříku zástav.

V případě zastavení listinného cenného papíru se tento na dobu trvání zástavy dostává z moci jeho majitele. I když zpravidla není potřebné cenný papír pro uplatnění práv z něj předkládat, je možné doporučit zástavcům, aby si v zástavní smlouvě dohodli, kdy je věřitel povinen jim cenný papír vydat pro realizaci svých vlastnických práv.

Pro zajímavost doplňuji, že na Slovensku existuje i zvláštní rejstřík zástav cenných papírů, který vede Centrální depozitář cenných papírů. Na listinné cenné papíry pak CDCP vyhotoví doložku „k zajištění“, a zapisuje zástavní právo do rejstříku zástav.

Zástavní právo k zaskhovanému cennému papíru vzniká podle NOZ zápisem na účtu vlastníka v příslušné evidenci.

Výkon zástavního práva

Největší změnou nové právní úpravy zástavního práva je smluvní volnost při dojednání způsobu výkonu zástavního práva. Tím se značně posiluje uhrazovací funkce zajištění.

Kromě dosavadních možností, prodejem zástavy ve veřejné dražbě nebo prodejem podle zvláštního zákona, se bude v praxi uplatňovat zejména postup, který strany určí v zástavní smlouvě.

Pro prodej podle zástavní smlouvy NOZ stanovuje pouze jediné pravidlo, a to aby věřitel při prodeji zástavy postupoval s odbornou péčí.

Strany mohou ve smlouvě sjednat i jiný způsob výkonu zástavního práva, než jen prodej zástavy. Už není vyloučena ani propadná zástava. Ovšem o propadnutí zástavy se strany mohou dohodnout až poté, co se zajištěný dluh stane dospělým (pohledávka je splatná). Také však platí, že propadná zástava je zcela vyloučena v případech, kdy je dlužníkem spotřebitel, nebo malý či střední podnikatel.

NOZ dále stanoví, že v případě spotřebitelů a malých a středních podnikatelů nelze ani dojednat (a to ani poté co se zajištěný dluh stane dospělým), že věřitel může zástavu zpeněžit libovolným způsobem.

I na základě výše uvedeného bude možné doporučit, aby zástavní smlouva vždy obsahovala podrobný popis postupu prodeje zástavy věřitelem.

Ve slovenské právní úpravě se v praxi vyvinula zástavní smlouva obsahující možnost výkonu zástavního práva přímým prodejem zástavy, nebo jejím prodejem ve veřejné soutěži.

V případě přímého prodeje smlouva například stanoví minimální kupní cenu, za kterou se zástava může prodat, a to ve výši 50% hodnoty zástavy stanovené posudkem znalce, na kterém se strany dohodly, a který bude vyhotoven v době výkonu zástavního práva. Smlouva také stanoví, že v případě nemožnosti určení hodnoty zástavy posudkem znalce, bude hodnotou zástavy aritmetický průměr dvou cen, za které se předmět stejný nebo srovnatelný se zástavou prodává dvěma nezávislými prodejci určenými věřitelem, a to za srovnatelných podmínek v čase a místě prodeje zástavy.

Pro případ prodeje zástavy ve veřejné soutěži se pak strany v zástavní smlouvě dohodly, že za dostatečnou dobu trvání veřejné soutěže se bude považovat 1 měsíc ode dne vyhlášení soutěže, za vyhlášení soutěže se považuje oznámení o podmínkách soutěže ve dvou celostátních denících, za nejvýhodnější nabídku se považuje nabídka s nejvyšší kupní cenou a nejrychlejší úhradou ceny, přičemž prioritou těchto kritérií určí věřitel. Stanoví se také minimální kupní cena podle způsobu popsaného v předchozím odstavci. Pokud se nepodaří zástavu prodat ve stanovené lhůtě vybranému vítězi soutěže, může věřitel soutěž opakovat.

Zástavní smlouva také určuje, že pokud věřitel neuzavře kupní smlouvu na zástavu ve lhůtě 60 dnů ode dne oznámení o započetí výkonu zástavního práva při přímém prodeji, nebo nepozdějí ve druhém kole veřejné soutěže, z důvodů nezájmu o koupi zapříčiněného vysokou minimální kupní cenou, může věřitel zástavu prodat i za cenu nižší.

Stejný postup pak upravovaly slovenské zástavní smlouvy například i pro prodej, tedy postoupení, pohledávek tvořících zástavu.

Některé slovenské zástavní smlouvy zpočátku připouštěly i možnost, že věřitel se může ze zástavy uspokojit jakýmkoliv jiným způsobem, který neodporuje platným právním předpisům. Uvedené ustanovení ale bylo soudy shledáno neplatným pro jeho neurčitost.

Podle NOZ má věřitel v případě zastavené pohledávky právo požadovat při výkonu zástavního práva, aby mu pohledávka byla postoupena, pokud ještě není splatná. Pokud splatná je, musí dlužník ze zastavené pohledávky plnit přímo zástavnímu věřiteli.

Pro zástavu pohledávek slovenský zákon výslovně stanoví, že pokud se zastavená pohledávka stane splatnou před splatností zajištěné pohledávky, je věřitel oprávněn toto plnění přijmout a u sebe držet až do splatnosti zajištěné pohledávky, a pak jej použít na její úhradu. NOZ pro takový případ stanoví, že dlužník ze zastavené pohledávky může plnit jen nedílně zástavci a věřiteli, a každý z nich může žádat, aby plnění uložil do úschovy u třetí osoby, na které se dohodli nebo kterou určil soud.

Pokud jde o zastavení podílu v korporaci, nabývá věřitel právo na peněžitá a jiná plnění vyplývající z účasti na korporaci, dospějí-li zajištěný dluh. Tato plnění se započtou na úhradu zajištěného dluhu. Výkon zástavního práva musí věřitel oznámit všem společníkům.

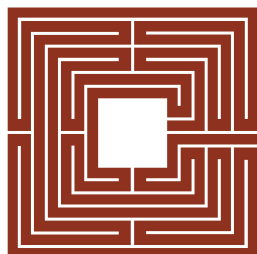
Podle NOZ zástavní smlouva může určit, že pokud se podíl nepodaří prodat, věřitel automaticky podíl nabývá. Pokud nebylo ujednáno takové nabytí podílu věřitelem, může věřitel při neúspěšném prodeji vykonávat práva společníka nebo požádat dlužníka, aby mu podíl převedl. Pro banky ale nebude žádoucí nabývat podíl v korporaci, ty se budou vždy snažit o jeho zpeněžení.

Závěrem

Na základě výše uvedeného je možné doporučit využívání rejstříku zástav pro vznik zástavních práv a pečlivě upravovat způsoby výkonu zástavního práva a prodeje zástavy v zástavních smlouvách. Pokud bude dlužníkem osoba, na kterou se vztahují ustanovení NOZ o adhezních smlouvách, bude třeba brát na jejich pravidla osobitý zřetel při určování způsobu a podmínek prodeje zástavy při výkonu zástavního práva. ●

**JUDr. Zuzana Nitschneiderová, PhD., partner
NITSCHNEIDER & PARTNERS,
advokátská kancelária, s.r.o.**

CÍSAŘ, ČEŠKA, SMUTNÝ A SPOL.

ADVOKÁTNÍ KANCELÁŘ

Jiná dimenze řešení.

www.akccs.cz

Soudní dvůr EU poskytl klíč pro stanovení pravomoci a příslušnosti soudů ve sporech ze směnečného rukojemství s mezinárodním prvkem

Věřitelé ze směnek uplatňující své nároky vůči avalovi – zahraniční osobě s bydlištěm na území členského státu EU – napříště nemusí váhat s určením pravomoci soudů, u kterých své nároky žalovat. Klíčem jim může být s napětím očekávané rozhodnutí Soudního dvora EU („Soudní dvůr“) vydané na základě předběžných otázek položených Městským soudem v Praze.

Dle rozhodnutí Soudního dvora se pro určení soudu příslušného pro rozhodnutí o žalobě, kterou remitent vlastní směnkou usazený v jednom členském státě uplatňuje nároky z této vlastní směnky, která má v den svého podpisu neúplnou podobu a později je doplně-

na remitentem, vůči směnečnému rukojmímu s bydlištěm v jiném členském státě použije článek 5 odst. 1 písm. a) nařízení č. 44/2001.

Rozsudek, který Soudní dvůr vydal dne 14. března 2013 pod spisovou značkou C-419/11, se zabýval dvěma předběžnými otázkami týkajícími se výkladu článku 5 odst. 1[1] písm. a)

a článku 15 odst. 1 nařízení Brusel I.[2] Účelem rozhodnutí bylo blíže vymezit okruh spotřebitelských smluv předpokládaných článkem 15 nařízení Brusel I a dále poskytnout výklad pojmu „nároky“ užívaného článkem 5 tamtéž. Obě předběžné otázky byly přitom vykládány ve vztahu k nárokům z vlastní směnky, neboť právě ty byly předmětem původního řízení

před českým soudem. Jak vyplývá z argumentace citovaného rozhodnutí, lze z něho však bezpochyby vyvodit i některé obecné závěry použitelné mimo specifický okruh směnečných vztahů.

Důvodem podání předběžných otázek byla námitka nepřislusnosti českých soudů podaná v původním řízení žalovaným (směnečným rukojmím), který je fyzickou osobou s bydlištěm na území Rakouské republiky a který byl českou bankou žalován k zaplacení nároků ze směnky vystavené dlužníkem - společností, jíž byl žalovaný v době vystavení směnky jednatel a většinovým společníkem. Směnka byla vystavena za účelem zajištění čerpaného podnikatelského úvěru a jako rukojmí ze směnky se zavázal žalovaný jako fyzická osoba. Žalovaný odůvodňoval svou námitku nepřislusností tím, že jako fyzická osoba - spotřebitel - může být v souladu s článkem 15 nařízení Brusel I žalován pouze ve státě svého bydliště, v tomto případě v Rakousku. Směnka, která byla předmětem původního sporu, byla navíc vystavena jako blanketní a místo její splatnosti doplnila sama banka až po jejím vystavení, a to na základě smlouvy o vyplňovacím právu směnečném, jejíž stranou byl mimo dlužníka a věřitele i žalovaný jako směnečný rukojmí. S ohledem na tyto skutečnosti považoval Městský soud v Praze za nezbytné, aby Soudní dvůr taktéž vyložil pojem nároků ze smlouvy užívaný článkem 5 nařízení Brusel I a vyjádřil se, zda je toto ustanovení aplikovatelné na daný vztah.

V rámci odůvodnění svého rozhodnutí Soudní dvůr primárně zdůraznil nutnost autonomního výkladu posuzovaných otázek bez ohledu na odlišnosti v právních řádech jednotlivých členských států a v kontextu své dřívější judikatury znovu konstatoval aplikovatelnost své rozhodovací praxe vztahující se k ustanovením Bruselské úmluvy[3], která lze kvalifikovat jako rovnocenná nařízení Brusel I.[4]

Při posuzování otázky aplikovatelnosti spotřebitelského režimu na řešený případ Soudní dvůr dále zdůraznil nutnost restriktivního výkladu článku 15 nařízení Brusel I odpovídající jeho charakteru - tedy výjimky z výjimek. Tento postup již Soudní dvůr v minulosti mnohokrát v rámci své rozhodovací praxe potvrdil, když zdůrazňoval nutnost použití spotřebitelského režimu pouze za účelem, pro nějž byl zaveden, tedy ochrany slabší strany, kterou dovedl až do krajního vymezení spotřebitelské smlouvy pouze na vztah uzavřený „za účelem uspokojení vlastních potřeb jednotlivce z hlediska osobní spotřeby.“[5] Jak vyplývá z posouzení generální advokátky Eleanor Sharpston v projednávané věci, žalovaný nepředložil jediný důkaz

o tom, že by úvěr zajištěný jeho směnečným rukojemstvím jakkoliv souvisel s jeho osobním rozhodnutím o koupi spotřebního zboží. Vzhledem k úzké vazbě žalovaného na dlužníka (výstavce směnky) a jeho podnikatelské aktivity, jakož i k charakteru zajišťovaného vztahu pak Soudní dvůr uzavřel, že v daném případě není dán důvod speciální ochrany žalovaného, a aplikaci článku 15 nařízení Brusel I vyloučil.

Pro určení pravomoci pro rozhodnutí v původním řízení pak nezbývalo, než aby Soudní dvůr potvrdil použitelnost článku 5 nařízení Brusel I, tedy příslušnost soudu místa splatnosti směnky ve smyslu jeho odst. 1 písm. a). V souladu s nutností zachování jednotnosti výkladu nařízení Brusel I Soudní dvůr opakovaně vyložil pojem nároků ze smlouvy jako nároků z jakéhokoliv právního závazku svobodně přijatého[6], zahrnujícího tedy i závazky ze směnky, kterou český právní řád považuje za abstraktní cenný papír, přičemž otázka původní nedokonalosti směnky dle Soudního dvora nebyla pro určení soudní příslušnosti relevantní. Připojení doložky „per aval“ na blankosměnku představuje podle Soudního dvora dostatečný důkaz o svobodném přijetí závazku z takové směnky vyplývajícího, s tím, že v konkrétním případě byla navíc svobodnost ve vztahu ke způsobu a obsahu vyplnění směnky umocněna uzavřením smlouvy o vyplňovacím právu směnečném.

Z důvodu zachování efektivní použitelnosti nařízení Brusel I pak Soudní dvůr podotkl, že posouzení platnosti ujednání o platebním místě směnky, jakožto určovatele pro stanovení soudu příslušného k rozhodnutí sporu, musí být provedeno soudem příslušným dle místa na směnku uvedeného, dle jeho kolizních norem, a to i v případě, kdy je vznik závazku ze směnky či jeho obsah mezi účastníky sporný, s tím, že nebude-li na základě takového rozhodnutí příslušnost tohoto soudu nadále dána, postoupí věc soudu, který bude příslušný v návaznosti na toto jeho rozhodnutí.[7] Je tedy nyní úkolem Městského soudu v Praze, aby v kontextu uzavřené smlouvy o vyplňovacím právu směnečném posoudil, zda bylo platební místo do směnky doplněno na základě a v souladu s platným ujednáním stran a zdali je jeho příslušnost z tohoto pohledu dána.

Jak jsme již naznačili výše, významem rozhodnutí v dané věci je především zvýšení právní jistoty věřitelů ze směnek ve vztahu k řešení otázky pravomoci soudů při uplatňování nároků v řízeních s přeshraničním dosahem v rámci EU, kteří napříště nebudou ze strachu o prodloužení sporu v důsledku námitky soudní nepřislusnosti (nepravomoci) nuceni vynakládat vysoké náklady na právní zastou-

pení a podstupovat časově náročná a dlouhá soudní řízení. ●

Jana Poddaná, advokátka
Tereza Cafourková, advokátní koncipientka
Havel, Holásek & Partners s.r.o.,
advokátní kancelář

Poznámky

[1] Článek 5

- Osoba, která má bydliště na území některého členského státu, může být v jiném členském státě žalována,
1. a) pokud předmět sporu tvoří smlouva nebo nároky ze smlouvy, u soudu místa, kde závazek, o němž se jedná, byl nebo měl být splněn;
 - b) pro účely tohoto ustanovení, a pokud nebylo dohodnuto jinak, je místem plnění zmíněného závazku:
 - v případě prodeje zboží místo na území členského státu, kam podle smlouvy zboží bylo nebo mělo být dodáno,
 - v případě poskytování služeb místo na území členského státu, kde služby podle smlouvy byly nebo měly být poskytovány,
 - c) nepoužije-li se písmeno b), použije se písmeno a).

[2] Nařízení (ES) č. 44/2001 ze dne 22. prosince 2000 o příslušnosti a uznávání a výkonu soudních rozhodnutí v občanských a obchodních věcech.

[3] Bruselská úmluva ze dne 27. září 1968 o příslušnosti a uznávání a výkonu soudních rozhodnutí v občanských a obchodních věcech.

[4] Naposledy např. v rozsudek Soudního dvora EU ze dne 25. října 2012, Folien Fischer AG a Fofitec AG proti Ritrama SpA, C27/02, zveřejněno ve Sb. rozh., částka 2005 I-00481, bod 31; a další tam uvedené.

[5] Např. rozsudek Soudního dvora EU ze dne 3. července 1997, Francesco Benincasa proti Dentalkit Srl, C-269/95, zveřejněno ve Sb. rozh., částka I-03767/1997, bod 17.

[6] Např. rozsudek Soudního dvora EU ze dne 20. ledna 2005, Petr Engler proti Janus Versand GmbH Engler, C27/02, zveřejněno ve Sb. rozh., částka 2005 I-00481, bod 51.

[7] Např. rozsudek Soudního dvora EU ze dne 4. března 1982, Effer SpA proti Hansovi-Joachimovi Kantererovi, C-38/81, zveřejněno ve Sb. rozh., částka 825/1982, body 6 a 7; či výše zmíněné rozhodnutí Engler, bod 46.

Smluvní pokuta za odstoupení od smlouvy?

Právní teorie i praxe vychází zásadně z názoru, že odstoupení od smlouvy nelze platně sankcionovat smluvní pokutou.

Tento názor vychází z následujících premis: Smluvní pokutu lze sjednat pouze pro případ porušení smluvní povinnosti a zároveň odstoupení od smlouvy je výkonem práva, a nikoliv porušením smluvní povinnosti. Platí ale tento závěr beze zbytku? Podle nejnovější judikatury Nejvyššího soudu je odpověď záporná.

Proč nelze postihnout odstoupení od smlouvy smluvní pokutou

Smluvní pokuta je v českém právu prozatím upravena paralelně ve dvou právních předpisech, a to v ustanovení § 544 a 545 občanského zákoníku a v ustanovení § 300 až 302 obchodního zákoníku. Základ právní úpravy představuje ustanovení § 544 odst. 1 občanského zákoníku, z něž vyplývá, že smluvní pokuta se sjednává pro případ porušení smluvní povinnosti. A v tom je právě kámen úrazu, protože odstoupením od smlouvy smluvní strana neporušuje svou smluvní povinnost, ale vykonává právo dané jí zákonem či smlouvou.

Judikatura Nejvyššího soudu proto již dříve dospěla k závěru, podle něž „ujednání, jehož smyslem je sjednání smluvní pokuty pro případ výkonu práva odstoupení od smlouvy, a nikoliv pro případ porušení smluvní povinnosti, je v rozporu s ustanovením § 544 obč.

zák., a je tedy, ..., absolutně neplatné podle § 39 obč. zák.“ [1] Judikatura našla svůj odraz i v odborné literatuře, když např. JUDr. Škárková uvádí: „Za smluvní pokutu nelze považovat např. závazek zaplatit určitou částku v případě odstoupení od smlouvy, neboť odstoupení od smlouvy není porušením povinnosti, nýbrž výkonem práva, vyplývajícího buď ze zákona, nebo založeného smluvně.“ [2] Zdrženlivější byl ve svém názoru JUDr. Čech, když dovedl, že „citované zásady se ovšem uplatní jen za předpokladu, že straně, která od smlouvy odstoupí, svědčilo zákonem či smlouvou založené právo od smlouvy odstoupit.“ [3]

Co když je ale odstoupení protiprávní

JUDr. Čech opřel svůj výše uvedený názor o starší judikaturu Nejvyššího soudu, v níž se vyskytla zdánlivě nevinná věta: „Opírá-li se odstoupení od smlouvy o konkrétní právní důvod stanovený objektivním právem, resp. smlouvou, nelze hovořit o porušení smluvní povinnosti ve smyslu § 544 odst. 1 obč. zák.“ [4] Nejvyšší soud zde tedy naznačil cestu pro platné sjednání smluvní pokuty v situaci, kdy smluvní strana poruší smlouvu tím, že se její odstoupení nebude opírat o zákonný či smluvní důvod. Jak moc reálné ale je, aby smluvní strany dopředu myslely na to, že jedna ze stran od smlouvy odstoupí z jiného než dovoleného důvodu, a proto tento případ sjednaly smluvní pokutu?

Až v nedávné době Nejvyšší soud takový případ řešil a konečně tak dostal možnost upřesnit, kdy je odstoupení od smlouvy výkonem práva (který sankcionovat smluvní pokutou nelze) a kdy porušením smluvní povinnosti. V projednávané věci žalovaný jako pořadatel uzavřel se žalobkyní smlouvu o zajištění uměleckého výkonu (koncertu) a strany mimo jiné sjednaly možnost zániku závazku z této smlouvy v případě onemocnění umělce a v případě „vyšší moci“ (požár, živelní pohroma, zpoždění letadla, kterým se umělec přepravuje), přičemž s těmito důvody byla spojena výjimka z uplatňování smluvní pokuty za zrušení smlouvy. Při jiném důvodu vedoucím k odstoupení od smlouvy sjednaly strany smluvní pokutu. Žalovaný však od smlouvy odstoupil z jiného důvodu, a to pro své vlastní onemocnění. Žalobkyně za této situace nárokovala sjednanou smluvní pokutu.

V rozsudku ze dne 26. 3. 2013, sp. zn. 23 Cdo 1907/2011, k této situaci Nejvyšší soud ČR uzavřel, že „z daných skutečností vyplývá, že žalovaný neměl právo od smlouvy odstoupit z důvodu, který uvádí ... Porušil tedy svou povinnost ze smlouvy vytvořit podmínky pro vystoupení umělců, neboť od smlouvy odstoupil neoprávněně a neučinil žádná opatření vedoucí k tomu, aby byla jeho smluvní povinnost realizována ... Sjednání smluvní pokuty pro případ odstoupení od smlouvy v čl. VII smlouvy Nejvyšší soud považuje za zcela korektní zajišťovací prostředek, který plní prevenční funkci.“

Kam tedy směřuje vývoj

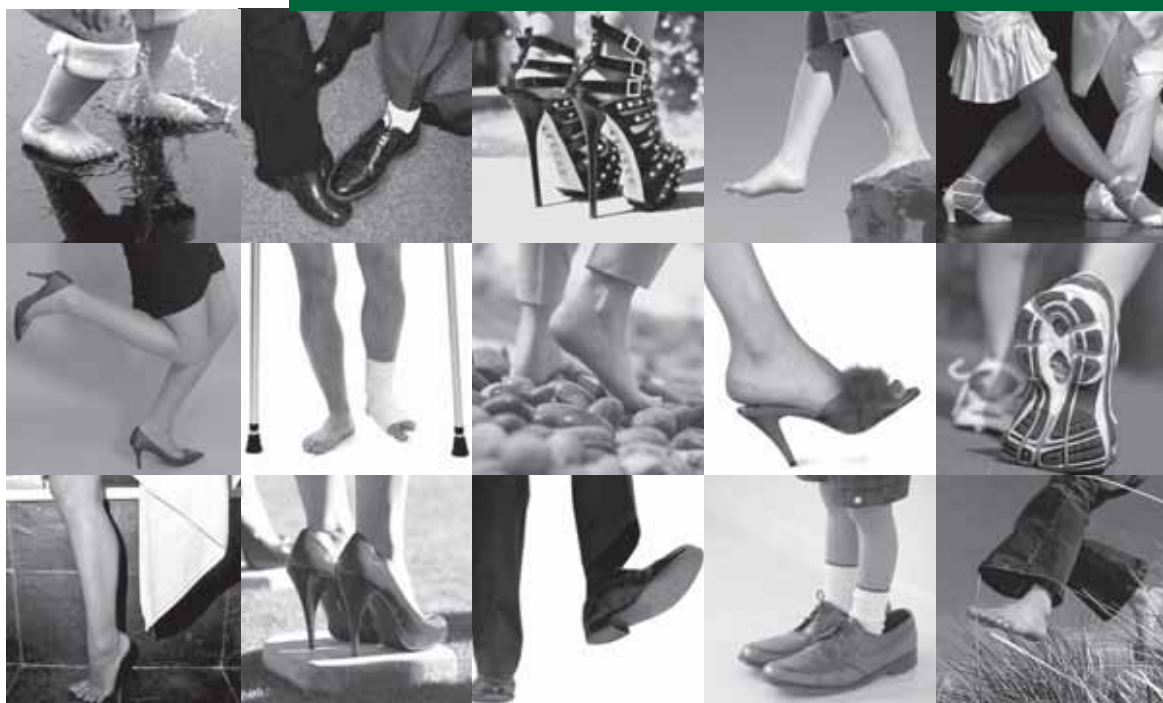
Z aktuální judikatury Nejvyššího soudu tak vyplývá, že je třeba v každém jednotlivém případě rozlišovat, zda smluvní pokuta sankcionuje dovolené (sjednané) odstoupení od smlouvy, a pak je neplatná, nebo zda postihuje porušení smluvní povinnosti spočívající v neoprávněném odstoupení od smlouvy a navazujícím nedodržení smluvních povinností.

Na výše uvedené závěry by neměl mít žádný vliv ani nový občanský zákoník, neboť z jeho ustanovení § 2048 vyplývá, že koncept smluvní pokuty, jakožto nástroje postihujícího jediné porušení smluvené povinnosti, se nemění. ●

Mgr. Michal Vrajík
Dvořák Hager & Partners,
advokátní kancelář, s.r.o.

Poznámky

- [1] Viz rozsudek Nejvyššího soudu ČR ze dne 31. 3. 1998, sp. zn. 3 Cdon 1398/96, publikovaný v časopise Právní rozhledy č. 4/1999, str. 204, nebo rozsudek Nejvyššího soudu ČR ze dne 27. 4. 2006, sp. zn. 33 Odo 469/2006, publikovaný na www.nsoud.cz.
- [2] Viz ŠKÁROVÁ, M. in ŠVESTKA, J., SPÁČIL, J., ŠKÁROVÁ, M., HULMÁK, M. a kol. Občanský zákoník I, II, 2. vydání, Praha: C. H. Beck 2009, s. 1606.
- [3] Viz ČECH, P. K určitosti dohody o smluvní pokutě. Právní rádce. 2008, č. 3, s. 15.
- [4] Viz rozsudek Nejvyššího soudu ČR ze dne 18. 4. 1996, sp. zn. 3 Cdon 1032/96, uveřejněný v časopise Soudní judikatura č. 2/98.

Advokátní kancelář s více než dvacetiletou tradicí

Poradte se s námi

- obchodní a občanské právo
- pracovní právo a právo sociálního zabezpečení
- zdravotnické a farmaceutické právo
- ochrana osobních údajů, řízení před ÚOOÚ
- právo duševního vlastnictví, informační technologie
- veřejné zakázky a výběrová řízení, projekty PPP
- právní vztahy k nemovitostem, stavební právo
- fúze a akvizice, právní audit (due dilligence)
- bankovníctví a finance, cenné papíry, daně
- právo životního prostředí
- insolvenční řízení, reorganizace, likvidace
- zastupování v soudním, rozhodčím a správním řízení
- obhajoba v trestních věcech

FELIX A SPOL.
advokátní kancelář, s.r.o.
U Nikolajky 5, 150 00 Praha 5
Tel.: +420 251 081 111 Fax: 251 081 122
e-mail: akfelix@fsak.cz
www.akfelix.cz

www.legalink.ch

Nomos Lawyers International
International Alliance of Independent Law
Firms mainly in European Countries

www.nomosli.eu

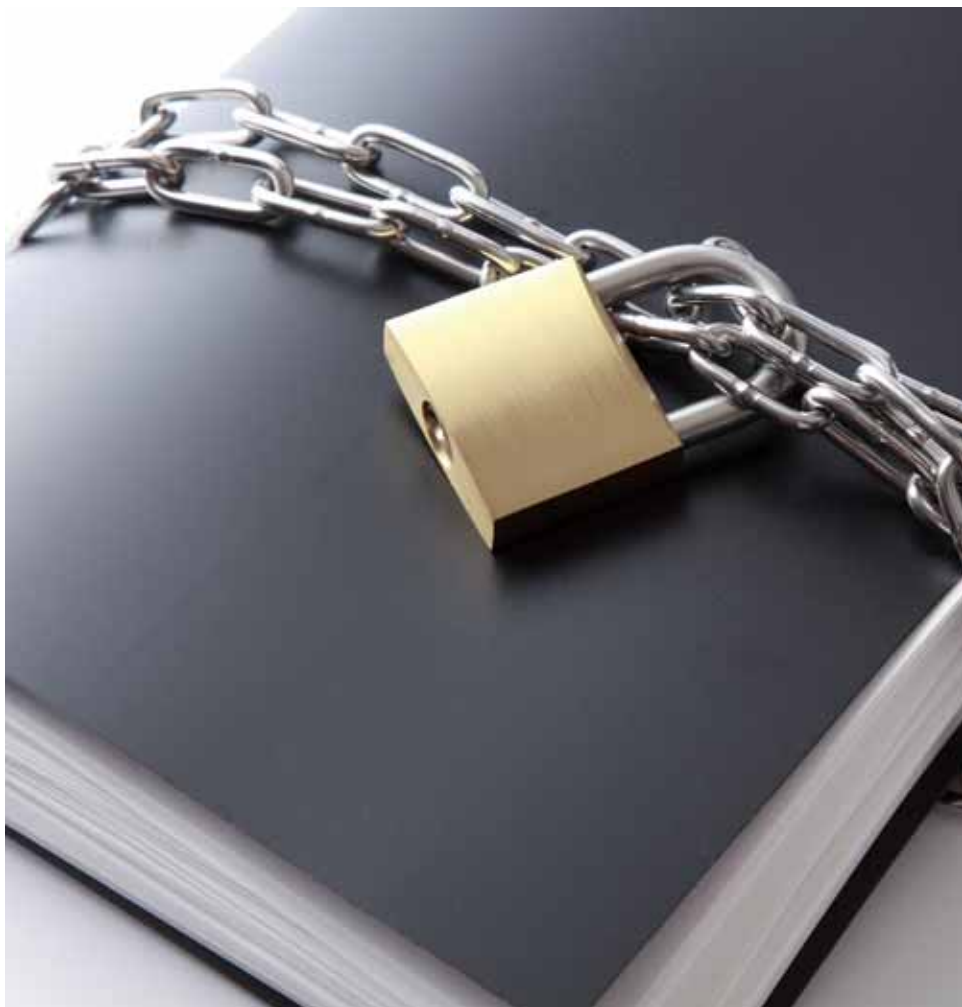
Obchodní tajemství

Pod nezměněným označením uvedeného právního institutu navazuje nový občanský zákoník (NOZ) rámcovou úpravou v ustanovení § 504 na dřívější právní úpravu v jejím historickém vývoji. Nedochozí k nikterak zásadním změnám v této oblasti, nicméně určité změny vyvolané odlišným právním prostředím jsou patrné zejména u vyjasnění jeho povahy, nakládání s ním a u některých pojmových znaků.

Zařazení a povaha

V NOZ je právní úprava obchodního tajemství zařazena v Hlavě IV – Věci, jejich rozdělení v Díle 2 – Rozdělení věcí k věcem nehmotným, tj. práva, jejichž povaha to připouští, a jiné věci bez hmotné podstaty. Začlenění obchodního tajemství pod vlastnická práva dalo jednoznačnou odpověď na jeho povahu a možnosti nakládání s ním. Svou povahou obchodní tajemství tak vlastníkově dává právo se svým vlastnictvím v mezích právního řádu libovolně nakládat a jiné osoby z toho vyloučit. Na druhou stranu se ovšem vlastníku obchodního tajemství zakazuje nad míru přiměřenou poměrům závažně rušit práva jiných osob, jakož i vykonávat takové činy, jejichž hlavním účelem je jiné osoby obtěžovat nebo poškodit.

V rámci nakládání s osobním tajemstvím se budou uplatňovat ustanovení závazkového práva se širokou mírou dispozice.

Bohužel nebyl zcela vyřešen často zmiňovaný rozpor mezi vžitým označením obchodního tajemství a jeho skutečným obsahem (vazba na (obchodní) závod spíše než na obchod jako takový).

Pojmové znaky

Na první pohled je patrné, že došlo ke slovnímu zjednodušení (nahrazena dosavadní ustanovení § 17 až 20 obchodního zákoníku), přičemž za nejpodstatnější lze chápat nezdůrazňování taxativního výčtu skutečností, jež mohly být považovány za součást obchodního tajemství. V uvedeném ustanovení § 504 je uvedeno, že

„Obchodní tajemství tvoří konkurenčně významné, určitelné, ocenitelné a v příslušných obchodních kruzích běžně nedostupné skutečnosti, které souvisejí se závodem a jejichž vlastníkem zajišťuje ve svém zájmu odpovídajícím způsobem jejich utajení.“ Dosavadní výkladová praxe a kazuistika posuzující tuto skutkovou otázku (pojmové znaky obchodního tajemství) se stávaly dosti nepřehlednými a omezujícími; ochrany obchodním tajemstvím mohly požívat pouze skutečnosti obchodního, výrobního nebo technického charakteru. Podle NOZ budou moci požívat ochrany i jiné skutečnosti, splňující vlastnosti tímto právním předpisem požadované a související s (obchodním) závodem.

I nadále ovšem platí, že znaky, na něž se existence obchodního tajemství váže, jsou kumulativní – zánikem kteréhokoli z nich zaniká i obchodní tajemství. Obchodní tajemství zaniká zpřístupněním (zákonným, nezákonným) jiným osobám, ukončením utajování jeho vlast-

nikem. Lze dovodit, že k zániku obchodního tajemství může dojít i zánikem závodu.

Konkurenčně významné skutečnosti jsou novým pojmovým znakem obchodního tajemství. Vychází z tzv. konkurenční pozice jako významného postavení v soutěži směřující k téměř hospodářskému cíli. Jejím obsahem by pak mělo být zejména kvalitativní zvyšování dosavadní úrovně výroby a nabídky zboží a služeb, tj. vynaložení úsilí směřující k (momentálnímu) hospodářskému úspěchu v rámci soutěže. Právě důraz na současnost a daný stav v sobě nese určité pochybnosti, neboť z tohoto okruhu mohou vypadnout významné skutečnosti, které z nějakého důvodu v dané

době nejsou aktuální, ale jinak mohou splňovat ostatní pojmové znaky obchodního tajemství. Zřejmě zde bude dáno široké pole pro výkladovou teorii a rozhodovací praxi.

Za skutečnosti určitelné by měly být považovány ty, které nemají obecnou povahu a lze je konkrétně vyjádřit, tj. svým způsobem identifikovat. Samozřejmě zde bude asi existovat široké rozpětí konkrétnosti s přihlédnutím k okolnostem daného případu.

Skutečnosti ocenitelné za nový pojmový znak ani nelze považovat. Jedná se v podstatě o požadavek objektivně zjiřitelné okamžité nebo přinejmenším potenciální materiální či nemateriální hodnoty obchodního tajemství ve smyslu současné právní úpravy. V odborné literatuře se uvádí, že takovou hodnotu bude mít tehdy, jestliže je její vyznění způsobitelné jakkoli se dotknout hospodářského výsledku podnikatele provozujícího podnik, ať již současného nebo budoucího. V rozhodném okamžiku není podstatné, zda se v budoucnu porušení obchodního tajemství v hospodářském výsledku skutečně projeví, či nikoli.[1]

I pojmový znak týkající se skutečnosti v příslušných obchodních kruzích běžně nedostupných je obsažen i ve stávající právní úpravě. Již z obsahu tohoto pojmu vyplývá, že je nejvíce sporným při řešení konkrétních případů. Často je mylně interpretováno, že by se mělo jednat o novou skutečnost (nové skutečnosti), případně skutečnosti neznámé. Může se jednat i o skutečnost či skutečnosti známé menšímu nebo většímu okruhu osob, jež by je měly tajit dalším okruhům osob. Teoretické úvahy se vedou o tom, zda skutečnosti mohou, nebo nemohou být známy v okruhu osob – konkurence či potenciální konkurence podnikatele nebo zda by je mohly konkurentům podnikatele nějakým způsobem sdělit.

Skutečnosti, které souvisejí se závodem – jako pojmový obsah obchodního tajemství opět odpovídá současné právní úpravě i přes rozdílnou definici pojmu podnik a (obchodní) závod v obou právních úpravách. Praktické použití, na rozdíl od teorie, nepřináší mnoho sporných míst v tomto směru.

Obsahem pojmového znaku obchodního tajemství, kdy vlastník zajišťuje ve svém zájmu odpovídajícím způsobem utajení skutečností, zřejmě svým obsahem a rozsahem nevybočí z rámce dosavadní právní úpravy a související judikatury. I nadále tento pojmový znak bude obsahovat (i) projev vůle vlastníka – vlastník by měl mít vůli určitou skutečnost utajovat a tuto vůli odpovídajícím způsobem projevit (teorie projevu vůle) a (ii) faktický stav zajištění utajení – k projevu vůle musí přistoupit přijetí a provedení odpovídajících opatření nutných

k utajení těchto skutečností. Dosavadní judikatura se vypořádává s hodnocením míry dostatečnosti „projevu vůle odpovídajícím způsobem“ a „přijetí a provedení odpovídajících opatření“.

Ochrana obchodního tajemství

NOZ neodstranil dvojí ochranu obchodního tajemství. Zařazením ochrany obchodního tajemství do dílu NOZ upravujícího rozdělení věci (věc nehmotná) a podléhajícího tak atributům vlastnických práv a jejich ochraně, by mu měla být poskytována ochrana podle ustanovení o ochraně vlastnictví (viz např. i důvodová zpráva k NOZ). Na straně druhé by se jednalo o zvláštní skutkovou podstatu v rámci nekalosoutěžního jednání upravenou v ustanovení § 2985 NOZ, ta odpovídá současné právní úpravě (porušení v rámci hospodářské soutěže subjektem, jenž se o něm dozvěděl způsobem uvedeným v právním předpise). ●

JUDr. Oldřich Trojan

JUDr. Pavel Holec

HOLEC, ZUSKA & Partneři advokáti

■ ■ ■ HOLEC, ZUSKA
& PARTNEŘI

ADVOKÁTI | ATTORNEYS | RECHTSANWÄLTE

Poznámky

[1] Štenglová Ivana a kol. Obchodní tajemství. Linde, Praha 2005, strana 18.

Hledáte respektovanou finanční instituci?

- Půjčku Provident se 130letou tradicí využívají více než dva miliony zákazníků v šesti zemích světa - u nás, na Slovensku, v Polsku, Maďarsku, Rumunsku a Mexiku.
- Mateřská společnost je úspěšně obchodována na londýnské burze.
- Podle průzkumu neziskové organizace Člověk v tísni je Provident druhou nejméně rizikovou nebankovní společností, od které si lze půjčit peníze.

PROVIDENT

Malé věci dělají velký rozdíl

www.provident.cz

Vypořádání investice do věci v podílovém spoluvlastnictví

Pokud na věc v podílovém spoluvlastnictví vynaloží náklady pouze jeden ze spoluvlastníků, pro následné vypořádání nároků vůči ostatním spoluvlastníkům je určující, zda tyto náklady byly vynaloženy s jejich souhlasem, popř. na základě rozhodnutí většiny spoluvlastníků, nebo naopak bez jejich vzájemné dohody. Význam má též druh vynaložených nákladů. Od těchto aspektů se potom odvíjí splatnost souvisejících nároků, a tedy i posouzení jejich případného promlčení.

Hospodaření se společnou věcí

Základním charakteristickým rysem podílového spoluvlastnictví je skutečnost, že jedna a táž věc náleží několika osobám, přičemž klíčovým pojmovým znakem spoluvlastnictví dle současné právní úpravy je rovněž nedílnost spoluvlastnického práva, spočívající v tom, že jde o právo společné a nerozdělné.

Žádnému ze spoluvlastníků tudíž nepatří výlučné právo k určité fyzicky vymezené části věci, nýbrž každý ze spoluvlastníků má právo k celé společné věci, omezené obdobným právem ostatních spoluvlastníků (jedná se tedy o spoluvlastnictví s ideálními podíly).

Podíl vyjadřuje míru, jakou se jednotliví spoluvlastníci podílejí na právech a povinnostech vyplývajících ze spoluvlastnictví ke společné věci. Není-li právním předpisem stanoveno nebo účastníky dohodnuto jinak, jsou podíly

všech spoluvlastníků stejné (§ 137 občanského zákoníku).

Z ustanovení § 139 občanského zákoníku dále vyplývá, že z právních úkonů týkajících se společné věci jsou oprávněni a povinni všichni spoluvlastníci společně a nerozdílně, přičemž o hospodaření se společnou věcí rozhodují spoluvlastníci většinou, počítanou podle velikosti podílů. Při rovnosti hlasů nebo nedosáhne-li se většiny anebo dohody, rozhodne na návrh kteréhokoliv spoluvlastníka soud.

Princip majority

Nedojde-li tedy k dohodě o hospodaření se společnou věcí (písemně, ústní či konkludentní), uplatní se princip majority, tj. pro rozhodnutí o tom, jak se bude se společnou věcí hospodařit, postačí prostá většina hlasů všech spoluvlastníků (váha hlasu každého spoluvlastníka odpovídá velikosti jeho spoluvlastnického podílu).

Princip majority však neznamená, že by si většinový spoluvlastník mohl ve věcech hospodaření se společnou věcí počínat naprosto libovolně bez ohledu na ostatní spoluvlastníky. K tomu, aby bylo přijato platné rozhodnutí o hospodaření se společnou věcí, je nezbytné, aby všichni podíloví spoluvlastníci byli s konkrétním opatřením seznámeni a mohli k němu zaujmout svůj souhlas, či nesouhlas. Vzhledem k tomu, že při investování do společné věci by se spoluvlastník měl na těchto nákladech podílet, musí mít možnost se (např. podle svých majetkových poměrů) rozhodnout, zda bude souhlasit, či nesouhlasit, popř. zda podnikne kroky vedoucí ke zcizení svého spoluvlastnického podílu nebo ke zrušení podílového spoluvlastnictví. Pokud menšinovému spoluvlastníku není vůbec dána možnost vyjádřit se k zamýšlené investici (druhu a výši), pak i za situace, kdy by s takovou investicí souhlasila většina spoluvlastníků, počítaná podle velikosti podílů, nepůjde o rozhodnutí většiny, ale o neplatný právní úkon.

Náklady vynaložené se souhlasem spoluvlastníků

V případech, kdy náklady na společnou věc jsou vynaloženy spoluvlastníkem se souhlasem ostatních spoluvlastníků, má investující spoluvlastník proti ostatním spoluvlastníkům právo na úhradu vynaložených prostředků. Za těchto okolností je nerozhodné, zda jde o náklady na nutnou úpravu nebo údržbu věci či o náklady na jinou než nutnou opravu a údržbu.

Totéž platí i v případě, že k vynaložení nákladů na společnou věc dojde na základě principu majority, tj. na základě platného rozhodnutí většiny spoluvlastníků, pokud „přehlasování“ spoluvlastníci měli možnost se k této záležitosti vyjádřit.

Není-li mezi spoluvlastníky dohodnuto, jakým způsobem se budou na těchto investicích podílet, je rozhodující velikost jejich spoluvlastnických podílů. Případná dohoda spoluvlastníků o úhradě vynaložených nákladů přitom může mít různou formu a nemusí se jednat

pouze o vymezení podílů formou finančního vyrovnání mezi spoluvlastníky.

Jde-li o investice jakéhokoliv druhu, vynaložené takto na společnou věc (se souhlasem ostatních spoluvlastníků či na základě principu majority), jejich části připadající na spoluvlastnické podíly neinvestujících spoluvlastníků jsou splatné již za trvání spoluvlastnictví (samozřejmě nebyla-li mezi nimi uzavřena dohoda jiná), a nikoliv až po jeho zrušení (zániku) a vypořádání. Pro počátek běhu promlčecí doby na uplatnění těchto nároků je tak rozhodná doba vynaložení nákladů.

Náklady vynaložené bez souhlasu spoluvlastníků

Jestliže spoluvlastník vynaloží náklady na společnou věc bez dohody s ostatními spoluvlastníky a tyto náklady, nemající oporu ani v principu majority (tj. nedošlo k řádnému rozhodování/hlasování o takové investici), investující spoluvlastník má právo na vydání bezdůvodného obohacení podle § 451 občanského zákoníku. Takové „rozhodnutí“ o provedení investice je pro rozpor s § 139 odst. 2 občanského zákoníku považováno za neplatný právní úkon. V případě bezdůvodného obohacení soudy při stanovování jeho výše a okamžiku jeho vzniku dále rozlišují, zda šlo o náklady na nutné opravy a údržbu věci, nebo o náklady na jiné než nutné opravy a údržbu.

Povinnost vydat bezdůvodné obohacení v souvislosti s vynaložením nákladů na nutnou opravu nebo údržbu vzniká již za trvání spoluvlastnického vztahu vynaložením těchto nákladů, a to ve výši, v níž by se bezdůvodně se obohativší spoluvlastníci měli na investici podílet dle velikosti svých spoluvlastnických podílů.

Pokud však jde o jiné náklady než na nutnou opravu nebo údržbu, vzniká tato povinnost až při zániku podílového spoluvlastnictví. Bezdůvodné obohacení se v tomto případě stanoví ve výši, o níž se zvýšila hodnota spoluvlastnického podílu bezdůvodně se obohativšího spoluvlastníka.

Od výše uvedených kritérií se potom odvíjí též okamžik, kdy začnou běžet příslušné promlčecí lhůty, a jejich délka.

Přechod nároků na vydání bezdůvodného obohacení

Jak konstatoval Nejvyšší soud ČR ve svém rozsudku ve věci spis. zn. 22 Cdo 216/2011 ze dne 24. ledna 2013, nárok na zaplacení bezdů-

vodného obohacení je nárokem závazkovým (obligačním), který směřuje vůči určité osobě, a není tedy vázán na spoluvlastnický podíl (nejde o nárok věcně právní).

Na postavení účastníků právního vztahu, jehož předmětem je nárok na vydání bezdůvodného obohacení, tudíž nemá vliv případný zánik spoluvlastnického vztahu, ať už k němu dojde jeho zrušením a vypořádáním rozhodnutím soudu, nebo převodem (prodejem či darováním) spoluvlastnického podílu kterýmkoliv ze spoluvlastníků.

Nárok na vydání bezdůvodného obohacení proto obecně na nabyvatele spoluvlastnického podílu nepřechází (samozřejmě nejde-li o případ universální sukcese, např. dědictví). Dlužníkem tedy je nadále ten, kdo se takto na úkor investujícího spoluvlastníka obohatil, a věřitelem je ten, kdo náklad ve prospěch jiného vynaložil. Vyjma případů universální sukcese či případného převzetí dluhu totiž nemůže být dlužníkem někdo, kdo nebyl spoluvlastníkem věci v době, kdy k vynaložení nákladu došlo. Toto je třeba mít při posuzování vzájemných nároků spoluvlastníků vždy na paměti. ●

JUDr. Luboš Nevrlka, Ph.D., advokát

Mališ Nevrlka Legal, advokátní kancelář, s. r. o.

Mališ Nevrlka Legal

Když jde o jejich zdraví, chcete mít jistotu,
že jste udělali **maximum**.

Canadian Medical Care

Veleslavínská 30/1, Praha 6
V Parku 2308/8, Praha 4

Call centrum:

+420 235 360 133

Nonstop služba

Praktický lékař:

+420 724 300 301

Pediatric:

+420 724 300 306

Stomatologie:

+420 724 300 312

www.cmcpraha.cz

V Canadian Medical Care najdete především lékaře, kteří jsou špičkami ve svých oborech. A to je podstatné. Bezkonkurenční rozsah specializací, moderní vybavení, minimální čekání, individuální přístup, příjemné prostředí či nonstop lékařskou službu pak považujeme za samozřejmý standard, o kterém není třeba příliš mluvit.

Převod obchodního podílu ve společnosti s ručením omezeným po zániku společného jmění manželů, avšak přede dnem jeho vypořádání

Nejvyšší soud se ve své rozhodovací praxi zabýval otázkou platnosti převodu obchodního podílu ve společnosti s ručením omezeným v období ode dne zániku manželství do dne vypořádání společného jmění manželů, které lze pro účely tohoto článku označit jako „Rozhodné období“ a otázkou předmětu vypořádání společného jmění manželů, dojde-li k převodu obchodního podílu v Rozhodném období jedním z bývalých manželů na třetí osobu za předpokladu, že nebyla vznesena námitka relativní neplatnosti a takovýto převod obchodního podílu lze tedy považovat za platný právní úkon.

Nejvyšší soud ve svém rozhodnutí ze dne 13. 7. 2011, sp. zn. Cdo 3450/2009 judikoval, že „k převodu obchodního podílu ve společnosti s ručením omezeným, který je ve společném jmění manželů, na třetí osobu, i po zániku společného jmění manželů před jeho vypořádáním, se pod sankcí relativní neplatnosti vyžaduje souhlas druhého z bývalých manželů. Dojde-li k převodu obchodního podílu, který tvoří součást společného jmění manželů, po zániku společného jmění manželů do jeho vypořádání, je předmětem vypořádání částka získaná za jeho převod, nikoliv hodnota tohoto podílu.“

V uvedeném rozhodnutí se soud zabýval dvěma otázkami zásadního právního významu, a to jednak určením rozhodného data pro stanovení hodnoty podílu při jeho vypořádání v rámci vypořádání zaniklého společného jmění manželů a jednak určením hodnoty obchodního podílu, který byl součástí zaniklého společného jmění manželů a po jeho zániku byl

převeden třetí osobě, čímž zaniklo společenství jednoho z rozvedených manželů v obchodní společnosti.

Lze krátce shrnout, že podle ust. § 149 odst. 2 zákona č. 40/1964 Sb., občanského zákoníku (dále jen „OZ“) platí, že „zanikne-li společné jmění manželů, provede se vypořádání, při němž se vychází z toho, že podíly obou manželů na majetku patřícím do jejich společného jmění jsou stejné.“

Podle ust. § 150 odst. 3 OZ pak „neprovede-li se vypořádání dohodou, provede je na návrh některého z manželů soud.“

Dále podle ust. § 145 odst. 2 OZ „obvyklou správu majetku náležejícího do společného jmění manželů může vykonávat každý z manželů. V ostatních záležitostech je třeba souhlasu obou manželů, jinak je právní úkon neplatný.“

A konečně dle ust. § 40a OZ „jde-li o důvod neplatnosti právního úkonu podle ustanovení § 145 odst. 2, považuje se právní úkon za platný,

pokud se ten, kdo je takovým úkonem dotčen, neplatnosti takového právního úkonu nedovolá.“

Podle ustálené judikatury platí, že obchodní podíl ve společnosti s ručením omezeným nabytý jedním z manželů za trvání jejich majetkového společenství představuje společnou majetkovou hodnotu, která je předmětem vypořádání při zániku majetkového společenství. Příkazuje se tomu účastníku, který je společníkem v uvedené obchodní

společnosti (srovnej např. rozhodnutí Nejvyššího soudu ze dne 31. 1. 2006, sp. zn. 22 Cdo 103/2005 či rozhodnutí Nejvyššího soudu ze dne 20. 7. 2004, sp. zn. 22 Cdo 700/2004). K uvedené problematice shodně rozhodnutí Nejvyššího soudu ze dne 30. 5. 2005 sp. zn. 22 Cdo 1781/2004, podle kterého „Soud rozhodující o vypořádání společného jmění manželů nepřikazuje hodnotu obchodního podílu, ale obchodní podíl. Obchodní podíl může být přikázán jen společníku obchodní společnosti.“ Lze doplnit, že „obecná zásada pro oceňování věci či hodnot při vypořádání zaniklého bezpodílového spoluvlastnictví manželů, tj.

soud i v případě oceňování členského podílu v bytovém družstvu, kdy uvedl, že se vychází ze stavu tohoto podílu v době zániku společného členství rozvedených manželů v družstvu, avšak z ceny odpovídající době, kdy se vypořádává.

Z těchto závěrů, tj. z pravidla o přikazování obchodního podílu manželů – společníku obchodní společnosti, však nelze z logiky věci vycházet za situace, kdy byl jedním z rozvedených manželů, který byl společníkem obchodní společnosti, po zániku společného jmění manželů rozvodem manželství a před

souhlasu druhého manžela s převodem podílu tedy zakládá relativní neplatnost právního úkonu – pokud se druhý z manželů neplatnosti příslušného právního úkonu nedovolá, jedná se o právní úkon platný.

Vzhledem k tomu, že dle ustálené judikatury, zejména dle rozhodnutí Nejvyššího soudu ze dne 1. 8. 2008, sp. zn. 28 Cdo 2593/2008 „se právní vztahy mezi bývalými manžely, popř. mezi nimi a třetími osobami týkající se majetku a závazků, které tvořily předmět společného jmění manželů, v době mezi zánikem a vypořádáním společného jmění manželů řídí právními předpisy o společném jmění manželů“, je nutné výše uvedené závěry aplikovat i na právní posouzení platnosti převodu obchodního podílu v Rozhodném období. K platnosti převodu obchodního podílu jedním z bývalých manželů na třetí osobu v Rozhodném období se pod sankcí relativní neplatnosti vyžaduje souhlas druhého z bývalých manželů.

Nebyla-li vznesena námitka relativní neplatnosti, považuje se uzavření smlouvy o převodu obchodního podílu v Rozhodném období bez souhlasu druhého manžela za platný právní úkon. Co v takovém případě bude předmětem vypořádání společného jmění manželů?

Podle usnesení Nejvyššího soudu ze dne 9. 2. 2011 sp. zn. 22 Cdo 1754/2009 „jestliže byl platně převeden za trvání manželství podíl ve společnosti s ručením omezeným, stává se předmětem vypořádání částka takto získaná, neboť ta je součástí společného jmění manželů.“ Tento závěr je třeba zaujmout i v popísaném případě – pokud v Rozhodném období došlo k převodu obchodního podílu ve společnosti s ručením omezeným jedním z bývalých manželů na třetí osobu, není možné postupovat jinak než vypořádat kupní cenu za převod obchodního podílu. Předmětem vypořádání společného jmění manželů bude tedy částka získaná za převod obchodního podílu. ●

JUDr. Hana Šmidrkalová, advokátka
MSB Legal, v.o.s.

že se vychází z ceny obvyklé v době vypořádání, avšak ze stavu v době zániku tohoto spoluvlastnictví, se uplatní i v případě oceňování obchodního podílu ve společnosti s ručením omezeným.“ Platí, že se vychází ze stavu jiné majetkové hodnoty (jenž je určen její kvantitou a kvalitou v daném čase) v době zániku bezpodílového spoluvlastnictví manželů (společného jmění manželů), avšak z ceny či cenových relací platných v době vypořádání. Obdobně judikoval Nejvyšší

provedením jeho vypořádání obchodní podíl platně převeden na třetí osobu a tento rozvedený manžel přestal být společníkem obchodní společnosti.

Podle rozhodnutí Nejvyššího soudu ze dne 9. 2. 2011, sp. zn. 22 Cdo 1754/2009 „Převod obchodního podílu ve společnosti s ručením omezeným lze nepochybně považovat za úkon, který není běžnou správou majetku náležejícího do společného jmění manželů.“ Absence

asociace insolvenčních správců

- seznam insolvenčních správců
- centrální evidence prodejů
- garance odbornosti
- důvěryhodnost
- profesionalita

BEROUN GOLF RESORT

... hřiště s léčebnými účinky

(Ondřej Hejma)

BEROUN GOLF RESORT

Beroun GC – člen ČGF

- 18jamkové mistrovské hřiště
- Driving range
- Putting a chipping green
- Klubová restaurace pouze pro členy Beroun GC a jejich hosty
- Veřejná restaurace
- Vyhlídková terasa
- Otevřená kuchyně, pizza pec
- Konferenční centrum
- Hotel
- Wellness centrum
- Venkovní bazén
- Pro-shop
- Dětský koutek
- Byty na prodej a pronájem
- 10 minut z Prahy

BEROUN GOLF RESORT

Na Veselou 909

266 01 BEROUN

www.golfberoun.cz

recepce@golfberoun.cz

+420 313 101 090, +420 606 506 326

Stanovení požadavku na přiměřený počet referenčních zakázek v rámci seznamu stavebních prací ve smyslu § 56 odst. 3 písm. a) ZVZ

Zákon č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách v platném znění (dále jen „ZVZ“), zejména ve znění po novele provedené zákonem č. 55/2012 Sb., s účinností od 1. dubna 2012, změnil, resp. výrazně omezil, rozsah možných požadovaných referenčních zakázek v rámci seznamu významných stavebních prací provedených dodavatelem za posledních 5 let.

Tento článek má za cíl objasnit, v jakém rozsahu mohou v současné době zadavatelé dle ZVZ postupovat při stanovování požadavku na počet referenčních zakázek dle technického kvalifikačního předpokladu definovaného v ustanovení § 56 odst. 3 písm. a) ZVZ, a to zejména ve spojitosti s novelou ustanovení § 56 odst. 5 písm. c) ZVZ, jež je účinná od 1. dubna 2012.

Právní úprava

Na úvod krátce k samotným zněním jednotlivých dotčených ustanovení ZVZ, jichž se úvahy v tomto článku týkají. Ustanovení § 56 odst. 3 písm. a) ZVZ specifikuje právo zadavatele vyžadovat po potenciálních dodavatelích veřejné zakázky splnění technického kvalifikačního předpokladu spočívajícího v předložení seznamu stavebních prací provedených dodavatelem za posledních 5 let a osvědčení objednatelů o řádném plnění nevýznamnějších z těchto stavebních prací (tato osvědčení musí zahrnovat cenu, dobu a místo provádění stavebních prací a musí obsahovat údaj o tom, zda byly tyto stavební práce provedeny řádně a odborně, (dále jen „referenční zakázky“). Právní úprava tohoto ustanovení tedy vkládá do rukou zadavatelů možnost prověřit si zkušenosti a odbornost potenciálních dodavatelů v rozsahu předmětu zadávané veřejné zakázky, a to prostřednictvím doložení jejich předešlých zkušeností s realizací obdobných zakázek v období posledních 5 let. Při definování rozsahu, formy, způsobu prokázání a složitosti tohoto technického kvalifikačního předpokladu je zadavatel povinen postupovat v rámci mezi a limitů stanovených dále v ZVZ. Zde je nezbytné zdůraznit dopad novely ZVZ prostřednictvím zákona č. 55/2012 Sb., s účinností od 1. dubna 2012. Tato novela přinesla v první řadě úpravu ustanovení § 56 odst. 5 písm. c) ZVZ, kde byl původní text ustanovení stanovující povinnost zadavatele vymezit minimální úroveň těchto kvalifikačních předpokladů, odpovídající druhu, rozsahu a složitosti předmětu veřejné zakázky, rozšířen o specifickou úpravu právě ve vztahu k požadavku na referenční zakázky v oblasti stavebních prací, kdy v případě technického kvalifikačního předpokladu podle § 56 odst. 3 písm. a) ZVZ nesmí požadovaný rozsah stavebních prací u jednotlivé položky

v seznamu stavebních prací provedených dodavatelem překračovat 50% předpokládané hodnoty veřejné zakázky. V druhé řadě je dále nezbytné zmínit, že výše uvedená novela přinesla také zcela nové znění ustanovení § 50

odst. 4 ZVZ, dle kterého veřejný zadavatel není oprávněn stanovit takové kvalifikační předpoklady, jež by vedly k podstatnému omezení hospodářské soutěže, a současně by kvalifikační předpoklady bylo vzhledem k potřebám zadavatele možné nahradit stanovením odpovídajících smluvních podmínek. Tím došlo ve dle pravidla věcné souvislosti kvalifikačních předpokladů s předmětem zakázky dle § 50 odst. 3 ZVZ a pravidla prahové hodnoty kvalifikačních předpokladů dle § 56 odst. 5 písm. c) k vytvoření i třetího pravidla spočívajícího ve výslovném zákazu omezení hospodářské soutěže prostřednictvím požadavku na technické, materiální, personální či jiné nepřiměřené parametry požadovaného technického kvalifikačního předpokladu. V neposlední řadě je při stanovení technických kvalifikačních předpokladů dle ustanovení § 56 odst. 3 písm. a) ZVZ nezbytné mít stále na paměti ustanovení § 6 ZVZ, tj. zásady transparentnosti, rovného za-

Aplikační praxe

Rozsah technického kvalifikačního předpokladu spočívajícího v doložení seznamu stavebních prací provedených dodavatelem, a požadovaných zadavatelem v rámci prokazování kvalifikace dle § 56 odst. 3 písm. a) ZVZ, je dán co do druhu a složitosti charakteristikou veřejné zakázky. Polemika na téma adekvátnosti druhu požadované referenční zakázky ve vztahu k charakteru předmětu veřejné zakázky je zajisté úskalím v rámci stanovování kvalifikace, avšak není prvotně předmětem tohoto článku. Nicméně obecně lze konstatovat, že Zadavatel smí požadovat takové referenční zakázky, jejichž plnění je obdobné a odpovídá druhu a charakteru předmětu veřejné zakázky. Ze samotného znění ZVZ dále vyplývá poměrně zřetelný výčet formálních znaků, které musí doklady o referenčních zakázkách splňovat (tj. doložit samotný seznam stavebních prací

omezen na částku v maximální hodnotě 50 % předpokládané hodnoty veřejné zakázky, čímž je pevně stanovena maximální míra hodnoty požadovaných referenčních zakázek. Cílem zadavatelů je ale bezesporu využít možnosti dané v požadavcích na prokázání kvalifikace dle § 56 odst. 3 písm. a) ZVZ zejména k ověření skutečnosti, že dodavatel, jenž se uchází o danou veřejnou zakázku, je dostatečně zkušeným a odborně kvalifikovaným, čímž je schopen zadavateli prokázat jistoty a garance budoucího řádného plnění předmětu zadávané veřejné zakázky. Otázkou tedy přirozeně zůstává, v jakém množstevním rozsahu jsou zadavatelé oprávněni se pohybovat při stanovování požadavků na technický kvalifikační předpoklad dle § 56 odst. 3 písm. a) ZVZ, aby takový kvalifikační požadavek měl pro zadavatele skutečnou vypovídací hodnotu o kvalitě potenciálního dodavatele veřejné zakázky.

Ve vztahu k výše uvedenému tedy zadavatelé přirozeně řeší zejména počet požadovaných referenčních zakázek dle § 56 odst. 3 písm. a) zákona. V tomto směru totiž samotné znění ZVZ kategoricky neurčuje počet možných požadovaných referenčních zakázek, jako je tomu například u požadavku na jejich hodnotu, a ponechává stanovení množstevní podmínky počtu referenčních zakázek na uvážení zadavatele. Pro úplnost je nezbytné dodat, že zadavatel je bezesporu povinen při stanovování této číselné hodnoty přiměřeně aplikovat již předešlá zmíněná pravidla, tj. zejména pravidla věcné souvislosti kvalifikačních předpokladů s předmětem zakázky, pravidla prahové hodnoty kvalifikačních předpokladů, pravidla spočívajícího ve výslovném zákazu omezení hospodářské soutěže, a dále reflektovat i základní zásady, tj. zásady transparentnosti, rovného zacházení, zákazu diskriminace a neomezování účasti potenciálních dodavatelů.

Počet požadovaných relevantních referenčních zakázek, jež má potenciální dodavatel doložit v rámci prokázání příslušného technického kvalifikačního předpokladu zadavatel stanovuje tedy zejména s ohledem na rozsah, složitost a druh veřejné zakázky, ale také s ohledem na smysl zadávacího řízení, kterým je hospodárnost a efektivní vynakládání veřejných prostředků, kdy cílem zadávání veřejné zakázky je zadat předmět zakázky za sice nejnvýhodnější cenu, avšak se zřetelem na odbornost, kvalitu a garance budoucí realizace zadávané veřejné zakázky a to výběrem z dostatečně kvalifikovaného a zkušeného okruhu potenciálních dodavatelů.

Zadavatel by měl tedy zhodnotit náročnost a složitost zadávaného předmětu veřejné zakázky z pohledu technologických, ekonomických, personálních či časových požadavků. Každá zadávaná veřejná zakázka na stavební

cházení, zákazu diskriminace a neomezování účasti potenciálních dodavatelů se sídlem či místem podnikání v členském státě Evropské unie (ev. státech s uzavřenou mezinárodní smlouvou v tomto smyslu).

a dále doložit jednotlivé stavební práce příslušným osvědčením, a to minimálně v rozsahu uvedeném v samotném ZVZ). V neposlední řadě i požadavek na hodnotu takto doložených referenčních zakázek je velice striktně

práce vychází z poměrně striktně dané charakteristiky uvedené zejména v projektové dokumentaci k předmětným stavebním pracím, položkovém rozpočtu či výkazu výměr předmětných stavebních prací, plánu organizace výstavby, harmonogramu výstavby případně i dalších obdobných dokumentech popisujících specifikaci předmětu zakázky. Zadavatel tak disponuje dostatečným množstvím informací o předmětu veřejné zakázky a je tedy schopen zhodnotit předpokládanou náročnost realizace takové veřejné zakázky s ohledem na požadavky technické (např. mechanizace, stavební stroje a přístroje aj.), technologické (např. způsob provádění jednotlivých stavebních prací), ekonomické (např. finanční objem jednotlivých stavebních prací), personální (např. počty stavebních dělníků či jiných profesních odborníků nezbytných k provedení stavebních prací aj.) či časové (např. plánovaná doba realizace stavebních prací dle harmonogramu aj.). Z uvedených charakteristik předmětu veřejné zakázky by měl tedy zadavatel vycházet především v případě stanovování počtu požadovaných referenčních zakázek dle ustanovení § 56 odst. 3 písm. a) ZVZ.

Přiměřenost počtu referenčních zakázek a rozhodovací praxe ÚOHS

Samotné znění ZVZ umožňuje zadavateli požadovat předmětné referenční zakázky v časovém rámci posledních 5 let, kdy je tato lhůta poměrně striktně určena a až na výjimky nepřipouští její změnu, resp. zásadně je vyloučena možnost zkrácení této lhůty, o čemž svědčí i bohatá rozhodovací praxe Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže či příslušných soudů. Stanovená lhůta 5 let je tedy poměrně zřejmým vodítkem pro zadavatele při stanovování počtu požadovaných referenčních zakázek dle ustanovení § 56 odst. 3 písm. a) ZVZ. Poměříme-li druh, rozsah a složitost zadávané veřejné zakázky právě s touto lhůtou 5 let, je objektivně odvoditelné, že počet požadovaných referenčních zakázek by měl co do jejich počtu objektivně odpovídat rozpětí lhůty 5 let, ve kterých měl potenciální dodavatel možnost takové zakázky realizovat. Adekvátnost takové úvahy lze v dnešní době opřít i o stanovisko Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže (dále jen „ÚOHS“), kdy se v rozhodnutí ÚOHS č. j. ÚOHS-R61/2011/VZ-11559/2011/310/JSI ze dne 27. července 2011, ÚOHS k problematice počtu požadovaných referenčních zakázek vyjádřil v obdobném případě v následujícím smyslu: „Ve vztahu k rozsahu (množství) požadovaných referenčních zakázek vzal Úřad v potaz především předpokládanou délku trvání veřejné zakázky (6 měsíců), přičemž požadovaný počet takřka dvou referenčních zakázek za rok tak odpovídá časovému rozložení realizace veřejné

zakázky. V návaznosti na uvedené proto Úřad dospěl k závěru, že i v tomto ohledu předmětný kvalifikační požadavek odpovídá druhu, rozsahu a složitosti předmětu plnění veřejné zakázky podle ust. § 56 odst. 7 písm. c) zákona (pozn. dnešní znění ustanovení § 56 odst. 5 písm. c)). Úřad proto konstatoval, že postup zadavatele při stanovení technických kvalifikačních předpokladů byl souladný se zákonem a z tohoto důvodu Úřad návrh podle ust. § 118 odst. 4 písm. a) zákona zamítl“.

V zájmu respektování zákonných ustanovení vztahujících se na definování druhu, rozsahu a složitosti požadovaných technických kvalifikačních předpokladů dle ustanovení § 56 odst. 3 písm. a) ZVZ, zejména pak přiměřenosti takového požadavku, je shora uvedená úvaha bezesporu vhodným vodítkem pro zadavatele, aniž by vyvolávala obavy o porušení principů přiměřenosti kvalifikace, efektivnosti vynakládání veřejných prostředků v rámci zadávání veřejné zakázky a zároveň ani nenaplnovala znaky porušení základních zásad dle § 6 zákona, tj. transparentnosti, zákazů diskriminace, rovného zacházení a neomezování účasti potenciálních dodavatelů.

Odůvodnitelnost přiměřenosti požadavku na počet referenčních zakázek

Nesporným pozitivem postupu uvedeného výše v tomto článku je také usnadnění obhajitelnosti a odůvodnitelnosti rozsahu technického kvalifikačního předpokladu dle ustanovení § 56 odst. 3 písm. a) ZVZ ve smyslu povinného odůvodnění veřejné zakázky dle ustanovení § 156 odst. 1 písm. b) ZVZ. Odůvodnění veřejné zakázky dle ustanovení § 156 a dle související vyhlášky č. 232/2012 Sb., je dnes nezbytnou povinností většiny zadavatelů zadávajících nadlimitní a podlimitní veřejné zakázky, s určitými výjimkami některých postupů v zadávacích řízeních uvedených výslovně v ZVZ či souvisejících vyhláškách. Ustanovení § 3 odst. 3 písm. a) vyhlášky č. 232/2012 Sb. ukládá zadavateli povinnost odůvodnit přiměřenost požadavků na technické kvalifikační předpoklady dodavatele pro plnění veřejné zakázky na stavební práce ve vztahu k předmětu veřejné zakázky a k rizikům souvisejícím s plněním veřejné zakázky, pokud požaduje předložení seznamu stavebních prací, ze kterého vyplývá, že finanční hodnota uvedených stavebních prací je v souhrnu minimálně dvojnásobek předpokládané hodnoty veřejné zakázky. Při srovnání s výše uvedeným v tomto článku, zejména pak požadavkem na hodnotu dokládáných referenčních zakázek v maximální hodnotě 50% předpokládané hodnoty veřejné zakázky, je zřejmé, že povinnost odůvodnění přiměřenosti technického kvalifikačního předpokladu dle

ustanovení § 56 odst. 3 písm. a) ZVZ nastane zpravidla při požadavku přibližně pěti referenčních zakázek (využije-li zadavatel v požadavku na doložení referenčních zakázek v plné výši zmíněnou maximální 50% hodnotu z předpokládané hodnoty veřejné zakázky). V takovém případě vzniká prostor pro aplikaci shora uvedeného postupu, který využívá poměr doby realizace předmětu veřejné zakázky ke stanovené lhůtě 5 let, kdy je možno požadovat prokázání technického kvalifikačního předpokladu dle ustanovení § 56 odst. 3 písm. a) ZVZ, kdy výsledkem je objektivně obhajitelné množství požadovaných referenčních zakázek.

Závěr

Na závěr je vhodné dodat, že výše uvedená úvaha vychází z určitého stavebně-technického a zároveň i právního náhledu na tuto problematiku, nicméně není míněna jako dogmatická. Lze uvažovat i o situacích, kdy zadavatel bude požadovat vyšší počet referenčních zakázek ve smyslu technického kvalifikačního předpokladu dle ustanovení § 56 odst. 3 písm. a) ZVZ, než vyplývá ze shora uvedené úvahy, a takový požadavek bude přiměřený, nicméně zadavatel poté musí vést v patrnosti zejména požadavek objektivní obhajitelnosti a odůvodnitelnosti takového požadavku. ●

JUDr. Tereza Jelínková, advokát a společník
Mgr. Zdeněk Tomáš, advokátní koncipient
ADVOKÁTNÍ KANCELÁŘ JELÍNEK s.r.o.

pevné základy vysoké cíle

- Bankovníctví a finance
- Insolvence a finanční restrukturalizace
- Fúze a akvizice
- Korporátní právo
- Nemovitosti
- Soudní spory

dynamický vztah s klientem

osobní a aktivní přístup

efektivní řešení

DUNOVSKÁ & PARTNEŘI s.r.o.
Palác Archa, Na Poříčí 1046/24
110 00 Praha 1

Tel.: +420 221 774 000
Fax: +420 221 774 555

office@dunovska.cz
www.dunovska.cz

Nejvyšší soud ČR se vyjádřil k otázce, za jakých podmínek mohou být mezi zaměstnancem a zaměstnavatelem uzavřeny vedle pracovní smlouvy i dohody o pracích konaných mimo pracovní poměr

Nejvyšší soud ČR vydal dne 11. června 2013 rozsudek sp. zn. 21 Cdo 1573/2012, ve kterém vyslovil názor, že jediným omezením pro vznik dalšího základního pracovněprávního vztahu mezi zaměstnancem a zaměstnavatelem je podmínka, že práce, kterou má zaměstnanec v dalším pracovněprávním vztahu vykonávat, je jiného druhu než práce vykonávaná v původním pracovním poměru. Účelem této právní úpravy je zamezit obcházení ustanovení zákoníku práce o pracovní době, době odpočinku a práci přesčas, k němuž by při výkonu práce stejného druhu v dalším pracovněprávním vztahu mohlo docházet. Zároveň se vyjádřil k právní otázce, co se rozumí „prací jiného druhu“.

Shrnutí situace

V posuzovaném případě zaměstnanec/žalobce vykonával u zaměstnavatele/žalovaného na základě pracovního poměru práci řidiče na rozvoz zboží a dále na základě smlouvy o pracovní činnosti výběr peněz od zákazníků za dodané/rozvezené zboží. Žalobce se domáhal určení neplatnosti smlouvy o vedlejší pracovní činnosti.

Důvod pro určení neplatnosti smlouvy o vedlejší pracovní činnosti na výběr peněz od zákazníků za dodané zboží spatřoval v tom, že výkon jeho práce v pracovním poměru se s tzv. „vedlejší“ činností časově prolínají. Žalobce byl toho názoru, že žalovaný touto smlouvou zakrýval přesčasovou práci.

Soud prvního stupně a odvolací soud

Soud prvního stupně žalobě vyhověl s odůvodněním, že práce konaná žalobcem v „hlavním“ pracovním poměru se „prolínala“ s jeho

vedlejší pracovní činností a že doba odpracovaná žalobcem při vedlejší pracovní činnosti nebyla žalovaným evidována. Soud dále dospěl k závěru, že od listopadu 2007 do května 2009 v souvislosti s touto „vedlejší pracovní činností“ žalobce pro žalovaného odpracoval celkem 1430,75 přesčasových hodin, za které mu nebylo poskytnuto pracovní volno, a tudíž mu přísluší mzda a příplatek za práci přesčas ve výši 136 292 Kč.

Žalovaný s tímto výrokem soudu nesouhlasil a podal odvolání.

Odvolací soud potvrdil rozsudek soudu prvního stupně. Přisvědčil, že dohoda o vedlejší pracovní činnosti uzavřená mezi účastníky je neplatná, protože obchází zákon[1] a protože dohoda o vedlejší pracovní činnosti „nelze platně sjednat na práce, které jsou součástí pracovní náplně kryté pracovní smlouvou“. Činnosti spočívající ve vybírání peněz při rozvozu zboží lze jen stěží oddělovat od pracovních povinností řidiče, tedy osoby, která předmětné zboží (za dodavatele) dodá.

Nejvyšší soud

Žalovaný se s názorem odvolacího soudu neztotožnil a namítal, že uvedená dohoda neobchází zákon a nebyla sjednána na práce, které jsou součástí pracovní náplně kryté pracovní smlouvou. Obsahem práce, který vyplýval z dohody o vedlejší pracovní činnosti, nebylo jen samotné převzetí peněz, ale též vyúčtování ceny zákazníkovi, přepočítání peněz, vystavení potvrzení o převzetí ceny zboží, uložení převzaté částky, její opatrování po dobu převozu a následně vyúčtování v pokladně žalovaného. Tyto činnosti žalobce vykonával nad rámec práce sjednané dle pracovní smlouvy.

Nejvyšší soud ČR však s názorem odvolacího soudu souhlasil a dovolání zamítl. Vzhledem k tomu, že právní otázka, za jakých podmínek může být mezi zaměstnancem a zaměstnavatelem uzavřena vedle pracovní smlouvy i dohoda o pracovní činnosti, zatím nebyla dovolacím soudem vyřešena, vyjádřil se Nejvyšší soud ČR k této otázce následovně:

- Zaměstnanec může vykonávat práci pro zaměstnavatele nejen v jednom, ale i v dalším pracovním poměru (dalších pracovních poměrech).
- Vedle práce v pracovním poměru může zaměstnanec u téhož zaměstnavatele konat práci na základě dohody o provedení práce nebo dohody o pracovní činnosti. Práva a povinnosti vyplývající z těchto paralelních pracovních vztahů se posuzují samostatně. Zákoník práce neomezuje rozsah dalšího pracovního poměru u téhož zaměstnavatele; rozsah dalších pracovních vztahů založených dohodami o pracích konaných mimo pracovní poměr omezuje pouze časovým limitem (od 1. 1. 2012 300 hodin v kalendářním roce u DPP) a ustanovením, že na základě DPČ není možné vykonávat práci v rozsahu překračujícím v průměru polovinu stanovené týdenní pracovní doby.
- Jediným omezením pro vznik dalšího základního pracovního vztahu mezi zaměstnancem a zaměstnavatelem je podmínka, že práce, kterou má zaměstnanec v dalším pracovním poměru vykonávat, je jiného druhu než práce vykonávaná v původním pracovním poměru. Účelem této právní úpravy je zamezit obcházení ustanovení zákoníku práce o pracovní době, době odpočinku a práci přesčas, k němuž by při výkonu práce stejného druhu v dalším pracovním poměru mohlo docházet.

- O práci jiného druhu, kterou může zaměstnanec konat v dalším pracovním poměru, se jedná tehdy, jestliže

- povaha činností charakterizujících práci, kterou má zaměstnanec vykonávat v dalším pracovním poměru, je odlišná od povahy činností, jimiž se vyznačuje práce vykonávaná zaměstnancem v původním pracovním poměru, a
- pracovní činnosti v dalším pracovním poměru nepředstavují jen doplnění pracovní náplně zaměstnance vyplývající z druhu práce sjednaného v původním pracovním poměru o činnosti, které (i) bezprostředně souvisejí s výkonem práce zaměstnance v původním pracovním poměru, které (ii) jsou výkonem této práce podmíněny a (iii) které mají být konány v době stanovené pro původní pracovní poměr, i když samy o sobě nespádají do druhu práce zaměstnance sjednaného v tomto pracovním poměru.

Za těchto podmínek může zaměstnavatel uzavřít se zaměstnancem vedle pracovní smlouvy i dohodu o pracovní činnosti, jestliže na základě této dohody bude zaměstnanec vykonávat práci v rozsahu nepřekračujícím v průměru polovinu stanovené týdenní pracovní doby.

V posuzovaném případě měl žalobce na základě dohody o pracovní činnosti „provádět výběr peněz při rozvozu zboží“. Přestože povaha činností spojených s výběrem peněžní hotovosti za zboží od zákazníků je nepochybně odlišná od povahy činností charakterizujících práci řidiče při rozvozu zboží, představovaly činnosti související s výběrem peněz za zboží jen doplnění pracovní náplně žalobce vyplývající z druhu práce řidiče při rozvozu zboží. Za tohoto stavu nebyla práce žalobce spočívající ve výběru peněz při rozvozu zboží prací jiného druhu než práce řidiče při rozvozu zboží. Na základě těchto skutečností dohoda o pracovní činnosti uzavřená mezi žalobcem a žalovaným odporuje zákonu, a je proto neplatná.

Závěr

Toto rozhodnutí Nejvyššího soudu ČR má pro praxi zásadní význam, a to zejména v době, kdy jsou zaměstnavatelům nabízeny některými konzultantskými společnostmi projekty za účelem ušetření mzdových prostředků. V těchto projektech je zaměstnavatelům do-

poručováno, aby ze stávajících pracovních náplní zaměstnanců „oddělili“ část činností (odlišně je druhově vymezili) a na ně sjednali další pracovní vztah, ideálně DPP s maximální měsíční odměnou 10 000 Kč (tedy odměnou, která nepodléhá sociálnímu a zdravotnímu pojištění). O částku odpovídající odměně by pak následně snížili dosavadní mzdu zaměstnance.

Skutečnost, že tyto praktiky jsou v rozporu se zákoníkem práce, byla zřejmá. Nyní však i Nejvyšší soud ČR potvrdil, co je pod „prací jiného druhu“ myšleno.

Zaměstnavatelům lze rozhodně doporučit, aby práce v jednotlivých pracovních vztazích oddělili nejen v právní (práce nesmí být stejně druhově vymezeny), ale i v personální a administrativní rovině. Podle našeho názoru by se oddělení těchto prací mělo rovněž týkat pracovního místa zaměstnance, řízení a přidělování pracovních úkolů, pracovních cest, odměňování, poskytování pracovního volna v rámci překážek v práci, dovolené i evidence pracovní doby. Lze jednoznačně doporučit, aby práce v druhém vztahu začínala nejdříve po skončení práce/před zahájením práce v prvním vztahu v daný pracovní den tak, aby bylo vždy možné určit, ve kterém vztahu v daný okamžik zaměstnanec práci vykonává.

Nezbývá než doufat, že se toto rozhodnutí rozšíří co nejrychleji mezi veřejnost, tak aby se zaměstnavatelé zbytečně nedopouštěli obcházení zákona. ●

JUDr. Nataša Randlová, partner, advokátka
Michaela Prokopová, právní asistent
Randl Partners
advokátní kancelář, člen ius laboris

Randl Partners

Poznámky

[1] § 114 zákona č. 262/2006 Sb., zákoník práce, ve znění účinném do 31. 12. 2009 (dále jen „zákoník práce“)

Odpovědnost za škodu způsobenou opožděným podáním insolvenčního návrhu dle insolvenčního zákona

V době trvající recese je nečastějším problémem věřitelů – podnikatelů – našich klientů – uspokojení jejich pohledávek za dlužníky (též podnikateli), kteří se právě v důsledku současného stavu hospodářství dostali do platební neschopnosti a tedy do stavu úpadku, na nějž následně navazuje prohlášení konkurzu (záměrně se budu v souvislosti s tématem tohoto článku vyhýbat oddlužení a řešením nepodnikatelských pohledávek).

Zákonná úprava umožňuje věřiteli jeho pohledávku v insolvenčním řízení uplatnit formou přihlášky, kterou věřitel proklamuje existenci nenaplněného závazkového vztahu za úpadcem. Přihlášku lze podat k příslušnému insolvenčnímu soudu, jímž je soud krajský, do 30 dnů ode dne prohlášení úpadku dlužníka. Tímto postupem tedy vzniká věřiteli právo na uspokojení pohledávky z výtěžku zpeněžení majetku dlužníka. Jelikož však insolvenční zákon (zákon č. 182/2006 Sb., o úpadku a způsobech jeho řešení) jasně ve svém § 3 definuje úpadek dlužníka jako rozsáhlou nemožnost hradit závazky, je z toho odvoditelné, že v drtivém množství případů nebude možné dosáhnout plného uspokojení přihlášené pohledávky. Nyní se tedy věřitel dostává do situace, že z přihlášené pohledávky obdrží v lepším případě několik jednotek procent její původní hodnoty. V horším případě je pak konkurz zrušen pro nedostatek majetku a pohledávku věřitel bude nucen odespat jako ztrátu. Nyní tedy stojíme před otázkou jak svým klientům pomoci. Jednou z možností (předpokládanou přímo insolvenčním zákonem) je možnost domáhat se náhrady škody po osobě, která ač byla povinna podat návrh na zahájení insolvenčního řízení, tento návrh včas nepodal.

Nárok na náhradu škody vyplývá ze znění § 99 insolvenčního zákona, ale je nejdříve nutné vyřešit otázky s tímto nárokem související. První otázkou je otázka, jaká osoba je povinna insolvenční návrh podat. Její řešení je možné dovodit z příslušných ustanovení obchodního zákoníku a insolvenčního zákona, které říkají, kdo je osobou oprávněnou za podnikatele jednat. U podnikající fyzické osoby je to tedy tato osoba, u obchodních společností jejich statutární orgány

(např. u společnosti s ručením omezeným její jednatelé, u akciové společnosti představenstvo atd.) a u společností nacházejících se v likvidaci jejich likvidátoři.

Pokud máme tuto otázku vyřešenou, je nutné si ujasnit, zda skutečně došlo k opožděnému podání návrhu na zahájení insolvenčního řízení. Povinnost podat návrh na zahájení řízení je insolvenčním zákonem stanovena v § 98 následovně: „Dlužník, který je právnickou osobou nebo fyzickou osobou – podnikatelem, je povinen podat insolvenční návrh bez zbytečného odkladu poté, co se dozvěděl nebo při náležité pečlivosti měl dozvědět o svém úpadku. Tuto povinnost má i tehdy, byl-li pravomocně zastaven výkon rozhodnutí prodejem jeho podniku nebo exekuce podle zvláštního právního předpisu proto, že cena majetku náležejícího k podniku nepřevyšuje výši závazků náležejících k podniku; to neplatí, má-li dlužník ještě jiný podnik.“ Nutno poznamenat, že podáním návrhu samotného není výše uvedená povinnost splněna bezeschyby. Osoba povinná podat insolvenční návrh musí v insolvenčním řízení plnit důsledně své povinnosti tak, aby bylo řízení zakončeno vydáním rozhodnutí o úpadku a způsobu jeho řešení. Pokud tomu tak není a insolvenční řízení je zastaveno, povinnost osoby podat návrh na zahájení insolvenčního řízení včas, splněna není.

Interpretačním problémem je termín bez zbytečného odkladu. Tento termín je vykládán současnou judikaturou a literaturou tak, že insolvenční návrh je podán bez zbytečného odkladu, pokud dlužník je schopen učinit veškeré úkony a splnit veškeré své povinnosti tak, aby jeho návrh bylo v souladu s insolvenčním zákonem vyhověno a osvědčen jeho úpadek. Povinnost po-

dat insolvenční návrh tedy nastává okamžikem, kdy je dlužník schopen všechny výše uvedené povinnosti splnit. Lhůta bez zbytečného odkladu tak není splněna zejména v okamžiku, kdy dlužník (osoba povinná podat návrh) úmyslně posečkává s podáním návrhu, a to i v okamžiku, kdy očekává budoucí výnosné zakázky, či vstup strategického partnera.

Nejdůležitější otázkou je pak výše škody, kterou věřitel po osobě, jež měla povinnost podat bez zbytečného odkladu insolvenční návrh, může požadovat. V tomto okamžiku je nutné opět odkázat na znění § 99 insolvenčního zákona, který stanoví, že: „Škoda nebo jiná újma podle odstavce 1 spočívá v rozdílu mezi v insolvenčním řízení zjištěnou výší pohledávky přihlášené věřitelem k uspokojení a částkou, kterou věřitel v insolvenčním řízení na uspokojení této pohledávky obdržel.“ Na rozdíl od původního znění zákona o konkurzu a vyrovnání (zákon č. 328/1991 Sb.) je pojem škody podle insolvenčního zákona širší a není vázán na okamžik vzniku pohledávky. Škodou je tedy rozdíl mezi uspokojenou pohledávkou a pohledávkou v insolvenčním řízení zjištěnou.

Soudní řízení na jehož základě věřitel po povinné osobě škodu uplatňuje, je ze zákona stiženo vyvratitelnou právní domněnkou způsobení škody, kdy povinná osoba musí prokázat, že „porušení povinnosti podat insolvenční návrh nemělo vliv na rozsah částky určené k uspokojení pohledávky přihlášené věřitelem v insolvenčním řízení, nebo že tuto povinnost nesplnila vzhledem ke skutečnostem, které nastaly nezávisle na její vůli a které nemohla odvrátit ani při vynaložení veškerého úsilí, které lze po ní spravedlivě požadovat.“ Odpovědnost za škodu je konstruována tedy jako odpovědnost objektivní, kdy povinnost prokázat je na osobě povinné.

Závěrem tedy uvádím, že za splnění výše uvedených podmínek, je možnost domáhat se náhrady škody po osobě povinné podat insolvenční návrh, určitou možností věřitele, jak kompenzovat ztrátu způsobenou mu dlužníkem v důsledku nesplnění příslušné povinnosti (u obchodních společností osobou jinak majetkově nepostižitelnou). ●

Mgr. Lukáš Komárek
Advokátní kancelář Hartmann,
Jelínek, Fraňa a partneři, s.r.o.

Dosáhněte lehce svého cíle. S námi.

ERHARTOVÁ VÍTEK
advokátní kancelář law offices

Dříve vyslovené přání – už máte sepsanou svou zdravotní závěť?

Lidské zdraví je pro většinu společnosti nejdůležitější hodnotou. Rozhodování v otázkách zdraví je přinejmenším stejně důležité jako v otázkách majetkových. Mnoho čtenářů – alespoň těch méně pověřivých – jistě využilo možnost sepsat poslední vůli, kterou lze účinně uspořádat majetkové záležitosti. Málokdo však ví, že již celý rok existuje v českém právu možnost určit do budoucna i to, co se bude v případě vážného úrazu nebo choroby dít s jejich tělem.

Někteří z nás jistě viděli kulturní seriál Nemocnice na kraji města, v jehož úvodu se těžce zraní postava hokejisty přestavovaná Viktorem Preissem a jenom rychlá operace mu zachrání život. V druhém díle seriálu je pak nešťastník již při vědomí, když je náhle odvezen z nemocničního pokoje veselými zřízenci se slovy „Tak kamaráde jsme tady! Nakládáme a jedeme!“ a protestujícího pacienta vezou na operační sál, aniž by se ho kdokoli na cokoli ptal.

Dnešní pacienti by jistě potvrdili, že informovanost a rozhodovací pozice pacientů se po letech více, nebo méně zlepšily, v některých zdravotnických zařízeních se provádí poučení o lékařském zákroku písemným formulářem (byť často pouze „hozeným“ pacientovi k podpisu zdravotní sestrou), v lepším případě je pacient poučen prostřednictvím rozhovoru s lékařem. Moderní medicína dává svobodné vůli pacienta přednost před zachováním jeho

zdraví za každou cenu. Lékařský zákrok, který není krytý tzv. „informovaným souhlasem“ pacienta, který byl předtím poučen o možnostech léčby, je až na výjimky nezákonný.

Co když se ale pacient nachází v situaci, kdy komunikace není schopen? Taková situace může být vyvolána úrazem nebo duševní nezpůsobilostí a může nastat neočekávaně u každého z nás. Kdo za takového pacienta rozhodne?

Až donedávna byla odpověď poměrně překvapivá. Dle zákona o péči o zdraví lidí o léčbě zletilého pacienta, který o sobě náhle nebyl schopen rozhodovat, rozhodovalo samo zdravotnické zařízení. Ne děti, rodiče, jiní rodinní příslušníci nebo kontaktní osoby, ale výhradně lékař. Příbuzní (a to i ti nejbližší) neměli právo do rozhodnutí o léčbě zasáhnout, dokonce často neměli ani nárok na podrobné informace o zdravotním stavu, pokud je pacient nestál k jejich přijetí zmocnit.

Nový zákon o zdravotních službách, který nebyl účinností 1. dubna 2012, přivádí do hry možnost jak do tohoto scénáře zasáhnout. Nedá se však říci, že by tato možnost za rok účinnosti nového zákona vstoupila do veřejného povědomí.

Touto možností je DŘÍVE VYSLOVENÉ PŘÁNÍ. Jedná se o písemný záznam pacientovy vůle právě pro případ, že by se někdy v budoucnu ocitl v situaci, která by mu neumožňovala se ke svému osudu vyjádřit. Je jakousi „zdravotnickou závětí“. Takový dokument nemusí a nemůže obsáhnout všechny předpokládané zdravotní situace, typicky se jedná o instrukce pro lékaře, kterými pacient předem odmítá nějaký zákrok nebo volí mezi možnostmi léčby.

V zahraničí jsou dříve vyslovená přání poměrně běžná (angl. Advance health care directive, něm. Patientenverfügung). I „nesvéprávný“ člověk cítí bolest – přání jsou často sepisována, aby nebyl pacient opakovaně a často zbytečně resuscitován, pokud by byl nevléčitelně nemocný a došlo k zástavě srdce či dechu. Mnoho pacientů trpících rakovinou upřednostní klidné dožití v domácím prostředí před agresivní a namáhavou léčbou, která by jim prodloužila život třeba jen o několik měsíců. Předběžné odmítnutí určitého druhu zákroku je také často využíváno členy tzv. „Svědků Jehovových“ k odmítnutí krevní transfúze, kterou jim jejich víra zakazuje.

Prostřednictvím dříve vysloveného přání je možné odmítnout JAKOUKOLI léčbu, i život zachraňující. Je také možné volit mezi několika léčebnými postupy, které v určité situaci přicházejí v úvahu. Nelze jím však „donutit“

lékaře, aby svou aktivní činností pacienta usmrtil (např. podáním jedu) nebo mu „nadiktovat“ léčebné metody, které jsou s výkonem lékařského povolání neslučitelné.

Platnost dříve vysloveného přání podmiňuje § 36 zákona o zdravotních službách splněním několika podmínek:

- a) je učiněno v písemné formě zletilou osobou způsobilou k právním úkonům a podpis je úředně ověřen, příp. je učiněno přímo při hospitalizaci;
- b) pacienta písemně poučil jeho praktický lékař nebo odpovídající lékař specialista o možných následcích dříve vysloveného přání;
- c) nezměnily se výrazně okolnosti, za kterých bylo přání učiněno – tj. nebyl například vynalezen převratný léčebný postup, který by pravděpodobně donutil pacienta změnit své rozhodnutí léčbu odmítnout.

Původní text zákona se stal předmětem odborné kritiky, protože každému dříve vyslovenému přání určoval pětiletý limit platnosti. Tento limit se v praxi jeví jako zcela nedostačující doba. Dříve vyslovené přání je často jedinou možností pacientů trpících zhoršujícími se psychickými chorobami (např. Alzheimerovou chorobou či stařeckou demencí) ovlivnit léčbu, která jim má být poskytována ve vyšším věku.

Ústavní soud vyslyšel kritiku pětiletého omezení platnosti dříve vysloveného přání a toto ustanovení zrušil nálezem Pl. ÚS 1/12 ze dne 27. 11. 2012. Zajímavá je otázka platnosti přání, která byla sepsána před rozhodnutím Ústavního soudu – co když jejich autoři již počítali s pětiletým omezením platnosti? Pro vyloučení pochybností by taková přání bylo vhodné upravit. Nic také nebrání, aby budoucí pacient dobu platnosti sám určil.

Pokud neexistuje platné dříve vyslovené přání a pacient se ocitne ve stavu, kdy o sobě nemůže rozhodovat, uplatní nově ještě tzv. zástupný souhlas – lékař se před poskytnutím péče obrátí s žádostí o souhlas na osoby, kterým pacient dovolil za něho v takovém případě rozhodnout a zmocnil je k nahlížení do lékařské dokumentace. Pokud takové osoby nejsou určeny, rozhoduje o léčbě v tomto pořadí manžel, rodič nebo jiná známá osoba blízká pacienta. Až pokud takové osoby nejsou (nebo nejsou dosažitelné) se řídí péče „nejlepším svědomím a vědomím“ lékaře.

Při použití dříve vysloveného přání představuje zásadní problém jeho dostupnost – je tedy vhodné svěřit jeho kopii osobě, která

bude o hospitalizaci informována. Málomluvný lékař uvítá, že mu do práce mluví bezvodomý pacient skrz nějaký kus papíru. Lze tedy doporučit, aby bylo dříve vyslovené přání pokud možno jasné, stručné a prosté odborných právnických termínů.

Je třeba vzít v úvahu, že dříve vyslovené přání staví lékaře do nezavídané situace. Pokud pacient písemně odmítá léčbu a lékař se rozhodne jeho přání nerespektovat, podstupuje riziko, že jeho léčebný zákrok bude protiprávní, přestože třeba pacientu zachránil život.

Pokud se dříve vysloveným přáním pacienta bude lékař řídit, léčbu neposkytne a písemnost se dodatečně ukáže jako neplatná, může lékař čelit mnohem vážnějšímu postihu za zanedbanou péči – a tato varianta již zahrnuje i hrozbu trestního stíhání.

Nelze tedy očekávat, že by se lékař řídil listinou, o níž by měl sebemenší pochybnost o její pravosti nebo platnosti. To je třeba mít při sepsání dříve vysloveného přání na paměti a při jeho vyhotovení v ideálním případě spolupracovat jak s právníkem, tak s lékařem. ●

JUDr. Evelyn Lojdrová, advokátka
Mgr. Lukáš Malý, advokátní koncipientka
TOMAN, DEVÁTÝ & PARTNEŘI
advokátní kancelář s.r.o.

LOUIS PURPLE

TAILORING WITH STYLE

LUXUS JE NYNÍ
DOSTUPNÝ VŠEM

Obleky na míru již od 9.950,-

www.louispurple.cz

Zpět k tradičnímu pojetí vlastnictví?

Pozornosti většiny společnosti bezpochyby neuniklo, že 1. 1. 2014 nabývá účinnosti nový občanský zákoník – zákon č. 89/2012 Sb. Dojde tak k završení pokusů, trvajících s různou intenzitou již cca dvacet let, o rekonstrukci základního soukromoprávního předpisu, neboť současnou podobu stávajícího občanského zákoníku i přes relativně četné polistopadové novelizace není možné vnímat jinak, než jen jako dočasné, velmi provizorní a podmínkám demokratické společnosti ne zcela vyhovující řešení.

Nový občanský zákoník bude zároveň možné konečně považovat za opravdový „civilně právní kodex“, neboť se v něm budou „na jednom místě“ upravovat otázky rodného práva, statusové a organizační věci právnických osob (vyjma obchodních korporací), věci majetkové, závazkové právní vztahy (a to včetně závazků obchodních) apod.

Tvůrci nového občanského zákoníku si dali ambiciózní cíl narovnat léty trvání „socialistického zákonodárství“ koncepčně, systematicky a terminologicky pokřivené občanské právo, tedy usilují o návrat tradičních institutů soukromého práva včetně jejich tradičních názvů (pacht, výprosa, služebnost, reálné břemeno), avšak i o koncepční změny směrem k rozsáhlému využití zásady smluvní volnosti, na rozdíl

od pojetí současného občanského zákoníku, které vnímalo občanské právo jen jako pouhé ho regulátora společenských vztahů.

V novém občanském zákoníku se tak opouští zásada absolutní (počáteční) neplatnosti právních úkonů, typická právě pro stávající občanský zákoník, která je nahrazena modernější zásadou relativní neplatnosti (tj. i neplatný právní úkon se považuje za platný do doby, kdy se neplatnosti dotčená smluvní strana dovolá, s tím, že i toto právo se promlčuje).

Doslova revoluční změny přinese nový občanský zákoník do oblasti majetkového práva a zejména do oblasti práva nemovitostí, přičemž za bezpochyby nejzásadnější změnu je možné považovat návrat k tradičnímu principu, kdy stavba není samostatnou nemovitostí, nýbrž jen „pouhou“ součástí pozemku.

Z pohledu snahy o dosažení právního „purismu“, kterou je nový občanský zákoník doslova prošípován, je příklon k tomuto typickému právnímu pojetí, vycházejícímu z římského práva, zcela pochopitelný a správný.

Lze však mít oprávněné pochybnosti ohledně důvodnosti přijetí této zcela zásadní koncepční změny po cca dvaceti letech fungování stávající (byť ne zcela typické) koncepce v podmínkách tržního hospodářství, ač z pohledu praktické řešitelnosti, kdy sjednocení vlastnictví stavby a pozemku musí být proveditelné jednak „technicky“, ale zejména být „ústavně-konformní“, bude řešení zvolené zákonodárcem možné považovat za jediné uskutečnitelné.

Podle přechodných ustanovení nového občanského zákoníku se stavba stane součástí pozemku, na němž je postavena, k 1. 1. 2014 pouze tehdy, pokud mají jak stavba, tak pozemek stejného vlastníka a pokud to zároveň nevylučuje povaha věcných práv třetí osoby zatěžujících stavbu či pozemek (tedy typicky např. různé zástavní právo pro budovu a pro pozemek), a to dokud toto věcné právo trvá.

Pokud odhlédneme od shora uvedené „komplikace“ ve formě různých věcných práv třetích osob vážnoucí na budově a na pozemku (tedy jedno zástavní právo vážne na budově a jiné, byť obsahově totožné, však zřízené na základě jiné smlouvy o zřízení zástavy), což může být typické např. pro nemovitosti – součástí developerských projektů ve vlastnictví různých právnických osob, které však jsou součástí stejné holdingové struktury, pak aby ke sjednocení vlastnictví budovy a pozemku mohlo v budoucnu „vůbec někdy“ dojít, zřídil zákonodárce v přechodných ustanoveních nového občanského zákoníku nové zákonné předkupní právo, a to vlastníkové stavby k pozemku a vlastníkové pozemku ke stavbě.

Nehledě na některá možná praktická úskalí (např. pokud lze část pozemku se stavbou oddělit, aniž to podstatně ztíží jejich užívání, vztahuje se předkupní právo jen na část pozemku nezbytnou pro výkon vlastnického práva ke stavbě), lze považovat zmíněné zákonné předkupní právo za poněkud diskutabilní řešení, a to jak z pohledu existence a řízení současných holdingových struktur, tak i z pohledu předpokládaného negativního dopadu na hodnotu majetku nově zatíženého předkupním právem. Je samozřejmě i otázkou, zda k realizaci zákonného předkupního práva může v některých případech z ekonomického pohledu vůbec někdy dojít. V konečném důsledku tak lze namítat, že k úplnému prosazení principu, kdy stavba je součástí pozemku, může v praxi dojít až po velmi dlouhé době, pokud vůbec. Do té doby bude pro vlastnictví nemovitostí v České republice charakteristická určitá dvoukolejnost, kdy některé stavby budou součástí pozemku, jiné nikoli.

Aby vše bylo z pohledu „běžného“ občana ještě komplikovanější, zavádí nový občanský zákoník v ustanovení § 1240 a násl. institut práva stavby, jakožto věcného práva jiné osoby („stavebníka“) k dotčenému pozemku, spočívající v oprávnění mít na povrchu nebo pod povrchem dotčeného pozemku stavbu. Vzhledem k tomu, že podle „nového“ pojetí bude stavba součástí pozemku, lze usuzovat, že takto bude možné realizovat nejen zcela nové stavby na daném pozemku, avšak i různé nástavby či vestavby na již existujících stavbách (samozřejmě, mají-li mít jiného vlastníka než původní stavba, resp. pozemek). Je-li dané řešení aplikovatelné i na podmínky odděleného vlastnictví stavby a pozemku, které bude i nadále „dožít“ i za účinnosti nového občanského zákoníku, je nejasné. Lze však usuzovat, že nikoli.

Určitou zvláštností, která nepřispěje k „uchovitelnosti“ daného institutu ze strany laické veřejnosti, je bezesporu „hybridnost“ koncepce práva stavby, kdy jej na jedné straně nový občanský zákoník zařazuje do skupiny věcných práv k cizím věcem (což je nepochybně správné), avšak zároveň je považuje výslovně za věc nemovitou (byť se jedná o právo), s tím, že „stavba vyhovující právu stavby je jeho součástí, ale také podléhá ustanovením o nemovitých věcech“. To má následně dopad např. v tom, že právo stavby lze zatížit (tj. zastavit, ale zřejmě i zřít k němu např. služebnost či reálné břemeno), což posouvá celý koncept do již velmi pokročilé míry právní abstrakce.

Vše je komplikováno navíc tím, že právo stavby lze zřít pouze jako dočasné, s tím, že výslovně nesmí být zřízeno na více než 99 let (přičemž poslední den doby, na kterou je právo stavby zřízeno, musí být patrný z veřejného seznamu). Co nastane po uplynutí oněch zmiňovaných 99

let (tj. zda se bude vlastník pozemku moci po osobě, již právo stavby svěřilo, domáhat např. odstranění stavby), již nový občanský zákoník výslovně neřeší.

Podobně nový občanský zákoník stanoví, že pokud se stavebník (osoba, které svědčí právo stavby) zřekne práva stavby, může vlastník zatíženého pozemku převést na základě listin prokazujících tuto skutečnost právo stavby na dobu, která ještě neuplynula, na jinou osobu, ale rovněž i na sebe. Ovšem na otázku, jak má vlastník dotčeného pozemku postupovat v případě, pokud si právo stavby převedl na sebe, po uplynutí doby práva stavby, již nový občanský zákoník výslovnou odpověď nedává. Logické a zcela pochopitelné by přitom bylo řešení, pokud by k zániku práva stavby došlo „splynutím“ osoby vlastníka pozemku a stavebníka (osoby, které svědčí právo stavby), neboť právo stavby by již tehdy z koncepčního pohledu nemohlo být právem k cizí, nýbrž „vlastní“ věci, tedy by ani nebyl dán důvod trvat na zcela formálním oddělení obou práv (tj. vlastnického práva a věcného práva k cizí věci).

Na výše uvedeném lze dokumentovat, že bezesporu dobře míněná snaha tvůrců nového občanského zákoníku o vytvoření kvalitního (a „právně čistého“) právního předpisu, který se bude komplexně věnovat pokud možno všem otázkám společenských vztahů mezi občany, naráží na bariéry praktických dopadů zavedení tradičního i zcela nových, moderních, avšak zcela nových právních postupů na situaci, kdy tytéž společenské vztahy jsou po dlouhou dobu regulovány koncepčně zcela odlišným, avšak již zavedeným a zcela „zažitým“ způsobem. Je tedy nutné si opakovaně klást otázku, nakolik zavedení „revolučních“ změn, které zcela nutně rozkolísají právní povědomí i soudní praxi (neboť rozsáhlá část judikatury bude po 1. 1. 2014 nepoužitelná), bylo v daném rozsahu nezbytné. ●

Mgr. Ing. Jiří Komárek, advokát
MSB Legal, v.o.s.

MÁTE PRÁVNÍ PROBLÉM?

VYŘÍDÍME ZA VÁS!

UHRADÍME NÁKLADY!

A UŠETŘÍME VÁŠ ČAS!

VAŠE CESTA K PRÁVU!

D.A.S. pojišťovna právní ochrany a.s.

BB Centrum, budova β,

Vyskočilova 1481/4, 140 00 Praha 4

Bližší informace naleznete na www.das.cz nebo volejte **800 10 55 10**

The legal protection insurer of **ERGO**

Rizika „bývalých“ fyzických osob

Zdá se být poměrně pravděpodobné, že počet všech dosud publikovaných názorů, týkajících se (stále ještě relativně nové) trestní odpovědnosti právnických osob, již v České republice přesáhl počet těch případů, kdy jsou zde tyto právnické osoby fakticky stíhány. Nicméně, po vzoru ostatních států, lze snad přece jenom očekávat, že se tento (ne) poměr postupem doby otočí ve prospěch praxe.

Prozatím se však každopádně zdá, že tato nová část trestně-právní praxe bude opravdu velmi pestrá a zajímavá. Již existující sbírka nejúčinnějších aplikačních rizik, vyplývajících z četných nejasností a nelogičností zákona č. 418/2011 Sb., o trestní odpovědnosti právnických osob a řízení proti nim, je totiž skutečně bohatá. Tento článek si klade za cíl prozkoumat její další přírůstek, představující tentokrát jedno nové trestní riziko právnických osob, které je bohužel velmi skryté a o to více zálučné.

Toto další riziko, stručně řečeno, spočívá v možnosti dodatečného trestního postihu právnické osoby v důsledku dřívějšího jednání takové fyzické osoby, která již v rámci této právnické osoby aktuálně nijak nepůsobí.

Na vysvětlení je zde namísto připomenout, že fyzickými osobami jsou v tomto případě míněny konkrétní osoby ve (vesměs) formálním vztahu k právnické osobě, jednající protiprávním způsobem za okolností, zakládajících trestní odpovědnost právnických osob při splnění příslušných podmínek ustanovení § 8 zákona č. 418/2011 Sb.

Jedná se tedy o členy statutárních orgánů, o řídící a kontrolní pracovníky, případně i o osoby, vykonávající fakticky rozhodující vliv na řízení právnické osoby. Právnická osoba může být stíhána pro jejich jednání, kterým tyto fyzické osoby naplnily skutkovou podstatu některého z přičitatelných trestných

činů, vyjmenovaných v § 7 zákona č. 418/2011 Sb., jestliže tak učinily jejím jménem, v jejím zájmu, anebo v rámci její činnosti (což je v podstatě vlastně všechno ...).

Kromě toho se však může jednat dokonce i o řadové zaměstnance právnické osoby při splnění podmínky, že ze strany výše uvedených osob byly vůči nim zanedbány zejména kontrolní povinnosti stanovené právními předpisy, případně že ve vztahu k nim byla zanedbána potřebná preventivní opatření (tj. například povinná profesní školení, apod.).

Pro orientovanou a zodpovědnou právnickou osobu, současně schopnou určité předvída-

vosti, je tak samozřejmě vrcholně nepřijemná již samotná situace, kdy se dozví o trestním postihu „své“ aktuálně fungující fyzické osoby za podmínek, které mohou přinést budoucí značné trestněprávní problémy i jí samotné.

Jaká vůbec mohou v takovém případě být reaktivní následná nápravná opatření ze strany takové právnické osoby? Ve vztahu k zaměstnanci v jakékoliv pozici to samozřejmě může být radikální opatření pracovní právní povahy. Ve vztahu ke „statutáři“ se může jednat o obdobně adekvátní řešení, představující ve svém důsledku příslušnou změnu zápisu v obchodním rejstříku. Další možnou reakcí je urychlené preventivní proškolení ve vztahu k trestní odpovědnosti právnických osob, náprava všech těch konkrétních nedostatků, které byly v souvislosti s trestním stíháním oné fyzické osoby zjištěny, a v úvahu může konekcionů připadat i zpracování moderního přesného etického kodexu apod.

To všechno jsou však možná opatření pouze dodatečná, následná, která proto bohužel nemusí orgány činné v trestním řízení tak dalece zajímat právě s ohledem na tuto jejich povahu. Se značnou mírou pravděpodobnosti hraničící s jistotou tak lze usuzovat, že ke zpětnému vyvinění právnické osoby taková opatření v již nastalém případě stačit nebudou, určitě však mohou mít svůj význam při pohledu do budoucnosti.

Jestliže se právnická osoba v takové situaci nachází, může jí být velmi negativně zasažena již od okamžiku, kdy ke stíhání takové fyzické osoby vůbec dojde, protože právnická osoba pak už vlastně pouze čeká, až na ni „přijde řada“ (tj. kdy se příslušný orgán činný v trestním řízení rozhodne ke sdělení obvinění jí samotné). Již tato situace může vést ke značnému snížení důvěryhodnosti takové právnické osoby, což se v případě obchodní společnosti může projevit třeba i zásadními podnikatelskými problémy.

Stejně následky samozřejmě má, a to bohužel zcela bez ohledu na jeho výsledek, i již nastalé trestní stíhání právnické osoby. Presumpce nevinny v obchodních vztazích patrně nikoho příliš nezajímá a domáhat se v případě eventuálního očištění právnické osoby náhrady takto vzniklé škody od státu, se zřejmě pohybuje pouze v říši fantazie.

Co však nastane v situaci, kdy orgány činné v trestním řízení dodatečně vyvodí „přičitatelnou“ trestněprávní odpovědnost takové fyzické osoby, která již aktuálně v její „tehdejší“ právnické osobě nepůsobí? Taková situace je v praxi docela dobře možná vzhledem k přirozené fluktuaci zaměstnanců i manažerů a také vzhledem k prodlužující se době

účinnosti zákona č. 418/2011 Sb. To jinými slovy znamená, že během doby bude taková situace čím dál tím více pravděpodobná a její eliminace, v prozatím ovšem dosti vzdálené budoucnosti, bude automaticky nastávat teprve proběhnutím promlčecích lhůt příslušných trestných činů.

Jestliže však již k trestněprávnímu postihu takové fyzické osoby nakonec dojde, nelze nalézt žádné relevantní důvody toho, proč by (samozřejmě za splnění všech příslušných podmínek zákona č. 418/2011 Sb.), zde nebyla – také jaksi dodatečně, a to třeba i s dlouhým časovým odstupem od doby spáchání – stíhána i osoba právnická. Jestliže totiž budou orgány činné v trestním řízení konstatovat, že zde konkrétní podmínky „přičtení“ v minulosti splněny byly, tyto podmínky samy o sobě přece nijak nezmiří v důsledku toho, že samotná osoba prvotního fyzického pachatele už mezitím dávno působí někde jinde.

V podstatě tak lze bez nadsázky konstatovat, že tato situace může představovat pro jakoukoliv právnickou osobu cosi jako „časovanou bombu“, která může kdykoliv explodovat třeba i v tom nejnevhodnějším okamžiku. Míra nepřijemného překvapení zde přitom bude o to větší, o co více se příslušný fyzický pachatel dopouštěl tehdejšího protiprávního jednání kvalifikovaným a utajovaným způsobem.

Takové nebezpečí bude obecně nižší pouze tam, kde právnická osoba dlouhodobě vyvíjí svoji činnost striktně v souladu s právním řádem a přitom v rámci ní působí loajální a pozitivně motivovaní lidé, kteří jsou si vědomi své odpovědnosti stejně tak, jako své vzájemné solidarity. Zcela eliminovat takové nebezpečí ale, bohužel, nelze nikdy.

Taková představa je samozřejmě velmi nepřijemná i z hlediska probíhajících procesů fúzí a akvizic. Klasická právní, finanční, daňová či jiná due diligence sice může být způsobilá odhalit řadu potenciačních rizik, lze však s úspěchem pochybovat o tom, že by byla způsobilá zpětně efektivně odhalovat kvalifikovanou trestnou činnost například bývalých řídicích pracovníků té právnické osoby, která má být předmětem budoucí akvizice.

Všechny potenciační problémy tohoto druhu je přitom třeba vnímat také v kontextu ustanovení § 10 zákona č. 418/2011 Sb., který řeší otázku trestní odpovědnosti právního nástupce právnické osoby. Zákon zde totiž uvádí, že trestní odpovědnost právnické osoby přechází na všechny její právní nástupce. Jestliže je takových právních nástupců víc, soud při rozhodování o druhu a výměře trestu, anebo ochranného opatření, přihlédně k tomu, zda a do jaké míry na ně přešly výhody ze spácha-

ného trestného činu, případně do jaké míry ten který z nich pokračuje v činnosti, v souvislosti se kterou byl spáchán trestný čin. To teoreticky znamená, že právního nástupce právnické osoby může nakonec nečekaně dostihnout dřívější trestná činnost i její „bývalé“ fyzické osoby.

Převedeno do stávajících podmínek trestního stíhání fyzických osob je to sice cosi podobného, jako stíhat pro jistotu i dědice obviněného, což zní opravdu dosti divně, nicméně je to pouze další ukázka jednoho z mnoha ustanovení citovaného zákona, která prověří teprve samotná trestněprávní praxe.

Jedním z proklamovaných bohulibých cílů přijetí zákona o trestní odpovědnosti právnických osob a řízení proti nim byla kultivace zdejšího podnikatelského prostředí. Zdá se ale, že tento proces může být pro řadu podnikatelských subjektů v praxi velmi bolestný a dokonce může přinést nové, nečekané a současně i poměrně zásadní problémy těm z nich, které na jejich vzniku neponesou vůbec žádnou vinu. Podle aktuálních údajů se počet obchodních společností všeho druhu v České republice pohybuje okolo 382 000. Lze proto usuzovat, že dodatečně odhalená trestná činnost ve shora uvedeném smyslu může nepřijemně překvapit desítky z nich. ●

JUDr. Jan Vidrna, advokát
Advokátní kancelář Dáňa, Pergl & Partneři

Soudní přezkum rozhodnutí orgánů sportovních organizací

Sportovní kluby a organizace vyvíjejí v České republice svoje činnosti nejčastěji v právní formě občanských sdružení. Typickým znakem práva sdružovat se, platným tedy také pro sportovní subjekty, je tzv. „spolková autonomie“, která se kromě jiného projevuje v principu odloučenosti občanských sdružení od státu.

Tento článek se zabývá meze-
mi jednoho z nejvýznamnějších
zásahů státních orgánů
do činnosti sportovních klubů
a organizací, a to možností
přezkumu rozhodnutí orgánů
občanského sdružení ze strany soudních or-
gánů.

Svoboda sdružovat se

Svoboda je charakteristickým principem práva sdružovat se, které je garantováno čl. 20 Listiny základních práv a svobod. Tato svoboda se projevuje jednak směrem k osobám, které jsou členy sdružení, a to zejména v dobrovolnosti jedince stát se členem určitého sdružení,

např. sportovního klubu, ale také v rozhodnutí jedince ohledně dalšího setrvání ve sdružení. Druhou oblastí, ve které se svoboda sdružování projevuje, je svoboda vnitřního řízení a organizace sdružení, založená na principu odloučenosti od státu, která je vyjádřena tzv. principem spolkové autonomie.[1]

Ústavními předpisy garantované právo sdružovací je upraveno zákonem č. 83/1990 Sb., o sdružování občanů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o sdružování“), který upravuje obecné otázky týkající se existence a činnosti sdružení, nicméně mnoho oblastí však bohužel ponechává neupravených.

Zásah do spolkové autonomie sportovních organizací

Výše uvedený princip spolkové autonomie je zákonem o sdružování upraven zejména v § 2 odst. 3, který stanoví, že do postavení a činnosti občanských sdružení mohou státní orgány

zasahovat jen v mezích zákona. Uvedené ustanovení stanoví základ ingerence státních orgánů do činnosti občanských sdružení. Jedním z nejvýznamnějších zásahů státního orgánu do činnosti sdružení, které zákon výslovně připouští, je možnost, aby soud posoudil, zda určité rozhodnutí orgánu sdružení je v souladu se zákonem a stanovami, a to na základě žaloby podané v souladu s ust. § 15 zákona o sdružování. Žalobu může podat člen sdružení, který se domnívá, že rozhodnutí orgánu sdružení bylo vydáno v rozporu se zákonem nebo stanovami. Podmínkou podání žaloby je, že dle stanov sdružení nelze proti žalobou napadenému rozhodnutí podat opravný prostředek a dále, že žaloba musí být podána v prekluzivní lhůtě 30 dnů ode dne, kdy se o takovém rozhodnutí člen sdružení dozvěděl, nejpozději však do 6 měsíců od takového rozhodnutí.

Žaloba na určení rozporu rozhodnutí orgánu sdružení se zákonem nebo stanovami sdružení je často podávána v případech přezkumu činnosti sportovních klubů, kdy příslušný orgán sdružení – sportovního klubu rozhoduje např.

o udělení disciplinárního trestu nebo o vyloučení člena sdružení.

I když se jedná o podstatný zásah do Listinou základních práv a svobod garantovaného práva na sdružování, zákon nestanoví bližší podmínky aplikace tohoto ustanovení ani nestanoví meze soudního přezkumu rozhodnutí občanských sdružení. Proto bylo ponecháno na soudech, aby při aplikaci § 15 zákona o sdružování provedly jeho výklad, přičemž lze kvitovat, že judikaturní činnost soudů v této oblasti je poměrně konstantní. Z tohoto důvodu je tedy možné vymezit základní zásady, kterými se soudy řídí v případě posouzení žaloby na určení nesouladu rozhodnutí orgánu sdružení se zákonem nebo stanovami.

Meze soudního přezkumu rozhodnutí orgánů občanského sdružení

Nejvyšší soud ČR opakovaně judikoval, že v případě žaloby podané členem sdružení dle § 15 zákona o sdružování je pravomoc soudů k přezkumu obecně dána, avšak zároveň je nutné dané ustanovení zákona vykládat restriktivně, a to právě s ohledem na princip spolkové autonomie. To znamená, že k tomu, aby byla v daném případě dána pravomoc soudu projednat zásadní (!) rozhodnutí orgánu občanského sdružení, musí být kromě zákonných formálních podmínek k podání žaloby dle § 15 zákona o sdružování splněna také restriktivní kritéria, a to navíc v dostatečné intenzitě.

Těmito restriktivními kritérii pak jsou:[2]

- protiprávnost tvrzeného jednání druhé strany – a to buď v podobě rozporu se zákony či interními normami spolku – ve většině případů se bude jednat o rozpor se stanovami, nicméně může se jednat i o rozpor s dalšími vnitřními předpisy občanského sdružení (např. disciplinární řád);
- společenský zájem na projednání věci;
- vyčerpání smířčích instrumentů v rámci občanského sdružení;
- výrazná újma (materiální či osobnostní), potenciálně utrpěná žalobcem.

Důvodem, proč Nejvyšší soud ČR vymezil uvedená kritéria, je to, že je nutné „v co nejširší míře zachovat spolkovou autonomii garantovanou v čl. 20 Listiny základních práv a svobod bez nevyvážené ingerence státní moci.“[3]

K tomu jen dodejme, že uvedená restriktivní kritéria musí být splněna kumulativně.

Je zřejmé, že posouzení, zda jsou restriktivní kritéria splněna, bude záležet na individuálních okolnostech případu.

Soudy se v souvislosti s často podávanými žalobami týkajícími se přestupů členů sportovních klubů do jiných sportovních klubů či ukládáním disciplinárních trestů zabývaly otázkou, zda je přezkoumatelné každé rozhodnutí orgánu občanského sdružení. Dospěly k velice důležitému závěru, že v případě, pokud by se připustila možnost soudního přezkoumání jakéhokoliv rozhodnutí občanského sdružení, tak by rozsah soudní ochrany byl příliš široký. V tomto ohledu soudy přihlížejí také ke skutečnosti, že každá osoba se zpravidla o vstupu do konkrétní sportovní organizace rozhoduje svobodně, resp. dobrovolně, na základě své vůle a tedy se svobodně podřizuje interně nastaveným pravidlům.

Výše uvedený metodologický postup soudů při stanovení míry soudního přezkumu rozhodnutí občanských sdružení je označován jako tzv. teleologická redukce. Jedná se o postup, kdy by se na základě textového znění právní normy na předmětnou skutečnost měla právní norma aplikovat, ale s ohledem na účel, principy nebo hodnoty, ke kterým právní úprava směřuje, je taková aplikace příliš široká a měla by se uplatnit výjimka ze stanoveného pravidla, kterou ale zákonodárce do právní normy neuvedl[4].

Žaloba na neplatnost rozhodnutí podaná nečlenem občanského sdružení

Soudy se opakovaně zabývaly zajímavou otázkou, zda je možné, aby žalobu podle § 15 zákona o sdružování podala i osoba, která není členem sdružení. Soud judikoval, že nečlen sdružení může podat žalobu na určení nesouladu zásadního rozhodnutí orgánu sdružení se zákonem, nebo stanovami, ale na základě ust. § 80 písm. c) zák. č. 99/1963 Sb., občanského soudního řádu, kdy bude muset prokázat naléhavý právní zájem na určení nezákonnosti napadeného rozhodnutí. Soud v takovém případě uvádí, že je nutné zachovat exkluzivitu soudního zásahu do činnosti občanského sdružení, a tedy petit žaloby musí být formulován v souladu s § 15 zákona o sdružování. To znamená, že zákon neumožňuje, aby soud deklaroval neplatnost právního aktu sdružení, nebo určení, že žalobce je členem sdružení.[5] Žalobní petit musí výhradně směřovat k určení nezákonnosti rozhodnutí orgánu sdružení či rozporu rozhodnutí se stanovami.[6]

Z konkrétních případů, kdy soud posoudil, že není dán naléhavý právní zájem v souvislosti se žalobou na určení nezákonnosti rozhodnutí občanského sdružení, lze uvést případ, kdy se žalobce, nečlen sportovní organizace, domáhal určení neplatnosti rozhodnutí orgánu sdružení,

kterým mu byl uložen trest zákazu účasti na závodě autorizovaných sportovní organizací, který ale v době projednání žaloby již uplynul a žalobce se znovu mohl plně účastnit aktivit sportovního klubu.[7]

Závěr

Soudní praxi ve shora popsanych případech lze podle našeho názoru považovat za správnou, odpovídající současné právní úpravě a doktríně spolkové autonomie. Obecně však nelze platnou právní úpravu spolkového práva považovat za dostačující a i s ohledem na počet občanských sdružení registrovaných na Ministerstvu vnitra a tedy značný okruh osob, kterých se tato oblast právní úpravy týká, by bylo vhodné upravit aktuální otázky činnosti občanských sdružení komplexněji. Tento záměr se pokusí naplnit zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, který s účinností od 1. 1. 2014 zcela nahradí zákon o sdružování občanů. V návaznosti na novou právní úpravu dojde také k přijetí dalších právních předpisů vztahujících se ke spolkovému právu, např. zákona o veřejných rejstřících či zákona o řízení před rozhodčí komisí spolku. ●

JUDr. Jiří Janák,
advokát

JUDr. Silvia Mancelová, LL.M.,
advokátní koncipientka, doktorandka na
Katedře obchodního práva PF UK
KŠD LEGAL advokátní kancelář s.r.o.

Poznámky

- [1] Nález Ústavního soudu ČR ze dne 12. 12. 2006, I. ÚS 90/06.
- [2] K tomu srovnej např. rozsudek Nejvyššího soudu ČR ze dne 30. 1. 2008, sp. zn. 28 Cdo 2916/2006; rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 28. 6. 2007, sp. zn. 28 Cdo 2865/2006; rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 19. 11. 2008, sp. zn. 28 Cdo 2306/2008.
- [3] Rozsudek Nejvyššího soudu ČR ze dne 19. 11. 2008, sp. zn. 28 Cdo 2306/2008.
- [4] David L., Podivínová M., Meze soudní ochrany člena spolku proti rozhodnutí spolkového orgánu, *Jurisprudence*, 2012/1.
- [5] K tomu srov. rozsudek Nejvyššího soudu ČR ze dne 28. 6. 2007, sp. zn. 28 Cdo 2865/2006.
- [6] Rozsudek Nejvyššího soudu ČR ze dne 21. 5. 2007, sp. zn. 28 Cdo 1618/2006.
- [7] Rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 9. 5. 2012, sp. zn. 18 Co 91/2012.

Blázek[®]

Nájem bytu dle nového občanského zákoníku

Dne 1. 1. 2014 nabývá účinnosti nový občanský zákoník, který přináší některé změny v souvislosti s nájmem bytů. Úvodem je nutné zdůraznit, že nájem bytu se bude řídit novým občanským zákoníkem (dále jen „NOZ“) ode dne jeho účinnosti, i když ke vzniku nájmu došlo před tímto datem.

Podle dosavadní úpravy se bude posuzovat pouze vznik nájmu, jakož i práva a povinnosti vzniklé před nabytím účinnosti NOZ, a to z důvodu ochrany práv nabytých v dobré víře za současné právní úpravy. To znamená, kromě uvedené výjimky, že i pro nájemní smlouvy uzavřené před 1. 1. 2014 budou platit pravidla stanovená NOZ.

Nájem domu

V rámci speciální úpravy o nájmu bytu a domu je nově upraven nájem domu, pokud slouží k bytové potřebě nájemce. Tato úprava tedy řeší problematiku bytu v rodinném domě jako

jediného bytu v jednom domě. Tato změna bude zajistit pozitivním přínosem do stávající právní úpravy, dle které se na nájem domu aplikují obecná ustanovení občanského zákoníku o nájmu a nájemci domu není poskytována taková ochrana jako nájemci bytu, byt má rodinný dům pronajat za účelem bydlení. Současná právní úprava je v tomto směru nedostatečná, protože zcela nelogicky chrání pouze nájemce bydlící v bytech a nájemcům žijícím v rodinných domech ochrana bydlení poskytována není.

Doba trvání nájmu

Dle současné právní úpravy lze nájemní smlouvu k bytu uzavřít na dobu určitou či neurčitou.

Podle judikatury nájemní smlouva na dobu určitou může být uzavřena maximálně na 99 let. V případě, že by nájemní smlouva na dobu určitou byla uzavřena na delší dobu než 99 let, nezpůsobovala by tato skutečnost neplatnost nájemní smlouvy jako takové, ale nájemní smlouva by byla ve své podstatě nájemní smlouvou uzavřenou na dobu neurčitou. Dle NOZ bude platit, že ujednají-li si strany nájem na dobu určitou delší než 50 let, má se za to, že byl ujednaný na dobu neurčitou s tím, že v prvních padesáti letech lze nájem vypovědět pouze z ujednaných výpovědních důvodů a v ujednané výpovědní době.

Výpovědní důvody

Výše uvedená úprava má dopad na skončení nájmu bytu v případě výpovědi ze strany pronajímatele. Dle současné právní úpravy není v případě výpovědi rozlišeno, zda se jedná o výpověď z nájmu bytu uzavřeného na dobu určitou či neurčitou. Dle úpravy v NOZ se nově rozlišují výpovědní důvody v závislosti na tom, zda pronajímatel vypovídá nájem sjednaný na dobu určitou či na dobu neurčitou.

Nájem bytu na dobu určitou či neurčitou lze nově vypovědět ze strany pronajímatele z těchto důvodů:

- poruší-li nájemce hrubě svou povinnost vyplývající z nájmu,
- je-li nájemce odsouzen pro úmyslný trestný čin spáchaný na pronajímateli nebo členu jeho domácnosti nebo na osobě, která bydlí v domě, kde je nájemcův byt, nebo proti cizím majetku, který se v tomto domě nachází,
- má-li být byt vyklizen, protože je z důvodu veřejného zájmu potřebné s bytem nebo domem, ve kterém se byt nachází, naložit tak, že byt nebude možné vůbec užívat, nebo
- je-li tu jiný obdobně závažný důvod pro vypovězení nájmu.

V této souvislosti je nutné upozornit, že na rozdíl od současné právní úpravy není výčet výpovědních důvodů taxativní, neboť nově je umožněno pronajímateli vypovědět nájem bytu též: „je-li tu jiný obdobně závažný důvod pro vypovězení nájmu“.

Nájem bytu na dobu neurčitou může pronajímatel dále vypovědět, pokud:

- má být byt užíván pronajímatelem, nebo jeho manželem, který hodlá opustit rodinnou domácnost a byl podán návrh na rozvod manželství, nebo manželství bylo již rozvedeno,
- potřebuje pronajímatel byt pro svého příbuzného nebo pro příbuzného svého manžela v přímé linii nebo ve vedlejší linii v druhém stupni.

Délka výpovědní doby bude jako při současné právní úpravě tříměsíční s tím, že jsou nově stanoveny výjimky z její délky pro případ, že nájemce porušuje svou povinnost zvláště závažným způsobem. V takovémto případě bude mít pronajímatel právo vypovědět nájem bez výpovědní doby a požadovat, aby mu nájemce bez zbytečného odkladu byt odevzdal,

nejpozději do jednoho měsíce od skončení nájmu. Takovýmto porušením se rozumí, zejména, nezaplátit-li nájemné a náklady na služby za dobu alespoň tří měsíců, poškozují-li byt nebo dům závažným nebo nenapravitelným způsobem, způsobují-li jinak závažné škody nebo obtíže pronajímateli nebo osobám, které v domě bydlí nebo užívají-li neoprávněně byt jiným způsobem nebo k jinému účelu, než bylo ujednáno. Tuto úpravu považují za velký přínos, neboť dle stávající právní úpravy i v těchto případech musel pronajímatel čekat na uplynutí tříměsíční výpovědní doby a neměl jinou možnost k předčasnému ukončení nájmu.

Přivolení soudu k výpovědi z nájmu bytu

Další novinkou je, že nově nebude k žádnému výpovědnímu důvodu zapotřebí předchozího přivolení soudu. Nájemce bude pouze oprávněn ve lhůtě dvou měsíců žádat, aby soud přezkoumal oprávněnost výpovědi. Na toto pronajímatel musí nájemce ve výpovědi upozornit.

Konec bytových náhrad

V NOZ je zcela vypuštěna povinnost pronajímatele v určitých případech skončení nájmu poskytovat nájemci bytovou náhradu. Toto zcela koresponduje se současnou situací na trhu s byty a tuto povinnost pronajímatele lze již považovat za jistý „přežitek“.

Přechod nájmu bytu

K přechodu nájmu bytu dochází v současné době přímo ze zákona, jestliže nájemce zemře a nejde-li o společný nájem bytu, přejdou práva a povinnosti z nájmu na osobu, která žila v bytě s nájemcem ke dni jeho smrti ve společné domácnosti a nemá vlastní byt. Je-li touto osobou jiná než osoba blízká, přejdou na ni práva a povinnosti z nájmu, jen pokud pronajímatel s jejím bydlením v bytě souhlasil. Pro souhlas se vyžaduje písemná forma. Nově nebude sice vyžadován souhlas pronajímatele s přijetím kohokoliv do nájemcovy domácnosti, ale bude vyžadován, kromě vyjmenovaných osob blízkých, až souhlas pronajímatele s přechodem nájmu bytu.

V této souvislosti považují však za nutné zdůraznit, že i když má nájemce právo přijmout do své domácnosti bez souhlasu pronajímatele kohokoliv, je povinen bezodkladně (nejpozději do dvou měsíců) tuto skutečnost ohlásit pronajímateli. V případě, že tak neučiní, má se za to, že závažně porušil svoji povinnost.

Podnájem

Dle stávající právní úpravy je možné dát byt či jeho část do podnájmu pouze s předchozím písemným souhlasem pronajímatele. I zde dojde ke změně spočívající v tom, že nájemce bude nově moci dát třetí osobě do podnájmu část bytu, pokud v bytě sám trvale bydlí, i bez souhlasu pronajímatele. V případě, že nájemce v bytě sám trvale nebydlí, bude i zde nutný písemný souhlas pronajímatele.

Prodloužení nájmu

Zcela odlišně než ve stávající úpravě bude upravena tzv. prolongace nájmu, tedy prodloužení nájmu. Dne NOZ pokračuje-li nájemce v užívání bytu po dobu alespoň tří měsíců po dni, kdy měl nájem bytu skončit, a pronajímatel nevyzve v této době nájemce, aby byt opustil, platí, že je nájem znovu ujednaný na tutéž dobu, na jakou byl ujednaný dříve, nejvýše ale na dobu dvou let; to neplatí, ujednají-li si strany něco jiného. Výzva vyžaduje písemnou formu. Stávající právní úprava takového prodloužení nájmu bytu vylučuje.

Výše jsem nastínila alespoň nejdůležitější změny v právní úpravě nájmu bytu, které nás čekají od 1. 1. 2014, kdy i závěrem je nutné opět zdůraznit, že tato úprava se bude vztahovat i na nájmy dle stávajících smluv. ●

JUDr. Eva Bartůňková, advokátka
Seddons s.r.o., advokátní kancelář

Společnost s ručením omezeným podle nové soukromoprávní úpravy

Vedle zákona č. 89/2012 Sb., občanského zákoníku (dále jen „NOZ“), má 1. ledna 2014 nabýt účinnosti i zbrusu nový zákon č. 90/2012 Sb., o obchodních společnostech a družstvech, neboli zákon o obchodních korporacích (dále jen „ZOK“). Ten by měl nahradit úpravu obchodních společností a družstev nyní obsaženou v druhé části obchodního zákoníku, který bude zrušen se vstupem této významné rekodifikace soukromého práva v účinnost. Naopak NOZ bude obsahovat obecná ustanovení o právnických osobách a veškerou úpravu závazkových vztahů, čímž zanikne současný dualismus, kdy jsou závazky nepřehledně upraveny jak v občanském, tak obchodním zákoníku.

Úpravu společnosti s ručením omezeným (dále jen „SRO“), která je u nás nejobvyklejší formou obchodní společnosti, postihne celá řada více či méně významných změn.

V tomto článku se zaměříme pouze na některé z nich, když shrneme podstatné znaky SRO. Ta bude i podle nové soukromoprávní úpravy právnickou osobou, resp. korporací, tj. společenstvím osob.

Základní kapitál a vklady společníků

SRO bude spolu s akciovou společností i podle ZOK řazena mezi kapitálové společnosti, jejichž podstatou je majetková účast společníků a povinná tvorba základního kapitálu. Velkou novinkou však od ledna 2014 bude minimální výše vkladu, a tedy i základního kapitálu společnosti, která se změní ze současných 20 000, resp. 200 000 Kč na pouhou 1 Kč, ledaže by spo-

lečenská smlouva určila, že vklad bude vyšší. Jeho výše může být dokonce pro jednotlivé druhy podílů stanovena odlišně. Vklady budou moci být i nadále peněžité a nepeněžité, přičemž druhé zmíněné bude i podle nové úpravy třeba oceňovat znalcem, nikoli však již nutně jmenovaným soudem.

Založení a vznik SRO

I nadále bude možné založit SRO jediným zakladatelem. ZOK však nově umožní dosud zakázané řetězení společností, kdy je SRO s jediným společníkem jediným zakladatelem nebo společníkem jiné SRO. Pro založení SRO bude nutná forma veřejné listiny, tj. např. jako doteď notářského zápisu. Zřídí-li si SRO internetové stránky, bude povinna na nich uvádět údaje, které je podle ZOK nutně uvádět na obchodních listinách, a další údaje stanovené ZOK.

Společníci a podíl na společnosti

Podíl společníka se určuje podle poměru jeho vkladu k výši základního kapitálu. Nicméně společenská smlouva to může určit odlišně. S účinností ZOK může společník vlastnit i více podílů a společenská smlouva může dokonce připustit vznik různých druhů obchodních podílů. To je změna oproti dnešní úpravě, která připouští vlastnictví pouze jednoho obchodního podílu na jedné společnosti. Základním druhem podílu se bude rozumět podíl, se kterým nejsou spojena žádná zvláštní práva ani povinnosti. Společenská smlouva může určit, že podíl společníka bude představován kmenovým listem, který bude možné vydat pouze jako cenný papír na řad. Zůstanou zachovány dosavadní možnosti ukončení účasti společníka na společnosti, novinkou bude možnost v určitých případech účast ukončit vystoupením společníka. Celkově tak dojde k liberalizaci vnitřních poměrů SRO.

Orgány SRO

Orgány SRO budou i v nové úpravě valná hromada, jednatelé a také dozorčí rada, určí-li tak společenská smlouva.

Statutárním orgánem SRO zůstane jednatel, ledaže společenská smlouva určí, že jednatelů bude více a že vytvoří kolektivní orgán. Valná hromada bude moci nově udílet jednatelům na jejich žádost pokyny ohledně obchodního vedení společnosti.

ZOK posílí osobní odpovědnost jednatele za řádný výkon funkce, a to díky nové úpravě

možnosti vyloučení člena statutárního orgánu a jeho ručení při úpadku společnosti. O vyloučení bude rozhodovat soud, na rozdíl od současné právní úpravy, kdy nezpůsobilost k výkonu funkce vzniká ex lege. Doteď ji však šlo zhojit kvalifikovaným souhlasem příslušného orgánu společnosti, což u soudního rozhodnutí možné nebude. Na druhou stranu ZOK zavádí také tzv. pravidlo podnikatelského úsudku, které spočívá v možnosti jednatele prokázat, že jednal s péčí řádného hospodáře, a tím se zprostit odpovědnosti za případnou újmu.

ZOK výslovně stanoví, že SRO bude moci požadovat, aby jednatel, který poruší zákaz konkurenčního jednání, vydal prospěch, který v jeho důsledku získal, anebo aby na společnost převedl z něho vzniklá práva. Vzájemná práva a povinnosti mezi SRO a jednatelem obsahuje smlouva o výkonu funkce, která je v ZOK nově podrobně upravena. Nebude-li v souladu se ZOK odměna za výkon funkce sjednána ve smlouvě o něm, platí, že je výkon funkce bezplatný.

Ochrana věřitelů

Zvýšená garance ochrany věřitelů bude dána např. novými pravidly pro podnikatelská uskupení či zvýšenou regulací správy SRO nebo zavedením tzv. testu insolvence.

Společenská smlouva

Bude nově výslovně stanoveno, že společenskou smlouvou se rozumí i zakladatelská listina.

Společenská smlouva bude od ledna 2014 obsahovat mimo jiné:

- firmu společnosti,
- předmět podnikání nebo činnosti společnosti,
- určení společníků uvedením jejich jména a bydliště nebo sídla,
- určení druhů podílů jednotlivých společníků a práv a povinností s nimi spojených, dovoluje-li společenská smlouva vznik různých druhů podílů,
- výši vkladu nebo vkladů případajících na podíl nebo podíly,
- výši základního kapitálu a
- počet jednatelů a způsob jejich jednání za společnost.

Při zakládání SRO bude muset společenská smlouva obsahovat ještě následující údaje (ty však budou moci být po vzniku SRO a po splnění vkladové povinnosti vypuštěny):

- vkladovou povinnost zakladatelů, včetně lhůty pro její splnění,
- jednatele, popřípadě členy jiných orgánů společnosti volených valnou hromadou,
- určení správce vkladů a
- u nepeněžitého vkladu jeho popis, ocenění, částku, kterou se započítává na emisní kurs, a určení osoby znalce, který provede ocenění nepeněžitého vkladu.

Jak jsme tedy výše nastínil, změn nebude málo a některé budou opravdu významné. Je tedy třeba se s novou úpravou začít postupně seznamovat, abychom byli v lednu 2014 dostatečně připraveni na její příchod. ●

Thomas Rechberger, advokát
TaylorWessing e|n|w|c advokáti v.o.s.

TaylorWessing
e|n|w|c Advokáti

K možnosti faktického oddlužení u podnikatelů

Možnost jednotlivců či domácností řešit svou tíživou ekonomickou situaci oddlužením – tzv. osobním bankrotem – již v českém právním řádu existuje 5 let a lze konstatovat, že je využívána masově. Tento právní institut má též poměrně velkou mediální publicitu a v současné době počet běžících oddlužení mnohonásobně převyšuje počet konkursů (ať již obchodních společností či jednotlivců).

Podstatou oddlužení ve formě plnění splátkového kalendáře je to, že dlužník musí po dobu 5 let vystačit pouze s životním minimem (ve výši stanovené zákonem) a zbytek svých příjmů poskytuje na plnění splátkového kalendáře ve prospěch věřitelů. V případě, že dlužník má nějaký hodnotnější majetek, mohou věřitelé rozhodnout, že oddlužení bude řešeno druhým v úvahu připadajícím způsobem, a to prodejem majetkové podstaty, tj. veškerého majetku dlužníka. Pokud jeden ze zmíněných způsobů oddlužení povede k uspokojení všech přihlášených pohledávek věřitelů dlužníka v rozsahu alespoň 30%, může to vést k osvobození dlužníka od všech jeho zbývajících neuhrazených dluhů. Dlužník je tedy zpravidla motivován k řádnému výkonu zaměstnání a plnění všech dalších povinností dle insolvenčního zákona. Tato motivace dlužníka může být ve svém důsledku výhodná i pro věřitele, neboť eliminu-

je případy, kdy se dlužníci vrhají do vod šedé ekonomiky, pracují tzv. „načerno“ nebo jinak skrývají své skutečné příjmy. Zcela zásadní je ovšem podmínka, že do režimu oddlužení ve smyslu insolvenčního zákona se mohou dostat pouze nepodnikatelé. Osobám, které mají dluhy z podnikání nebo které by chtěly hradit své dluhy provozováním podnikatelské činnosti, je institut oddlužení zapovězen.

Téměř bez povšimnutí jak širší, tak i odborné veřejnosti ovšem zůstává skutečnost, že insolvenční zákon přesto poskytuje možnost, jak se de facto oddlužit, též samostatným podnikatelům (živnostníkům) či malým obchodním korporacím. Tuto možnost skýtá tzv. reorganizace. Ta je sice určena primárně velkým obchodním korporacím, ale za určitých předpokladů ji mohou využít též zmíněné další subjekty. Základním předpokladem je to, že dlužník v úpadku je schopen přesvědčit nadpoloviční většinu svých věřitelů (počítáno podle výše jejich pohledávek), že pro ně bude výhodnější řešit úpadek dlužníka reorganizací a nikoliv konkursem (tj. zpravidla prodejem majetku dlužníka). Dlužník konkrétně musí sestavit reorganizační plán, ve kterém uvede, jakým způsobem hodlá svoji úpadkovou situaci řešit. Při sestavování reorganizačního plánu úzce spolupracuje s vybranými věřiteli a má širokou škálu možností, co jim nabídne. V rámci reorganizačního plánu se například dlužník zaváže, že konkrétním způsobem sníží náklady na provoz svého podniku a v určitém časovém rámci splatí věřitelům určitou část jejich pohledávek. Není ani vyloučeno, že základem reorganizace budou investice či půjčky od třetích subjektů, které

pak získají přednostní právo na vrácení svých investic (oproti uspokojení pohledávek dalších věřitelů). Splněním reorganizačního plánu zanikají práva všech věřitelů vůči dlužníkovi a práva třetích osob k majetku náležejícího do majetkové podstaty, které nebyly v plánu zohledněny. Jde tedy fakticky o osvobození dlužníka od všech jeho zbývajících neuhrazených dluhů.

Za situace, kdy průměrná míra uspokojení věřitelů v rámci konkursu dosahuje řádově pouze jednotek procent, tak bude nabídka dlužníka na uspokojení pohledávek jeho věřitelů v řádu desítek procent při reorganizaci pro věřitele mnohdy atraktivní, zvláště když jim transparentní insolvenční řízení umožní získat poznatky o celkové hospodářské situaci dlužníka. Drobných živnostníků či malých obchodních společností, které na jedné straně nejsou schopny řádně plnit veškeré své závazky, na druhé straně ovšem mají fungující podnik s reálnou perspektivou, jsou přítom tisíce či možná desetitisíce. Je proto škoda, že se institut reorganizace dosud nedostal do povědomí širší veřejnosti a není příliš využíván. ●

**JUDr. Daniel Kaplan, LL.M.,
advokát a insolvenční správce
HÁJEK ZRZAVECKÝ advokátní kancelář, s.r.o.**

HÁJEK ZRZAVECKÝ

LEV VE SVĚTĚ PRÁVA

Advokátní kancelář pracuje na těchto principech:

- vysoká odbornost
- profesní zdatnost
- rychlé, přesné a pružné řešení problémů klienta
- respekt k zákonům
- respekt ke klientům

Praha

Sokolovská 5/49, 186 00 Praha 8

Tel.: 225 000 400

E-mail: recepcepha@hjf.cz

Hradec Králové

Resslova 1253/17a, 500 02 Hradec Králové

Tel.: 495 534 081

E-mail: recepcehk@hjf.cz

Advokátní kancelář Hartmann, Jelínek, Fráňa a partneři, s.r.o., je tradiční česká advokátní kancelář s více než dvacetiletou historií, poskytující právní služby velkým obchodním společnostem, holdingovým uskupením, orgánům státní správy a územně samosprávným celkům. Po dobu své existence si vybudovala pevné místo na českém trhu. Advokátní kancelář má pracoviště v Praze a Hradci Králové, přičemž na poskytování právních služeb a provozu advokátní kanceláře se podílí v současné době okolo 55 pracovníků.

Právní služby jsou nabízeny především na území České republiky, zemích EU a v případě potřeby lze zajistit poskytnutí právní služby i jinde v zahraničí. K tomu slouží aktivní členství kanceláře v nadnárodním sdružení ABL (Alliance of Business Lawyers). Právní služby poskytované advokátní kanceláří nejsou zaměřeny pouze na některé oblasti práva nebo na určitou problematiku, ale jsou poskytovány v celém spektru práva soukromého i veřejného. Profesní tým advokátní kanceláře tvoří významní odborníci, kteří pravidelně publikují v odborných časopisech a působí jako zkušení a aktivní členové v orgánech předních institucí a věnují se přednáškové činnosti, zvláště pro odbornou veřejnost.

HARTMANN

JELÍNEK

FRÁŇA

a partneři

Advokátní kancelář Hartmann, Jelínek, Fráňa a partneři, s.r.o. je jednou z velmi doporučovaných kanceláří v oblasti trestního práva.

Uplatňování pohledávek z pozastávek v insolvenčním řízení

V naší praxi se často setkáváme s nesprávným postupem stavebních společností v případě přihlašování pohledávek z tzv. pozastávek ze smluv o dílo. Věřitelé (zhotovitelé) tyto pohledávky za dlužníky (objednateli) často chybně přihlašují do insolvenčního řízení jako nepodmíněné a nesplatné, přičemž se domnívají, že prohlášením konkursu na majetek dlužníka budou tyto pohledávky považovány za splatné. Popsaný postup věřitelů vede insolvenční správce k popření takto uplatněných pohledávek co do jejich pravosti, což následně vyvolává incidenční spory.

Pozastávkou je míněna část ceny díla obvykle v rozsahu 5 až 10 %, k jejíž úhradě objednatelem nedochází již po řádném provedení a předání díla, ale až po splnění dalších sjednaných podmínek. Těmito podmínkami jsou nejčastěji uplynutí záruční doby a skutečnost, že se v záruční době nevyskytnou žádné vady díla, popřípadě dojde k jejich řádnému odstranění.

Institut pozastávek není v současné době v českém právním řádu výslovně upraven. Užítí tohoto nástroje je nicméně ve smluvních vztazích frekventované, neboť zejména v oblasti stavebnictví představuje funkční instrument ochrany (zajištění) práv objednatele. Kořeny dnešní praxe nalezneme zřejmě v ustanovení § 10 dnes již zrušené vyhlášky Federálního ministerstva financí č. 37/1983 Sb., o fakturování a placení dodávek pro investiční výstavbu a dodávek geologických prací, které ukládalo odběrateli povinnost zadržet (neproplácet) 10 % fakturované ceny v případě, že dodávka vykazovala při předání vady a nedodělký.[1]

V současné právní úpravě je pozastávkám ve stavebnictví svou povahou nejbližší institut (zákonného) zádržného upravený v ustanovení § 439 odst. 4 ve spojení s ustanovením § 564 zákona č. 513/1991 Sb., obchodní zákoník, v platném znění („ObchZ“). Z uvedených ustanovení plyne, že pokud se na díle vyskytují vady, není

objednatel povinen platit část ceny díla, jež by odpovídala jeho nároku na slevu, jestliže by vady nebyly odstraněny. Vznik povinnosti objednatele zaplatit část ceny díla je tak vázána až na odstranění jeho vad. Do doby, než budou vady odstraněny, je tedy objednatel oprávněn část ceny díla zadržet (neproplatit) a zhotovitel není oprávněn její úhradu od objednatele požadovat. Mechanismus pozastávek je obdobný; na rozdíl od zákoného zádržného však pozastávka nevzniká až v důsledku neodstranění konkrétní reklamované vady díla, ale je sjednávána předem jako nástroj zajištění možných nároků žalobce pro případ, že by reklamované vady v budoucnu odstraňovány nebyly. S ohledem na shodný účel jsou pozastávky někdy označovány též jako (smluvní) zádržné.

Základem mechanismu pozastávek je sjednání určitých předpokladů vzniku práva zhotovitele na zaplacení ceny díla, o nichž smluvní strany v době vzniku smlouvy o dílo nevědí, zda vůbec nastanou, popř. kdy se tak stane. Dle ustanovení § 548 odst. 1 ObchZ je objednatel povinen zaplatit zhotoviteli cenu díla v době sjednané ve smlouvě. Pokud ze smlouvy nebo zákona nevyplývá něco jiného, vzniká nárok na cenu provedení díla. Z uvedeného plyne, že zákon umožňuje stranám smlouvy o dílo dohodnout okamžik vzniku práva na zaplacení ceny díla (a potažmo i splatnost budoucí pohledávky zhotovitele) nikoli pouze ve vazbě na provedení díla, nýbrž i jinak. Rozhodným okamžikem pro vznik práva na zaplacení ceny díla či její část

tak může být jeho protokolární předání objednateli, nebo skutečnost, že se na díle po určité době nevyskytnou žádné vady, případně budou řádně splněny záruční povinnosti zhotovitele, apod.[2] Takto vymezené skutečnosti je nezbytné vyloučit jako (další) předpoklady pro vznik práva na zaplacení ceny díla.

Pokud strany ve smlouvě o dílo sjednají pozastávky, tj. domluví se, že objednatel zaplatí část ceny díla až poté, co uplyne záruční doba, a na díle se nevyskytnou žádné vady, na které by se vztahovala záruka za jakost, resp. oprávněně reklamované vady díla budou zhotovitelem řádně odstraněny, nesjednávají tím pouhou splatnost této části ceny díla, ale samotný vznik práva zhotovitele na její zaplacení.[3] Nedojde-li totiž ke splnění sjednaných předpokladů (typicky v důsledku výskytu vad, které zhotovitel v rozporu se svými závazky neodstraní), právo na úhradu části ceny díla odpovídající pozastávce zhotoviteli vůbec nevznikne. Neexistuje-li tedy právo zhotovitele na úhradu této části ceny díla, neexistuje ani jemu odpovídající závazek objednatele tuto část ceny díla zaplatit. Pokud naopak ke splnění sjednaných podmínek dojde, objednatel bude povinen předmětnou část ceny díla uhradit; to však až ve sjednané době, resp. bez zbytečného odkladu poté, kdy byl zhotovitelem o plnění požádán. Až uplynutím této doby se vzniklé právo zhotovitele stane nárokem (splatnou pohledávkou), který lze vykonat podáním žaloby u soudu.[4]

Skutečnosti, na jejichž splnění je vázán vznik práva na zaplacení („uvolnění“) pozastávky, jsou nejisté. Smluvní strany totiž v době uzavření smlouvy o dílo a prakticky až do uplynutí záruční doby neví, zda budou předpoklady pro vznik práva na pozastávku vůbec splněny. Pokud je před uplynutím uvedené doby nejistoty zjištěn úpadek objednatele a věřitelé jsou vyzváni k uplatnění svých pohledávek přihláškou u insolvenčního soudu, zhotovitel je postaven před otázkou, jak má správně svou pohledávku z titulu pozastávky v insolvenčním řízení uplatnit. Odpověď na tuto otázku přináší ustanovení § 173 odst. 3 zákona č. 182/2006 Sb., o úpadku a způsobech jeho řešení (insolvenční zákon), ve znění pozdějších předpisů („InsZ“), které jednoznačně stanovuje, že „přihlásit lze i [...] pohledávku vázanou na podmínku.“ Pohledávka z titulu pozastávky je totiž z hlediska insolvenční

ho zákona pohledávkou, jejíž vznik je vázán na splnění odkládací podmínky. Smlouva o dílo, na jejímž základě může pohledávka zhotovitele na zaplacení pozastávky vzniknout, podmíněnou není; na splnění sjednaných předpokladů – odkládacích podmínek – je však vázán vznik pohledávky zhotovitele.

Mnoho věřitelů se domnívá, že jejich pohledávky na zaplacení pozastávek nejsou pohledávkami podmíněnými, ale toliko nesplatnými a že na ně tedy lze vztáhnout ustanovení § 250 InsZ, podle něhož se nesplátne pohledávky proti dlužníku prohlášením konkursu považují za splatné, nestanoví-li zákon jinak. Takový závěr je nicméně nesprávný, neboť zcela popírá účel pozastávek jako nástroje zajištění nároků objednatele ze záruky za jakost díla. Takový závěr by mohl na úkor dlužníka a ostatních jeho věřitelů vést k bezdůvodnému obohacení těch věřitelů, kteří své závazky plynoucí z ujednání o záruce za jakost (doposud) nesplnili a kterým proto právo na pozastavenou část ceny díla ještě nevzniklo.

Pokud tedy ke dni prohlášení konkursu nejsou podmínky pro vznik práva na vyplacení pozastávek splněny, pohledávka zhotovitele za objednatelem (prozatím) neexistuje, takže nemůže být prohlášením konkursu ani „zesplátněna“.[5] Na pohledávky vázané na odkládací podmínky totiž nemá prohlášení konkursu žádný vliv.[6] Za splatné lze naopak podle ustanovení § 250 InsZ v konkursu považovat jediné ty pohledávky vůči dlužníku, u nichž již byly veškeré zákonné a/nebo smluvní předpoklady jejich vzniku splněny a u nichž v okamžiku prohlášení konkursu toliko neuplynula lhůta splatnosti.

Zhotovitel, jehož povinnosti plynoucí ze záruky jsou zajištěny pozastávkami, se nemůže řádně ho splnění těchto povinností zprostit a domáhat se předčasného uvolnění pozastávek v rámci konkursu poukazem na ustanovení § 250 InsZ. Neměl-li by totiž vůči dlužníkovu pohledávku z titulu pozastávky mimo konkurs, nemůže ji mít ani v konkursu.[7] Pokud závazky zhotovitele plynoucí z poskytnuté záruky za jakost díla

nezaniknou z jiných důvodů, bude je zhotovitel muset řádně splnit. Jedině tak bude moci dojít k naplnění sjednaných předpokladů pro vznik jeho pohledávky na pozastavenou část ceny díla, jakožto základní podmínky uspokojení této pohledávky v konkursu na majetek objednatele.

Na základě shora uvedeného lze proto vyslovit závěr, že pohledávku věřitele z titulu pozastávky na cenu díla je třeba přihlásit do insolvenčního řízení jako pohledávku nepodřízenou, peněžitou, nesplátanou a vázanou na odkládací podmínku, kterou je v přihlášce pohledávky nezbytné formulovat v souladu s konkrétními předpoklady uvolnění pozastávek zakotvenými ve smlouvě o dílo. ●

Jan Tomaier, advokát
Matúš Hanuliak, advokát
Tomaier Legal advokátní kancelář s.r.o.

Poznámky

- [1] Podrobná úprava těchto tzv. „opatření k odstranění vad a nedodělků“ byla obsažena již v ustanovení § 13 vyhlášky č. 22/1967 Sb.
- [2] Srov. rozsudek Nejvyššího soudu České republiky ze dne 26. října 2011, sp. zn. 23 Cdo 1099/2010: „Vyplyvá-li ze smlouvy o dílo, že zhotovitel je oprávněn vystavit fakturu a domáhat se zaplacení ceny díla na základě protokolárně předaného díla, pak vznik práva na zaplacení ceny díla je vázán na podmínku protokolárního předání díla.“ Na rozdíl od provedení díla, které zahrnuje jeho řádné ukončení a předání předmětu díla objednateli, pouhé předání předmětu díla v sobě nezahrnuje jeho řádné ukončení, což znamená, že ke vzniku nároku na zaplacení ceny ve vazbě na předání předmětu díla není podstatné, zda bylo dílo řádně (bez vad) ukončeno.
- [3] Srov. rozsudek Nejvyššího soudu České republiky ze dne 26. listopadu 2008, sp. zn. 32 Cdo 2076/2007: „Ujednání o pozastávce upravuje ve stanoveném rozsahu vznik práva na zaplacení (části) ceny díla, a nikoli vznik splatnosti, jak nesprávně dovodil odvolací soud. Za použití pravidel výkladu, upravených v ustanovení § 266 obch. zák., zejména též výkladu gramatického a logického, k jinému závěru dospět nelze. Je třeba rozlišovat vznik práva na zaplacení a splatnost tohoto práva (nároku).“ V rozsudku ze dne 30. dubna 2009, sp. zn. 23 Cdo 3084/2007, Nejvyšší soud České republiky výše uvedený závěr výslovně potvrdil i v případě pozastávky na záruční vady. Shodné závěry obsahuje i rozhodnutí Nejvyššího soudu České republiky ze dne 30. března 2010, sp. zn. 23 Cdo 4928/2007: „Odvolací soud naproti tomu správně dovodil, že ujednání stran smlouvy

o dílo o úhradě pozastavené částky neupravuje splatnost této pozastavené části ceny díla, ale upravuje vznik práva žalobce na zaplacení této části ceny díla, a to v souladu s dispozitivním ustanovením § 548 odst. 1 obch. zák. Neuplatní se proto ustanovení § 14 odst. 1 písm. g) zákona č. 328/1991 Sb., o konkursu a vyrovnání.“

- [4] Srov. např. rozsudek Nejvyššího soudu České republiky ze dne 8. prosince 2010, sp. zn. 31 Cdo 5241/2007: „Právo na plnění od dlužníka ve smyslu ustanovení § 488 a násl. obč. zák., použitelných i v obchodních závazkových vztazích, vzniká okamžikem, kdy nastane právní skutečnost, se kterou právní předpis nebo smlouva vznik práva na plnění spojuje. U práva na zaplacení ceny díla je touto právní skutečností, zakládající jeho vznik, provedení díla (§ 548 odst. 1 obch. zák.). Proto pokud ze smlouvy nebo z obchodního zákoníku nevyplývá něco jiného, vzniká zhotoviteli právo na zaplacení ceny díla provedením díla (srov. též § 554 odst. 1 obch. zák. a rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 30. března 2006, sp. zn. 29 Odo 846/2003, uveřejněný pod číslem 51/2007 – Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek).

Současně se vznikem práva na plnění však jeho splatnost zásadně nenastává, protože buď je určena dobou, ve které je dlužník povinen podle smlouvy, právního předpisu nebo rozhodnutí splnit svůj závazek, nebo, není-li takto určena, ji vyvolá věřitel tím, že dlužníka o plnění požádá (§ 563 obč. zák., § 340 odst. 2 obch. zák.). Okamžik splatnosti práva na plnění má rozhodující význam zejména pro posouzení, zda a kdy nastává actio nata pro počátek běhu obecné promlčecí doby (§ 101 obč. zák., § 391 odst. 1 obch. zák.) i promlčecí doby u práva na

plnění závazku (§ 392 odst. 1 obch. zák.) nebo pro počátek prodloužení dlužníka (§ 517 a násl. obč. zák., § 365 a násl. obch. zák.).“

- [5] Srov. rozsudek Nejvyššího soudu České republiky ze dne 30. dubna 2009, sp. zn. 23 Cdo 3084/2007: „Neexistovala-li pohledávka zhotovitele za žalovanou, nemohla se tato pohledávka stát ve smyslu ust. § 14 odst. 1 písm. g) zákona o konkursu a vyrovnání splatnou, jak dovozoval dovolatel (shodně viz též např. rozsudek Nejvyššího soudu České republiky ze dne 26. 11. 2008, sp. zn. 32 Cdo 2076/2007). Vzhledem k tomu, že úpadci, resp. žalobkyni právo na zaplacení části ceny díla, představující tzv. pozastávku, nevzniklo, je právní posouzení předmětného nároku účinně odvolacím soudem ohledně neexistence pohledávky úpadce, resp. žalobkyně za žalovanou v době prohlášení konkursu správné.“ S ohledem na znění ustanovení § 250 InsZ („Nesplátne pohledávky proti dlužníku se prohlášením konkursu považují za splatné, nestanoví-li zákon jinak.“) platí uvedený závěr i podle současné právní úpravy.
- [6] Srov. ustanovení § 251 InsZ: „Pohledávky věřitelů vázané na splnění rozvazovací podmínky se prohlášením konkursu považují v insolvenčním řízení za nepodmíněné, dokud rozvazovací podmínka není splněna. Na pohledávky věřitelů vázané na splnění odkládací podmínky nemá prohlášení konkursu vliv.“
- [7] K tomu srov. např. ustanovení § 5 písm. a) InsZ, podle něhož „insolvenční řízení musí být vedeno tak, aby žádný z účastníků nebyl nespravedlivě poškozen nebo nedovoleně zvýhodněn a aby se dosáhlo rychlého, hospodárného a co nejvyššího uspokojení věřitelů“.

VELMI DOPORUČOVANÁ KANCELÁŘ

ADVOKÁTNÍ KANCELÁŘ JELÍNEK s.r.o.

Dražkovice 181, 533 33, Pardubice

tel.: 466 310 691

advokati@advokatijelinek.cz

www.advokatijelinek.cz

JELÍNEK

ADVOKÁTNÍ KANCELÁŘ

ADVOKÁTNÍ KANCELÁŘ JELÍNEK

Jsme silná rozvíjející se společnost, největší v Pardubickém kraji, s více než patnáctiletou tradicí.

Jako všestranná kancelář poskytujeme právní služby a poradenství ve všech oblastech práva. Nabízíme nejen komplexní právní servis, ale i dílčí právní úkony, a to jak podnikatelským, tak fyzickým osobám na území České republiky i v zahraničí.

Právní poradenství a služby na nejvyšší úrovni poskytujeme našim klientům prostřednictvím sebraného týmu složeného z advokátů různých zaměření. Pro potřeby klientů disponujeme spolupracujícími advokáty na území Slovenska, Maďarska i Německa.

Právní služby poskytujeme v jazyce českém, anglickém, německém, francouzském, ruském a ukrajinském.

Naším cílem je zajistit právní služby na nejvyšší odborné úrovni. Naší prioritou je spokojenost klienta, naprostá diskretnost a nadstandardní ochrana informací.

Pro potřeby klienta máme k dispozici i daňového poradce, a pro vyhledávání a zajišťování informací a důkazů úzce spolupracujeme s profesionálním soukromým detektivem.

Krátké zamyšlení nad novou úpravou obchodních podmínek dle NOZ

Od 1. 1. 2014 by měl nabýt účinnosti nový občanský zákoník č. 89/2012 Sb. („NOZ“). Kromě jiných novinek a kompletních koncepčních změn s sebou přináší i novou modernější úpravu obchodních podmínek.

Stávající úprava všeobecných obchodních podmínek („VOP“) je obsažena zejména v obchodním zákoníku, který stanoví, že část obsahu smlouvy lze určit odkazem na všeobecné obchodní podmínky vypracované odbornými nebo zájmovými organizacemi nebo odkazem na jiné obchodní podmínky, jež jsou stranám smlouvy známy nebo k návrhu přiložené. Navíc dále platí, že odchýlná ujednání ve smlouvě mají před zněním obchodních podmínek přednost.

Výše uvedené znění je víceméně shodně převzato do NOZu, který stanoví, že část obsahu smlouvy lze určit odkazem na obchodní podmínky, které navrhovatel připojí k nabídce nebo které jsou stranám známy. Odchýlná ujednání ve smlouvě mají před zněním obchodních podmínek přednost.

NOZ na rozdíl od Obchz řeší ale velmi praktickou otázku možnosti jednostranné změny VOP v průběhu trvání smluvního vztahu. Přestože se toto ustanovení jeví na první pohled jako velmi praktické, při bližším pohledu je zjevné, že jeho obecné použití s ohledem na množství podmínek, které musí být splněny, bude dosti sporadické a omezi se fakticky na VOP institucí poskytující dlouhodobé služby širokému okruhu osob. Použití je tak omezeno na případy, kdy strana uzavírá (i) v běžném obchodním

styku (ii) s větším počtem osob (iii) smlouvy zavazující dlouhodobě k opětovným plněním stejného druhu s odkazem na obchodní podmínky a (iv) vyplývá-li z povahy závazku již při jednání o uzavření smlouvy rozumná potřeba jejich pozdější změny. Jsou-li splněny uvedené podmínky, lze ujednat, že tato strana může obchodní podmínky v přiměřeném rozsahu změnit. Toto ujednání je platné ovšem pouze, pokud bylo předem alespoň ujednáno, jak se změna druhé straně oznámí, a pokud se této straně založí právo změnu odmítnout a závazek z tohoto důvodu vypovědět ve výpovědní době dostatečné k obstarání obdobných plnění od jiného dodavatele. Dále k ochraně slabší smluvní strany NOZ uvádí, že se nepřihlíží k ujednání, které s takovou výpovědí spojuje zvláštní povinnost zatěžující vypovídající stranu.

Jestliže výše uvádíme, že požití uvedeného mechanismu změny bude sporadické, neznamená to, že bychom krok tímto směrem nevtali. Naopak stanovení přesných podmínek, za kterých lze VOP měnit, je vzhledem k nynější roztržité praxi nanejvýš žádoucí. Je jen škoda, že zákonodárce již vcelku nadbytečně zavedl další až příliš neurčité pojmy jako „rozumná potřeba“ či „přiměřený rozsah“.

Ve vztahu k VOP upravuje NOZ další zajímavou novinku, a to konflikt obchodních podmínek. Jedná se o situace, kdy každá ze stran použije například k objednání a k potvrzení akceptace objednávky vlastní formuláře, které odkazují na jejich VOP. V takovém případě není jasné, které z VOP se mají na daný smluvní vztah aplikovat, což mnohdy může vést až ke krajnímu závěru, že smlouva nebyla uzavřena, neboť akceptace neodpovídá návrhu na uzavření smlouvy. NOZ právě pro tyto případy obsahuje speciální úpravu, kdy ve své podstatě dojde k vynulování nesouladných ustanovení VOP. NOZ konkrétně uvádí: „Odkáží-li strany v nabídce i v přijetí nabídky na obchodní podmínky, které si odporují, je smlouva přesto uzavřena s obsahem určeným v tom rozsahu, v jakém obchodní podmínky nejsou v rozporu; to platí i v případě, že to obchodní podmínky vyluču-

ji. Vyloučí-li to některá ze stran nejpozději bez zbytečného odkladu po výměně projevů vůle, smlouva uzavřena není.“

Další podstatnou novinkou je vyloučení použití neočekávatelných (překvapivých) ujednání ve VOP. NOZ v této souvislosti zavádí pravidlo, že taková ustanovení obchodních podmínek, které druhá strana nemohla rozumně očekávat, je neúčinné, nepřijala-li je tato strana výslovně. Uvedené ustanovení NOZ je zřejmě kogentní povahy, neboť dle NOZ se k odchýlnému ujednání nepřihlíží. Na rozdíl od předchozích dvou citovaných institutů, jejichž přínos pro praxi lze hodnotit již nyní, je v tomto případě zjevné, že se bez příslušné judikatury neobejdeme. Zda a jak se s tím judikatura (např. pomocí analogického výkladu) vyrovná, je zatím otevřenou otázkou. Ostatně taková situace je dosti symptomatická pro NOZ: na jedné straně NOZ nabízí odpovědi na dosud sporné otázky; na druhé straně ovšem nová témata otevírá. ●

JUDr. Miroslav Pokorný, LL.M.,
advokát
Mgr. Helena Chadimová,
advokátní koncipientka
Schönherr s.r.o.

schönherr
ADVOKÁTNÍ KANCELÁŘ

Zastíní objektivní odpovědnost provozovatele vozidla bodový systém řidičů?

Dne 19. ledna 2013 nabyla účinnosti zbývající část novely zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů (zákon o silničním provozu), která byla uveřejněna ve Sbírce zákonů jako zákon č. 297/2011 Sb. (dále jen „Novela“). Tato Novela zavádí tzv. objektivní odpovědnost provozovatele vozidla za přestupky, které jsou jeho vozidlem spáchány, a je v této souvislosti v médiích spojována především se zamezením výmluv řidičů na tzv. „osobu blízkou“.

Ve smyslu nového ustanovení § 10 odst. 3 zákona o silničním provozu má provozovatel vozidla[1] povinnost zajistit, aby při užití vozidla na pozemní komunikaci byly dodržovány povinnosti řidiče a pravidla provozu na pozemních komunikacích stanovená zákonem o silničním provozu[2]. Novela zavádí v rámci správního trestání vedle již známých přestupků řidiče vozidla, za jejichž spáchání hrozí řidiči vedle pokuty i udělení trestných bodů, správní delikt provozovatele vozidla. Skutková podstata správního deliktu provozovatele vozidla spočívá v tom, že provozovatel vozidla v rozporu s výše uvedeným § 10 zákona o silničním provozu nezajistí, aby při užití vozidla na pozemní komunikaci byly dodržovány povinnosti řidiče a pravidla provozu na pozemních komunikacích. Za správní delikt provozovatel vozidla odpovídá pouze za splnění podmínek, které ve svém souhrnu znamenají, že řidič vozi-

Tvoříme krásu...

advokátní kancelář

PRK Partners
je již 20 let symbolem
špičkové kvality
právních služeb
a osobního přístupu

PRK Partners je přední advokátní kancelář a nositelem ocenění „Nejlepší právnická firma roku 2012“ podle prestižního britského magazínu The Lawyer.

PRK Partners je partnerství desítek excelentních osobností z různých zemí, s různou profesní historií a osobními zkušenostmi. Spojením jejich know-how vzniká unikátní firemní prostředí, v němž nemusí klient volit kompromis mezi kvalitami.

PRK Partners poskytuje bezkonkurenční právní poradenství v souvislosti se změnami v soukromém právu. Náš tým je složen z autorů rekodifikace a předních odborníků v jednotlivých právních specializacích.

Spojujeme teorii s praxí.

Vydejte se na cestu s těmi, kteří ji vytyčili.

Bez kompromisů.

www.prkpartners.com

PRAHA | BRATISLAVA | BUDAPEŠŤ | OSTRAVA

dla nebyl bezprostředně po spáchání přestupku zastaven Policií ČR a současně se nejednalo o závažnější porušení zákona. Předpokladem odpovědnosti provozovatele je naplnění všech níže uvedených podmínek:

- Porušení pravidel bylo zjištěno automatizovaným technickým prostředkem používaným bez obsluhy (zejména tedy instalovaným radarem) při dohledu na bezpečnost provozu na pozemních komunikacích nebo se jedná o neoprávněné zastavení nebo stání;
- Porušení povinností řidiče nebo pravidel provozu na pozemních komunikacích vykazuje znaky přestupku podle zákona o silničním provozu;
- Porušení pravidel nemá za následek dopravní nehodu.

Dosud neobvyklým jevem správního trestání je Novelou definovaná osoba pachatele, která se takového správního deliktu může dopustit. Doposud jsme se setkávali v praxi především s tím, že pachatelé správního deliktu mohly být především právnické osoby nebo podnikající fyzické osoby. Novela však odpovědnou za správní delikt provozovatele vozidla činí též nepodnikající fyzickou osobu, což ve výsledku znamená, že správního deliktu se tak může dopustit jakýkoliv provozovatel vozidla bez ohledu na skutečnost, zdali se jedná o služební vozidlo provozované podnikatelem jako zaměstnavatelem, anebo jakékoliv jiné vozidlo provozované fyzickou osobou nepodnikatelem.

Nejdůležitější změnou oproti dosud využívanému způsobu trestání, je však zavedení objektivní odpovědnosti provozovatele, tj. odpovědnosti, u níž se nevyžaduje zavinění. Dosavadní praxe totiž počítala v souvislosti s porušením povinností řidiče a relevantních pravidel silničního provozu pouze s odpovědností za přestupek, přičemž definičním znakem přestupku je zavinění[3] (zejména tedy nedbalost). Správní orgány tedy musely konkrétnímu řidiči dokázat, že se přestupku dopustil alespoň v důsledku své nedbalosti. Naproti tomu u správního deliktu provozovatele vozidla se žádné zavinění ve vztahu k porušení povinností a pravidel řidičem nevyžaduje. Provozovatel vozidla bude za správní delikt odpovědný vždy, ledaže by se odpovědnosti zprostil. Zproštění odpovědnosti však přichází v úvahu pouze v případě odcizení vozidla, popř. jeho registrační značky anebo v případě porušení pravidel až po zažádání o převod vozidla na jiného provozovatele. Z tohoto dů-

vodu již proto není možné a především ani efektivní, aby se provozovatel vozidla v řízení o správního deliktu, anebo řidič vozidla v řízení o přestupku, odkazoval na osobu blízkou jako na skutečného pachatele deliktu.

V rámci správního trestání podle zákona o silničním provozu je nutno striktně rozlišovat mezi přestupky a správním deliktem provozovatele vozidla. Vzhledem ke konstrukci skutkové podstaty správního deliktu provozovatele vozidla je zřejmé, že jedním jednáním, tj. porušením zákona řidičem vozidla, dojde k naplnění skutkové podstaty jak u přestupku, tak i u správního deliktu provozovatele vozidla. Z tohoto důvodu zákon o silničním provozu v § 125g řeší konkurenci obou deliktů, přičemž výslovně stanovuje, že je-li zahájeno řízení o uložení pokuty za správní delikt provozovatele vozidla, nelze zahájit řízení o přestupku pro stejné porušení povinností řidiče nebo pravidel provozu na pozemních komunikacích. K projednání obou shora uvedených deliktů je příslušný obecní úřad obce s rozšířenou působností (dále jen „ORP“), a to podle místa, v němž k porušení zákona došlo. ORP správní delikt projedná pouze, pokud:

- Učinil nezbytné kroky ke zjištění osoby pachatele přestupku a
- Nezahájil řízení o přestupcích (vůči řidiči) a věc odložil podle § 66 odst. 3 písm. g) zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o přestupcích“), protože nezjistil skutečnosti odůvodňující zahájení řízení proti určité osobě (především se nepodaří zjistit totožnost řidiče), nebo
- Řízení o přestupku zastavil podle § 76 odst. 1 písm. c) zákona o přestupcích, protože obviněnému z přestupku (řidiči) nebylo spáchání přestupku prokázáno.

Pro zvolení procesního postupu ORP při řešení konkrétního případu porušení povinností řidiče nebo pravidel provozu na pozemních komunikacích, které vykazují znaky přestupku, je významné, zdali je možné takové jednání postihnout v blokovém řízení[4]. V dalším výkladu je věnována pozornost méně závažným proviněním řidiče, které lze projednat právě v blokovém řízení.

Z pohledu běhu času od okamžiku odhalení jednání, které vykazuje znaky přestupku, bude ORP činit následující kroky:

- 1) Dle ust. § 125h zákona o silničním provozu vyvze mimo režim řízení o přestupku a říze-

ní o správním deliktu provozovatele vozidla k uhrazení určené částky[5] do 15 dní od doručení výzvy, popř. ke sdělení totožnosti řidiče, který vozidlo v době spáchání přestupku řídil; sdělení totožnosti řidiče se považuje v takovém případě za podání vysvětlení. Tato výzva je jakousi nabídkou ORP provozovateli vozidla na vyřízení přestupku prostým zaplacením určené částky na účet ORP, která (vzhledem k tomu, že je vyměřována v režimu blokového řízení) může být nižší než pokuta za přestupek řidiče nebo správní delikt provozovatele vozidla, aniž by přitom byla zjišťována skutečná totožnost řidiče, bylo rozhodováno o vině a trestu řidiče včetně případných nákladů přestupkového či správního řízení a především, aniž by komukoliv byly přidělovány trestné body do registru řidičů.

2) Neuhradí-li provozovatel vozidla určenou částku včas nebo vůbec, je ORP povinen činit nezbytné kroky k odhalení řidiče odpovědného za přestupek. V této fázi se tedy postup ORP bude ztotožňovat s dosavadními zvyklostmi. Prokáže-li ORP vinu za přestupek konkrétnímu řidiči, uloží mu pokutu a učiní mu odpovídající bodový záznam do karty řidiče v rámci bodového hodnocení řidičů dle § 123a zákona o silničním provozu. V opačném případě přestupek podle § 66 odst. 3 písm. g) zákona o přestupcích odloží nebo již probíhající přestupkové řízení s konkrétním řidičem dle ust. § 76 odst. 1 písm. c) zákona o přestupcích zastaví.

3) ORP na základě předchozího bezúspěšného pokusu postihnout za přestupek řidiče uloží pokutu za správní delikt provozovateli vozidla, a to v rozmezí pokuty za přestupek, jehož znaky porušení pravidel provozu na pozemních komunikacích vykazuje, nejvýše však 10 000 Kč.

U závažnějších provinění řidiče, které nelze řešit v blokovém řízení, nepřichází vyřízení věci výzvou dle ust. 125h zákona o silničním provozu a zaplacením určené částky provozovatelem vozidla v úvahu. V takových případech bude vedeno s řidičem vozidla řádné přestupkové řízení, popř. s provozovatelem vozidla správní řízení o správním deliktu.

Při přijímání Novelu se zákonodárce inspiroval především zahraniční právní úpravou[6] a rovněž stěžejním rozhodnutím Evropského soudu pro lidská práva, ve kterém byla řešena tzv. objektivní odpovědnost provozovatele vozidla, konkrétně jde o rozhodnutí ve věci *Falk vs. Netherlands*[7]. V projednávané věci šlo o případ, kdy vnitrostátní soud uložil panu J. Falkovi jakožto provozovateli vozidla

pokutu za to, že byl s jeho vozidlem spáchán dopravní přestupek (nedání přednosti chodci), ačkoli fakticky vozidlo řídila v inkriminovaný okamžik jiná osoba. Při uložení pokuty panu J. Falkovi soud postupoval v souladu s ustanovením článku 5 vnitrostátního zákona o dodržování dopravních předpisů (Wet Administratiefrechtelijke Handhaving Verkeersvoorschriften), který zakotvuje objektivní odpovědnost provozovatele vozidla. Pan Falk s uloženou pokutou nesouhlasil a prostřednictvím opravných prostředků se tato věc dostala až před Nejvyšší soud (Hoge Raad), přičemž pan Falk argumentoval tím, že došlo k porušení čl. 6 odst. 2 Evropské úmluvy o ochraně lidských práv (dále jen „Evropská úmluva“), který uvádí, že „Každý, kdo je obviněn z trestného činu, se považuje za nevinného, dokud jeho vina nebyla prokázána zákonným způsobem“. Nejvyšší soud však kasační stížnost pana Falka o přezkum rozhodnutí odmítl a vyslovil, že rozhodnutí je v souladu s článkem 5 příslušného zákona o dodržování dopravních předpisů a nedošlo k porušení Evropské úmluvy.

S ohledem na neúspěch pana Falka před vnitrostátními soudními autoritami, se pan Falk obrátil na Evropský soud pro lidská práva (dále jen „ESLP“), aby se jeho případem dále zabýval, přičemž jeho argumentace byla založena právě na skutečnosti, že došlo ke zneužití čl. 6 odst. 2 Evropské úmluvy. Na druhé straně, argumentace státních orgánů Nizozemí byla založena na tvrzení, že objektivní odpovědnost provozovatele je nezbytným předpokladem k tomu, aby méně závažné dopravní přestupky, které jsou detekovány prostřednictvím automatizovaných technických zařízení (kamera a radarů), u kterých nedochází k bezprostřednímu zastavení vozidla, nezůstávaly

nepotrestány. Dále uvádí, že provozovatel vozidla není obviněn ze spáchání příslušného přestupku, ale je z pozice vlastníka vozidla činěn spoluodpovědným za zaplacení pokuty, přičemž vlastník vozidla může následně vymáhat pokutu po faktickém viníkovi v civilním řízení. Provozovateli vozidla rovněž není udělen záznam do jakékoli evidence trestů.

V příslušné věci dospěl ESLP k závěru, že presumpce nevinny ve smyslu čl. 6 odst. 2 Evropské úmluvy, stejně jako povinnost příslušného státního orgánu nést břemeno důkazů, neplatí absolutně, neboť každý systém trestního práva obsahuje skutkové nebo právní presumpce, které nejsou Evropskou úmluvou zakázány, pokud se pohybují v přiměřených mezích. ESLP zdůraznil, že je potřeba, aby jednotlivé státy v konkrétních případech vždy vzájemně porovnály závažnost jednotlivých právních statků, tedy v daném případě důležitost presumpce objektivní odpovědnosti na straně jedné a právo na obhajobu na straně druhé tak, aby mezi těmito dvěma statky byla zachována vyváženost a proporcionalita a současně byl sledován legitimní cíl. ESLP konstatoval, že v daném případě spatřuje princip proporcionality mezi požadavkem, aby detekování méně závažných dopravních přestupků prostřednictvím automatizovaných systémů, které má vést ke zvýšení bezpečnosti silničního provozu nezůstávalo bez trestu a principem zakotveným v článku 6 odst. 2 Evropské úmluvy, zachováno. ESLP tedy v daném případě neshledal, že by princip objektivní odpovědnosti provozovatele za méně závažné dopravní přestupky zakotvený v příslušném vnitrostátním předpisu byl v rozporu s ustanovením čl. 6 odst. 2 Evropské úmluvy.

Závěr

S ohledem na konstrukci Novely je tedy zřejmé, že zákonodárce položil důraz při řešení méně závažnějších porušení zákona o silničním provozu zcela mimo správní i přestupkové řízení. Provozovatelé vozidel, kteří jsou v četných případech i skutečnými řidiči vozidla, se kterým byl porušen zákon, tak dostanou šanci, aby se před postihem za přestupek a udělením trestných bodů vykoupili nebo takto vykoupili skutečného pachatele přestupku. Významným benefitem a v praxi zřejmě i velkou motivací provozovatelů zaplatit na výzvu ORP určenou částku, bude právě skutečnost, že v takovém případě nebudou nikomu přiděleny trestné body. Dle našeho názoru je pro osoby páčající přestupky v dopravě právě hrozba uložení trestných bodů tím největším „strašákem“. Citelnou sankcí je totiž pro většinu řidičů zákaz řízení motorových vozidel a nikoli finanční postih související se zaplacením pokuty. ●

Mgr. Jan Mráz, advokát
Mgr. Jan Mrázek, advokát
Velišek & Podpěra – advokátní kancelář s.r.o.

Poznámky

[1] Za provozovatele vozidla je dle ust. § 2 písm. b) zákona o silničním provozu přitom považován vlastník vozidla nebo jiná fyzická nebo právnická osoba zmocněná vlastníkem k provozování vozidla vlastním jménem.

[2] Jednotlivé správní delikty, resp. přestupky, které představují porušení povinností řidiče a pravidel provozu na pozemních komunikacích jsou taxativně vypočteny v ust. § 125c 3 zákona o silničním provozu.

[3] Dle ust. § 2 odst. 1 zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů, je přestupkem zaviněné jednání, které porušuje nebo ohrožuje zájem společnosti a je za přestupek výslovně označeno v zákoně, nejde-li o jiný správní delikt postizitelný podle zvláštních právních předpisů anebo o trestný čin.

[4] V blokovém řízení lze projednat takové přestupky, jejichž výčet je obsažen v ust. § 125c odst. 6 zákona o silničním provozu.

[5] Určená částka se stanoví dle ust. § 125h odst. 2 zákona o silničním provozu ve stejné výši jako pokuta v blokovém řízení s přihlédnutím k závažnosti porušení zákona; dle ust. § 125c odst. 6 téhož zákona tedy nejvýše 2 500 Kč.

[6] Nizozemí, Francie, Velká Británie, Irsko

[7] Falk vs. Netherlands č. 66273/01 ze dne 19. 10. 2004

Maršálek & Žíla, advokátní kancelář

Stará cesta 676, 755 01 Vsetín

Tel.: + 420 571 410 895

E-mail: sekretariat@marsalekzila.cz

www.marsalekzila.cz

NAŠE SLUŽBY

Sporná agenda se zaměřením na
vymáhání pohledávek

Insolvenční řízení

Rozhodčí řízení a soudní spory

Nemovitosti

Smluvní agenda

Obchodní právo a korporátní
právo

Veřejné zakázky

Přeměny společností

Pracovní právo

Stavební právo

MARŠÁLEK & ŽÍLA

ADVOKÁTNÍ KANCELÁŘ • ATTORNEYS • ADVOKATEN

Advokátní kancelář **Maršálek & Žíla** je zaměřena na stabilní (paušální) zastupování podnikatelských subjektů. Klientům kanceláře se snažíme zabezpečit komfortní právní servis spočívající v aktivním jednání s jejich partnery, přípravou provozní dokumentace včetně nastavení systému dodavatelsko-odběratelských vztahů s cílem minimalizovat vznik sporů vyplývajících z nedostatečné kvality smluvní dokumentace, když tento systém řízení smluvních vztahů lze považovat za hlavní přínos stabilní spolupráce s našimi klienty. Samozřejmostí je aktivní jednání s dlužníky klienta a plné zabezpečení vymáhání pohledávek v nalézacím a exekučním řízení, včetně zastoupení v řízení insolvenčním.

We know how to score

KŠD LEGAL
advokátní kancelář s.r.o.

PRAHA BRATISLAVA

KŠD ECONOMIC a.s.

www.ksd.cz

ALFA INTERNATIONAL
THE GLOBAL LEGAL NETWORK

Věcná příslušnost soudu při vymáhání dluhu za členem společenství vlastníků jednotek

Ač by se v dnešní době zdálo, že v souvislosti s vymáháním určitého běžného typu dlužných peněžitých částek již nemohou vznikat problémy s určením věcné příslušnosti soudu, lze se v současné době setkat s rozdílnými přístupy okresních a krajských soudů k otázce věcné příslušnosti v případech vymáhání dluhu člena společenství vlastníků jednotek vůči tomuto společenství.

Základní problém spočívá ve velmi obecném ustanovení § 9 odst. 3 písm. u) OSŘ, tedy že krajské soudy rozhodují v obchodních věcech jako soudy prvního stupně ve věcech jednání shromáždění společenství vlastníků jednotek a sporů z toho vzniklých. Toto ustanovení není zcela určité a umožňuje více výkladů. Mají skutečně výhradně krajské soudy rozhodovat v prvním stupni spory, ve kterých na jedné straně vystupuje SVJ, a to i v případech vymáhání „pouhého“ dluhu v řádu několika stovek či tisíců korun?

Odpověď na výše položenou otázku nenalezeme v komentáři k občanskému soudnímu řádu. Z komentáře[1] se podává, že ustanovení § 9 odst. 3 písm. u) zakládá věcnou příslušnost krajských soudů rozhodujících v obchodních věcech také ve sporech vzešlých z jednání

shromáždění společenství vlastníků jednotek upraveného zákonem o vlastnictví bytů, ve znění pozdějších předpisů. Komentář uzavírá, že jakkoliv uvedené ustanovení není formulováno nejšťastněji, soudní praxe se postupně ustálila v závěru, že spory vzešlé z jednání a rozhodování shromáždění společenství vlastníků jednotek spadají do věcné příslušnosti krajského soudu prakticky bezvýjimečně.

S výše uvedeným závěrem o ustálené judikatuře si však dovolíme polemizovat. Je nasnadě, že krajské soudy by měly rozhodovat jako soudy prvního stupně ve věcech, které jsou svou povahou složitější či vyžadují větší specializaci, či kde je třeba věnovat sporům vyšší míru odborné péče, tedy v rámci činnosti SVJ např. žaloby o určení neplatnosti rozhodnutí shromáždění SVJ, neplatnosti hlasování, apod. Domníváme se, že pod uvedené případy nespadá případ vymáhání dluhu na nezaplacených zálohách předepsaných ze strany SVJ. V poslední době se nejednotnost rozhodování projevuje

nejen v rámci různých okresních soudů a krajských soudů, které postupují věc k rozhodnutí o příslušnosti soudům vrchním, jelikož mají za to, že nejsou ve věci věcně příslušné, ale často dochází k rozdílným názorům na tuto příslušnost i v rámci jednoho soudu okresního.

Nahlédneme-li do soudních rozhodnutí v této oblasti, zjistíme, že neobsahuje velký výčet rozhodnutí, která by se k této otázce vyjadřovala přímo. Lze především poukázat na rozhodnutí Nejvyššího soudu České republiky ze dne 26. 10. 2011 pod sp. zn. 29 Cdo 37/2011, v rámci kterého dospěl soud k závěru, že „řízení ve věcech jednání shromáždění společenství vlastníků jednotek a sporů z toho vzniklých (§ 9 odst. 3 písm. u/ o. s. ř.) je obchodní věcí ve smyslu ustanovení § 237 odst. 2 písm. a) o. s. ř. a proti rozhodnutí odvolacího soudu v těchto věcech o peněžitém plnění nepřevyšujícím 100 000 Kč není dovolání přípustné.“ V dané věci se jednalo o vymáhání dluhu za členem SVJ ve výši 73 524,50 Kč. Nejvyšší soud obchodněprávní

povahu tohoto sporu odůvodnil tak, že rozhodování o výši příspěvků členů společenství na správu domu a pozemku, jakož i o výši záloh na úhradu za služby a způsobu rozúčtování cen služeb spadá podle článku VII odst. 3 písm. f/, g/ a h/ Vzorových stanov společenství vlastníků jednotek (příloha Nařízení vlády č. 371/2004 Sb., ve znění pozdějších předpisů) do působnosti shromáždění společenství vlastníků jednotek, a z procesního hlediska tedy jde o obchodní věc ve smyslu ustanovení § 9 odst. 3 písm. u/ o. s. ř.

Krajský soud v Plzni ve svém usnesení ze dne 21. 2. 2012, sp. zn. 25 Co 7/2012, vyslovil závěr, že „k projednání a rozhodnutí věci týkající se požadavku společenství vlastníků jednotek na zaplacení příspěvku do fondu oprav a záloh na služby spojené s užíváním bytu, který je vznesen vůči vlastníku bytu, jsou věcně příslušné krajské soudy.“ V odůvodnění tohoto rozhodnutí krajský soud uvedl stejnou argumentaci jako Nejvyšší soud ve svém rozhodnutí pod sp. zn. 29 Cdo 37/2011. Krajský soud pak také vycházel z usnesení Vrchního soudu v Praze ze dne 15. 1. 2008 pod sp. zn. Ncp 2702/2007, ve kterém vrchní soud vyslovil závěr, že spory vzniklé z rozhodnutí, která přijalo shromáždění společenství vlastníků jednotek, projednávají s ohledem na existenci § 9 odst. 3 písm. u) OSŘ v prvním stupni krajské soudy. Výše uvedené rozhodnutí vrchního soudu se však týkalo řízení, ve kterém se jednalo o žalobu na určení neplatnosti rozhodnutí shromáždění vlastníků jednotek.

Naopak Nejvyšší soud ČR v rozhodnutí ze dne 29. 6. 2010 pod sp. zn. 22 Cdo 2207/2008 rozhodoval o skutečnosti, zda ve sporu mezi SVJ a jedním z jeho členů – vlastníků – o zaplacení příspěvků na náklady spojené se správou domu včetně úhrad za služby spojené s užíváním jednotek lze, či nelze požadovat poplatek z prodlení. V daném řízení, které předcházelo podanému dovolání, rozhodoval v případě uložení zaplacení peněžité částky, tedy dlužné částky na zálohách ve výši 73 191 Kč, v prvním stupni soud okresní. Přestože se Nejvyšší soud v tomto rozhodnutí nezabýval otázkou příslušnosti soudu, k postupu v řízení neměl výhrady a věc v části, ve které napadená rozhodnutí rušil, vrátil k dalšímu řízení soudu okresnímu, jako soudu příslušnému k rozhodování v prvním stupni.

Z judikatury, která v dané věci považuje za věcně příslušné soudy okresní, lze odkázat na rozhodnutí Krajského soudu v Hradci Králové – pobočka v Pardubicích – ze dne 28. 8. 2007 pod sp. zn. 23 Co 222/2007, ve kterém krajský soud uvedl, že ustanovení § 9 odst. 3 písm. u) OSŘ, resp. v té době písm. w), o věcné příslušnosti krajského soudu v prvním stupni typicky míří do sporů vyvolaných dle § 11 odst. 3 zákona č. 72/1994 Sb., kdy vlastník jednotky napadá a stanovene šestiměsíční lhůtě rozhodnutí shromáždění společenství vlastníků jednotek,

nikoliv však na spory o plnění z přijatého rozhodnutí společenství.

Jedním z nejnovějších rozhodnutí je pak usnesení Vrchního soudu v Olomouci ze dne 22. 1. 2013, č. j. Ncp 41/2013 – 34, které vzešlo přímo z požadavku Krajského soudu v Brně v zahájeném řízení, a ve kterém vrchní soud v případě vymáhání dlužné částky ve výši 64 962,38 Kč z titulu neuhrazených záloh člena SVJ stanovil, že příslušný v prvním stupni je soud okresní podle ustanovení § 9 odst. 1 OSŘ. Toto usnesení neobsahuje odůvodnění, a proto nelze dovozovat, na základě jakých závěrů vrchní soud k výsledku o věcné příslušnosti dospěl, resp. z jakého důvodu vyloučil ustanovení § 9 odst. 3 písm. u) OSŘ.

Z výše uvedeného výčtu rozhodnutí je zřejmé, že soudy nejsou při rozhodování o věcné příslušnosti při vymáhání dlužných pohledávek za členem SVJ z titulu neuhrazených záloh na správu domu a podobných pohledávek jednotlivé a v současné době tak jsou často tato řízení, při předkládání k rozhodnutí o věcné příslušnosti, neúměrně protahována.

Dovolíme si vyslovit názor, že v citovaných případech by měly rozhodovat v prvním stupni soudy okresní.

V prvé řadě se domníváme, že v těchto věcech nejde o obchodní spor. SVJ je způsobilé vykonávat práva a zavazovat se pouze ve věcech spojených se správou, provozem a opravami společných částí domu, není však podnikatelem ani neprovozuje podnikatelskou činnost. SVJ je oprávněno činit právní úkony, především uzavírat smlouvy ve věcech předmětu své činnosti podle zákona o vlastnictví bytů, zejména k zajištění dodávky služeb spojených s užíváním jednotek, pojištění domu, nájmu v případech nájmu společných částí domu a dále k nájmu jednotek ve spoluvlastnictví všech vlastníků jednotek. SVJ se zapisuje do rejstříku společenství vlastníků vedeného soudem určeným zvláštním zákonem k vedení obchodního rejstříku, nezapisuje se však do rejstříku obchodního. Zákon o vlastnictví bytů pak ve svém ustanovení § 3 uvádí, že pokud tento zákon nestanoví jinak, práva a povinnosti vlastníků budov a práva a povinnosti spoluvlastníků domu a vlastníků jednotek (dále jen „vlastník jednotky“) upravuje občanský zákoník.

Ustanovení § 9 odst. 3 písm. u) OSŘ, resp. dříve písm. w), bylo do OSŘ vtčeno zákonem č. 216/2005 Sb., v souvislosti s novelou obchodního rejstříku. Toto ustanovení sice uvádí, že krajské soudy dále rozhodují v obchodních věcech jako soudy prvního stupně ve věcech jednání shromáždění společenství vlastníků jednotek a sporů z toho vzniklých, avšak dovolueme si namítnout, že toto ustanovení není aplikovatelné na řízení o vymáhání dluhu člena

SVJ. Důvodová zpráva k zákonu č. 216/2005 Sb., který toto ustanovení do OSŘ vtčel, se k tomuto ustanovení nikterak nevyjadřuje, přestože se jednalo o ustanovení zcela nové. Domníváme se, že záměrem konstrukce tohoto ustanovení, v souvislosti s obecnými koncepcemi řízení, která jsou svěřována k rozhodování v prvním stupni soudům krajským, bylo světit jim rozhodování v prvním stupni pouze o věcech, které se týkají věci jednání shromáždění SVJ, a ve sporech z tohoto jednání vzniklých přímo, tedy např. spory o neplatnost hlasování, určení neplatnosti přijatého usnesení či neplatnosti volby, neplatnosti výše určených záloh apod. Vymáhání dluhu člena SVJ vůči SVJ z titulu neuhrazených záloh na poskytované služby, dle našeho názoru, již není vztahem přímo s jednáním shromáždění SVJ a sporů z toho vzniklých souvisejícím. Jedná se o vztah odvozený, vztah, ve kterém vlastník bytu neuhradil předepsané zálohy, na které je povinen přispívat.

Domníváme se, že výše uvedený postup automatického přenosu věcné příslušnosti na krajské soudy při vymáhání tohoto typu pohledávek za členem SVJ by zbytečně zahlcoval krajské soudy a v podstatě by se i vymykal procesní koncepci uspořádání prvostupňové věcné příslušnosti, kdy krajské soudy by měly rozhodovat v prvním stupni řízení, která se vyznačují větší složitostí, specializací a kdy je třeba těmto řízením věnovat větší míru odborné péče. Máme za to, že takovým řízením rozhodně není spor, jehož prvotní podstatou je nedoplatek na předepsaných zálohách dle rozhodnutí shromáždění SVJ, případně dluh na jiných službách poskytovaných SVJ. Závěrem lze dodat, že v dnešní době mnoho okresních soudů v těchto sporech rozhoduje, přestože je tento postup v rozporu s názorem Nejvyššího soudu vysloveným v rozhodnutí ze dne 26. 10. 2011 pod sp. zn. 29 Cdo 37/2011.

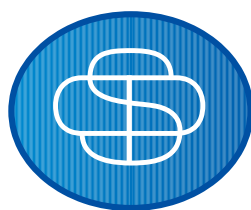
V současné době je tedy věcná příslušnost posuzována nejednotně, a to v Čechách tak, že příslušným ve zmíněných sporech v prvním stupni je krajský soud dle § 9 odst. 3 písm. u) OSŘ a na Moravě tak, že příslušným v prvním stupni je soud okresní, vycházející z ustanovení § 9 odst. 1 OSŘ. ●

Mgr. Gabriela Hájková, advokátka
Mgr. Ladislav Preclík, advokátní koncipient
Advokátní kancelář Perthen, Perthenová,
Švadlena a partneři s.r.o.

Poznámky

[1] Občanský soudní řád I – komentář, Drápal, Bureš a kolektiv, 1. Vydání, C. H. BECK, 2009

PPS
advokáti

Hradec Králové | Praha | Vysoké Mýto | Rychnov nad Kněžnou | Kolín

- Obchodní závazkové vztahy, e-commerce, obchodní právo mezinárodní
- Zakládání a přeměny obchodních společností, koncernové právo, fúze a akvizice, Due Diligence
- Právo ochrany obchodní firmy, hospodářská soutěž, ochrana proti nekalé soutěži
- Právo veřejných zakázek, koncesí a veřejných podpor
- Živnostenské právo
- Mediální právo, reklama
- Likvidace a restrukturalizace, insolvenční právo
- Autorské právo, ochranné známky, ochrana osobnosti a osobních údajů
- Občanskoprávní závazkové vztahy
- Převody a správa nemovitostí, bytová problematika a developerské projekty
- Rodinné právo
- Právo ve zdravotnictví
- Stavební právo, právo životního prostředí a odpadového hospodářství
- Municipální právo, právo veřejné správy
- Evropské právo
- Právo správního a daňového řízení
- Trestní právo, přestupkové právo
- Vymáhání pohledávek
- Přednášková činnost a školení
- Činnost rozhodců

VELMI DOPORUČOVANÁ
REGIONÁLNÍ KANCELÁŘ

Advokátní kancelář Perthen, Perthenová, Švadlena a partneři s.r.o.

www.ppsadvokati.cz | pps@ppsadvokati.cz

Jsme členy mezinárodní asociace AEA
(The European Association of Attorneys)

www.aeuropea.com

Možné důsledky nové právní úpravy pracovnělékařských služeb pro praxi

Zkoumanou právní úpravu představuje zejména zákon o specifických zdravotních službách, z. č. 373/2011 Sb. v aktuálním znění (dále jen „zákon“), který byl novelizován zákonem č. 47/2013 Sb., právní úprava pracovnělékařských služeb byla dále doplněna zákonem předvídanou vyhláškou Ministerstva zdravotnictví, vyhláška č. 79/2013 Sb. (dále jen „vyhláška“).

Přestože oproti stávající úpravě došlo k odstranění její dosavadní roztržitosti, lze s ohledem na odbornou diskuzi předpokládat, že ani zvolený způsob právní úpravy nezůstane bez aplikačních obtíží, s ohledem na jeho komplikovanost a nejednoznačnost některých pojmů. Tento článek si bere za cíl stručně představit novou právní úpravu pracovnělékařských prohlídek a upozornit na některá úskalí nové právní úpravy při její aplikační praxi.

Pracovnělékařskými službami se rozumí ve smyslu § 53 zákona:

- pracovnělékařské prohlídky;
- poradenství zaměřené na ochranu zdraví při práci, školení v poskytování první pomoci; a
- pravidelný dohled na pracovištích.

Oproti dřívější úpravě upravuje zákon a vyhláška pět kategorií lékařských prohlídek:

Vstupní lékařské prohlídky

- hradí uchazeč o zaměstnání (není-li dohodnuto jinak, či nestanoví-li tak zákon), pokud zaměstnavatel uchazeče přijme, náklady na vstupní prohlídku mu nahradí;
- není vyžadována u dohod konaných mimo pracovní poměr, s výjimkou prací rizikových, či v případě pochybností

o zdravotní způsobilosti uchazeče (novela z. č. 47/2013 Sb.);

- se nevztahují na právní vztahy statutárních orgánů a jejich členů, nejde o pracovněprávní vztahy;
- zákonná fikce zdravotní nezpůsobilosti (§ 59 odst. 2 zákona).

Periodické lékařské prohlídky

- pro pracovní poměr jsou nařizovány dle zákonných ustanovení, periodicita prohlídek je dána s ohledem na kategorizaci vykonávaných prací, dále s ohledem na věk zaměstnance;
- pro dohody o pracích konaných mimo pracovní poměr se tyto prohlídky neprovádějí, to neplatí, jde-li o práci prováděnou opakovaně a tato doba přesáhne lhůtu pro provedení periodické prohlídky a zaměstnavatel provádění těchto prohlídek vyžaduje. Opakované práce je nutno vykládat extenzivně, nejen jako bezprostředně na sebe navazující práce;^[1]
- jsou odlišné od prohlídek osob pracujících v noci nařizovaných na základě zákoníku práce.

Mimořádné lékařské prohlídky

- provádí se při podezření na změnu zdravotní způsobilosti.

Výstupní lékařské prohlídky

- se primárně provádí ve smyslu ust. § 13 odst. 1 vyhlášky pouze na základě žádosti zaměstnance, nebo pokud tak stanoví zákon;
- v důsledku znění výše uvedeného ustanovení se budou výstupní lékařské prohlídky v praxi vyskytovat pravděpodobně pouze výjimečně.

Následné lékařské prohlídky

- provádí se po skončení rizikové práce;
- zaměstnavatel výše zaměstnance se žádostí o provedení prohlídky, a to i když v té době pracovní poměr skončil.

Na závěr si dovoluji ještě několik poznámek týkajících se sankcí za nedodržení výše uvedených zákonných podmínek. Chybějící lékařský posudek o zdravotní způsobilosti zaměstnance nemá sice vliv na platnost pracovní smlouvy, avšak nese s sebou riziko uložení pokuty až do výše 2 000 000 Kč za správní delikt ve smyslu ust. §§ 92-93 zákona č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví, podle ustanovení § 25 zákona o inspekci práce, z. č. 251/2005 Sb. by bylo možno uložit pokutu až do výše 300 000 Kč. Zaměstnavatelé by proto měli důsledně dbát na dodržování výše stanovených podmínek. ●

.....
Eva Kratochvílová, právní asistentka
Švehlík & Mikuláš advokáti s. r. o.

ŠVEHLÍK & MIKULÁŠ
 advokáti

Poznámky

[1] Viz k tomu blíže: JUDr. Šubr Bořivoj, JUDr. Bukovjan Petr, Vyhláška o pracovnělékařských službách – poznámky, problémy a souvislosti, In Práce & mzda 5/2013, nakladatelství Wolters Kluwer ČR a. s.

O NOVÉ AUTO SE MŮŽETE STARAT, NEBO SI HO JEN UŽÍVAT

Flexileasing
by Europcar

SVOBODA
VÝJÍMEČNOST
DOBRODRUŽSTVÍ
NEZÁVISLOST

Flexileasing - vaše bezstarostná jízda

žádné starosti s vašimi vozy - vše řešíme za vás
žádné dlouhodobé závazky - maximální flexibilita
až 4x ročně nový vůz - váš komfort a bezpečí
nejnovější modely na trhu - vaše dokonalá image

Zavolejte ještě dnes a naši profesionálové vám vypracují analýzu optimalizace vašeho autoparku ZDARMA, nebo získejte 30% bonus z ceny na tři měsíce jako dárek **pro prvních 30 klientů.**

Volejte na: +420 224 829 243

www.flexileasing.cz

Některé právní aspekty smluv na vývoj a implementaci SW – předání a převzetí plnění

V úvodním článku o některých právních aspektech smluv na vývoj a implementaci SW[1] bylo blíže pojednáno o smluvním typu, předmětu smlouvy a dále o součinnosti objednatele. V tomto navazujícím článku bude blíže pojednáno o procesu předání a převzetí plnění.

Jak již bylo uvedeno i v předchozím článku, ambicí opět není obsáhnout vše, co lze k této části smlouvy na vývoj a implementaci SW napsat, ale podělit se o některé zkušenosti při tvorbě těchto smluv. Případně těm, kteří se této oblasti nevěnují, zmínit některé aspekty, se kterými se setkáváme.

Předání a převzetí plnění v oblasti IT

Fáze předání a převzetí plnění (díla) patří, stejně tak jako u jiných plnění, i v oblasti IT mezi jednu z nejdůležitějších částí smlouvy, jejíž náležitá formulace by měla být věnována dostatečná pozornost. Je to způsobeno zejména tím, že s řádným a včasným předáním plnění je obecně spojeno splnění závazku dodavatele a s ním související vznik jeho nároku na zaplacení sjednané ceny plnění objednatelem. Takto to může vypadat poměrně jednoduše,

nicméně úskalí se skrývá právě v tom, co je u této smlouvy předmětem plnění. Nejedná se totiž o nějaké běžné spotřební zboží, u kterého lze např. jen prostou prohlídkou rozeznat, zda splňuje požadované vlastnosti. Jedná se o předmět plnění, u kterého je potřeba dbát mj. i na jeho dostatečnou specifikaci. Ta zahrnuje nejenom dostatečnou specifikaci činností dodavatele a na ně navazujících výstupů v rámci plnění, ale rovněž dostatečnou technickou specifikaci, která bude obsahovat zejména technické a funkční parametry příslušného SW, který má být vytvořen a implementován, kdy splnění těchto požadavků je potřeba dostatečným způsobem ověřit.

Objednateli k ověření, zda došlo ke splnění závazku druhé smluvní strany, slouží právě procedura (často nazývaná akceptační procedura), při které je prostřednictvím dohodnutých postupů ověřováno, zda předané plnění splňuje smlouvou požadované vlastnosti (funkční apod.). Takovéto ověření splnění závazku je velmi důležité, neboť obecně z obchodního zákoníku vyplývá[2], že dodavateli právo na zaplacení ceny díla vznikne až v okamžiku, kdy je takové dílo řádně provedeno, tj. je bez jakýchkoliv vad a nedodělků. Dle jiného ustanovení obchodního zákoníku pak dílo má vady, jestliže provedení díla neodpovídá výsledku určenému ve smlouvě[3]. Toto pak v praxi může způsobit řadu problémů, resp. odlišných postojů objednatelů a dodavatelů na to, kdy lze závazek dodavatele považovat za splněný, s čímž je spojen vznik nároku dodavatele na uhrazení ceny předmětu plnění (díla). Na straně jedné objednatelé mohou trvat na tom, že jakékoliv vady, byť nepatrné, které nemají dopad na funkčnost dodávaného plnění, způsobí to, že dodavatel nesplnil svůj závazek a tudíž nemá nárok na uhrazení ceny předmětu plnění. Na straně druhé pak dodavatelé, pokud nedostanou zaplacení v situaci, kdy (dle jejich názoru) je toto např. účelově objednatelem oddalováno, mohou jiným způsobem oddalovat předání klíčových částí předmětu plnění. Jakkoliv lze uvést, že nelze dopředu odhadnout, jak bude faktické plnění předmětu smlouvy probíhat, je zcela jistě účelné a vhodné někte-

rá rizika minimalizovat a to mj. dostatečnou smluvní úpravou, což platí i v případě předání a převzetí plnění.

Proces ověřování, tzv. akceptační procedura

V rámci akceptační procedury je ověřováno, zda předávaný předmět plnění odpovídá smlouvou stanoveným specifikacím/požadavkům a to provedením příslušných testů. V některých případech za takovou specifikaci předmětu plnění může být považováno i dodatečné upřesnění v rámci první fáze předmětu plnění (nazvané např. implementační projekt, implementační studie, koncepce architektury, cílový koncept apod.), kdy dochází k detailnějšímu popisu činností/postupů a v některých případech i funkcionality dodaného plnění. I když v rámci takového dodatečného upřesnění rovněž většinou dochází i k detailnější specifikaci samotné akceptační procedury, včetně např. nastavení samotných testovacích plánů atd., jsme toho názoru, že základní pravidla samotné akceptace by měla obsahovat již smlouva samotná.

Proces ověřování řádného provedení díla ostatně upravuje i samotný obchodní zákoník[4], cit.: „Jestliže podle smlouvy má být řádně provedení díla prokázáno provedením dohodnutých zkoušek, považuje se provedení díla za dokončené teprve, když tyto zkoušky byly úspěšně provedeny“. Dle tohoto ustanovení se tedy dílo považuje za dokončené úspěšným provedením dohodnutých zkoušek. Protože však detailnější úprava v obchodním zákoníku chybí, je důležitější smluvní úpravu nepodcenit.

Akceptační proceduru lze považovat za proces ověření smlouvou definovaných[5] a požadovaných vlastností předmětu plnění a to prostřednictvím nastavených kritérií, dle kterých dochází k ověření, zda předávaný předmět plnění byl proveden v souladu se smlouvou, tj. má smlouvou požadované vlastnosti či nikoliv.

Mezi základní pravidla dle našich zkušeností patří zejména:

- popis pravidel průběhu akceptační procedury;
- základní kategorizace vad předávaného plnění; a
- výsledky (stav) provedené akceptační procedury.

V rámci popisu pravidel průběhu akceptační procedury máme na mysli zejména smluvní úpravu otázek typu, kdo akceptační proceduru provádí (objednatel a dodavatel či je to např. nezávislá třetí osoba s příslušnou kvalifikací), v jaké lhůtě je dodavatel povinen plnění k akceptačnímu řízení předávat, v jaké lhůtě je objednatel povinen provést oponentní řízení a seznámit s jeho výsledky dodavatele, po jakých cílech v rámci předmětu plnění se plnění akceptuje, popis povinných náležitostí akceptačního protokolu apod.

V rámci základní kategorizace vad předávaného plnění se pak jedná o rozdělení vad do několika skupin (kategorií) podle jejich závažnosti. Lze se např. často setkat s rozdělením do třech skupin[6] na vady kritické, závažné a ostatní či např. na vady kategorie A, B a C. V této souvislosti je potřeba dbát pozornost zejména na to, aby byla stanovena co nejvíce objektivní definice příslušné skupiny vad, která umožní příslušnou vadu zjištěnou v rámci akceptačního řízení bez větších výkladových potíží přiřadit do konkrétní skupiny vad. Toto je klíčové, neboť kategorizace vad, resp. zařazení vady do konkrétní skupiny, má pak přímý dopad na výsledek akceptačního řízení předávaného plnění a tedy i na posouzení, zda předmět plnění byl splněn řádně a včas. Současně dle nastavené kategorizace vad mohou být někdy upraveny i lhůty pro odstranění vad zjištěných při akceptaci, a to právě podle této kategorizace vad.

V rámci výsledků (stavů) akceptační procedury máme na mysli zejména rozdělení těchto výsledků[7] na výsledek „Akceptováno bez výhrad“ či „Akceptováno s výhradami“ či „neakceptováno“. Jakkoliv je nastavení odvislé od konkrétní praxe, při určení jednotlivých výsledků akceptační procedury je některými klienty preferováno i to, že tyto výsledky jsou provázány s kategorizací vad, a to přes konkrétní počet vyskytujících se vad určité kategorie (např. aby mohlo být akceptováno s výhradou, nesmí se vyskytovat větší počet vad příslušné kategorie, než je stanovený počet apod.). U možných výsledků akceptační procedury je potřeba zejména posoudit, jakou vazbu má konkrétní výsledek akceptačního řízení na splnění závazku dodavatele a s tím související možnost fakturace, resp. při jakém výsledku akceptačního řízení je dodavatel oprávněn

fakturovat. Lze sjednat, což se tak v praxi také převážně objevuje, že za úspěšnou akceptaci dle výše uvedeného členění lze považovat i akceptaci s výsledkem akceptováno s výhradami[8]. V takovém případě není předmět plnění zcela bez vad, kdy dodavatel je sice oprávněn fakturovat, nicméně současně je povinen pod hrozbou smluvních sankcí příslušné vady ve smlouvou určených termínech odstranit. U veřejných zadavatelů, kdy jsou vynakládány veřejné prostředky a v některých případech jsou projekty financovány i z prostředků EU, jsme se v naší praxi nicméně setkali i s tím, že dle pokynu klienta byla fakturace možná toliko s výsledkem akceptační procedury „Akceptováno bez výhrad“, tj. předmět plnění byl bez vad a nedodělků. Současně ze strany dodavatelů je vhodné pamatovat i na to, aby objednatel např. bezdůvodně neoddaloval provedení akceptační procedury či naopak předmět plnění již neuzíval, ačkoliv namítá vady, a z tohoto důvodu stále odmítá uhradit cenu plnění. V těchto případech lze uvažovat např. o fikci úspěšného provedení akceptace za splnění smlouvou stanovených podmínek. Závěrem k této části opětovně uvádíme, že smluvní praxe umožňuje řadu alternativ, a tyto jsou vždy na zvážení dle konkrétního vztahu, který má být smluvně upraven.

Zakončení fáze předání a převzetí plnění

Pokud ověření vlastností předmětu plnění v rámci akceptačního řízení proběhlo úspěšně, dochází také k formálnímu předání a převzetí předmětu plnění. Zde by objednatel měl pamatovat na dostatečnou smluvní úpravu toho, co vše má v rámci předání a převzetí plnění obdržet. Zcela jistě půjde zejména o příslušnou dokumentaci, manuály (návody), osvědčení či jiné doklady a dokumenty, které jsou pro dodané plnění obvyklé či nutné pro účely jeho řádného užívání. S okamžikem předání a převzetí předmětu plnění je také povětšinou spojeno udělení příslušných licenčních oprávnění k dílu, resp. k jeho nehmotné části, je-li dílo autorským dílem ve smyslu autorského zákona[9] a s tím související otázky. Tyto otázky jsou další neméně důležitou částí smluv na vývoj a implementaci SW, a proto si zaslouží pozornost v některém z následujících článků k této problematice.

Závěr

Z výše uvedeného exkurzu do části obsahu smlouvy na vývoj a implementaci SW týkající se předání a převzetí plnění je zřejmé, že se jedná o poměrně specifická smluvní ujednání, která v platné právní úpravě nelze nalézt. Proto je potřeba i u této části smlouvy přistupovat k formulaci příslušných smluvních usta-

novení velmi zodpovědně a důsledně, kam kromě jiného určitě spadá i dostatečná praxe těch, kteří takové smlouvy připravují. Opačný postup by mohl přinést poměrně nepříjemné následky, ať už pro jednu či obě smluvní strany. ●

Mgr. Ondřej Kmoch, advokát

MT Legal s.r.o., advokátní kancelář

Poznámky

- [1] Některé právní aspekty smluv na vývoj a implementaci SW – smluvní typ, předmět smlouvy, součinnost objednatele, EPRAVO.CZ MAGAZINE č. 1/2013
- [2] § 536 a násl. obchodního zákoníku
- [3] § 560 odst. 1 obchodního zákoníku
- [4] § 555 odst. 2 obchodního zákoníku a dle NOZ v § 2607, který rámcově odpovídá úpravě v obchodním zákoníku
- [5] či později v rámci dodatečného upřesnění
- [6] uvádíme pouze pro ilustraci, vždy záleží na konkrétní praxi, kdy členění může být odlišné
- [7] opět uvádíme pouze pro ilustraci, vždy záleží na konkrétní praxi, kdy členění může být odlišné
- [8] toto lze použít zejména pro vady, které nezpůsobují nefunkčnost dodaného plnění, resp. i přes tyto vady je objednatel schopen předané plnění užívat ke smluvenému účelu
- [9] počítačový program (SW) se dle § 2 odst. 2 autorského zákona § považuje za dílo, je-li původní v tom smyslu, že je autorovým vlastním duševním výtvořem

K umoření blankosměnky

V případě řízení o umoření blankosměnky, ve které není vyplněn údaj splatnosti, se nepoužije speciální dvouměsíční lhůta pro zveřejnění usnesení soudu a předložení umořované listiny jako u „běžných“ směnek, ale obecná jednoletá lhůta určená pro umořování ostatních listin.

Podle § 185m odst. 3 občanského soudního řádu platí, že „je-li umořována směnka nebo šek, stanoví soud v usnesení podle odstavce 2 lhůtu dvou měsíců a současně zakáže, aby podle umořovaných listin bylo placeno.“

Podle § 185m odst. 4 občanského soudního řádu se pak „lhůta podle odstavce 3 počítá, není-li umořovaná listina ještě splatná, od prvního dne její splatnosti. Jestliže je umořovaná listina již splatná, počítá se tato lhůta ode dne vyvěšení usnesení.“

Blankosměnka, ve které není vyplněn údaj splatnosti, není dosud splatná a dvouměsíční lhůta dosud nemohla začít běžet. Pokud by soud postupoval striktně podle § 185m odst. 4 občanského soudního řádu a aplikoval ho i na blankosměnky, ve kterých lhůta splatnosti není uvedena, nebylo by možné blankosměnku nikdy umořit, protože lhůta pro předložení blankosměnky nezačne nikdy běžet.

Zvláštěností blankosměnky a hospodářským důvodem její oblíbenosti je možnost jejího použití i po době přesahující promlčecí lhůty. V zájmu právní jistoty subjektů, kterých se blankosměnka nějak týká, je však nutné v případě její ztráty nebo zničení postavit právní vztahy těchto subjektů najisto.

Účelem umoření blankosměnky je poskytnout ochranu hmotněprávnímu nároku spojenému se ztracenou nebo zničenou blankosměnkou tím, že výrokem o umoření budou navrhovateli zachována práva ze ztracené blankosměnky. Současně může být jejím umořením sníženo riziko jejího zneužití třetí osobou, která získá kontrolu nad směnkou protiprávně (v případě její ztráty či zničení).

Z výše uvedených důvodů je zřejmé, že je dán silný právní zájem zúčastněných subjektů, aby umoření blankosměnky bylo možné. Jestliže však není možné její umoření podle speciálního ustanovení o umoření „běžných“ směnek, jak je vyloženo výše, je na umořování blankosměnek nutno aplikovat obecné ustanovení § 185m odst. 2 občanského soudního řádu o umořování ostatních listin, které stanoví jednoletou lhůtu pro zveřejnění usnesení soudu.

Blankosměnka navíc z právního hlediska není ještě směnkou, ale pouze jejím neúplným zárodkem. Právní řád však její existenci na několika místech předvidá a za určitých okolností s ní zachází jako s listinou, kterou je třeba předložit k uplatnění práva (např. Čl. I § 10 zákona směnečného a šekového).

Z výše uvedených důvodů bude tedy usnesení soudu o umoření blankosměnky obsahovat v souladu s § 185m odst. 2 občanského soudního řádu výzvu, aby se ten, kdo má blankosměnku, přihlásil do jednoho roku (a nikoliv do dvou měsíců) od vydání usnesení u soudu. ●

Mgr. Viktor Pakosta, advokát
Haškovcová&Co.

HAŠKOVCOVÁ&CO.
Advokáti | Attorneys at Law

Podobně jako příroda i my v Kubištová & Co věříme jen v **užitečná** spojení. Jen taková mohou v čase **obstát** a **rozvinout** se do nových, neočekávaných forem. Jen taková stojí v **základech tradic**. Jen taková budou **oceněna jako silná**. Advokátní kancelář **Kubištová & Co** je právní společností právě takových **spojení**.

Tel: +420 28385 2288

E-mail: barbora.doleckova@kubistovaco.cz

www.kubistovaco.cz

Tím správným směrem ve všech oblastech práva...

Je příjemné, když všechny věci v životě do sebe vzájemně zapadají tak, že ani nepostřehneme, že se dějí. Naším posláním je přinášet tento pocit v oblasti práva našim klientům. Vysoká odbornost a profesionalita, spolu se silným zázemím a rozsáhlou praxí jsou potom zárukou toho, že vše co děláme, jde tím správným směrem.

Klademe důraz na **VYSOKOU PŘIDANOU HODNOTU NAŠICH PRÁVNÍCH SLUŽEB** poskytovaných tuzemské i mezinárodní klientele.

Specializujeme se zejména na následující oblasti práva:

- obchodní a občanské právo
- právní vymáhání a správu pohledávek
- právní vztahy s mezinárodním prvkem
- medicínské a farmaceutické právo
- právo duševního vlastnictví
- pracovní právo

Našimi přednostmi jsou komplexní a strategický přístup k řešení právních případů, vysoká úroveň právní analýzy, mezinárodní zkušenosti a poskytování právních služeb v českém i anglickém jazyce na ekvivalentní úrovni.

K předkupnímu právu jako prostředku zajištění závazkového vztahu

Předkupní právo jako vedlejší ujednání při kupní smlouvě upravuje jednak stávající občanský zákoník (zákon č. 40/1964 Sb., v platném znění (dále jen „OZ“)), jednak též nový občanský zákoník (zákon č. 89/2012 Sb., v platném znění (dále jen „NOZ“)). Zřízením zástavního práva za účelem zajištění pohledávky se na počátku letošního roku zabýval Nejvyšší soud ČR ve svém rozsudku sp. zn. 21 Cdo 3472/2011 ze dne 22. ledna 2013.

V předmětném rozsudku Nejvyšší soud řešil spor dvou účastnic, které spolu za účelem vybudování areálu rodinných domků uzavřely smlouvu o půjčce, k jejímž přílohám mimo jiné patřily smlouva o dalším postupu, smlouva o zřízení předkupního práva a smlouva o zřízení zástavního práva. Žalovaná poskytla žalobkyni bezúročnou půjčku, která měla být splacena převodem určité části areálu za stanovenou kupní cenu. Dále bylo dohodnuto, že okamžikem rozdělení areálu na jednotlivé stavební parcely dojde k výmazu zástavního a předkupního práva k pozemku areálu a bude ve prospěch žalované zřízeno

zástavní a předkupní právo nové, a to k té části areálu, která má být převedena za účelem splacení půjčky. Žalovaná ovšem smlouvu o zřízení nových práv neuzavřela. Žalobkyně se proto mimo jiné domnívala, že původní zástavní právo rozparcelováním pozemku zaniklo, protože bylo zřízeno na dobu určitou, a že smlouva o zřízení předkupního práva je neplatná dle § 39 OZ, jelikož byla uzavřena v rozporu s účelem předkupního práva.

Nejvyšší soud se nejprve zabýval otázkou práva zástavního a došel k závěru, že vzhledem k jeho akcesoritě vůbec nevzniklo, jelikož nevznikla ani zajišťovaná pohledávka. Předmětná „smlouva o půjčce“ nebyla platně uzavřena, neboť se nejedná o smlouvu dle § 657 OZ, ale o smlouvu nepojmenovanou dle § 269 odst. 2 zákona č. 513/1991 Sb., obchodního zákoníku, v platném znění, jejíž podstatnou náležitostí je dostatečně určený předmět závazku smluvních stran, ke kterému nedošlo.

Dále se soud zabýval otázkou nastolenou žalobkyní, a to zda je možné sjednat i jiný způsob zajištění závazku, než jaký je uveden v právních předpisech, konkrétně zda je možné k tomuto účelu sjednat právo předkupní.

Předkupní právo je upraveno v § 602 a násl. OZ, a přestože je umístěno v oddíle nazvaném vedlejší ujednání při kupní smlouvě, může být sjednáno i pro případ jiného zcizení. Toto právo náleží tomu, kdo prodá věc s výhradou, že ji kupující při úmyslu prodat nabídne ke koupi nejprve prodávajícímu, popř. třetí osobě, v jejíž prospěch bylo právo ujednáno. Kupující, vlastník věci, smí věc prodat jiné osobě, jen jestliže předkupní právo zanikne. Předkupní právo je běžně sjednáváno jako právo závazkové, tzn. neprevoditelné, působící jen mezi smluvními stranami, lze ho však sjednat i jako právo věcné, které může přecházet na právní nástupce oprávněného a které odmítnutím nabídky ke koupi oprávněným nezaniká.

Pokud dojde k porušení předkupního práva věcnéprávní povahy, má oprávněný právo domáhat se na nabyvateli, aby mu věc nabídl

ke koupi, anebo mu předkupní právo zůstane zachováno. Při porušení závazkového předkupního práva se oprávněný může na povinném domáhat náhrady škody vzniklé prodejem věci třetí osobě (srov. rozsudek Nejvyššího soudu sp. zn. 31 Cdo 4308/2009 ze dne 15. června 2011).

V analyzovaném rozsudku mělo předkupní právo sloužit k zajištění pohledávky žalované. Dle názoru Nejvyššího soudu předkupní právo k tomuto účelu sloužit nemůže, jelikož úhrada půjčky jejím započtením na kupní cenu prodávané věci je podmíněna jejím prodejem a dodržením sjednaných podmínek předkupního práva. Uskutečnění daného prodeje ale plně závisí na vůli vlastníka věci, resp. na „vytvoření právního prostoru k uplatnění započtení na kupní cenu“, neboť § 603 odst. 3 OZ v případě porušení předkupního práva toto uspokojení z pohledávky neumožňuje. Závěrem Nejvyššího soudu tedy je, že „zřízení předkupního práva samo o sobě neskýtá (a z jeho povahy vyplývá, že ani nemůže poskytnout) možnost uspokojení pohledávky oprávněného za povinným z prodávané věci.“

V § 2140 až 2149 NOZ je předkupní právo podle vzoru německé právní úpravy rozpracováno sice podrobněji, a to se snahou napravit nedostatky současné úpravy vedoucí k různé interpretaci tohoto institutu. Celková koncepce předkupního práva však vychází ze stávající právní úpravy, a proto se dá předpokládat, že tento výklad Nejvyššího soudu bude použitelný i po nabytí účinnosti NOZ. ●

.....
Michaela Krausová
 Weinhold Legal, v. o. s.

WEINHOLD LEGAL

Výživné mezi manžely a mezi rozvedenými manžely

Jak vyplývá z praxe, existuje mezi veřejností poměrně jasná představa o existenci a pravidlech výživného pro děti, méně se však již ví o pravidlech výživného mezi manžely a zejména pak mezi rozvedenými manžely. Následující řádky tak ve stručnosti popisují, jak na uvedenou problematiku pohlíží zákon a soudní judikatura.

Otázka výživného je upravena v zákoně č. 94/1963 Sb., o rodině, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „ZOR“). Předpokladem pro uplatnění vyživovací povinnosti mezi manžely je tedy nejen fakt, že jeden z manželů není schopen zajišťovat své potřeby, ale i fakt, že oba jsou schopni zajišťovat své potřeby, ale v rozdílné míře.

Výživné mezi manžely

Podle ust. § 91 ZOR mají manželé vzájemnou vyživovací povinnost po dobu trvání manželství, a to i tehdy, pokud spolu nežijí. Pokud tato povinnost není manželem plněna dobrovolně, lze podat soudu návrh na určení vyživovací povinnosti s tím, že soud při stanovení povinnosti přihlédne k tomu, aby hmotná a kulturní úroveň obou manželů byla zásadně stejná. Při určení výše výživného vychází soud nejen z výše příjmů obou účastníků, ale i z jejich osobních a majetkových poměrů (hodnoty nemovitého

a movitého majetku), dosažené životní úrovně, stylu života i ze skutečnosti, jestli se povinný bez důležitého důvodu nevzdal majetkového prospěchu či zaměstnání.[1] V citovaném případě soud posuzoval výživné pro manželku za dobu, kdy probíhalo rozvodové řízení a manželka již žila odděleně od manžela, přičemž soud shledal, že majetkové poměry manžela byly v předmětném období nadstandardní, zatímco poměry manželky, toho času evidované na Úřadu práce, neodpovídaly této úrovni. Soud zároveň přihlédl k tomu, že na tomto odloučení se manželka převážně nepodílela a stanovil tak v poměru k příjmu povinného manžela poměrně vysoké výživné (při příjmu 27 000,- Kč bylo stanoveno výživné ve výši 20 000,- Kč), právě s ohledem na jeho movitý i nemovitý majetek.

Z výše uvedeného pravidla pak zákon připouští výjimku v ust. § 96 ZOR, podle níž výživné nelze přiznat, pokud by to bylo v rozporu s dobrými mravy. O tento případ by se jednalo např. za situace, kdyby manžel, který se domáhá přiznání výživného, byl nucen opustit společnou domácnost z toho důvodu, že byl vykázan v důsledku domácího násilí, či ji opustil dobrovolně pro poměr s jinou osobou.

Výživné pro rozvedeného manžela

Podmínky a rozsah nároku na výživné rozvedeného manžela jsou pak obsaženy v ust. § 92 odst. 1, 2 ZOR, které stanoví: „Rozvedený

manžel, který není schopen sám se živit, může žádat od bývalého manžela, aby mu přispíval na přiměřenou výživu podle svých schopností, možností a majetkových poměrů. Pokud se bývalí manželé na uvedeném nedohodnou, rozhodne soud o výživném na návrh některého z nich; zákon o rodině přitom výslovně stanoví, že tato povinnost předchází vyživovací povinnosti dětí vůči rodičům.

Výživné pro rozvedeného manžela je však nižší, nežli vyživovací povinnost mezi manžely, když na návrh rozvedeného manžela, který není schopen se sám živit, může soud tomuto manželovi přiznat výživné, a to v rozsahu přiměřené výživy. V ust. § 93 odst. 1 ZOR je pak obsaženo tzv. sankční výživné, kdy soud může i rozvedenému manželovi, který se porušením manželských povinností na rozvratu převážně nepodílel a kterému byla rozvodem způsobena závažná újma, přiznat výživné v takovém rozsahu, jako je vyživovací povinnost mezi manžely, tedy v takové výši, aby byla zajištěna stejná kulturní a hmotná úroveň obou rozvedených manželů, avšak nejdéle na dobu 3 let od rozvodu. Při rozhodování o výživném podle § 93 odst. 1 ZOR vychází soud z příčin rozvratu manželství, které byly zjištěny v rozvodovém řízení. Dále se zjišťuje, zda a případně jaká byla rozvedenému manželovi způsobena újma.[2] Z tohoto vyplývá, že nárok na výživné ve vyšším rozsahu může být přiznán pouze u rozvodů, kde je zjišťována příčina rozvratu manželství (nikoli u tzv. „nesporných rozvodů“). Vzhledem k tomu, že se předpokládá, že stav, kdy je rozvodem způsobena závažná újma, pomine, je stanoveno časové omezení vyživovací povinnosti v této výši[3] (oproti výživnému podle ust. § 92 ZOR, které není nijak časově omezené). Po uplynutí této lhůty je však stále možné požadovat, za splnění zákonných podmínek, výživné podle ust. § 92 ZOR.

Jak vyplývá z výše uvedeného, základní podmínkou přiznání výživného pro rozvedeného manžela je, že tento není schopen se sám živit. Tento fakt je třeba posuzovat objektivně; dle judikatury se za stav, kdy se bývalý manžel není schopen sám živit, chápe např. neschopnost pracovat ze zdravotních důvodů či z důvodu péče o dítě, které vyžaduje stálou péči. Naopak např. skutečnost, že rozvedený manžel pobírá invalidní důchod, nepostačuje pro závěr, že není schopen se sám živit; to však neplatí, pokud z tohoto důvodu není schopen uhradit vedle nákladů na stravování také další nezbytné životní potřeby.[4] V tomto ohledu je třeba zdůraznit, že pokud rozvedený manžel pracuje a dostává za svou práci mzdu, ze které je schopen uspokojovat své životní potřeby, není splněn předpoklad neschopnosti sám se živit. [5] Do posouzení schopnosti žít se je třeba přičítat i možné příjmy z výnosů z vlastního majetku. Pokud tedy manžel, který není scho-

pen práce, avšak vlastní majetek, díky kterému je schopen si zajistit vlastní přiměřenou obživu, ať již z jeho výnosů či prodejem, není na místě výživné přiznávat. Na tomto místě je vhodné podotknout, že pokud rozvedený manžel přestane bez vážných důvodů pracovat, přičítá se skutečnost, že zůstal bez výdělků, k jeho tíži a není důvodem pro přiznání výživného.

Vyživovací povinnost je stanovena v rozsahu přiměřené výživy – nejde tedy jen o zajištění nezbytných výdajů na život, ale i dalších životních potřeb, které vyplývají z věku, způsobu života či zdravotního stavu. I zde se při určení vyživovací povinnosti musí uplatnit hledisko dobrých mravů. Pokud by tedy jeden z manželů zapříčinil rozvrat manželství např. svým násilným chováním a následně by se dožadoval přiznání výživného, soud by takový návrh zamítl.

V ust. § 94 ZOR je zakotven zánik práva výživného rozvedeného manžela, podle něž nárok na výživné pro rozvedeného manžela zaniká uzavřením nového manželství nebo smrtí povinného manžela. Zvláštním způsobem zániku vyživovací povinnosti je jednorázové plnění poskytnuté na základě písemné dohody. Tato částka pokrývá veškeré další nároky na výživné, pokud by tedy v budoucnu u oprávněného manžela vznikly podmínky, za kterých by běžně měl nárok na výživné od druhého z rozvedených manželů, nebude mu toto výživné přiznáno. Výhodnost „jednorázového vyplacení“ je třeba posoudit případ od případu, a to zejména s ohledem na možné riziko ztráty schopnosti se živit v budoucnu, s ohledem na schopnost povinného manžela v budoucnu výživné hradit a samozřejmě s ohledem na poskytovanou částku.

Výživné mezi manžely od 1. 1. 2014

Od 1. 1. 2014 bude úprava rodinného práva a tedy i vyživovací povinnosti obsažena v novém občanském zákoníku (§ 697 NOBČZ), který však zásadní změny nepřináší. U výživného mezi manžely se projevuje zásada rovnosti mezi mužem a ženou v manželství, manželé mají nadále vzájemnou vyživovací povinnost v rozsahu, který oběma zajišťuje zásadně stejnou hmotnou a kulturní úroveň a vyživovací povinnost mezi manžely stejně jako nyní předchází vyživovací povinnosti dítěte i rodičů.

Positivní změnou v případě vyživovací povinnosti mezi rozvedenými manžely je upřesnění, že neschopnost rozvedeného manžela sám se živit musí mít původ v manželství nebo s ním mít souvislost. I za splnění této podmínky je třeba posoudit, zda je po něm možné výživné požadovat a vzít v úvahu v zákoně uvedená

kritéria, která se v zásadě neliší od již dnes posuzovaných kritérií (např. neopatření si vhodného zaměstnání, aniž by tomu bránila závažná překážka apod). Obdobná jsou i ustanovení o tzv. sankčním výživném, s doplněním ustanovení o tom, že v případě, že se jeden z manželů dopustil domácího násilí vůči druhému z manželů, nemá v době po rozvodu nárok na výživné v tomto vyšším rozsahu. Obdobně jako v zákoně o rodině je upraven zánik vyživovací povinnosti jednorázovým plněním. Vyživovací povinnost rovněž zaniká uzavřením nového manželství či registrovaného partnerství.

Závěrem je třeba připomenout, že zatímco mezi manžely je vyživovací povinnost jedním ze základních práv a povinností, které mají sebou manželé, jako taková je brána jako samozřejmost, mezi rozvedenými manžely by měla být spíše výjimkou, která řeší zásadní změny v poměrech některého z manželů. Od tohoto výkladu se neodkloní ani nový občanský zákoník, který toto pravidlo naopak zdůrazňuje. ●

JUDr. Ing. Martina Šourková, advokátka
Mgr. Eva Kolářová, advokátní koncipientka
TOMAN, DEVÁTÝ & PARTNEŘI
advokátní kancelář, s.r.o.

Poznámky

- [1] Nález ÚS ze dne 24. 2. 2011, sp. zn. III ÚS 315/11.
- [2] Viz např. rozsudek Krajského soudu v Ostravě ze dne 31. 3. 2003, sp. zn. 57 Co 19/2003.
- [3] Jiří Švestka, Jiří Spáčil, Marta Škárková, Milan Hulmák a kolektiv. Občanský zákoník I, II. 2. vydání, Praha 2009, 444 s.
- [4] Rozhodnutí NS ze dne 10. 8. 1976, sp. zn. 1 Cz 55/76.
- [5] Rozsudek Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 5. 10. 2005, sp. zn. 10 Co 459/2005.

Náhrada škody, poučovací povinnost soudu

Skutečnou škodou mohou být i náklady, které poškozený ze svého majetku vynaložil zbytečně (např. aniž se dostavil s nimi očekávaný výsledek či které musel použít v souvislosti s reparací stavu vyvolaného škodnou událostí). Takovými zbytečnými náklady mohou být i výdaje, které subjekt rybářského práva vynaložil ze svých prostředků na doplnění stavu ryb (zarybnění) ve vodních tocích, k nimž vykonával rybářské právo, byť mu k rybám samotným nespovědilo vlastnické právo.

Smlouva, obcházející zákon

Bylo-li úmyslem obou smluvních stran při uzavření smlouvy dosáhnout výsledku, jenž odporuje zákonu nebo jej obchází, je taková smlouva neplatným právním úkonem podle ustanovení § 39 obč. zák. Námitka, že se nestala okolnost, kterou měl soud dokazováním za zjištěnou, není sama o sobě v dovolacím řízení rozhodná, neboť je nedostatečná z hlediska skutkové podstaty vymezující dovolací důvod podle ustanovení § 241a odst. 3 o. s. ř., jestliže dovoatel dostatečně nepochybně logiku úsudku o tom, co bylo dokazováním zjištěno, eventuálně netvrdí-li, že soud z logicky bezchybných dílčích úsudků (zjištění) učinil nesprávné (logicky vadné) skutkové závěry.

Diskriminace

Teprve poté, co žalobce označí jiné důkazy prokazující jeho diskriminaci spočívající v zařazení do zvláštní školy, nastupuje povinnost

žalovaného vyvrátit žalobcem tvrzenou a zákonem v ustanovení § 133a písm. b) o.s.ř. předpokládanou skutečnost, že zařazení žalobce do zvláštní školy bylo ze strany žalovaného motivováno (zakázanou) pohnutkou, spočívající v příslušnosti žalobce k etnické skupině Romů. Jestliže by se žalovanému nepodařilo vyvrátit, že rozhodujícím důvodem pro zařazení žalobce do zvláštní školy byla jeho etnická příslušnost, bylo by možné přijmout závěr o protiprávnosti jednání žalovaného v posuzovaném období, opravňující – za splnění dalších podmínek – úvahu o odpovědnosti žalovaného za zásah do osobnostních práv žalobce.

Zpětná účinnost právních předpisů

U pracovněprávních vztahů, které vznikly v době do 31. 12. 2006, se podle zákona č. 262/2006 Sb. posuzuje zejména jejich změna nebo zánik, k němuž dochází na základě pracovněprávních úkonů nebo jiných pracovněprávních skutečností, které byly učiněny (nastaly) počínaje dnem 1. 1. 2007. Práva a povinnosti, odvozené ze základních pracovněprávních vztahů (individuální pracovněprávní závazky), založených v době do 31. 12. 2006, se řídí dosavadní právní úpravou, jestliže v době do 31. 12. 2006 také vznikly, i když přetrvávají po 31. 12. 2006; podle zákona č. 262/2006 Sb. se posuzují tehdy, jestliže ze základního pracovněprávního vztahu, založeného v době do 31. 12. 2006, vznikl (odvozený) pracovněprávní závazek až v době od 1. 1. 2007. Z ustanovení § 364 odst. 2 zák. práce je třeba za použití zásad nepravé retroaktivity dovodit, že veškeré pra-

covněprávní úkony a jiné pracovněprávní skutečnosti, které byly učiněny (nastaly) v době do 31. 12. 2006, se v době počínaje dnem 1. 1. 2007 posuzují podle dosavadní právní úpravy a že posouzení podle dosavadních právních předpisů nebrání ani to, mají-li jejich účinky nastat (zčásti nebo výlučně) až v době od 1. 1. 2007.

Neplatnost právního úkonu

Není-li ještě rozhodnuto o žalobě zaměstnance na určení neplatnosti rozvázání pracovního poměru, může se sice zaměstnanec domáhat žalobou dospělých nároků na náhradu mzdy, nemůže však z důvodu jejího nevyplacení rozvázat pracovní poměr okamžitým zrušením podle ustanovení § 56 písm. b) zák. práce.

Exekuce a prodej nemovitosti

Z přiměřeného užití ustanovení § 335 odst. 2 o.s.ř. vyplývá, že v exekučních řízeních, jejichž předmětem by byl prodej těžce nemovitosti, nemůže vzniknout překážka litispendence. Představuje-li „pravomocné rozhodnutí o nařízení výkonu rozhodnutí“ v exekučním řízení „vydaný a řádně doručený exekuční příkaz“ a je-li „návrhem dalšího oprávněného na nařízení výkonu rozhodnutí prodejem těžce nemovitosti“ (z pohledu přiměřeného užití ustanovení § 335 odst. 2 o.s.ř.) usnesení soudního exekutora o tom, že oprávněný z tohoto (jiného) exekučního řízení přistupuje do dřívějšího (jiného) exekučního řízení jako další oprávněný, je nepochybné, že o prodeji těžce nemovitosti nemůže současně probíhat více exekučních řízení, v nichž by vydanými a řádně doručenými exekučními příkazy byl nařízen prodej stejné nemovitosti; totéž

Inkaso pohledávek

Software pro automatizované soudní
i mimosoudní vymáhání pohledávek

Inkaso pohledávek[®]

- Hromadné podávání návrhů na elektronický platební rozkaz
- Hromadné generování tiskových výstupů
- Insolvenční rejstřík
- Datové schránky
- Elektronické bankovníctví
- Propracovaný reporting

VELKÉ BYTY

ZA MALÉ CENY

PRODÁNO
70%
BYTŮ

ATRAKTIVNÍ A PROSTORNÉ BYTY

- v centru města

UNIKÁTNÍ SOUKROMÝ PARK

- plný zeleně s dětskými hřišti

RECEPCE A OSTRAHA

- pro Vaše pohodlí a bezpečí

CENY OD 55.000 Kč/m²

- včetně parkování, sklepa a terasy

DALŠÍ INFORMACE NALEZNETE NA:

www.centralparkpraha.com

PARK PRAHA

platí, je-li předmětem exekučních řízení stejný spoluvlastnický podíl na nemovitostech.

Likvidace obchodní společnosti

Ustanovení § 4 odst. 1 písm. d/ zákona č. 125/2008 Sb., o přeměnách obchodních společností a družstev nelze vykládat jinak než tak, že dovoluje, aby soud zrušil své rozhodnutí o zrušení obchodní společnosti nebo družstva, (pouze) jde-li o společnost nebo družstvo, které provádí přeměnu. Nejde-li o přeměnu, revokace rozhodnutí soudu o zrušení obchodní společnosti nebo družstva (jinak než prostřednictvím řádných či mimořádných opravných prostředků) zákonem upravena, a tudíž ani dovolena, není.

Odstupné

Poskytování odstupného při rozvázání pracovního poměru zaměstnavatelem může být – na rozdíl o právní úpravy poskytování odstupného účinné do 31. 12. 2006 – upraveno (způsobem uvedeným v ustanovení § 2 odst. 2 zák. práce) odchylně od zákona, bude-li tím založeno právo zaměstnance na odstupné v dalších případech (z jiných důvodů), než které jsou zákonem stanoveny (vypočteny v ustanovení § 67 odst. 1 zák. práce).

Nepřiměřená délka řízení

Jiné okolnosti, zdůrazňující intenzitu poškozeným utrpěné újmy, mohou spočívat i v tom, že je nesprávným úředním postupem, spočívajícím v nepřiměřené délce řízení, porušeno nejen jeho právo na projednání věci v přiměřené lhůtě, ale i jiné základní právo.

Uzavírání smlouvy

Obligační účinky kupní nebo jiné smlouvy o převodu vlastnictví k nemovitosti představují předpoklad, aby nastaly (mohly nastat) její účinky věcné (věcněprávní), bez účinků oblihačních nevznikají (nemohou vzniknout) ve vztahu ke smlouvě účinky věcné (věcněprávní); účinky oblihační jsou jedním z předpokladů pro účinky věcné.

Neplatnost rozhodčí doložky

Neobsahuje-li rozhodčí smlouva přímé určení rozhodce ad hoc, resp. konkrétní způsob jeho určení, a odkazuje-li na „rozhodčí řád“ vydaný právnickou osobou, která není stálým rozhodčím soudem zřízeným na základě zákona, je taková rozhodčí smlouva neplatná podle § 39 obč. zák. pro rozpor se zákonem. Eurokonformní výklad ustanovení zákona o rozhodčím řízení ve znění účinném do 31. března 2012 ve spotřebitelských věcech vyžaduje, aby byla

platnost rozhodčí doložky v soudním řízení přezkoumávána z úřední povinnosti i v případě, kdy spotřebitel neplatnost rozhodčí doložky v řízení před rozhodci nenamítá.

Průtahy v řízení, odpovědnost státu za škodu

V případech dosud neskončeného trestního řízení nemůže soud rozhodující v občanském soudním řízení zpravidla spravedlivě určit vhodnou formu nápravy podle § 31a odst. 2 podle zákona č. 82/1998 Sb., tj. buď samotné konstatování porušení práva, nebo finanční kompenzaci v penězích, neboť dosud není postaveno na jisto, zda poškozenému nebude jiná forma kompenzace poskytnuta v samotném trestním řízení. Výjimku mohou představovat případy vyžadující zohlednění okolností subjektivní povahy, např. vysoký věk či vážná nemoc poškozeného, které by snižovaly reálnou možnost jeho kompenzace.

Plné texty naleznete na www.epravo.cz v sekci „Soudní rozhodnutí“

Náhrada za ztrátu na výdělku

Učiní-li soud závěr, že zaměstnanci přísluší náhrada za ztrátu na výdělku podle ustanovení § 386 odst. 1 věty druhé zák. práce, je zjištění o tom, zda by byl nadále zaměstnán u téhož nebo u jiného zaměstnavatele, významné jen z pohledu výše náhrady.

Náhrada škody zaměstnancem

Z platebního výměru finančního úřadu o dovod za porušení rozpočtové kázně, vydaného podle ustanovení § 44a zákona č. 218/2000 Sb. (ve znění pozdějších předpisů), soud v občanském soudním řízení vychází jen tehdy, posuzuje-li u příjemce platebního výměru (nebo jeho právní nástupce), zda jednání popsané v rozhodnutí představuje porušení rozpočtové kázně. Zkoumá-li však v občanském soudním řízení jako předběžnou nebo meritorní otázku to, zda došlo k porušení rozpočtové kázně ve vztahu k zaměstnanci příjemce platebního výměru (jeho právního nástupce) nebo vůči někomu jinému, není soud tímto rozhodnutím finančního úřadu vázán a všechny rozhodné okolnosti je oprávněn (a povinen) posoudit sám.

Krádež

Pro posouzení znaku „takový čin“ podle § 205 tr. zákoníku není třeba, aby u činu, ke kterému

je zpětnost vztahována, si obviněný vlastní rukou pouze jako pachatel nebo spolupachatel věc z cizího majetku přisvojil jejím zmocněním. Třebaže znak „takový čin“ není v trestním zákoníku definován, lze opodstatněně usuzovat, že podmínky pro jeho naplnění nejsou nastaveny tak striktně, jako je tomu např. u pokračování v trestném činu (§ 116 tr. zákoníku), kde se mimo jiné vyžaduje, aby jednotlivé dílčí útoky naplňovaly skutkovou podstatu stejného trestného činu. Logicky nabízí také širší možnosti výkladu, než kdyby bylo použito slovní spojení „tento čin“. Skýtá se tak možnost podchytit i jednání, které svou povahou a významem typické znaky spojované s krádeží nese. Vedle jednání vykazujícího znaky vývojového stadia přípravy či pokusu trestného činu krádeže lze za „takový čin“ považovat i účastenství na tomto trestném činu, zvláště ve formě pomoci.

Zastavení výkonu rozhodnutí

Bez ohledu na to, že povinný nepodal námítky proti směrnému platebnímu rozkazu, je exekuce v rozporu s procesními principy (majícími podklad v právu hmotném – trestním zákoně), jež ovládají řízení o výkon (exekuci), i v rozporu s účelem výkonu (exekuce), když oprávněný docílil vydání exekučního titulu na základě předložené směnky, k jejímuž podpisu donutil povinného jednáním kvalifikovaným jako trestný čin vydírání a trestný čin omezování osobní svobody.

Odporovatelnost a pracovní právní vztahy

Ustanovení § 42a občanského zákoníku upravující odporovatelnost právním úkonům s ohledem na úplnou samostatnost pracovního práva vůči jiným právním odvětvím a nepřijetnost analogického použití ustanovení občanského zákoníku na pracovní právní vztahy na pracovní právní úkony nedopadalo a v zákoně č. 65/1965 Sb. (ve znění pozdějších předpisů) a ani v jiném pracovní právním předpisu nebylo stanoveno, že by soud mohl určit, že zaměstnavatelovy nebo zaměstnancovy pracovní úkony jsou vůči jejich věřiteli právně neúčinné, pokud zkracují uspokojení vymahatelné pohledávky věřitele, a takový právní následek nebylo – s přihlédnutím ke kogentní povaze právní úpravy pracovní právních vztahů – možné stanovit ani dohodou účastníků pracovní právních vztahů.

Akciová společnost a jmenování znalce

Není-li rozhodnutí o jmenování znalce v právní moci, nemůže založit překážku věci pravomocně rozhodnuté ve smyslu § 159a odst. 5 o. s. ř.

Obec a vrácení odstupného

Protože za dosavadního zaměstnavatele je třeba ve smyslu ustanovení § 68 zák. práce považovat rovněž toho, na nějž přešla práva a povinnosti za pracovněprávních vztahů ze zaměstnavatele, který poskytl zaměstnanci odstupné (přejímajícího zaměstnavatele), nástup zaměstnance do zaměstnání u jiné organizační složky státu, než na kterou by v důsledku rozhodnutí o organizační změně přešla práva a povinnosti z pracovněprávního vztahu podle ustanovení § 343 až § 345 zák. práce, nelze z hlediska ustanovení § 68 zák. práce považovat za opětovný nástup k dosavadnímu zaměstnavateli. Stejně tak, kdyby zaměstnanec končil zaměstnání u jedné organizační složky státu a následujícího dne nastoupil u jiné organizační složky státu, nejedná se o změnu pracovního poměru (s výjimkou § 343 a násl. zák. práce), ale o skončení pracovního poměru u jedné organizační složky a vznik nového pracovního poměru u druhé organizační složky. Protože však zákoník práce ani jiný obecně závazný právní předpis neobsahuje obdobnou speciální právní úpravu pro jednotky územní samosprávy, nelze uvedené závěry vztáhnout obdobně na pracovněprávní vztahy, jejichž účastníkem (zaměstnavatelem) je obec (městys, město, statutární město).

Nájem nebytových prostor

Pokud se účastníci nájemního vztahu sjednají na dobu určitou dohodli ohledně skončení nájmu ve smyslu § 676 odst. 1 obč. zák. jinak, nájem neskončí uplynutím doby, na níž byl sjednán, nýbrž skončí ve smyslu jiného ujednání účastníků. Má-li nájem takto skončit na základě jiného ujednání účastníků nájemního vztahu, je z povahy věci vyloučeno, aby se mohl obnovovat ve smyslu § 676 odst. 2 obč. zák.

Mzda

Neunese-li zaměstnanec (žalobce) břemeno tvrzení, že mezi ním a žalovaným zaměstnavatelem byl uzavřen pracovní poměr a že pro zaměstnavatele vykonával práci, nebo důkazní břemeno, jde-li o prokázání toho, že mezi účastníky došlo ke sjednání pracovního poměru, musí rozhodnutí soudu vyznít v jeho neprospěch, aniž by se soud musel dále zabývat pravdivostí tvrzení, která jsou součástí procesní obrany žalovaného zaměstnavatele. Unese-li však zaměstnanec (žalobce) své břemeno tvrzení a důkazní břemeno v tomto směru a zaměstnavatel zároveň neunese břemeno tvrzení, že podle evidence odpracované doby zaměstnanec ve sporném období nepracoval (nevykonával práci), nebo důkazní břemeno tomuto tvrzení odpovídající, pak musí rozhodnutí soudu vyznít naopak v neprospěch zaměstnavatele. Kdyby ovšem zaměstnavatel unesl své břemeno tvr-

zení i důkazní břemeno o tom, že zaměstnanec podle evidence pracovní doby v rozhodném období nepracoval, vyvstává tím pro zaměstnance – má-li mít ve sporu úspěch – povinnost tvrzení, že evidence odpracované doby vedená zaměstnavatelem neodpovídá skutečnosti a že opravdu vykonával pro zaměstnavatele práci, a povinnost označit důkazy potřebné k jeho prokázání.

Žaloba pro zmatečnost

Způsobilým předmětem žaloby pro zmatečnost podle ustanovení § 229 odst. 4 občanského soudního řádu (ve znění účinném do 31. 12. 2012) jsou pravomocná usnesení odvolacího soudu o odmítnutí odvolání nebo o zastavení odvolacího řízení, jejichž důvodem je skutkově nebo právně chybný (v rozporu se zákonem učiněný) závěr o tom, že odvolání muselo být odmítnuto nebo že odvolací řízení muselo být zastaveno.

Plné texty naleznete na www.epravo.cz v sekci „Soudní rozhodnutí“

Bezdůvodné obohacení

Nárok menšinového spoluvlastníka na vydání bezdůvodného obohacení vzniklého většinovému spoluvlastníku zhodnocením jeho spoluvlastnického podílu jinými investicemi (nikoli na nutnou opravu a údržbu) vynaloženými menšinovým spoluvlastníkem, vzniká (mezi spoluvlastníkem investujícím a neinvestujícím) při zániku jejich spoluvlastnického vztahu. K zániku tohoto vztahu může dojít jeho zrušením a vypořádáním rozhodnutím soudu podle § 142 odst. 1 obč. zák., ale také převodem (prodejem nebo darováním) spoluvlastnického podílu kteréhokoliv z těchto spoluvlastníků. Nárok na zaplacení bezdůvodného obohacení je nárokem závazkovým (obligačním), který směřuje vůči osobě, není tedy vázán na spoluvlastnický podíl (nejde o nárok věcně právní). Nemůže tedy – vyjma případů universální sukcese, případného převzetí dluhu – být dlužníkem někdo, kdo nebyl spoluvlastníkem věci v době, kdy k vynaložení nákladu došlo.

Záloha na náklady insolvenčního řízení

Usnesení, jímž insolvenční soud rozhoduje dle § 108 odst. 1 a 2 insolvenčního zákona o uložení povinnosti zaplatit zálohu na náklady insolvenčního řízení není (stejně jako usnese-

ní podle § 108 odst. 3 insolvenčního zákona o zastavení insolvenčního řízení pro nezaplacení zálohy) usnesením „ve věci samé“ a proti usnesení, jímž odvolací soud takové usnesení potvrdil nebo změnil, nelze připustit dovolání.

Náklady řízení

Procesní zavinění ohledně nákladů, jež v dovolacím řízení vynaložil (tím, že se k dovolání vyjádřil) žalovaný, nelze přičítat (dle ustanovení § 243b odst. 4, § 224 odst. 1 a § 146 odst. 2 věty první o. s. ř.) žalobci (neměl-li způsobilost být účastníkem dovolacího řízení v době podání dovolání), nýbrž tomu, kdo ve věci jednal (podal dovolání) bez řádného zmocnění.

Plná moc

Plná moc je jednostranným právním úkonem zmocnitele, který deklaruje třetí osobám, že zmocnil jinou osobu k zastupování a současně tento úkon deklaruje, že mezi zmocnitelem a zmocněncem existuje právní vztah založený dohodou o zastoupení. Ostatní v řízení předložené a provedené důkazy jsou důkazy nepřímé, když smlouva o přidružení vypovídá pouze o pravidlech spolupráce mezi žalobcem a advokátem po dobu její platnosti a její ustanovení nemohou ovlivnit vztah mezi žalobcem a žalovaným.

Pojištění odpovědnosti za škodu

I u odpovědnosti za škodu způsobenou provozem dopravních prostředků se uplatní ustanovení § 441 obč. zák., podle něhož byla-li škoda způsobena také zaviněním poškozeného, nese škodu poměrně, a byla-li škoda způsobena výlučně jeho zaviněním, nese ji sám. Vyjde-li ve sporu o uspokojení postižení nároku České kanceláře pojistitelů (dále jen Kancelář) najevo pochybnost, zda škoda, na jejíž náhradu Kancelář poškozenému poskytla plnění, nebyla způsobena také zaviněním poškozeného, soud si tuto otázku, jež je pro jeho rozhodnutí otázkou předběžnou, nejenže může, nýbrž musí vyřešit, má-li rozhodnout ve věci, ledaže by o takové otázce bylo již vydáno příslušným orgánem rozhodnutí.

Reorganizace

Jestliže dlužník popře nezajištěnou nevykonatelnou pohledávku věřitele poté, co nastaly účinky povolení reorganizace, je na věřiteli popřené pohledávky, aby podal žalobu o určení pravosti, výše nebo pořadí popřené pohledávky nejen proti insolvenčnímu správci (který je dle § 16 odst. 2 insolvenčního zákona účastníkem incidenčního sporu vždy, i když pohledávku při přezkumném jednání sám nepopřel), ale i proti popírajícímu dlužníku.

Janáčkovo nábřeží 51 / Praha 5 / 150 00

tel.: 251 119 311 / fax: 251 119 318 / email: sekretariat@ak-sladek.cz

SLÁDEK & PARTNERS, v.o.s.

advokátní kancelář

www.ak-sladek.cz

Jsme renomovaná advokátní kancelář střední velikosti se sídlem v Praze. V současné době s 25 zaměstanci. Zakladateli společnosti v roce 2003 byli a jejími dosavadními společníky jsou advokáti Mgr. et Mgr. Václav Sládek a Mgr. Iva Sládková

Poskytujeme právní služby ve všech oblastech práva, zejména v oblasti obchodního práva, občanského práva, správního práva, práva cenných papírů, konkursního práva, práva k nemovitostem, bytového a stavebního, práva duševního vlastnictví.

Samostatnou skupinu kanceláře tvoří specialisté na:

- exekuční právo a exekuční řízení
- nemovitosti
- veřejné zakázky

Velká část naší činnosti spočívá v zastupování klientů v řízení před soudy a orgány veřejné správy, a to ve všech stupních, u soudů pak včetně řízení před soudem Ústavním, jakož i zpracování příslušných podání nutných pro řízení před evropským soudem pro lidská práva ve Štrasburku.

SLÁDEK & PARTNERS, v.o.s.

advokátní kancelář

ŠVEHLÍK MIKULÁŠ

advokáti

Obchodní
právo

Fúze
a akvizice

Transakční
a všeobecné
poradenství

Korporátní
restrukturalizace,
správa
pohledávek

Bankovníctví,
finance,
leasing

Tým **28** profesionálů
16 právníků **5** základních
advokátních praxí

Mgr. Ing. Zdeněk Mikuláš
Advokát a partner kanceláře

Specializace na právo obchodních společností, závazkové právo, podnikové fúze, akvizice, korporátní a osobní restrukturalizace, transakce v oblasti blokových prodejů pohledávek. 12 let praxe v pobočce mezinárodní advokátní kanceláře White & Case.

Mgr. Ing. Marek Švehlík
Advokát a partner kanceláře

Specializace na právo obchodních společností se zaměřením na corporate governance a restrukturalizace podniků, civilní a trestní řízení, daňové právo a soutěžní právo. 12 let praxe v pobočce mezinárodní advokátní kanceláře Rödl & Partner.

Vady řízení

Údaj o tom, co je předmětem rozhodnutí soudu, plyne nejen z jeho výroku, nýbrž též z jeho odůvodnění. To platí o to více tam, kde je žalobou uplatněn požadavek na peněžité plnění, neboť v takovém případě nelze z výroku zjistit více, než že je jím přisouzena určitá peněžní částka anebo že žaloba na zaplacení určité peněžní částky byla zamítnuta. Soud v odůvodnění rozsudku uvádí, čeho se žalobce domáhal a z jakých důvodů a jaký soud učinil závěr o skutkovém stavu věci a jak věc posoudil po právní stránce (srov. § 157 odst. 2 větu první o. s. ř.); z toho pak plynou údaje o právním důvodu nároku, o němž bylo rozhodováno. Proto také ustálená soudní praxe běžně připouští, že se tímž výrokem o jediné (souhrnné) peněžní částce rozhoduje též v případech tzv. objektivní kumulace, v nichž je předmětem řízení více různých nároků peněžité povahy, stejně jako v případech, v nichž je žalobou uplatněn nárok jak na jistinu, tak na její kapitalizované (pevnou částkou vyčíslené) příslušenství.

Zástavní právo soudcovské

Pro nařízení výkonu rozhodnutí zřízením soudcovského zástavního práva je rozhodující stav v době zahájení řízení, proto ani změny ve vlastnictví k nemovitostem po podání návrhu na nařízení výkonu rozhodnutí nemohou činit výkon rozhodnutí nepřijatelným. Soud může zastavit výkon rozhodnutí zřízením soudcovského zástavního práva pouze z důvodu, že neměl být nařízen vůbec nebo pro nižší pohledávku.

Osoba blízká

Jestliže je pro posouzení právního úkonu významné, zda k němu došlo mezi osobami blízkými, je nutno vzájemný vztah účastníků právního úkonu posuzovat se zřetelem k okamžiku, kdy byl právní úkon učiněn. O právní úkon, k němuž došlo mezi dlužníkem a osobou jemu blízkou nebo který dlužník učinil ve prospěch této osoby ve smyslu ustanovení § 42a odst. 2 občanského zákoníku, jde proto tehdy, jestliže dlužník a druhá strana byli v postavení osob sobě navzájem blízkých v době, kdy byl právní úkon proveden.

Nedovolená výroba a jiné nakládání s omamnými a psychotropními látkami a s jedy

Pokud jde o množství omamné nebo psychotropní látky (přípravku ji obsahujícího nebo prekursoru), od jehož násobku se odvíjí možnost naplnění znaků charakterizujících jednotlivé rozsahy spáchání trestného činu nedovolené výroby a jiného nakládání s omamnými a psychotropními látkami a s jedy ve smyslu § 283

odst. 2 písm. c), d), odst. 3 písm. c), d) tr. zákoníku, základem by měl být násobek množství účinné látky vymezeného jako množství větší než malé ve smyslu nařízení vlády č. 467/2009 Sb., ve znění nařízení vlády č. 4/2012 Sb. (pátý sloupec v jeho příloze č. 2). Jen v případě, když nelze zjistit přesné množství účinné látky, např. byla-li omamná nebo psychotropní látka již spotřebovaná jejími konzumenty, lze vycházet z celkového množství drogy, kterou pachatel neoprávněně vyrobil, dovezl, vyvezl, provezl, nabídl atd. ve smyslu § 283 odst. 1 tr. zákoníku (třetí sloupec v příloze č. 2 citovaného nařízení vlády), nejsou-li zde pochybnosti o tom, že pachatel vyrobil, dovezl, vyvezl, provezl, nabídl nebo jinak nakládal s drogou v její obvyklé kvalitě.

Plné texty naleznete na www.epravo.cz v sekci „Soudní rozhodnutí“

Policejní provokace

Nelze připustit, aby policie vyvíjela vůči komukoliv přímé aktivity s cílem, aby tento spáchal trestný čin. Rozhodující při zvažování, zda jde o policejní provokaci či nikoli, a specificky toho, zda to byla právě policie, kdo vyvolal spáchání trestného činu, je skutečnost, zda existoval na počátku úmysl pachatele spáchat trestný čin či zda tento pojal pachatel až v důsledku aktivity policie. Nesmí být použito takových metod, jako jsou opakované výzvy, jednání bezprostředně vedoucí jiného k spáchání či dokonání trestného činu, ale i zneužívání přátelství, sympatií nebo podobného druhu náklonnosti, neobvyklých lákadel a příležitostí, poskytnutí záruk nebo přesvědčování, že jeho čin nebude trestně stíhán apod. Stát – a jeho jménem jednající policie – nesmí nikdy nikoho stavět do situace, která se liší od běžného nebo typického způsobu předsevzetí spáchat trestný čin. Připustit nelze ani to, aby policisté aktivně vytvářeli podmínky pro to, aby jimi vytipovaná osoba uskutečnila svůj úmysl trestný čin spáchat, pokud aktivitě policie nepředcházelo její jednání, jímž tento úmysl navenek demonstrovala. Z hlediska toho, zda je na místě považovat určitou aktivitu policie za nepřijatelnou provokaci trestné činnosti, je zásadní posouzení toho, co vedlo osobu, která se následně dopustila trestněprávně postižitelného činu, k jeho spáchání: jestli se rozhodla sama či společně s dalšími spolupachateli nebo zda k jejímu rozhodnutí přispěla skrytá aktivita policie, popř. zda ve chvíli, kdy se s takovou osobou dostal do kontaktu policista, již měla záměr dopustit se určitého konkrétního jednání naplňujícího znaky některého trestného činu.

Dražba

Smysl toho, proč se v dražební vyhlášce uvede odhadnutá nebo zjištěná cena předmětu dražby, je zřejmý; dražební vyhláška představuje jeden z předpokladů, za kterých je možné provést veřejnou dobrovolnou dražbu, a každému, komu se dražební vyhláška doručuje, jakož i všem, kteří se mohou s vyvěšenou dražební vyhláškou seznámit, se tím umožňuje, aby se dozvěděli zjištěnou nebo odhadnutou cenu předmětu dražby, aniž by k tomu museli využívat jiné, často „nezávazné“, zdroje informací. Soud vysloví neplatnost veřejné dobrovolné dražby podle ustanovení § 48 odst. 3 zákona o veřejných dražbách vždy, jestliže žalobu o určení neplatnosti dražby podala osoba, která je k návrhu oprávněna (tj. dlužník, zástavce, vlastník, je-li osobou odlišnou od zástavce, účastník dražby, dražební věřitel nebo navrhovatel dražby), směřuje-li žaloba proti všem osobám, jejichž práv a povinností se řízení a rozhodnutí o neplatnosti veřejné dobrovolné dražby dotýká, byla-li žaloba podána u soudu v prekluzivní lhůtě 3 měsíců ode dne konání dražby a byl-li naplněn některý z důvodů neplatnosti veřejné dobrovolné dražby, které jsou taxativně stanoveny v tomto ustanovení.

Mzda a obdobné příjmy

Ke snížení nebo odnětí osobního příplatku příznaného zaměstnanci, který dlouhodobě dosahuje velmi dobrých pracovních výsledků, může zaměstnavatel přistoupit jen tehdy, došlo-li k takovému zhoršení výsledků jeho pracovní činnosti posuzovaných podle množství a kvality, které odůvodňuje další poskytování osobního příplatku v menším rozsahu nebo které vyžaduje jeho odnětí. Zatímco snížení osobního příplatku předpokládá, že úroveň pracovních výsledků zaměstnance je i po jejich zhoršení stále ještě velmi dobrá, je odnětí osobního příplatku odůvodněno v případě takové míry zhoršení výsledků práce zaměstnance, že jeho pracovní výsledky nelze nadále hodnotit jako „velmi dobré“. Okolnost, že zaměstnanec při plnění svých pracovních úkolů porušuje povinnosti vyplývající z právních předpisů vztahujících se k jím vykonávané práci, ani míra jeho schopností a dovedností potřebných k výkonu práce nejsou – neprojeví-li se ve výsledcích práce zaměstnance posuzovaných podle množství a kvality – z hlediska důvodů pro snížení nebo odnětí osobního příplatku významné.

Likvidace státního podniku

Jestliže právo hospodaření státního podniku (a vlastnické právo státu) k nemovitostem zaniklo v důsledku dražby, není zde dosud neznámého majetku státního podniku jako nezbytné podmínky postupu soudu podle § 75b odst. 2 obč. zák. Jestliže ale právo hospodaření státního podniku (a vlastnické právo státu) k nemovi-

tostem nezaniklo a trvalo i ke dni výmazu státního podniku z obchodního rejstříku, jde o případ, kdy byl zjištěn dosud neznámý majetek státního podniku. O dosud neznámý majetek ve smyslu § 75b obč. zák. jde zejména v případech, kdy tento majetek nebyl (mylně) považován likvidovanou společností (popř. státním podnikem) za předmět jejího vlastnictví (práva hospodaření) k okamžiku skončení likvidace (§ 75b odst. 1 obč. zák.), nebo k okamžiku výmazu z obchodního rejstříku (§ 75b odst. 2 obč. zák.).

Rozvázání pracovního poměru

Ve vztahu k dohodě o rozvázání pracovního poměru je vyloučeno, aby dohodou byl ukončen pracovní poměr s účinností dřívější, než vůbec k uzavření dohody o rozvázání pracovního poměru došlo. Sjedná-li přesto účastníci rozvázání pracovního poměru dnem, který předchází uzavření dohody, nemohou právní účinky takového ujednání zpětně nastat. Pracovní poměr v takovém případě zaniká dnem uzavření dohody o rozvázání pracovního poměru. Je tomu tak proto, že shoda vůlí účastníků rozvázá pracovní poměr je zde nepochybná a jejich omyl ohledně toho, kdy nastávají právní účinky sjednané dohody, nemůže nic na uvedené shodě vůlí změnit. Pracovní poměr proto bude skutečně rozvázá, ale nikoli zpětně, nýbrž okamžikem, kdy se na rozvázání pracovního poměru účastníci (zaměstnanec a zaměstnavatel) shodli.

Zadostiučinění, odpovědnost státu za škodu

Přihlíží-li se podle § 31a odst. 2 zákona č. 82/1998 Sb., o odpovědnosti za škodu způsobenou při výkonu veřejné moci rozhodnutím nebo nesprávným úředním postupem při stanovení zadostiučinění okolnostem, za kterých ke vzniku nemajetkové újmy došlo, přičemž pod ně lze zařadit i zjevnou nezákonnost postupu orgánu veřejné moci, děje se tak nikoli proto, aby byl nesprávný úřední postup orgánu veřejné moci vyšší přiznaného zadostiučinění sankcionován, ale proto, aby mohla být posouzena míra zásahu do práv poškozeného a tím i intenzita jeho nemajetkové újmy.

Vlastnictví

Ode dne účinnosti občanského zákoníku č. 141/1950 Sb. přestaly být stavby součástí pozemku, i když šlo o stavby zřízené dříve, tedy za účinnosti obecného občanského zákoníku.

Právní úkony a obec

Skutečnost, že obecní zastupitelstvo vzalo na vědomí konání výběrového řízení, je bez vý-

znamu při posouzení, zda zastupitelstvo také rozhodlo o skutečnostech podstatných pro jeho vyhlášení. Obsah zápisu o zasedání obecního zastupitelstva, podle něhož zastupitelstvo „vzalo na vědomí“ uzavření smlouvy, k níž následně došlo, nesvědčí sám o sobě, bez dalšího, o tom, že obecní zastupitelstvo přijalo rozhodnutí ve smyslu ustanovení § 38 odst. 5 věty druhé a § 36a odst. 1 zákona o obcích. Zákon o obcích požadavek písemné formy rozhodnutí obecní rady výslovně nestanoví (pořídít zápis ukládá v § 42 pouze o průběhu zasedání obecního zastupitelstva), být z ustanovení § 53 odst. 1 a odst. 3 je zřejmé, že písemnou formu předpokládá jako samozřejmou. Vzhledem k pravidlům, podle nichž kolektivní orgány obce rozhodují, je vyloučeno přijetí rozhodnutí jiným než výslovným způsobem (konkludentním jednáním), tak jak to u právních úkonů v ustanovení § 35 odst. 1 připouští občanský zákoník.

Plné texty naleznete na www.epravo.cz v sekci „Soudní rozhodnutí“

Insolvenční řízení a odporovatelnost

Ustanovení § 239 insolvenčního zákona určuje, že odporovat právním úkonům dlužníka může v insolvenčním řízení pouze insolvenční správce, a to odpůřčí žalobou podanou proti osobám, které mají povinnost vydat dlužníkovu plnění z neúčinných právních úkonů do majetkové podstaty; jde o incidenční spor. Jestliže v době zahájení insolvenčního řízení probíhá o téže věci řízení na základě odpůřčí žaloby jiné osoby, nelze v něm až do skončení insolvenčního řízení pokračovat (odstavec 1). Rozhodne-li o tom věřitelský výbor, podá insolvenční správce odpůřčí žalobu vždy. Nejsou-li v majetkové podstatě peněžní prostředky potřebné ke krytí nákladů na podání odpůřčí žaloby a vedení incidenčního sporu, může insolvenční správce podmínit podání odpůřčí žaloby nebo další vedení incidenčního sporu tím, aby mu věřitelé poskytli na úhradu těchto nákladů přiměřenou zálohu. Skončí-li incidenční spor úspěchem insolvenčního správce, mohou věřitelé, kteří zálohu poskytli, požadovat její náhradu jako pohledávku za majetkovou podstatou (odstavec 2).

Dědění

Platnost vydědění podle ustanovení § 469a odst. 1 písm. c) občanského zákoníku spočívá v tom, že potomek zůstavitele, který by jinak byl jeho dědicem, byl – uvažováno podle právní

úpravy účinné do 31. 12. 2009 – pravomocným rozhodnutím soudu uznán vinným spácháním trestného činu, šlo-li o trestný čin spáchaný úmyslně a potomek zůstavitele byl pravomocným rozhodnutím soudu odsouzen k trestu odnětí svobody (podmíněnému nebo nepodmíněnému) v trvání nejméně jednoho roku; stejně jako odsouzení pro trestný čin se posuzuje rovněž odsouzení pro přípravu k trestnému činu nebo pro pokus trestného činu. Z hlediska ustanovení § 469 odst. 1 písm. c) občanského zákoníku není významné, proti komu byl trestný čin zůstavitelova potomka namířen (kdo byl poškozeným), jakým jednáním (opomenutím) byl trestný čin spáchan nebo jaká byla pohnutka (motiv) protiprávního jednání potomka zůstavitele. V případě, že v době pořízení listiny o vydědění, odsuzující rozhodnutí soudu ještě nebylo vydáno nebo nebylo pravomocné, v době pořízení listiny o vydědění nebyl trestný čin potomka kvalifikován jako úmyslný nebo v době pořízení listiny o vydědění nebyl zůstavitelovu potomku uložen trest odnětí svobody nebo uložený trest odnětí svobody nepřesahoval dobu jednoho roku, není důvod vydědění podle ustanovení § 469a odst. 1 písm. c) občanského zákoníku naplněn; není přitom vůbec významné, zda (a že) ke splnění předpokladů uvedených v ustanovení § 469a odst. 1 písm. c) občanského zákoníku došlo dodatečně, popřípadě až v době smrti zůstavitele.

Krádež, zpronevěra a podjatost

Pachatel, kterému je v rámci plnění pracovních povinností umožněno nakládat s finančními prostředky tak, že je oprávněn a zavázán pouze za příjem a předání zásilek, za rychlé a plynulé odbavení vozidel privázejících a odvázejících zásilky, za evidenci přijatých zásilek, apod., nemá na základě těchto svých pracovních oprávnění uvedené konkrétní prostředky svěřeny ve smyslu svěřeny podle § 206 tr. zákoníku. Proto, pokud pachatel rozpečetí tyto zásilky a finanční prostředky v nich uložené vyveze z objektu, naplní znak „zmocnění se cizí věcí“ ve smyslu § 205 tr. zákoníku, neboť mu tyto věci nebyly svěřeny, tj. předány do jeho dispozice, a nedostaly se tak z faktické moci jejich vlastníka či jiné oprávněné osoby. Proto takové jednání je při naplnění dalších znaků krádeží podle § 205 odst. 1 tr. zákoníku a nikoli zpronevěrou podle § 206 tr. zákoníku (srov. rozhodnutí č. 28/2010 Sb. rozh. tr.).

Incidenční spory

Je-li popřeno právo na uspokojení pohledávky ze zajištění v poměrech předvidaných ustanovením § 196 odst. 2 insolvenčního zákona, pak bez ohledu na důvody popření [tj. bez ohledu na to, zda je popřena (jen) pravost (existence) pohledávky vůči osobnímu dlužníku (odlišnému

ROTT, RŮŽIČKA & GUTTMANN

PATENTOVÉ, ZNÁMKOVÉ A ADVOKÁTNÍ KANCELÁŘE

Rott, Růžička & Guttmann patentové, známkové a advokátní kanceláře patří k největším a nejdoporučovanějším kancelářím v oblasti průmyslových práv v České republice. Kancelář se specializuje na vynálezy, užité vzory, průmyslové vzory, ochranné známky, patentové a známkové rešerše, spory v oblasti průmyslových práv, soutěžní právo a výrokové pirátství.

Kancelář poskytuje tyto služby v České republice a v zahraničí. Kancelář tvoří 5 advokátů, 15 patentových zástupců a další spolupracovníci, kteří mají dlouholeté zkušenosti v oboru průmyslového vlastnictví a ve všech souvisejících vědních a technických oborech.

Management kanceláře tvoří senior partneři JUDr. Vladimír Rott, JUDr. Michal Růžička a JUDr. Ing. Michal Guttmann. Kancelář vlastní samostatnou pobočku pro Slovenskou republiku – Rott, Růžička & Guttmann patentová, známková a právní kancelária, v.o.s., kterou tvoří advokáti a patentoví zástupci.

Kancelář poskytuje služby domácím i zahraničním klientům v češtině, slovenštině, angličtině, němčině, francouzštině, ruštině a japonštině.

Starší společníci a patentoví zástupci jsou členy mezinárodních asociací AIPPI, INTA, AIPLA, FICPI, ECTA, MARQUES a LES.

Rott, Růžička & Guttmann získala ocenění IP Law Firm of the Year 2009 udělovanou Managing Intellectual Property pro Českou republiku, Lawyers World Global Awards 2011, Intellectual Property Law, Firm of the Year 2012 in the Czech Republic – Corporate Intl Magazine Global Awards a ocenění „Právníká firma roku 2012 - velmi doporučovaná kancelář“ v České republice.

Česká republika:

Rott, Růžička & Guttmann
Vinohradská 37/938
P.O.BOX 44
120 00 Praha 2

e-mail: rrg@rrg.cz
tel.: +420 233 377 867
fax: +420 233 382 263

Slovenská republika:

Rott, Růžička & Guttmann
Pionierska 15
831 02 Bratislava 3

e-mail: rrg@rrg.sk
tel.: +421 244 454 197
fax: +421 244 454 195

www.RRG.cz

VELMI DOPORUČOVANÁ KANCELÁŘ

heartbeat

Legal know-how lives in the brain. But the heart glows with something equally important: Spirit. Passion. And the insatiable impulse to think beyond and achieve more for the client. **We call this: Lawyering.**

schönherr
ADVOKÁTNÍ KANCELÁŘ

Schönherr s.r.o. | advokátní kancelář | Palladium | nám. Republiky 1079/1a | CZ-110 00 Praha 1 | office.czechrepublic@schoenherr.eu

AUSTRIA | BULGARIA | CROATIA | CZECH REPUBLIC | EUROPEAN UNION | HUNGARY
MOLDOVA | POLAND | ROMANIA | SERBIA | SLOVAKIA | SLOVENIA | TURKEY | UKRAINE

www.schoenherr.eu

od zástavního dlužníka, ohledně jehož majetku je vedeno insolvenční řízení), nebo zda je popřeno (jen) právo na uspokojení ze zajištění (aniž by byla zpochybněna existence pohledávky vůči osobnímu dlužníku), popř. zda je popřena jak existence pohledávky, tak i právo na uspokojení ze zajištění, podává žalobu na určení práva na uspokojení pohledávky ze zajištění věřitel pohledávky. Žalobu na popření práva na uspokojení pohledávky ze zajištění podanou insolvenčním správcem, jenž s účinky podle ustanovení § 196 odst. 2 insolvenčního zákona popřel právo na uspokojení pohledávky ze zajištění, soud jako podanou neoprávněnou osobou odmítne (§ 160 odst. 4 věta první insolvenčního zákona); ustanovení § 198 odst. 3 insolvenčního zákona v daných poměrech aplikovat nelze. Skutečnost, že taková žaloba byla insolvenčním správcem podána dříve, než podal žalobu na určení práva na uspokojení ze zajištění věřitel, tak není překážkou, která by bránila tomu, aby následně podanou žalobu soud projednal a rozhodl o ní (není překážkou podle § 83 odst. 1 o. s. ř.).

Nepřípustnost trestního stíhání

Podle § 141 odst. 2 tr. ř. lze stížností napadnout usnesení soudu a státního zástupce jen v těch případech, kde to zákon výslovně připouští a jestliže soudy rozhodují ve věci v prvním stupni. Tyto podmínky přitom musí být splněny kumulativně. Situace, kdy je po rozhodnutí soudu prvního stupně vyhlášena amnestie s aboličním ustanovením, které dopadá na posuzovanou věc, a odvolací soud ji aplikuje, nikterak nevybočuje z běžného postupu soudů rozhodujících ve věci v druhém stupni. Případnou chybu odvolacího soudu založenou na nesprávné aplikaci nových skutečností, resp. právních předpisů, je možné napravit jen v rámci řízení o mimořádném opravném prostředku – dovolání nebo stížnosti pro porušení zákona.

Náhrada škody

Každý je podle § 415 obč. zák. povinen zachovávat vždy takový stupeň bedlivosti (pozornosti), který lze po něm vzhledem ke konkrétní časové a místní situaci rozumně požadovat a který – objektivně posuzováno – je způsobilý zabránit či alespoň co nejvíce omezit riziko vzniku škod na životě, zdraví či majetku; uvedené ustanovení mu však neukládá povinnost předvídat každý v budoucnu možný vznik škody. Prevenční povinnost, kterou zákon v § 415 obč. zák. ukládá každému ve vztahu ke všem subjektům, znamená pro vlastníka nebo správce nemovitosti povinnost užívat a spravovat svůj majetek tak, aby jeho stav nezpůsobil škodu jinému, tedy dbát i o to, aby na jeho pozemku byla provedena opatření zamezující či snižující

možnost vzniku škody na zdraví, na majetku a jiných hodnotách, a pokud již škoda hrozí, učinit opatření k jejímu odvrácení. Vykonává-li žalovaný práva a povinnosti vlastníka k lesnímu pozemku ve vlastnictví státu (§ 4 odst. 1 lesního zákona), na němž se nachází vyznačená cyklotrasa, je odpovědný za škodu tam, kde s přihlédnutím ke konkrétním poměrům a okolnostem lze vyžadovat jistou intenzitu péče o lesní porost a předvídatost vlastníka vzhledem ke hrozcím rizikům. V případě cyklotrasy pak musí vlastníka lesa předpokládat zvýšenou frekvenci návštěvníků a tomu přizpůsobit svou činnost ohledně stavu a kvality porostů, které by mohly bezpečnost pohybu v těchto místech ohrozit.

Platební místo

K naplnění požadavku určitosti platebního místa postačí, je-li platební místo na směnce vyznačeno alespoň s přesností obce nebo města, a to bez zřetele k tomu, zda případně existuje více takových míst shodného názvu. Jakkoli platí, že každá obec má svůj název a ke změně názvu obce dává souhlas Ministerstvo vnitra na návrh obce, požadavek, aby na směnce byla uvedeno místo platební – název obce – bez sebestmíhodnější odchylky od takto určeného názvu, z ustanovení § 75 směnečného zákona dovodit nelze. Naopak podstatné je, zda údaj místa, kde má být placeno, je na směnce vyznačen způsobem nevzbuzujícím pochybnosti o tom, kde má výstavce směnky vlastní povinnost plnit a majitel směnky právo plnění vyžadovat; případná odchylka od „úředně zavedeného“ označení (platebního) místa (obce), nemající za následek vznik takových pochybností, není významná (a není důvodem neplatnosti směnky).

Plné texty naleznete na www.epravo.cz v sekci „Soudní rozhodnutí“

Změna závazku

K tomu, aby se nové znění obchodních podmínek při jejich změně stalo součástí uzavřené smlouvy, nepostačuje, aby strana, o jejíž podmínky jde, oznámila jejich změnu, ani s uvedením, že pokud druhá strana nesdělí nesouhlas do určité doby, platí změna za schválenou. Jestliže bude jednostranně oznámena změna obchodních podmínek, na které smlouva odkázala, není to platný úkon, v jehož důsledku by došlo ke změně smlouvy, a jednání jiné než podle původního znění, pokud nedojde řádným způsobem ke změně smlouvy, bude

v rozporu se smlouvou. Obchodní zákoník (ani zákoník občanský) nestanoví pro obchodní podmínky, které jsou součástí smlouvy, jiný režim jejich změny než pro smlouvu samotnou. Nevyhradí-li si proto účastníci ve smlouvě nebo obchodních podmínkách, které jsou její součástí, zvláštní způsob změny obchodních podmínek (např. prostým doručením druhé straně), řídí se předpoklady pro jejich změnu zákonnou úpravou pro změnu obsahu smlouvy samotné.

Dědění a odporovatelnost

Dohoda o vypořádání dědictví nenabývá své právní účinky již uzavřením, ale až tehdy, byla-li schválena pravomocným usnesením soudu o dědictví. K vypořádání dědictví na základě dohody dědiců tak dochází dnem, v němž nabylo právní moci usnesení soudu o dědictví. Protože uzavřením dohody o vypořádání dědictví nebo vydáním rozhodnutí soudu o její schválení ještě nedochází k vypořádání dědictví mezi dědici (není tím ještě nezmenitelným a závazným způsobem stanoveno, co každý z dědiců nabude z majetku zůstavitele), nemůže tak dříve, dokud usnesení o schválení dohody o vypořádání dědictví nenabude právní moci, ani dojít ke zkrácení uspokojení pohledávky věřitele některého z dědiců (účastníka dohody o vypořádání dědictví), neboť do té doby tu není zkracující právní úkon. Tříletá lhůta, v níž je možné odporovat právním úkonům dlužníka podle ustanovení § 42a občanského zákoníku, proto začne běžet dnem právní moci usnesení vydaného v řízení o dědictví, kterým byla schválena dohoda o vypořádání dědictví.

Pracovněprávní vztahy a jednání jménem zaměstnavatele

Právní úkony v pracovněprávních vztazích činí jménem zaměstnavatele, který je právnickou osobou, její statutární orgán, osoby jím pověřené, jiní zaměstnanci zaměstnavatele, zejména vedoucí jeho organizačních útvarů (tyto osoby jsou oprávněny jako orgány zaměstnavatele činit jménem zaměstnavatele právní úkony vyplývající z jejich funkcí stanovených organizačními předpisy), další zaměstnanci zaměstnavatele, které zaměstnavatel písemně pověřil, aby činili určité právní úkony v pracovněprávních vztazích jeho jménem, a zástupci zaměstnavatele. Pro oblast pracovněprávních vztahů je třeba řešení odvíjet z výslovné právní úpravy pro tuto oblast obsažené v ustanovení § 9 odst. 1 zák. práce. Je-li statutárním orgánem akciové společnosti představenstvo, pak především činí své úkony jako kolektivní orgán, tedy usnesením většiny členů představenstva. Listinu, v níž je rozhodnutí představenstva vy-

řáděno, podepisuje předseda představenstva nebo pověřený člen představenstva, který tím jen stvrzuje obsah úkonu, na němž se představenstvo usneslo.

Podjatost, vyloučení z řízení

Požadavkem, aby poradě senátu nebyl přítomen nikdo jiný než členové senátu a zapisovatel, jsou sledovány zejména dva cíle. Prvním z nich je objektivní (vnější) zajištění (vytvoření) podmínek, aby byl naplněn požadavek vyplývající z čl. 95 odst. 1 Ústavy, čl. 36 odst. 1 Listiny základních práv a svobod a § 62 odst. 1 zákona č. 6/2002 Sb. o soudech, soudcích, přísedících a státní správě soudů a o změně některých dalších zákonů (zákon o soudech a soudcích), totiž, aby o věci rozhodoval nezávislý a nestranný soud soudcem, který je při rozhodování vázán jen zákonem a mezinárodní smlouvou, který se řídí právním řádem České republiky, vykládá jej podle svého nejlepšího vědomí a svědomí a v souladu s ním rozhoduje nezávisle, nestranně a spravedlivě. Druhým je zajistit, aby tyto požadavky na kvalitu soudu a soudce při rozhodování byly jako naplněné dávány najevo. Nejde jen o to, aby soudce měl skutečně vytvořeny podmínky pro nezávislé a nestranné rozhodování při splnění dalších uvedených požadavků, ale aby takto bylo rozhodování soudce také vnímáno. Ve vztahu k ustanovení § 37 odst. 1 o. s. ř. to znamená, že smyslem tohoto ustanovení je vytvoření takových podmínek, aby k tvorbě rozhodnutí soudu bylo přistupováno bez nebezpečí možného ovlivnění ze strany jiných osob a aby bylo zajištěno nezávislé rozhodování senátu. Vstoupila-li proto do jednací síně, v níž probíhala porada senátu, nebo byla-li poradě senátu přítomna jiná osoba (mimo členy senátu a zapisovatele), je dána pochybnost o nepodjatosti senátu, neboť za této situace nelze jednoznačně vyloučit (s ohledem na to, že šlo o poradě senátu, to ani objektivně není možné), že tito soudci získali o věci poznatky neprocesním způsobem. Účastníci řízení se tak mohou důvodně domnívat, že další osoba (osoby) se mohla na formulaci (tvorbě) rozhodnutí senátu podílet.

Rozhodčí řízení

Je-li v rozhodčím řízení žalována určitá pohledávka, musí mít žalovaný v rozhodčím řízení právo uplatnit proti této pohledávce veškeré námitky, které mohou mít dopad na rozhodnutí ve věci. Následkem řádného uplatnění námitky započtení v řízení by mohl být závěr rozhodujícího orgánu, že žalovaná pohledávka zanikla z důvodu započtení. Žalobu by bylo poté nutné v rozhodčím řízení zamítnout. Žalovanému nelze upřít možnost uplatnit svou pohledávku k započtení proti uplatněné pohledávce žalobce. Rozhodce

musí obranu žalovaného, již uplatňuje svou pohledávku k započtení proti uplatněné pohledávce žalobce, posoudit věcně, tj. zda došlo v důsledku tohoto úkonu k zániku (částečnému zániku) pohledávky žalobce, a nemůže toto věcné posouzení odepřít z důvodu, že k tomuto posouzení nemá rozhodce pravomoc, neboť o této pohledávce nebyla uzavřena rozhodčí smlouva. Pokud tak učiní, odnímá tím účastníkovi řízení možnost věc před rozhodci projednat.

Plné texty naleznete na www.epravo.cz v sekci „Soudní rozhodnutí“

Žaloba pro zmatečnost

Pro určení počátku běhu lhůty k podání žaloby pro zmatečnost z důvodu uvedeného v ustanovení § 229 odst.1 písm.h) občanského soudního řádu není významné, kdy ten, kdo podává žalobu pro zmatečnost, zjistil, že bylo vyhláše-no (vydáno) pravomocné soudní rozhodnutí, kterým bylo řízení skončeno a které může zakládat důvod zmatečnosti podle ustanovení § 229 odst.1 písm.h) občanského soudního řádu, popřípadě kdy mu bylo soudem doručeno nebo kdy jinak zjistil jeho obsah; lhůta uvedená v ustanovení § 234 odst. 5 občanského soudního řádu běží ode dne, kdy se ten, kdo žalobu podává, prokazatelně dozvěděl informace (skutečnosti) o tom, že takové rozhodnutí bylo nebo mohlo být vydáno.

Námítka promlčení

Lze-li námitku promlčení úspěšně uplatnit jen vůči existujícímu právu na plnění (pohledávce), potom pohledávky, které zanikly splněním před jejím vznesením, nelze zpětně námitkou promlčení důvodně napadnout.

Poučení vydražitele

Protože poučení vydražitele uvedeného v § 336m odst. 2 (§ 336n) o. s. ř. lze považovat za poučení o otázce hmotného práva (vydražitel z vlastní vůle přijímá závazek k úhradě finanční částky za předmět dražby a případným nesplněním své povinnosti se – jako každý porušitel povinnosti – vystavuje riziku odpovědnosti za způsobenou škodu; v případě obmeškálního vydražitele je pak rozsah odpovědnosti specificky upraven v § 336n event. § 338a o. s. ř. tak, že se vztahuje na náklady, které státu a účastníkům vznikly v souvislosti s dalším dražebním jednáním, škodu, kte-

rá vznikla tím, že nezapltil nejvyšší podání, a, bylo-li při dalším dražebním jednání dosaženo nižší nejvyšší podání, rozdíl na nejvyšším podání) a občanský soudní řád soudu (soudnímu exekutorovi) výslovně neukládá, aby účastníky dražby o následcích nezaplacení nejvyššího podání poučil, není nutno na takovém poučení bezvýhradně trvat.

Soudce a dovolená na zotavenou

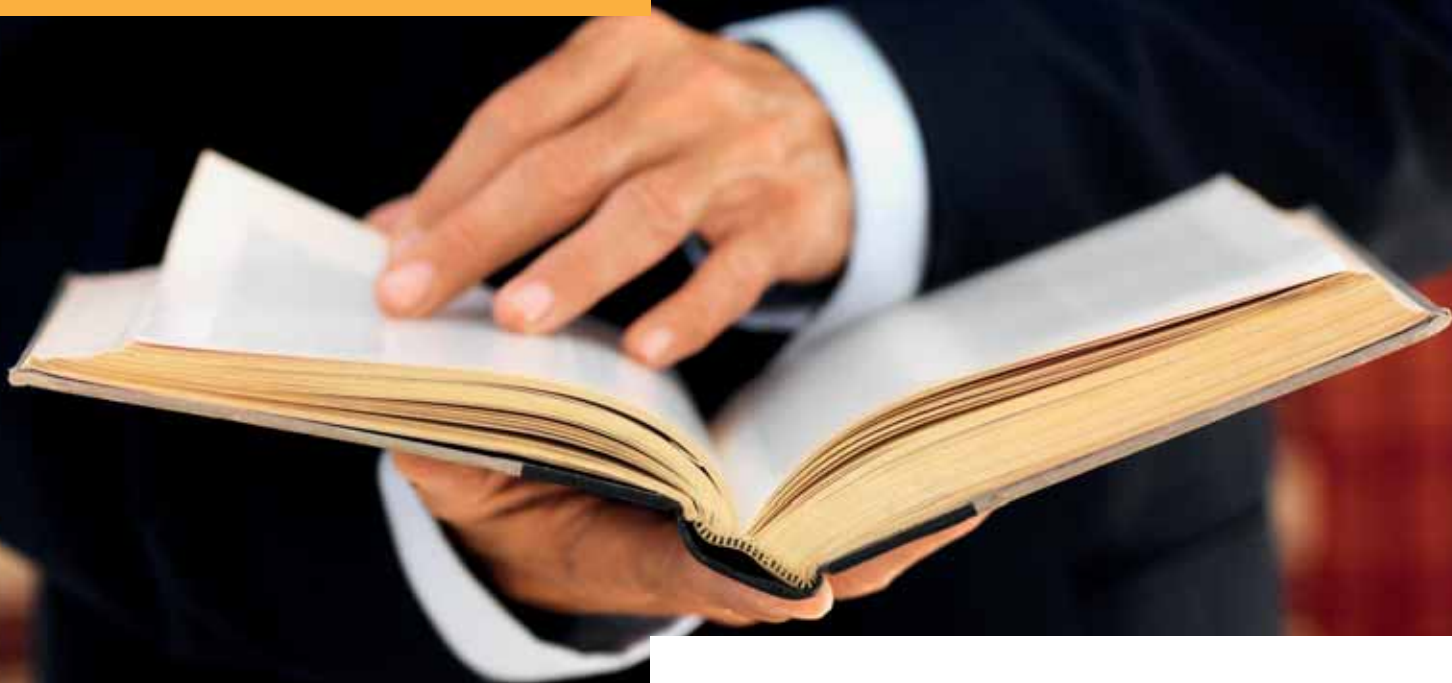
Funkci soudce nelze redukovat jen na pracovní vztah. Protože součástí výkonu funkce soudce jsou i další činnosti, lze rozumět „nevykonáváním funkce“ soudce ve smyslu ustanovení § 35 odst. 3 věty první zákona o platu a dalších náležitostech představitelů pouze takový stav, kdy se vyskytne překážka, která brání soudci vykonávat vše, co patří do soudcovské funkce. Doba čerpání dovolené soudcem takovou překážku nepochybně nevytváří. Dobu čerpání dovolené soudcem tak nelze považovat za důvod, pro který by mohla být soudci krácena podle ustanovení § 35 odst. 3 věty první zákona o platu a dalších náležitostech představitelů víceúčelová paušální náhrada výdajů na reprezentaci a na odbornou literaturu.

Vůle účastníka právního úkonu

Vůle účastníka právního úkonu má právem předpokládané (sledované) účinky jen tehdy, jestliže byla projevena. Není-li projev vůle sám o sobě jednoznačný, neboť není srozumitelný (z hlediska způsobu vyjádření projevu vůle nelze dovodit, jaká vůle měla být vyjádřena) nebo určitý (projev vůle je sice srozumitelný, ale není zřejmý jeho obsah), je třeba vždy přistoupit k výkladu (interpretaci) projevu vůle. Závěru o tom, že projev vůle je nesrozumitelný nebo neurčitý, musí vždy předcházet jeho interpretace; nesrozumitelnost nebo neurčitost projevu vůle lze dovodit jen tehdy, jestliže ani jeho výkladem nelze odstranit všechny pochybnosti o jeho obsahu.

Zrušení oddlužení

Jestliže dlužník za trvání účinků schválení oddlužení plněním splátkového kalendáře není schopen hradit měsíční splátky předpokládané podle schváleného oddlužení, ačkoli řádně plní povinnosti uvedené v § 412 odst. 1 a 3 insolvenčního zákona, není to důvodem k postupu podle § 418 odst. 1 písm. a/ insolvenčního zákona; postup podle § 418 odst. 1 písm. b/ insolvenčního zákona tím však není vyloučen.

Společnost **MT Legal s.r.o.**, advokátní kancelář poskytuje komplexní právní a poradenské služby pro veřejný a soukromý sektor v rámci celé České republiky, a to prostřednictvím svých více jak 20 právních specialistů.

MT Legal s.r.o., advokátní kancelář

■ **PRAHA**
Karolíny Světlé 25, 110 00 Praha 1
tel.: +420 222 866 555

■ **BRNO**
Jakubská 121/1, 602 00 Brno 2
tel.: +420 542 210 351

■ **OSTRAVA**
Bukovského 30, 710 00 Ostrava
tel.: +420 596 629 503

■ email: info@mt-legal.com
■ www.mt-legal.com

NABÍZENÉ SLUŽBY

- komplexní právní poradenství
- poradenství dodavatelům a zadavatelům veřejných zakázek
- kontrola nabídek dodavatelů, administrace zadávacích a koncesních řízení
- zpracování právních rozborů a analýz
- zastupování v soudních, správních a arbitrážních řízeních
- přednášková činnost, metodická podpora

HLAVNÍ SPECIALIZACE

- právo veřejného investování (veřejné zakázky, koncese, projekty PPP, veřejná podpora, strukturální fondy EU)
- právo EU
- právo duševního vlastnictví, právo ICT
- energetické právo
- zdravotnické právo
- vodní a lesnické právo
- právo obchodní, občanské, správní, pracovní
- arbitráže a investiční spory

Stoprocentně vlastněné pobočky
s jednotným managementem,
know-how a firemní kulturou

1 firma pro region střední
a východní Evropy

Praktická a ekonomicky
efektivní řešení zohledňující
regionální synergie

120 právníků
a daňových poradců

Detailní znalost právního,
ekonomického, podnikatelského
i kulturního prostředí a jazyků
jednotlivých zemí a regionální vize

8 zemí

Špičková kvalita
právních služeb

www.peterkapartners.com

Odpovědnost státu za škodu

Osoby vyjmenované v § 37 odst. 1 tr. ř. nejsou účastníky trestního řízení samy o sobě, ale stávají se jimi až v okamžiku, kdy učiní v trestním řízení jim příslušející úkon. Vznikne-li jim v souvislosti s tím škoda (např. v podobě vynaložených nákladů na obhajobu) nebo nemajetková újma, za niž odpovídá stát, je třeba je považovat za účastníky řízení ve smyslu § 7 odst. 1 zák. č. 82/1998 Sb. k náhradě takové škody nebo nemajetkové újmy aktivně legitimované. To však neznamená, že by tyto osoby byly oprávněny k náhradě škody nebo újmy vzniklé v trestním řízení někomu jinému (typicky obžalovanému).

Rozhodčí řízení

Včas vznesená námitka neplatnosti rozhodčí smlouvy má za důsledek, že z hlediska ustanovení § 33 zákona o rozhodčím řízení se tato námitka vztahuje i na jiné důvody neplatnosti rozhodčí smlouvy, než které byly případně v této námitce skutkově popsány.

Ochrana vlastnictví

Jestliže nárok na náhradu za omezení vlast-

nického práva není nárokem na náhradu škody, pak výše takové náhrady nepředstavuje reparaci ušlého zisku, kterého by případně pronajímatel mohl dosáhnout pronájmem bytu bez jakéhokoliv omezení výší nájemného, ale výše náhrady musí být proporcionální následné právní regulaci.

Plné texty naleznete na www.epravo.cz v sekci „Soudní rozhodnutí“

Odpovědnost státu za škodu

Nebylo vůlí zákonodárce, a tedy ani neodpovídá účelu a smyslu úpravy promlčení v § 32 odst. 3 zákona č. 82/1998 Sb., aby se rozlišovalo mezi nároky na zadostiučinění peněžní a morální. Naopak, časové omezení nároků na náhradu nemajetkové újmy proti státu bylo zákonodárcem vnímáno jako přínosné a odlišnost této úpravy od úpravy jiných náhrad byla záměrná.

Reorganizace

Pro posouzení, zda věřitel hlasuje ve „vlastní“ věci nebo ve věci osoby věřiteli „blízké“ (§ 53 insolvenčního zákona), je rozhodný stav v době hlasování. Toto posouzení se pak váže k osobě, která má postavení věřitele v době hlasování. Skutečnost, že osobou, o které by bylo možno říci, že hlasuje ve vlastní věci nebo ve věci osoby blízké, byl právní předchůdce věřitele, který má hlasovat, důvodem k vyloučení tohoto věřitele z výkonu hlasovacího práva není. Předpokladem hlasování věřitelů o předloženém reorganizačním plánu není schválení znaleckého posudku ve smyslu § 155 insolvenčního zákona. Již jen okolnost, že dlužník v reorganizačním plánu nekonkretizoval věřitele s pohledávkami za majetkovou podstatou a s pohledávkami jim na roveň postavenými (podle stavu v době předložení reorganizačního plánu) ani neuvedl, jakým způsobem je uhradí (ačkoli se z reorganizačního plánu podává, že takoví věřitelé jsou), stejně jako okolnost, že reorganizační plán nekonkretizuje pohledávky nezajištěných věřitelů, je důvodem pro zamítnutí reorganizačního plánu. ●

epravo.cz

Váš partner na cestě právem

epravo.cz
k dispozici
pro iPhone a iPad
v **AppleStore**

Rotary International v boji proti dětské obrně

OLYMPIJSKÝ PŘÍBĚH

Když na londýnské olympiádě v srpnu 1948 přebíralo československé družstvo žen zlaté medaile, byl to jeden z nejsmutnějších okamžiků v historii Olympijských her. Dvaadvacetiletá Eliška Misáková, která s družstvem do Londýna přiletěla, podlehla právě dětské obrně, kterou se zřejmě nakazila z vody na předolympijském soustředění v Nymburce. Dodnes je jedinou sportovkyní, která získala zlatou olympijskou medaili in memoriam. O pouhých dvanáct let později, v roce 1960, se právě Eliščina vlast stala první zemí světa, ve které byla dětská obrna vymýcena.

Ale zatímco v Česku zná už třetí generace dětí obrnu jen z doslechu, ve světě toto virové onemocnění dlouho odolávalo snaze o úplné vyhlazení. Ještě v roce 1988 se případy dětské obrny vyskytovaly ve 125 zemích světa, za vymýcenou tuto chorobu považovalo jen 71 států. Přitom je to nemoc, která může skončit buď ochrnutím (nejčastěji dolních končetin) a trvalými následky na celý zbytek života, nebo v nejhorších případech, kdy jsou postiženy dýchací a polykací svaly, končí jako u Elišky Misákové smrtí.

BOJ ZAČÍNÁ

Milníkem v boji proti dětské obrně se stal rok 1985. Právě tehdy se mezinárodní nezisková organizace Rotary International rozhodla, že na boj za úplné vymýcení dětské obrny přispěje částkou 120 milionů dolarů. O tři roky později zvedla částku na 247 milionů a současně dosáhla toho, že boj proti zákeřné nemoci zaštítí Světová zdravotnická organizace WHO. Výsledky na sebe nedaly dlouhou čekat.

Dětská obrna se postupně na celém světě mění už jen na děsivou vzpomínku. V roce 1991 hlásila poslední případ Amerika, v roce 1994 byla celá Západní polokoule prohlášena za oblast, kde byla nemoc vymýčena. Pozornost se tedy soustředila především na Asii a Afriku. V roce 1995 Členové klubů Rotary, zdravotníci a dobrovolníci očkovali proti dětské obrně během jediného týdne 165 milionů dětí v Číně a Indii. V roce 1997 hlásili z Kambodže poslední případ v oblasti Západního Pacifiku. Před deseti lety, v roce 2003, vzdorovala nemoc zdravotníkům již jen v šesti zemích – Afghánistánu, Egyptě, Indii, Nigeru, Nigérii a Pákistánu. V roce 2009 už celkový příspěvek Rotary činil téměř 800 milionů dolarů a dalších 200 milionů poskytla Nadace Melindy a Billa Gatesových.

VYMÝCENÍ OBRNY JE UŽ BLÍZKO

Dnes jsme už velmi blízko celosvětovému vymýcení dětské obrny. V roce 2011 proto Rotary International zahájil spolupráci s celebritami a dalšími veřejnými osobnostmi na nové osvětové kampani o projektu na vymýcení dětské obrny zvaném „This Close“ („Takhle blízko“). Program podpořily takové osobnosti, jako herec Jackie Chan, laureát Nobelovy ceny míru

vymýcení nemoci tak nepolevuje, přestože mu v cestě nyní stojí hlavně nestabilní politická situace na kmenových územích Afghánistánu a Pákistánu. Zdravotníci zde musejí čelit ozbrojeným útokům, které bohužel v několika případech skončily smrtí dobrovolníků.

END POLIO NOW LIGHTING

Součástí více než pětadvacetiletého boje s dětskou obrnou je rovněž co nejšířší informování a zapojení veřejnosti. Rotary International věc boje proti dětské obrně propaguje po celém světě prostřednictvím happeningů, při kterých na známé architektonické památky promítá značku a heslo kampaně „End Polio Now“. Během posledních dvou se tak značka projektu objevila například na budově opery v Sydney, budově parlamentu v Londýně či na Velké Račefově pyramidě nedaleko Káhiry. V únoru tohoto roku 2013 pak také na budově hotelu Carlton v Bratislavě. ●

Desmond Tutu, violoncellista Itzhak Perlman, golfista Jack Nicklaus, šéf Microsoftu Bill Gates, vítězové Grammy zpěváci Angeliqe Kidjo a Ziggy Marley a odbornice na životní prostředí Dr. Jane Goodall. Částka vybraná Rotary na vymýcení dětské obrny v tomto roce celkově přesáhla 1 miliardu dolarů.

Loni hlásila celý rok bez zaznamenaného případu dětské obrny Indie a byla tak vyjmuta ze zemí, kde se tato nemoc vyskytuje. Dětská obrna se tak vyskytuje v pouhých třech zemích: Afghánistánu, Pákistánu a Nigérii. Úsilí na

Více informací:

<http://www.endpolio.org>
thisclose.endpolio.org
www.rotary2240.org

OTEVŘETE TŘINÁCTOU KOMNATU

Dostat se až tam, kam obyčejný smrtelník jen tak nevkročí. Projít branou času a objevit skrytá tajemství a záhady hradů a zámků. Nahlédnout do vzdálených osudů jejich obyvatel, rozluštit sedm záhad, získat sedm klíčů..., otevřít třináctou komnatu a vychutnat si její tajemství. Zní to jako pohádka? To vše a ještě mnohem víc nabízí putování za 13. komnatou, která se i letos, v roce příznačně magické třináctky, otevírá na hradech a zámčích České republiky.

Při hledání tajemné třinácté komnaty nejen strávíte smysluplně čas se svými blízkými, ale zjistíte, že historie nemusí být vždy jen o suchopárném vykládání letopočtů, pasivním naslouchání průvodci a bolavých nohách. To, co dříve mohlo někomu připadat nudné, nyní v projektu „Otevřete 13. komnatu“ ožívá, aby kromě vášnivých milovníků historie vtáhlo do děje i ostatní.

TRUCHA HISTORIE S NÁPADITÝM SCÉNÁŘEM

Letos se můžete s oživlou historií setkat hned na deseti českých hradech a zámčích, kde vás překvapí zážitek výrazně převyšující standard běžných prohlídek. Nápaditý a propracovaný scénář celého projektu je jedním z hlavních trumfů historického putování, na jehož konci Vás čeká velké překvapení. Zámky Děčín, Kozel, Karlova Koruna, Slatiňany, Loučeň, Kačina, hrady Grabštejn, Kost, Slezko-ostavský hrad a klášter Broumov skrývají ve svém nit-

ru dosud téměř nikým neobjevenou třináctou komnatu, jejíž dveře se ovšem otevrou až po návštěvě nejméně sedmi ze jmenovaných historických objektů. Na každém hradě či zámku čeká patron objektu, postava oblečená do kostýmu své doby spjatá s historií místa či kraje. Místnostmi hradů a zámků tak můžete procházet například v doprovodu krásné a elegantní Bílé paní, energické žokejky Laty Brandisové nebo svaté Barbory. Prohlídku plnou zábavy si užijete s hrabětem Šprýmařem, trochu bát se možná budete s Katem Heřmanem, loupeživým rytířem Jáchymem Zahozencem nebo skřetem Radoušem. A o tom, že někdy jablko padne daleko od stromu, vás přesvědčí loupežnický synek Lotrando.

Postavy v roli průvodce zprostředkují interaktivní prohlídku a pomohou vyřešit rébus, za jehož vyluštění získáte jeden ze sedmi klíčů, jímž

posléze otevřete třináctou komnatu. V každém objektu můžete získat právě jen jeden klíč, který sám o sobě nemá žádnou hodnotu – k odhalení velkého tajemství třinácté komnaty jich musí být sedm. Klíč vložíte do cestovního pasu, který získáte při první návštěvě spolu se vstupenkou, a dobrodružná cesta za velkým tajemstvím může začít...

ÚSPĚŠNÝ MARKETINGOVÝ PROJEKT

Projekt, který probíhá již druhým rokem, je v současnosti právem považován za neúspěšnější projekt marketingu cestovního ruchu v České republice. „Snažíme se i nadále oslovit širokou veřejnost napříč všemi generacemi, ať už děti, či poutníky tak řečeno v nejlepším věku. Jak moderního turistu, tak i konzervativnějšího milovníka historického dědictví. Věříme, že takovoto novátorské putování po historických objektech zanechá v návštěvnických bohaté zážitky a budou se rádi vracet na místa, kde nejsou pouze v roli pasivního posluchače,“ říká Kateřina Šrámková, organizátorka projektu „Otevřete 13. komnatu“, za níž stojí obecně prospěšná společnost Zlatý pruh Polabí. A jak je vidět, oslovit turisty se opravdu daří. V loňském roce prošlo prohlídkami s tajemnou postavou celkem 19 500 návštěvníků.

Letos se do projektu zapojila také Mlékárna Valašské Meziříčí, která prostřednictvím zvláštní edice svých výrobků odprezentuje projekt po celé republice na deseti tisících svých obalů. Zároveň se také zapojí do hry vlastní soutěží o vstupenky na české hrady a zámky a návštěvníci si v jednotlivých památkách budou moci zakoupit výrobky mlékárny, která patří ke špičce českého mlékárenského průmyslu. Mlékárna projekt podporuje především pro jeho vysokou oblibu a jeho zaměření na rodiny s dětmi. Výrobky se značkou 13. komnaty budou běžně k dostání ve všech prodejnách. ●

MALÁ KANCELÁŘ S VELKOU VIZÍ

Služby v pracovněprávní oblasti

Klientům Randl Partners poskytujeme **kompletní zázemí v oblasti pracovního práva a HR managementu**. Oceňují nejen právní poradenství nejvyšší odborné úrovně, řadu vydávaných publikací a pořádaných seminářů, ale zejména náš lidský přístup k jejich problémům.

Členství v prestižní pracovněprávní alianci **Ius Laboris** nám dodává potřebný mezinárodní přesah a praxi.

„Tým specializovaný výhradně na pracovní právo, s velice širokým obchodním přehledem a porozuměním pro výzvy, kterým čelíme. Rychlý, efektivní a aktivní.“

Chambers Europe 2012

v oboru Pracovní právo

Služby v obchodněprávní oblasti

Obchodněprávní tým Randl Partners poskytuje **excelentní poradenství v oblasti práva obchodních společností a závazkového práva** a v souvisejících oblastech, jako je např. soutěžní právo, právo duševního vlastnictví, administrativní právo, právo nemovitostí či telekomunikační právo.

Naši klienti mohou vždy očekávat **vysoce individuální přístup** k jejich záležitostem.

Dlouholetá praxe a hluboké znalosti obchodního práva, zajištěné specializací všech členů týmu na obchodní právo a s ním související oblasti, jsou zárukou profesionality veškerých našich služeb.

City Tower
Hvězdova 1716/2b
140 78 Praha 4

Česká republika

Tel.: +420 222 755 311

Fax: +420 239 017 574

Email: office@randls.com

Web: www.randls.com

Rödl & Partner

PRÁVNÍ PORADENSTVÍ | DAŇOVÉ PORADENSTVÍ | AUDIT
OUTSOURCING | MANAGEMENT & BUSINESS CONSULTING

Úspěch nezná hranic!
Provázíme Vás po celém světě.

Praha

Platněřská 2
110 00 Praha 1
Tel.: +420 236 163 111
prag@roedl.cz

Brno

Mendlovo nám. 1a
603 00 Brno
Tel.: +420 530 300 500
bruenn@roedl.cz

www.roedl.cz

Pro umělecká díla už nemusíte chodit do galerií, bohatý výběr najdete i v obchodním centru

Chtěli byste si koupit do bytu nebo kanceláře originální obraz nebo sochu a nemáte čas chodit po galeriích? Jestli je tomu tak, stačí zajít do galerie s velkým G, konkrétně do nákupního centra Galerie Harfa v Praze – Vysočanech, kde byl právě otevřen obchod s uměleckými díly Artístico. Vybírat si můžete od pondělí do neděle do devíti hodin večer.

V sortimentu obchodu s originálním designem, který k nám přišel ze Slovenska, naleznete olejomalby a akryl na plátně, kombinované techniky a akvarely. Zakoupit je možné i sochy vystavené v prostoru. V současné době obchod nabízí cca 1 200 kusů uměleckých děl, postupně se jejich počet rozšíří na 2 000. Mezi prezentovanými umělci jsou například úspěšní čeští malíři Jozef Valčík a Ladislav Hodný, dále rakouský malíř Sigi Kulterer, Cyril Uhnák ze Slovenska, ale i malíři z exotických krajin jako je třeba indický malíř Raj More nebo Etiopan Solomon Teshome.

PRO OBRAZY DO SAMOOBSLUHY

A proč právě „supermarket“ uměleckých děl? „Obrazy nejsou jako v klasické galerii pověšeny na zdi, ale jsou umístěny v pomyslných regálech, ve kterých si zákazník jednoduše vybere zboží, které se mu líbí. I proto je obchod umístěn v nákupním centru, kde se většina lidí cítí přirozeněji než v galerii, a nemá ostych sem vstoupit a vybrat si obraz pro zkrášlení svého domova,“ říká Michal Matej ze společnosti

ARTISTI&CO. Dalším pozitivem obchodu je i cenová variabilita nabízených uměleckých děl. Jejich ceny začínají už na několika tisících korun, za něž jejich majitel získá originál, který se v průběhu času může stát i zajímavou investicí. Zakoupit je ale možné i díla, jejichž cena se pohybuje v řádu desítek tisíc korun.

OBJEVTE NOVÉHO PICASSA

V neposlední řadě umožňuje tento nový koncept společnou prezentaci mladých i zkušených umělců, kteří se jinak těžko dostanou do povědomí široké veřejnosti. Může se tedy stát, že dílo dnes neznámého umělce získá za pár let na ceně a už to bude nejen umění, ale i finančně zajímavý produkt.

Umělecká díla pochopitelně podléhají kontrole kvality, kterou garantuje zakladatel a majitel společnosti mající dlouholetou praxi v oblasti mezinárodního obchodu s uměním. Každý obraz či socha má svůj certifikát o pravosti díla a zákazníci si tedy mohou být jistí, že kupují ověřenou kvalitu.

Na webové stránce www.artisticostores.com jsou k nalezení informace o jednotlivých autorech a nových dílech. ●

autor: Solomon Teshome

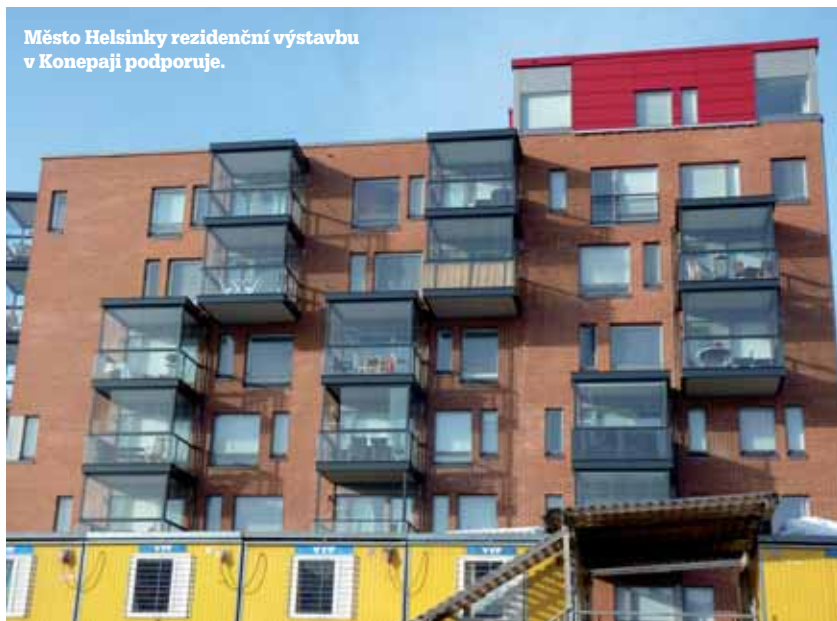
autor: Vladimír Domničev

autor: Manuel Martínéz

FINSKÝ PROJEKT KONEPAJA: INSPIRACE PRO ČESKÉ BROWNFIELDY

Město Helsinky rezidenční výstavbu v Konepaji podporuje.

Průmyslový areál Konepaja v Helsinkách sloužil téměř sto let finským státním dráhám. V dobách jeho největší slávy v něm pracovalo 2 000 lidí a bylo to doslova město ve městě s vlastními obchody, školou i elektrárnou. Nyní v něm společnost YIT, která působí ve 14 zemích Evropy včetně České republiky, ve spolupráci s městem Helsinky a finskými státními dráhami staví velký bytový komplex.

Rezidenční výstavba byla zahájena v roce 2006 a je realizována ve třech fázích. Samotná stavba není jednoduchá, protože Konepaja je obklopena ze všech stran ulicemi s hustou dopravou a různými budovami včetně historických. V rámci projektu postupně vzniká 1 300 bytů na 105 000 m² plochy a 70 000 m² kancelářských prostor. Velikost bytů se pohybuje od 38 m² do 130 m² a průměrná cena za m² činí zhruba 5 700 EUR. Dosud je dokončeno sedm domů, další tři jsou ve výstavbě. Po svém dokončení se Konepaja stane domovem 2 500 lidí. Industriální historie se tak v nové obytné zóně snoubí s novou architekturou.

Oblast Konepaja je cenná z několika důvodů. Finská Národní rada historických památek ji označila za jednu z nejpozoruhodnějších kulturních památek. Proto je projekt architektonicky navržen tak, aby svým vzhledem co nejvíce navazoval na okolní industriální budovy. Základním stavebním materiálem jsou cihly s povrchovou úpravou odpovídající zdejšímu

Základním stavebním materiálem v Konepaji jsou cihly.

prostředí. Ty jsou však zajímavě doplněny různobarevnými kovovými pláty, kdy má každý dům svou barvu. Obyvatelé proto mohou svůj dům nazývat třeba „žlutý“ nebo „červený“. V noci jsou budovy nasvětleny, což vytváří působivé barevné efekty. Při výstavbě využila společnost YIT typicky severského prvku – zasklených balkonů, které mohou rezidenti využívat jako obytné zimní zahrady. Neopominutelnou součástí každé koupelny je pak typická finská sauna.

Konepaja je významná i z urbanistického hlediska. V Helsinkách totiž není mnoho volných pozemků vhodných k rezidenční výstavbě a volných bytů je zde nedostatek. To je také důvod, proč město Helsinky rezidenční výstavbu podporuje a proč je po nových bytech v lokalitě

Vizualizace projektu Konepaja

Sedm domů je již hotovo, další tři jsou ve výstavbě.

Konepaja velká poptávka. A to přesto, že jednotlivé místnosti v bytech jsou poměrně malé. „Finská rodina se totiž zmenšuje. V současné době je téměř 40 % finských domácností tvořeno jedním či dvěma členy. Je to opačný trend než v Česku, kde v našich projektech KOTI nyní zaznamenáváme silnou poptávku po větších, prostornějších bytech. Jde o typickou ukázkou toho, jak demografický vývoj ovlivňuje architektonické a projektové řešení bydlení,“ konstatuje Zuzana Martínková, manažerka rozvoje marketingu a prodeje pro region střední a východní Evropy skupiny YIT.

Výstavba v Konepaji je dobrým příkladem využití brownfieldů – dnes již nepotřebných průmys-

lových území nebo nádraží. V České republice jako v průmyslově rozvinuté zemi s hustou železniční sítí je takových míst mnoho, často poblíž samotných center velkých měst. Jmenujme například pražské nákladové nádraží Žižkov, nádraží Praha-Bubny, ostravskou lokalitu Nová Karolina či olomouckou Šantovku. Ve dvou posledně jmenovaných územích již vznikají nové městské čtvrti s administrativními budovami, obchody i bydlením. Právě projekt Konepaja názorně ukazuje, jak vedle sebe mohou existovat stará industriální a moderní architektura ve vzájemné symbióze ku prospěchu městských obyvatel. ●

Pohled na tradiční finské zasklené balkony.

Sauna je ve Finsku plnohodnotnou místností sloužící k relaxaci. Samozřejmě nesmí chybět ani v bytech projektu Konepaja.

České projekty YIT nezapřou finskou inspiraci. Konepajou je inspirovaný např. bytový dům KOTI Hájek.

Letňany:

Stejně jako jiná velká města má i Praha čtvrti, které jsou v současné době velmi vyhledávané, ale i ty, které tento trend čeká v nejbližší budoucnosti. Do druhé skupiny patří dříve okrajová část Prahy, dnes moderní pulsující čtvrť shlížející na centrum města z impozantní výšky.

OD VINAŘSTVÍ PO LETIŠTĚ

První písemná zmínka o Letňanech pochází z roku 1347. Píše se v ní, že pražským měšťanem Mikulášem Velfínem od Věže byl kolem roku 1307 založen poplužní dvůr „Wesz Letniany“. Zdejší polnost pak v průběhu času změnila majitele. Krátce byla i majetkem Valdštejnů, aby se pak v roce 1651 Letňany staly součástí vinařského panství, které bylo ve vlastnictví rodu Černínů z Chudenic. Od roku 1850 byly Letňany samostatnou obcí s 50 domy a 606 obyvateli, ale do školy a do kostela se chodilo do větších Čakovic. Na počátku 20. století, kdy se sem stěhovali dělníci z vysočanských továren, se Letňany postupně rozrostly.

V době první republiky získaly Letňany svůj charakter známý dodnes – výstavbou leteckých továren Letov v roce 1921 a Avia o 10 let později, dále výstavbou výzkumného a leteckého ústavu v roce 1927, poboček firem Aero a Praga. Tou dobou vznikla i dvě letiště. K zá-

sadní změně došlo v 70. a 80. letech 20. století, kdy bylo vybudované sídliště na západní straně městské části. Dřívější centrum obce s usedlostí a rybníkem pak nahradila na začátku 90. let panelová výstavba na Staré návsi. Zachován zůstal park s nejméně významnější letňanskou památkou – klasicistní kaplí sv. Kříže z roku 1865.

SOUČASNÉ LETŇANY

V roce 1999 byla společností Tesco postavena 1. etapa Obchodního centra Letňany. OC Letňany je největším nákupním centrem nejen v Praze, ale v celé České republice s plochou 125 000 m², 180 obchody a více než 3000 parkovacími místy. Součástí je multikino s 12 kinosály a Aquacentrum Letňany Lagoon – plavecký bazén s fitness centrem, hokejová hala s dvěma ledovými plochami kanadského a evropského rozměru nebo kryté tenisové kurty.

Vycházející pražská hvězda

Office Islands (vizualizace) – nízkoenergetické kancelářské budovy společnosti HOCHTIEF Development v Letňanech

Kaple sv. Kříže – klasicistní kaple vystavěná r. 1865 na místě původní zvoničky. V roce 1991 byla kaple zapsána do seznamu kulturních památek.

Pražský veletržní areál PVA fungující od roku 1998 má velmi výhodnou polohu u průmyslového polokruhu a konečné stanice metra C Letňany, která byla otevřena v květnu 2008. Areál hostí významné akce veletržního světa. V těsném sousedství výstaviště se nachází Národní přírodní památka Letňanské letiště, která je největší rezervací sysla obecného v České republice.

Letňany se v roce 2002 staly správním obvodem Praha 18 a v současnosti zde žije na 15 000 trvale hlášených obyvatel.

Budova radnice Prahy 18, foto z roku 2009/2010 (po rekonstrukci).

Stará náves – statek byl v 70. letech zbořen, na jeho místě dnes stojí nová zástavba

Výstavba metra přilákala do Letňan řadu nových investorů, díky čemuž se tak stávají vyhledávanou a žádanou lokalitou. Z realizovaných bytových projektů můžeme jmenovat například komplex Nové Letňany (Central Group), Barevné Letňany (Trigema), Patria Letňany (Ekospol), nebo Rezidence Tupolevova (Daramis Management). V současné době se zde plánuje několik dalších rezidenčních projektů. V nejbližších letech také proběhne vyčištění brownfieldu po bývalém koncernu Avia, aby zde mohla vzniknout zcela nová čtvrť.

BUDOUCNOST LETŇAN? NÍZKOENERGETICKÉ KANCELÁŘE A CYKLOSTEZKA

Letňany jsou stále atraktivnější lokalitou a již dnes je známá konkrétní podoba některých projektů, které zde mají vzniknout. Jednou ze společností, která zde plánuje novou výstavbu, je HOCHTIEF Development Czech Republic. Její energeticky úsporný a k životnímu prostředí šetrný projekt kancelářského

komplexu Office Islands se pyšní nejen Průkazem energetické náročnosti budovy „A“, ale i stříbrným stupněm precertifikace v rámci systému LEED (Leadership in Energy & Environmental Design). Soubor sedmi moderních kancelářských budov Office Islands přinese do Letňan téměř 77 000 m² kancelářských a obchodních ploch. Areál se nachází v bezprostřední blízkosti stanice metra C Letňany, autobusového nádraží a parkoviště P+R. Dopravní dostupnost do centra města i na letiště ještě výraznělepší dokončení tunelu Blanka v roce 2014.

Komplex Office Islands nabídne flexibilní kanceláře, restaurace, kavárny, klidný park a terasy či přírodní atria a také širokou škálu běžně využívaných služeb. Celý projekt je vybaven moderními technologiemi na regulaci teploty, využití dešťové vody v areálu, automatickým ovládáním osvětlení a dalšími prvky, které pomáhají snižovat uhlíkovou stopu a snižovat provozní náklady.

Přímo přes pozemek Office Islands prochází cyklostezka, která je napojena na celopražský systém cyklostezek. Součástí projektu jsou stojany na jízdní kola a zázemí včetně šaten a sprch, jež mohou využívat zaměstnanci, kteří si zvolí tuto alternativní dopravu. ●

Zdroj fotografií: archiv Úřadu městské části Praha 18 a Crest Communications

K Š B

INSTITUT

Rekodifikace – pr(á)vní revoluce, na kterou se můžete připravit!

Chystané legislativní změny představují nejvýznamnější úpravy českého soukromého práva za poslední desítky let. KŠB Institut poskytuje profesionální vzdělávací školení a workshopy, které vás dokonale připraví na blížící se rekodifikaci.

Více na www.ksbinstitut.cz

KŠB Institut, s. r. o. je vzdělávací platforma, jejíž hlavní náplní jsou prakticky zaměřené semináře z oblasti soukromého, finančního a daňového práva. Vznikl v říjnu 2012 jako dceřiná společnost Kocián Šolc Balaščík, advokátní kancelář, s. r. o. (KŠB) a svou vzdělávací činnost zahájil v únoru 2013.

Semináře jsou určeny především pro členy statutárních orgánů, manažery a zástupce právnických profesí. Jsou ale sestavené tak, aby byly přínosné i pro účastníky z řad široké veřejnosti, kteří se zajímají

o konkrétní právní či daňovou problematiku. V roce 2013 se kurzy zaměřují zejména na pilíře rekodifikace soukromého práva účinné od roku 2014. Tedy na nový občanský zákoník a zákon o obchodních korporacích, které přinesou převratné změny do českého právního řádu.

Přednášející KŠB Institutu jsou ve svých specializacích uznávanými experty. Odborným garantem a hlavním lektorem je prof. Jan Dědič, partner KŠB a autor či spoluautor řady zákonů vč. rekodifikačních.

KŠB Institut, s.r.o.

Kontaktní osoba:
Lina Řeháková

info@ksbinstitut.cz
+420 224 103 316

CFO Club: Spíše než o ekonomickou, jde o krizi hodnot

Tak by se dal shrnout závěr diskuse finančních ředitelů s prof. Ing. Václavem Klausem, CSc., která se v rámci Klubu finančních ředitelů odehrála ve středu 12. června v prostorách Grand Hotelu Bohemia v Praze 1. Debatu moderoval Dean Brabec, prezident Klubu finančních ředitelů a Managing Partner CEE společnosti Arthur D. Little.

Významný český politik **Václav Klaus** připustil existenci střednědobé stagnace či krize, jejíž kořeny profesor spatřuje ve dvou rovinách. Tou první je ekonomická rovina, která se dá jasně popsat a dokumentovat ukazateli, čísly a analýzami. Druhá je již obtížněji identifikovatelná, jedná se totiž o krizi celospolečenskou, charakterizovanou především krizí hodnot. Tato oblast se popisuje a prokazuje mnohem hůře.

Období posledního desetiletí, tedy od roku 2003, rozdělil Václav Klaus na dvě pětiletky.

Zleva na fotografii: Dean Brabec, prezident Klubu finančních ředitelů a Managing Partner CEE společnosti Arthur D. Little, prof. Ing. Václav Klaus, CSc.

„Zatímco v první pětiletce bylo průměrné čtvrtletní tempo růstu 5,8 procenta, ve druhém období, tedy 2008-2013, byl ten samý údaj mínus 0,2 procenta. Horší výsledky mělo jen Řecko, Itálie, Kypr, Portugalsko a Slovinsko,“ uvedl V. Klaus. Zhruba stejně jako my je na tom Španělsko. V porovnání se sousedními zeměmi – Německem, Rakouskem, Slovenskem a Polskem, jsme na tom v této pětiletce absolutně nejhůře a jsme jedinou zemí, která dosud nepřekročila magickou úroveň roku 2008,“ dodal. V ukazateli HDP na hlavu jsme si od roku 2008 polepšili o jeden bod, což je nejhorší výsledek z nově přistoupivších zemí: Maďarsko si polepšilo o 2 body, Slovensko a Pobaltské republiky o 9 a Polsko o 12 bodů. „Jsem přesvědčen, že jsme svědky společenské, nejen ekonomické stagnace,“ prohlásil profesor Klaus.

KRIZE HODNOT JAKO VÝSLEDEK CELOSPOLEČENSKÉ KRIZE

Společenská stagnace je podle V. Klause stejně varovná, byť se o ní špatně hovoří, protože společensko-vědní obory nemají prostředky k jejímu popisu, na rozdíl od ekonomů, kteří k tomu mohou využít ekonomickou analýzu. Za příčiny pocitů oné „blbě nálady“ ve společnosti Václav Klaus označil:

- skeptické naladění našich občanů, které prudce zesílí, kdykoliv se nedaří,
- ztrátu autority vůči každému, projevující se sebevědomým chováním průměru až podprůměru,
- neoceňování výkonu, práce, plného nasazení a elementárních společenských přání,
- spoléhání se na stát, místo na vlastní individuální výkon, což dělá z našeho státu extrémně rozvinutý pečovatelský stát, který svým fungováním dále podkopává jakoukoliv další motivaci jedinců k výkonu. Tento přístup přetrvává z období socialismu. „Velmi mne trápí všeobecné přijetí představy, že každý má skoro na všechno jakýsi automatický nárok,“ přiznal ekonom Klaus.
- nekvalitní a nedotažené vzdělání, jehož úroveň spíše klesá navzdory rostoucímu počtu absolventů středních a vysokých škol,
- nárůst objemu státní i nestátní byrokracie,
- oslabená schopnost vládnutí, která se v naší zemi projevuje i v současném „ideovém vyprázdnění politiky“.

Významný ekonom varoval před mediálně rozšířenou tezí, že jsme zkorumpovanou zemí s nejvyšší mírou korupce na světě. „To je samozřejmě totální nesmysl, nicméně vede ke

zničení elementární důvěry v politiku a vůbec v jakékoliv řízení a administrování společnosti,“ prohlásil.

ŘADU EKONOMICKÝCH PROBLÉMŮ JSME SI ZPŮSOBILI SAMI

Příčiny současné korupce spatřuje bývalý prezident v méně kvalitním ekonomickém systému ve srovnání s předchozími 10 až 15 lety. Připustil, že systémové vady v těchto letech jsme si způsobili sami a za vydatné pomoci Evropské unie. K dalším paradigma-tům systému patří vysoká míra centralizace a regulace a deformace trhu působením síly mocných byznysových skupin. Tyto faktory, jež byly kdysi na úrovni normálu, se prudce zhoršují.

Václav Klaus připomněl, jak současná regulace, poplatky a subvence (evropská klimatická politika) dusí trhy a oslabuje naši ekonomiku, která se už tak potýká s dalšími problémy. Upozornil, že makroekonomická situace není příznivá, agregátní poptávka stagnuje. Spotřeba domácností však poklesla jen o 1 procento, avšak investice poklesly o 19 procent, nejvíce poklesly investice státu. Podle jeho slov se letos objem investic státu dostane na polovinu objemu investic z roku 2009. „Je to důsledek fiskální restriktive při neodvaze škrtnat mandatorní výdaje,“ uvedl V. Klaus. Za vnější faktory současného nepříznivého ekonomického stavu označil oslabení našich hlavních ekonomických partnerů v Evropě, což má dopad na export ČR. „Naše republika potřebuje, aby údaj o exportu byl dvouciferný, jak kdysi býval. Zatím je stále jednociferný,“ podotkl Klaus.

Východní země ale, na rozdíl od těch „západních, ekonomicky stále rostou a porostou i do budoucna. S tím se budeme muset vyrovnat. „Změnit se ale musí Západ a tím si nejsme moc jist,“ glosoval V. Klaus a dodal, že k tomu, aby se došlo k pozitivnímu posunu i v České republice, bude nutná změna našeho myšlení, změna na celospolečenské úrovni.

V následné diskusi moderované Deanem Brabcem odpovídal Václav Klaus na dotazy z pléna.

Program letošních setkání členů CFO Clubu bude pokračovat 21. srpna 2013 diskusním setkáním na téma „Jak jsou řízeny finance šlechtických rodů.“ ●

Adresář advokátních kanceláří, které přispěly do sekce „z právní praxe“

Advokátní kancelář Dáša, Pergl & Partneri

Na Ořechovce 580/4
162 00 Praha 6 - Střešovice
Tel.: +420 224 232 611
Fax: +420 233 313 067
e-mail: akdpp@akdpp.cz
www.akdpp.cz

Advokátní kancelář Hartmann, Jelínek, Fráňa a partneři, s.r.o.

Sokolovská 49
186 00 Praha 8 - Karlín
Tel.: +420 225 000 400
Fax: +420 225 000 444
e-mail: recepcepha@hjf.cz
www.hjf.cz

ADVOKÁTNÍ KANCELÁŘ JELÍNEK s.r.o.

Pardubice-Dražkovice 181
533 33 Pardubice
Tel.: +420 466 310 691
Fax: +420 466 310 691
e-mail: advokati@advokatijelinek.cz
www.advokatijelinek.cz

Advokátní kancelář Perthen, Perthenová, Švadlena a partneři s.r.o.

Velké náměstí 135/19
500 02 Hradec Králové
Tel.: +420 495 512 831-2
Fax: +420 495 512 838
e-mail: pps@ppsadvokati.cz
www.ppsadvokati.cz

BBH, advokátní kancelář, v. o. s.

Klimentská 1207/10
110 00 Praha 1
Tel.: +420 234 091 355
Fax: +420 234 091 366
e-mail: legal@bbh.cz
www.bbh.cz

Dvořák Hager & Partners, advokátní kancelář, s.r.o.

Oasis Florenc
Pobřežní 12
186 00 Praha 8
Tel.: +420 255 706 500
Fax: +420 255 706 550
e-mail: praha@dhplegal.com
www.dhplegal.com

Glatzová & Co., s.r.o.

Betlémský palác
Husova 5
110 00 Praha 1
Tel.: +420 224 401 440
Fax: +420 224 248 701
e-mail: office@glatzova.com
www.glatzova.com

HÁJEK ZRZAVECKÝ advokátní kancelář, s.r.o.

Revoluční 3
110 00 Praha 1
Tel.: +420 227 629 700
Fax: +420 221 803 384
e-mail: info@hajekzrzavecky.cz
www.hajekzrzavecky.cz

Haškovcová & Co.

advokátní kancelář
Václavské nám. 823/33
110 00 Praha 1
Tel.: +420 226 807 069
Fax: +420 224 238 706
e-mail: office@haskovcova.com
www.haskovcova.com

Havel, Holásek & Partners s.r.o., advokátní kancelář

Týn 1049/3
110 00 Praha 1
Tel.: +420 224 895 950
Fax: +420 224 895 980
e-mail: office@havelholasek.cz
www.havelholasek.cz

HOLEC, ZUSKA & Partneri advokáti

Palác Anděl
Radlická 1c/3185
150 00 Praha 5
Tel.: +420 296 325 235
Fax: +420 296 325 240
e-mail: recepce@holec-advokati.cz
www.holec-advokati.cz

KŠD LEGAL advokátní kancelář s.r.o.

City Tower
Hvězdova 1716/2b
140 78 Praha 4
Tel.: +420 221 412 611
Fax: +420 222 254 030
e-mail: ksd.law@ksd.cz
www.ksd.cz

Mališ Nevrkla Legal, advokátní kancelář, s. r. o.

Longin Business Center
Na Rybníčku 1329/5
120 00 Praha 2
Tel.: +420 296 368 350
Fax: +420 296 368 351
e-mail: law.office@mn-legal.eu
www.mn-legal.eu

MSB Legal, v.o.s.

Bucharova 1314/8
158 00 Praha 13
Tel.: +420 251 566 005
Fax: +420 251 566 006
e-mail: praha@msblegal.cz
www.msblegal.cz

MT Legal s.r.o., advokátní kancelář

Karolíny Světlé 25
110 00 Praha 1
Tel.: +420 222 866 555
Fax: +420 222 866 546
e-mail: info@mt-legal.com
www.mt-legal.com

**NITSCHNEIDER & PARTNERS,
advokátska kancelária, s.r.o.**

Cintorínska 3/A
811 08 Bratislava
Slovenská republika
Tel.: +421 2 2092 1210
e-mail: office@nitschneider.com
www.nitschneider.com

PRK Partners s.r.o. advokátní kancelář

Jáchymova 2
110 00 Praha 1
Tel.: +420 221 430 111
Fax: +420 224 235 450
e-mail: office@prkpartners.com
www.prkpartners.com

**Randl Partners
advokátní kancelář**

City Tower
Hvězdova 1716/2b
140 78 Praha 4
Tel.: +420 222 755 311
Fax: +420 239 017 574
e-mail: office@randls.com
www.randls.com

Rödl & Partner, v.o.s.

Platněšská 2
110 00 Praha 1
Tel.: +420 236 163 111
Fax: +420 236 163 799
e-mail: prag@roedl.cz
www.roedl.cz

**Seddon's s.r.o.,
advokátní kancelář**

Karlova 48
110 00 Praha 1
Tel.: +420 221 771 711
Fax: +420 222 316 805
e-mail: seddons@seddons.cz
www.seddons.cz

Schönherr s.r.o.

nám. Republiky 1079/1a
110 00 Praha 1
Tel.: +420 225 996 500
Fax: +420 225 996 555
e-mail: office.czechrepublic@schoenherr.eu
www.schoenherr.eu

Švehlík & Mikuláš advokáti s. r. o.

Purkyňova 2
110 00 Praha 1
Tel.: +420 273 134 550
e-mail: info@samak.cz
www.samak.cz

TaylorWessing e|n|w|c advokáti v.o.s.

U Prašné brány 1
110 00 Praha 1
Tel.: +420 224 819 216
Fax: +420 224 819 217
e-mail: prag@enwc.com
www.taylorwessing.com

**Tomaier Legal
advokátní kancelář s.r.o.**

Classic 7 Business Park
Jankovcova 1037/49
170 00 Praha 7
Tel.: +420 224 217 777
e-mail: office@tomaierlegal.cz
www.tomaierlegal.cz

**TOMAN, DEVÁTÝ & PARTNEŘI
advokátní kancelář, s.r.o.**

Trojanova 12
120 00 Praha 2
Tel.: +420 224 918 490
Fax: +420 224 920 468
e-mail: ak@iustitia.cz
www.iustitia.cz

**Velíšek & Podpěra
– advokátní kancelář s.r.o.**

Holečkova 105/6
150 00 Praha 5
Tel.: +420 273 131 311
Fax: +420 273 131 312
e-mail: akpv@akpv.cz
www.akpv.cz

Weinhold Legal, v.o.s.

Charles Square Center
Karlovo náměstí 10
120 00 Praha 2
Tel.: +420 225 385 333
Fax: +420 225 385 444
e-mail: wl@weinholdlegal.com
www.weinholdlegal.com

www.apogeo.cz

**100 %
jen za 100 %**

APOGEO

audit | tax | valuation | finance

*Platíte jen
za perfektní práci*

*Jako náš klient platíte jen
za práci odvedenou kvalitně a včas!*

*Poradenská skupina
APOGEO poskytuje širokou škálu
služeb v oblasti auditu, daní, účetního
a mzdového poradenství, outsourcingu
mezd a personální agendy, znaleckých služeb
a management consultingu.*

J&F HENNESSY & CO
Cognac France

Hennessy

FINE
de
COGNAC

J&F HENNESSY & CO
Cognac France

Nespoutaný

Nová třída CLA od 590 000 Kč bez DPH

Čtyřdveřové kupé

Servis na 6 let nebo 125 000 km zdarma

www.mercedes-benz.cz

A Daimler Brand

Mercedes-Benz Financial

Mercedes-Benz
The best or nothing.

Mercedes-Benz CLA 180, cena od 590 000 Kč bez DPH; od 713 900 Kč vč. DPH. Změna ceny vyhrazena. Kombinovaná spotřeba 5,4–5,6 l/100 km, kombinované emise CO₂ 126–130 g/km. Produkt Integrovaný servisní paket (ISP) není zákazník povinen odebrat. Hodnoty emisí CO₂ byly naměřeny a jsou uváděny v souladu se směrnici 1999/94/ES. Údaje se nevztahují na konkrétní vozidlo a nejsou součástí nabídky, slouží pouze pro porovnání s jednotlivými typy vozidel.